

MESRA PELANGGAN *dengan* AGILE@SCALE

RHB Bank Berhad

PENYATA KEWANGAN **2018**

Rasional Muka Hadapan Kami

DI KUMPULAN PERBANKAN RHB, KAMI MELAKUKAN SEGALANYA DENGAN MENGUTAMAKAN PARA PELANGGAN. KAMI DIDORONG OLEH KOMITMEN KAMI UNTUK MENYAMPAIKAN PENGALAMAN HEBAT YANG MEMBINA KEPERCAYAAN, MEMBERIKAN KEMUDAHAN DAN MEWUJUDKAN NILAI BUAT PELANGGAN KAMI.

AGILE@SCALE, KOMPONEN UTAMA STRATEGI FIT22 KUMPULAN MERUPAKAN FOKUS STRATEGIK KAMI UNTUK MENGHASILKAN MODEL OPERASI YANG BERJAYA, YANG BERTUJUAN UNTUK MENCAPI PEMASARAN YANG PANTAS, MENINGKATKAN PRODUKTIVITI, MENINGKATKAN BUDAYA PRESTASI YANG TINGGI DAN MENYAMPAIKAN PERJALANAN PELANGGAN YANG HEBAT.

TEKNOLOGI DIGITAL MERUPAKAN PEMBOLEH UTAMA KE ARAH MENINGKATKAN PERKHIDMATAN CEMERLANG, MELALUI EKOSISTEM YANG BERHUBUNG BAGI MENYAMPAIKAN PENYELESAIAN DIGITAL KEPADA PELANGGAN SECARA MUDAH, CEPAT DAN LANCAR.

**MEMBINA KEPERCAYAAN,
MEMBERIKAN KEMUDAHAN
& MEWUJUDKAN NILAI**

PENYATA KEWANGAN BERKANUN

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

- 1 Penyata Tanggungjawab oleh Lembaga Pengarah
- 2 Laporan Pengarah
- 7 Penyata Kedudukan Kewangan
- 9 Penyata Pendapatan
- 10 Penyata Pendapatan Komprehensif
- 11 Penyata Perubahan Ekuiti
- 15 Penyata Aliran Tunai
- 21 Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal
- 57 Nota kepada Penyata Kewangan
- 216 Penyata Para Pengarah
- 216 Akuan Berkanun
- 217 Laporan Juruaudit Bebas kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

Penyata Tanggungjawab oleh Lembaga Pengarah

Para Pengarah bertanggungjawab memastikan bahawa penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang telah diaudit telah disediakan menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa, keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia dan Keperluan Penyenaian Bursa Malaysia Sekuriti Berhad.

Para Pengarah juga bertanggungjawab untuk memastikan bahawa penyata kewangan tahunan Kumpulan dan Bank yang telah diaudit telah disediakan dengan ketepatan yang munasabah dari rekod perakaunan Kumpulan dan Bank untuk memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2018 serta prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018.

Penyata kewangan yang telah diaudit disediakan berasaskan entiti usaha berterusan dan para Pengarah telah memastikan bahawa rekod perakaunan disimpan dengan sewajarnya, mengguna pakai dasar perakaunan yang bersesuaian secara konsisten dan membuat anggaran perakaunan yang munasabah serta saksama bagi membolehkan penyata kewangan Kumpulan dan Bank disediakan dengan ketepatan yang munasabah.

Para Pengarah juga telah mengambil langkah-langkah yang perlu untuk melindungi aset Kumpulan dan Bank untuk mencegah dan mengesan sebarang penipuan dan penyelewengan lain.

Laporan Pengarah

Para Pengarah dengan ini membentangkan laporan mereka berserta penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang telah diaudit bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018.

KEGIATAN UTAMA

Kegiatan utama Bank ialah perbankan komersil dan perniagaan berkaitan kewangan serta peruntukan perkhidmatan yang berkaitan. Kumpulan terlibat dalam perbankan komersil dan perniagaan berkaitan kewangan, perbankan Islam, perbankan pelaburan, pembrokeran saham, pajakan, perbankan luar pesisir, perkhidmatan amanah luar pesisir, pelaburan hartanah, insurans am, pengurusan unit amanah, pengurusan aset, perkhidmatan penama dan kustodian.

Tiada perubahan penting dalam kegiatan-kegiatan utama Bank sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	Kumpulan RM'000	Bank RM'000
Keuntungan sebelum cukai	3,119,055	2,235,717
Cukai	(810,143)	(601,474)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	2,308,912	1,634,243

DIVIDEN

Dividen yang dibayar oleh Bank sejak 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

	RM'000
Berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2017:	
– Dividen akhir peringkat satu sebanyak 10.00 sen sesaham, dibayar pada 19 Jun 2018	401,005
Berhubung dengan tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018:	
– Dividen interim peringkat satu sebanyak 7.50 sen sesaham, dibayar pada 3 Oktober 2018	300,753
	701,758

Pada Mesyuarat Agung Tahunan yang akan datang, dividen akhir peringkat satu bagi tahun kewangan semasa sebanyak 13.00 sen sesaham berjumlah RM521,306,000 akan dicadangkan bagi kelulusan para pemegang saham. Dividen akhir peringkat satu ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 24 Januari 2019.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak mencerminkan dividen akhir peringkat satu ini. Pembayaran dividen ini akan diambil kira dalam ekuiti pemegang saham sebagai peruntukan keuntungan tertahan dalam tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019.

RIZAB DAN PERUNTUKAN

Kesemua pindahan penting kepada atau daripada rizab dan peruntukan semasa tahun kewangan ini dinyatakan dalam penyata kewangan.

Laporan Pengarah

TERBITAN SAHAM

Tiada terbitan saham di dalam Bank sepanjang tahun kewangan ini.

HUTANG LAPUK DAN RAGU SERTA PEMBIAYAAN

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Bank disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya untuk memastikan bahawa tindakan yang sesuai telah diambil berhubung dengan menghapus kira hutang lapuk dan pembiayaan serta membuat peruntukan bagi hutang dan pembiayaan tak berbayar, dan mereka berpuas hati bahawa kesemua hutang lapuk dan pembiayaan yang diketahui telah dihapus kira dan peruntukan yang mencukupi telah dibuat untuk hutang dan pembiayaan rosot nilai.

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak mengetahui tentang sebarang keadaan yang akan menyebabkan amaun yang dihapus kira bagi hutang lapuk atau amaun peruntukan bagi hutang dan pembiayaan rosot nilai dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank tidak mencukupi sehingga ke tahap yang ketara.

ASET SEMASA

Sebelum penyata kewangan Kumpulan dan Bank disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah-langkah yang sewajarnya untuk memastikan bahawa sebarang aset semasa, selain daripada hutang dan pembiayaan, yang tidak mungkin direalisasikan dalam urusan lazim perniagaan, di mana nilainya dinyatakan dalam rekod perakaunan Kumpulan dan Bank, telah disusut kira nilainya kepada amaun yang dijangka dapat direalisasikan.

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak menyedari mengenai sebarang keadaan yang akan menyebabkan nilai aset semasa yang dinyatakan di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank mengelirukan.

KAEDAH PENILAIAN

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak menyedari mengenai sebarang keadaan yang telah timbul yang menyebabkan pematuhan kepada kaedah penilaian aset atau liabiliti sedia ada Kumpulan dan Bank mengelirukan atau tidak wajar.

LIABILITI LUAR JANGKA DAN LAIN-LAIN LIABILITI

Pada tarikh laporan ini, tidak wujud:

- (a) sebarang caj terhadap aset Kumpulan dan Bank yang telah timbul sejak akhir tahun kewangan yang menjamin liabiliti mana-mana orang lain; atau
- (b) sebarang liabiliti luar jangka bagi Kumpulan dan Bank yang telah timbul sejak akhir tahun kewangan selain daripada dalam urusan lazim perniagaan.

Tiada liabiliti luar jangka atau lain-lain liabiliti Kumpulan dan Bank yang boleh dikuatkuasakan, atau berkemungkinan boleh dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas bulan selepas akhir tahun kewangan, yang mana, pada pendapat para Pengarah, akan atau mungkin menjejaskan sebahagian besar keupayaan Kumpulan dan Bank untuk memenuhi kewajipan mereka sebagaimana dan apabila perlu dilaksanakan.

Laporan Pengarah

PERUBAHAN KEADAAN

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak menyedari mengenai sebarang keadaan melainkan ianya telahpun diuruskan dalam laporan ini atau penyata kewangan Kumpulan dan Bank, yang menyebabkan sebarang amaun yang dinyatakan dalam penyata kewangan sebagai mengelirukan atau tidak wajar.

PERKARA LUAR BIASA

Pada pendapat para Pengarah, keputusan operasi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan ini, tidak banyak terjejas oleh sebarang perkara, urus niaga atau peristiwa yang bersifat matan dan luar biasa.

Dalam selang masa antara akhir tahun kewangan dan tarikh laporan ini, tidak timbul sebarang perkara, urus niaga atau peristiwa yang bersifat matan dan luar biasa, yang pada pendapat para Pengarah, mungkin boleh menjejaskan sebahagian besar keputusan operasi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan di mana laporan ini dibentangkan.

PERISTIWA PENTING SEPANJANG TAHUN KEWANGAN

Peristiwa-peristiwa penting sepanjang tahun kewangan dinyatakan dalam Nota 56 penyata kewangan ini.

PERISTIWA-PERISTIWA SELEPAS TARIKH LEMBARAN IMBANGAN

Peristiwa-peristiwa selepas tarikh lembaran imbalan dinyatakan dalam Nota 57 penyata kewangan ini.

PARA PENGARAH

Para Pengarah Bank yang memegang jawatan sejak tarikh laporan terakhir hingga tarikh laporan semasa adalah:

Tan Sri Azlan Zainol
Tan Sri Saw Choo Boon
Abdul Aziz Peru Mohamed
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa
Mohamed Ali Ismaeil Ali Alfahim
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria
Ong Ai Lin
Lim Cheng Teck
Dato' Khairussaleh Ramli

(Dilantik pada 28 November 2018)

Menurut Perkara 94 Tataurusian Persatuan Bank, Tan Sri Azlan Zainol, Tan Sri Saw Choo Boon dan Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa akan bersara pada Mesyuarat Agung Tahunan Bank yang akan datang dan oleh kerana layak, mereka menawarkan diri untuk pemilihan semula.

Menurut Perkara 98 Tataurusian Persatuan Bank, Lim Cheng Teck akan bersara pada Mesyuarat Agung Tahunan Bank yang akan datang dan oleh kerana layak, menawarkan dirinya untuk pemilihan semula.

Laporan Pengarah

KEPENTINGAN PARA PENGARAH

Mengikut daftar pemegangan saham Pengarah, yang perlu disimpan di bawah Seksyen 59 Akta Syarikat 2016, para Pengarah yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan serta memegang sekuriti Bank dan syarikat-syarikat yang berkaitan dengannya adalah seperti berikut:

	Bilangan saham biasa			Pada 31.12.2018
	Pada 1.1.2018	Dibeli	Dijual	
Bank				
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa:				
- Tidak langsung*	31,431	-	-	31,431
- Tidak langsung^	406,171,518	-	-	406,171,518
Tan Sri Saw Choo Boon:				
- Langsung	-	30,000	10,000	20,000

Nota:

* Kepentingan ini dipegang melalui ahli-ahli keluarga.

^ Dianggap sebagai berkepentingan menurut Seksyen 8(4) Akta Syarikat 2016 disebabkan oleh pegangan sahamnya di dalam OSK Holdings Berhad.

Selain daripada yang dinyatakan di atas, tiada para Pengarah lain yang memegang jawatan pada akhir tahun kewangan mempunyai sebarang kepentingan dalam sekuriti Bank atau syarikat-syarikat berkaitannya sepanjang tahun kewangan.

MANFAAT PARA PENGARAH

Sejak akhir tahun kewangan sebelumnya, tiada Pengarah Bank telah menerima atau layak untuk menerima sebarang manfaat (selain ganjaran Pengarah dan manfaat barangan seperti yang dinyatakan dalam Nota 40 penyata kewangan ini) menerusi sebarang kontrak yang dimeterai oleh Bank atau syarikat yang berkaitan dengan Pengarah atau dengan firma di mana Pengarah adalah ahli, atau dengan syarikat di mana Pengarah mempunyai kepentingan kewangan yang ketara.

Sepanjang dan pada akhir tahun kewangan, tidak ada perjanjian di mana Bank atau syarikat subsidiarinya adalah pihak, kepada sebarang perjanjian dengan tujuan atau tujuan-tujuan membolehkan para Pengarah Bank memperoleh manfaat menerusi pemerolehan saham, atau debentur Bank atau mana-mana badan korporat lain.

SYARIKAT SUBSIDIARI

Butir-butir mengenai syarikat subsidiari dinyatakan dalam Nota 16 penyata kewangan ini.

GANJARAN JURUAUDIT

Butiran ganjaran juruaudit dinyatakan dalam Nota 39 penyata kewangan ini.

Laporan Pengarah

JURUAUDIT

Para juruaudit PricewaterhouseCoopers PLT (LLP0014401-LCA & AF 1146), telah menyatakan kesediaan mereka untuk terus memegang jawatan juruaudit Bank.

Laporan ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 27 Februari 2019. Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah:

TAN SRI AZLAN ZAINOL
PENGERUSI

Kuala Lumpur

DATO' KHAIRUSSALEH RAMLI
PENGARAH URUSAN KUMPULAN

Penyata Kedudukan Kewangan

pada 31 Disember 2018

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	2	12,553,188	9,951,878	8,855,326	7,614,663
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	3	898,120	1,161,601	10,990,797	11,275,105
Aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian ('FVTPL')	4	3,800,649	2,564,269	1,891,771	828,006
Pelaburan kewangan tersedia untuk dijual ('AFS')	5	-	25,816,616	-	21,427,655
Pelaburan kewangan dipegang hingga matang ('HTM')	6	-	19,045,943	-	14,496,205
Aset kewangan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ('FVOCI')	7	32,577,833	-	27,584,376	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	8	14,090,275	-	10,228,651	-
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	9	165,629,774	158,301,463	108,216,146	109,530,317
Baki pelanggan dan broker	10	943,056	1,599,594	-	-
Aset insurans semula	11	511,236	482,760	-	-
Lain-lain aset	12	1,489,839	1,106,048	921,813	906,895
Aset derivatif	13	1,131,057	1,826,667	1,147,494	1,834,676
Deposit berkanun	14	4,795,230	4,001,002	2,978,677	2,538,107
Cukai boleh diperolehi semula		389,172	115,874	351,451	58,871
Aset cukai tertunda	15	79,191	36,072	32,490	-
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	16	-	-	4,911,660	4,495,837
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama	17	25,352	48,253	-	-
Hartanah, loji dan peralatan	18	999,962	1,013,710	753,531	756,434
Muhibah	19	2,649,307	2,649,307	1,651,542	1,651,542
Aset tidak ketara	20	602,438	488,869	527,562	415,690
JUMLAH ASET		243,165,679	230,209,926	181,043,287	177,830,003

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Kedudukan Kewangan

pada 31 Disember 2018

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
LIABILITI DAN EKUITI					
Deposit daripada pelanggan	21	178,856,330	166,865,031	127,145,222	121,237,748
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	22	18,290,894	21,079,737	17,526,185	22,031,408
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	23	2,194,324	604,163	3,120,449	1,587,979
Bil dan penerimaan belum dibayar		301,603	302,152	247,552	286,751
Baki pelanggan dan broker	24	841,782	1,369,395	-	-
Liabiliti kontrak insurans am	25	1,094,114	998,310	-	-
Lain-lain liabiliti	26	2,922,556	2,715,111	2,082,123	1,573,546
Liabiliti derivatif	13	1,116,701	2,551,504	1,120,287	2,513,980
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas Berhad ('Cagamas')	27	5,266,116	1,729,606	2,995,877	1,729,606
Liabiliti cukai		24,578	33,531	-	-
Liabiliti cukai tertunda	15	2,308	19,698	-	14,467
Pinjaman	28	1,182,885	1,153,719	981,849	978,068
Sekuriti hutang kanan	29	3,323,664	3,252,581	3,323,664	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	30	603,221	602,666	608,235	607,678
Obligasi subordinat	31	3,748,655	3,748,294	2,589,066	2,588,638
JUMLAH LIABILITI		219,769,731	207,025,498	161,740,509	158,402,450
Modal saham	32	6,994,103	6,994,103	6,994,103	6,994,103
Rizab	33	16,363,884	16,155,611	12,308,675	12,433,450
		23,357,987	23,149,714	19,302,778	19,427,553
Kepentingan bukan kawalan ('NCI')	34	37,961	34,714	-	-
JUMLAH EKUITI		23,395,948	23,184,428	19,302,778	19,427,553
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI		243,165,679	230,209,926	181,043,287	177,830,003
KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN	47	172,941,427	172,225,623	167,318,657	165,378,488

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Pendapatan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendapatan faedah	35	8,015,172	7,705,830	7,954,609	7,592,080
Perbelanjaan faedah	36	(4,359,938)	(4,184,023)	(4,213,342)	(4,079,559)
Pendapatan faedah bersih		3,655,234	3,521,807	3,741,267	3,512,521
Pendapatan operasi lain	37	1,722,052	1,783,691	872,745	884,471
Pendapatan daripada perniagaan Perbankan Islam	38	1,428,327	1,078,877	556	(6)
Pendapatan bersih		6,805,613	6,384,375	4,614,568	4,396,986
Perbelanjaan operasi lain	39	(3,357,655)	(3,184,181)	(2,206,020)	(2,075,667)
Keuntungan operasi sebelum peruntukan		3,447,958	3,200,194	2,408,548	2,321,319
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas aset kewangan	41	(306,002)	(642,789)	(172,831)	(472,076)
Kerugian rosot nilai (dilakukan)/dimasuk kira semula ke atas aset bukan kewangan lain	42	(23,000)	336	-	-
		3,118,956	2,557,741	2,235,717	1,849,243
Bahagian hasil syarikat usaha sama		99	391	-	-
Keuntungan sebelum cukai		3,119,055	2,558,132	2,235,717	1,849,243
Cukai	43	(810,143)	(602,092)	(601,474)	(414,674)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		2,308,912	1,956,040	1,634,243	1,434,569
Milik:					
- Pemegang ekuiti Bank		2,305,196	1,950,145	1,634,243	1,434,569
- NCI		3,716	5,895	-	-
		2,308,912	1,956,040	1,634,243	1,434,569
Perolehan sesaham (sen):					
- Asas	44	57.5	48.6		
- Dicairkan	44	57.5	48.6		

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Pendapatan Komprehensif

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	2,308,912	1,956,040	1,634,243	1,434,569
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain yang berkaitan dengan:				
(i) Perkara yang tidak akan dikelaskan semula kepada keuntungan atau kerugian:				
(a) Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari	8,193	891	-	-
(b) Instrumen ekuiti ditetapkan pada FVOCI				
- Kerugian bersih daripada pelupusan	(1,440)	-	(1,442)	-
- Keuntungan bersih belum direalisasikan daripada penilaian semula	33,720	-	30,631	-
(ii) Perkara yang akan dikelaskan semula kemudiannya kepada keuntungan atau kerugian:				
(a) Rizab terjemahan mata wang asing				
- Perbezaan pertukaran mata wang	56,809	(273,138)	28,117	(56,726)
- Lindung nilai pelaburan bersih	(1,620)	12,773	-	-
(b) Pelaburan kewangan AFS				
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula	-	168,711	-	117,565
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan semula atau rosot nilai	-	86,567	-	86,719
(c) Instrumen hutang diukur pada FVOCI				
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula	74,910	-	52,139	-
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan	(72,067)	-	(66,690)	-
- Perubahan dalam kerugian kredit yang dijangka dan perbezaan pertukaran mata wang	(2,639)	-	(2,887)	-
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen keuntungan komprehensif lain	(8,358)	(60,078)	(3,719)	(51,603)
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai bagi tahun kewangan	87,508	(64,274)	36,149	95,955
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan	2,396,420	1,891,766	1,670,392	1,530,524
Jumlah pendapatan komprehensif milik:				
- Pemegang ekuiti Bank	2,392,716	1,886,129	1,670,392	1,530,524
- NCI	3,704	5,637	-	-
	2,396,420	1,891,766	1,670,392	1,530,524

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

Kumpulan	Nota	← Milik pemegang ekuiti Bank →									Jumlah Ekuiti
		Modal Saham	Rizab Berkanun	Rizab Kawal Selia	Rizab FVOCI	Rizab Terjemahan	Rizab Lain	Keuntungan Tertahan	Jumlah Ekuiti Pemegang Saham	Jumlah Ekuiti Bukan Kawalan	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Baki pada 1 Januari 2018											
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		6,994,103	513	1,797,903	275,937	628,753	23,331	13,429,174	23,149,714	34,714	23,184,428
- Kesan penggunaan MFRS 9	55	-	-	(998,409)	74,850	258	-	(559,384)	(1,482,685)	(457)	(1,483,142)
- Seperti yang dinyatakan semula		6,994,103	513	799,494	350,787	629,011	23,331	12,869,790	21,667,029	34,257	21,701,286
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	-	2,305,196	2,305,196	3,716	2,308,912
Rizab terjemahan mata wang asing:											
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	(1)	56,884	-	-	56,883	(74)	56,809
- Lindung nilai pelaburan bersih		-	-	-	-	(1,620)	-	-	(1,620)	-	(1,620)
Aset kewangan diukur pada FVOCI:											
- Instrumen ekuiti											
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	-	33,720	-	-	-	33,720	-	33,720
- Kerugian bersih daripada pelupusan		-	-	-	(608)	-	-	(832)	(1,440)	-	(1,440)
- Instrumen hutang											
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	-	74,910	-	-	-	74,910	-	74,910
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan		-	-	-	(72,067)	-	-	-	(72,067)	-	(72,067)
- Perubahan dalam kerugian kredit yang dijangka dan perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	(2,639)	-	-	-	(2,639)	-	(2,639)
Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari		-	-	-	-	-	-	8,141	8,141	52	8,193
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen (keuntungan)/kerugian komprehensif lain	45	-	-	-	(7,994)	-	-	(374)	(8,368)	10	(8,358)
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	-	25,321	55,264	-	6,935	87,520	(12)	87,508
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	-	25,321	55,264	-	2,312,131	2,392,716	3,704	2,396,420
Dividen dibayar	46	-	-	-	-	-	-	(701,758)	(701,758)	-	(701,758)
Pindahan dari rizab kawal selia		-	-	(549,807)	-	-	-	549,807	-	-	-
Baki pada 31 Disember 2018		6,994,103	513	249,687	376,108	684,275	23,331	15,029,970	23,357,987	37,961	23,395,948

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

Kumpulan	Nota	Milik pemegang ekuiti Bank										Jumlah Ekuiti
		Modal Saham RM'000	Premium Saham RM'000	Rizab Berkanun RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab AFS RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Rizab Lain RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Ekuiti Pemegang Saham RM'000	Kepentingan Bukan Kawalan RM'000	
Baki pada 1 Januari 2017		4,010,045	2,984,058	4,931,227	669,501	80,567	888,864	23,331	8,157,185	21,744,778	29,089	21,773,867
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	-	-	1,950,145	1,950,145	5,895	1,956,040
Rizab terjemahan mata wang asing:												
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	-	-	(272,884)	-	-	(272,884)	(254)	(273,138)
- Lindung nilai pelaburan bersih		-	-	-	-	-	12,773	-	-	12,773	-	12,773
Pelaburan kewangan AFS:												
- Keuntungan/(Kerugian) bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	-	-	168,722	-	-	-	168,722	(11)	168,711
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan atau rosot nilai		-	-	-	-	86,567	-	-	-	86,567	-	86,567
Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	882	882	9	891
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen keuntungan komprehensif lain	45	-	-	-	-	(59,919)	-	-	(157)	(60,076)	(2)	(60,078)
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	-	-	195,370	(260,111)	-	725	(64,016)	(258)	(64,274)
Jumlah pendapatan/ (kerugian) komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	-	-	195,370	(260,111)	-	1,950,870	1,886,129	5,637	1,891,766
Dividen dibayar	46	-	-	-	-	-	-	-	(481,205)	(481,205)	-	(481,205)
Pindahan kepada modal saham	32	2,984,058	(2,984,058)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pindahan dari rizab berkanun		-	-	(4,930,714)	-	-	-	-	4,930,714	-	-	-
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	-	-	1,128,402	-	-	-	(1,128,402)	-	-	-
Pertambahan kepentingan di dalam syarikat subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	12	12	(12)	-
Baki pada 31 Disember 2017		6,994,103	-	513	1,797,903	275,937	628,753	23,331	13,429,174	23,149,714	34,714	23,184,428

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

Bank	Nota	← Tidak boleh diagihkan →			Boleh diagihkan		
		Modal Saham RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab FVOCI RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Ekuiti RM'000
Baki pada 1 Januari 2018							
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		6,994,103	1,484,902	271,524	343,563	10,333,461	19,427,553
- Kesan penggunaan MFRS 9	55	-	(762,323)	68,933	-	(400,019)	(1,093,409)
- Seperti yang dinyatakan semula		6,994,103	722,579	340,457	343,563	9,933,442	18,334,144
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	1,634,243	1,634,243
Rizab terjemahan mata wang asing:							
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	28,117	-	28,117
Aset kewangan diukur pada FVOCI:							
- Instrumen ekuiti							
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	30,631	-	-	30,631
- Kerugian bersih daripada pelupusan		-	-	(584)	-	(858)	(1,442)
- Instrumen hutang							
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	52,139	-	-	52,139
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan		-	-	(66,690)	-	-	(66,690)
- Perubahan dalam kerugian kredit dijangka dan perbezaan pertukaran mata wang		-	-	(2,887)	-	-	(2,887)
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen keuntungan komprehensif lain	45	-	-	(3,719)	-	-	(3,719)
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	8,890	28,117	(858)	36,149
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	8,890	28,117	1,633,385	1,670,392
Dividen dibayar	46	-	-	-	-	(701,758)	(701,758)
Pindahan dari rizab kawal selia		-	(596,349)	-	-	596,349	-
Baki pada 31 Disember 2018		6,994,103	126,230	349,347	371,680	11,461,418	19,302,778

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Perubahan Ekuiti

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

Bank	Nota	← Tidak boleh diagihkan →					Boleh diagihkan		Jumlah Ekuiti RM'000
		Modal Saham RM'000	Premium Saham RM'000	Rizab Berkanun RM'000	Rizab Kawal Selia RM'000	Rizab AFS RM'000	Rizab Terjemahan RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	
Baki pada 1 Januari 2017		4,010,045	2,984,058	3,784,558	461,870	118,843	400,289	6,618,571	18,378,234
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan		-	-	-	-	-	-	1,434,569	1,434,569
Rizab terjemahan mata wang asing:									
- Perbezaan pertukaran mata wang		-	-	-	-	-	(56,726)	-	(56,726)
Pelaburan kewangan AFS:									
- Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula		-	-	-	-	117,565	-	-	117,565
- Pindahan bersih kepada penyata pendapatan daripada pelupusan atau rosot nilai		-	-	-	-	86,719	-	-	86,719
Cukai pendapatan berkaitan dengan komponen keuntungan komprehensif lain	45	-	-	-	-	(51,603)	-	-	(51,603)
Pendapatan/(Kerugian) komprehensif lain, selepas ditolak cukai, bagi tahun kewangan		-	-	-	-	152,681	(56,726)	-	95,955
Jumlah pendapatan/ (kerugian) komprehensif bagi tahun kewangan		-	-	-	-	152,681	(56,726)	1,434,569	1,530,524
Dividen dibayar	46	-	-	-	-	-	-	(481,205)	(481,205)
Pindahan kepada modal saham	32	2,984,058	(2,984,058)	-	-	-	-	-	-
Pindahan dari rizab berkanun		-	-	(3,784,558)	-	-	-	3,784,558	-
Pindahan kepada rizab kawal selia		-	-	-	1,023,032	-	-	(1,023,032)	-
Baki pada 31 Disember 2017		6,994,103	-	-	1,484,902	271,524	343,563	10,333,461	19,427,553

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Nota	Kumpulan	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi			
Keuntungan sebelum cukai		3,119,055	2,558,132
Pelarasan untuk:			
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		593,720	686,838
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas aset kewangan lain		(3,975)	9,390
Hartanah, loji dan peralatan:			
– Susut nilai		119,721	119,342
– Kerugian/(Keuntungan) daripada pelupusan		17	(50)
– Dihapus kira		763	727
Aset tidak ketara:			
– Pelunasan		100,714	81,009
– Dihapus kira		28	239
– Kerugian rosot nilai dimasuk kira semula		–	(336)
Kerugian rosot nilai ke atas pelaburan dalam syarikat bersekutu		23,000	–
Peruntukan bersih (dimasuk kira semula)/dilakukan ke atas aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(12,444)	216,006
Bahagian hasil syarikat usaha sama		(99)	(391)
Keuntungan bersih daripada pelupusan/penebusan aset kewangan FVTPL, aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(91,288)	(95,183)
Keuntungan bersih ke atas lindung nilai saksama		(56)	(115)
Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula aset kewangan FVTPL dan derivatif		(90,566)	(112,278)
Keuntungan bersih pertukaran mata wang asing belum direalisasi		(47,774)	(36,167)
Pendapatan dividen daripada aset kewangan FVTPL dan aset kewangan FVOCI/pelaburan kewangan AFS		(48,315)	(53,923)
Pelunasan premium/(Penambahan diskaun) untuk pinjaman, obligasi subordinat dan Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1		2,461	2,221
Perbelanjaan faedah ke atas pinjaman, sekuriti hutang kanan, Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1 dan obligasi subordinat		356,896	440,457
Pendapatan faedah daripada aset kewangan FVTPL, aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(1,487,417)	(1,398,640)
Pendapatan pelaburan daripada aset kewangan FVTPL, aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(308,684)	(274,427)
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja		2,225,757	2,142,851
(Peningkatan)/Penurunan dalam aset operasi:			
Sekuriti dibeli di bawah perjanjian jualan semula		–	1,270,272
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		271,195	146,280
Aset kewangan FVTPL		(203,238)	(140,564)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		(9,697,218)	(7,137,119)
Baki pelanggan dan broker		545,481	491,189
Lain-lain aset		365,107	1,720,579
Deposit berkanun		(790,956)	209,050
		(9,509,629)	(3,440,313)

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Kumpulan		
	Nota	2018 RM'000	2017 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi (sambungan)			
Peningkatan/(Penurunan) dalam liabiliti operasi:			
Deposit daripada pelanggan		13,077,118	1,127,853
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain		(3,497,147)	(861,868)
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula		1,590,161	243,050
Bil dan penerimaan belum dibayar		1,155	(173,237)
Baki pelanggan dan broker		(527,613)	(373,847)
Lain-lain liabiliti		(835,292)	820,835
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas		3,536,510	(1,824,447)
		13,344,892	(1,041,661)
Tunai dijana daripada/(digunakan dalam) operasi		6,061,020	(2,339,123)
Faedah dibayar		(346,899)	(449,329)
Cukai bersih dibayar		(756,037)	(472,895)
Tunai bersih dijana daripada/(digunakan dalam) aktiviti operasi		4,958,084	(3,261,347)
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan			
Hasil bersih daripada (pembelian)/pelupusan aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(3,003,223)	1,520,951
Hartanah, loji dan peralatan:			
– Pembelian		(113,765)	(105,103)
– Hasil daripada pelupusan		195	143
Aset tidak ketara:			
– Pembelian		(207,015)	(176,490)
Aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan dan pelaburan kewangan AFS dan HTM			
– Faedah diterima		1,394,727	1,382,256
– Pendapatan pelaburan diterima		254,931	261,034
Pendapatan dividen diterima daripada aset kewangan FVTPL dan aset kewangan FVOCI/pelaburan kewangan AFS		48,315	53,923
Tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti pelaburan		(1,625,835)	2,936,714
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan			
Pengeluaran pinjaman		4,178,437	2,475,972
Pembayaran balik pinjaman		(4,179,812)	(2,227,672)
Hasil daripada penerbitan nota subordinat		–	1,200,000
Penebusan nota subordinat		–	(2,995,000)
Penebusan sekuriti hutang kanan		–	(2,173,766)
Dividen dibayar kepada pemegang ekuiti Bank		(701,758)	(481,205)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pembiayaan		(703,133)	(4,201,671)

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Nota	Kumpulan	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Peningkatan/(Penurunan) bersih dalam tunai dan setara tunai		2,629,116	(4,526,304)
Kesan perbezaan kadar pertukaran Tunai dan setara tunai:		12,926	(204,761)
- pada permulaan tahun kewangan		9,911,146	14,682,943
- pada akhir tahun kewangan		12,553,188	9,951,878
Tunai dan setara tunai merangkumi yang berikut:			
- Tunai dan dana jangka pendek	2	12,553,188	9,951,878

	← Perubahan Tunai →			← Perubahan Bukan Tunai →			Baki pada akhir tahun kewangan RM'000
	Baki pada permulaan tahun kewangan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi RM'000	Pergerakan tukaran asing RM'000	Faedah terakru RM'000	Pelunasan/ (Penambahan) RM'000	
2018							
Pinjaman	1,153,719	(1,375)	(29,049)	21,472	38,118	-	1,182,885
Sekuriti hutang kanan	3,252,581	-	(89,619)	68,610	90,064	2,028	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	602,666	-	(45,098)	-	45,220	433	603,221
Obligasi subordinat	3,748,294	-	(183,133)	-	183,494	-	3,748,655
	8,757,260	(1,375)	(346,899)	90,082	356,896	2,461	8,858,425
2017							
Pinjaman	972,030	248,300	(19,764)	(67,283)	20,436	-	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	5,856,389	(2,173,766)	(130,039)	(422,260)	120,906	1,351	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	602,143	-	(45,063)	-	45,186	400	602,666
Obligasi subordinat	5,543,358	(1,795,000)	(254,463)	-	253,929	470	3,748,294
	12,973,920	(3,720,466)	(449,329)	(489,543)	440,457	2,221	8,757,260

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Nota	Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi			
Keuntungan sebelum cukai		2,235,717	1,849,243
Pelarasan untuk:			
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		441,823	514,421
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas aset kewangan lain		935	-
Hartanah, loji dan peralatan:			
- Susut nilai		91,556	84,729
- Keuntungan daripada pelupusan		(71)	(18)
- Dihapus kira		10	114
Aset tidak ketara:			
- Pelunasan		81,998	62,664
- Dihapus kira		-	239
Peruntukan bersih (dimasuk kira semula)/dilakukan ke atas aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(14,487)	214,219
Keuntungan bersih daripada pelupusan/penebusan aset kewangan FVTPL, aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(83,309)	(36,255)
Keuntungan bersih ke atas lindung nilai saksama		(56)	(115)
Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula aset kewangan FVTPL dan derivatif		(31,670)	(25,783)
Kerugian/(Keuntungan) bersih pertukaran mata wang asing belum direalisasi		79,558	(83,001)
Pendapatan dividen daripada aset kewangan FVOCI/pelaburan kewangan AFS		(2,656)	(6,515)
Pendapatan dividen daripada syarikat subsidiari		(9,259)	(97,075)
Pelunasan premium/(Penambahan diskaun) untuk pinjaman, obligasi subordinat dan Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1		2,461	2,221
Perbelanjaan faedah ke atas pinjaman, sekuriti hutang kanan, Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1 dan obligasi subordinat		292,520	377,418
Pendapatan faedah daripada aset kewangan FVTPL, aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(1,410,046)	(1,325,812)
Keuntungan operasi sebelum perubahan modal kerja		1,675,024	1,530,694
(Peningkatan)/Penurunan dalam aset operasi:			
Sekuriti dibeli di bawah perjanjian jualan semula		-	1,257,914
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain		284,460	(1,636,510)
Aset kewangan FVTPL		(75,256)	313,702
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		(287,358)	1,586,098
Lain-lain aset		605,011	2,362,562
Deposit berkanun		(440,431)	286,669
		86,426	4,170,435
Peningkatan/(Penurunan) dalam liabiliti operasi:			
Deposit daripada pelanggan		6,376,021	(6,377,437)
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain		(5,024,427)	(143,922)
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula		1,532,470	(1,127,084)
Bil dan penerimaan belum dibayar		(39,281)	1,345
Lain-lain liabiliti		(924,525)	(1,154,750)
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas		1,266,271	(1,009,205)
		3,186,529	(9,811,053)

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	Nota	Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Aliran tunai daripada aktiviti operasi (sambungan)			
Tunai dijana dari/(digunakan dalam) operasi		4,947,979	(4,109,924)
Faedah dibayar		(282,453)	(390,164)
Cukai bersih dibayar		(581,093)	(273,408)
Tunai bersih dijana daripada/(digunakan dalam) aktiviti operasi		4,084,433	(4,773,496)
Aliran tunai daripada aktiviti pelaburan			
Hasil bersih daripada (pembelian)/pelupusan aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		(2,861,030)	2,484,657
Hartanah, loji dan peralatan:			
– Pembelian		(93,302)	(80,881)
– Hasil daripada pelupusan		99	104
Aset tidak ketara:			
– Pembelian		(189,577)	(148,414)
Faedah diterima daripada aset kewangan FVOCI dan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan AFS dan HTM		1,340,677	1,307,474
Pendapatan dividen diterima daripada aset kewangan FVOCI/pelaburan kewangan AFS		2,656	6,515
Pendapatan dividen diterima daripada syarikat subsidiari		97,959	2,375
Pengurangan modal dalam syarikat subsidiari		–	862,523
Pelaburan tambahan dalam syarikat subsidiari		(415,823)	(17,701)
Wang tunai bersih (digunakan dalam)/dijana daripada aktiviti pelaburan		(2,118,341)	4,416,652
Aliran tunai daripada aktiviti pembiayaan			
Pengeluaran pinjaman		206,617	606,983
Pembayaran balik pinjaman		(217,462)	(277,195)
Hasil daripada penerbitan nota subordinat		–	750,000
Penebusan nota subordinat		–	(2,750,000)
Penebusan sekuriti hutang kanan		–	(2,173,766)
Dividen dibayar kepada pemegang ekuiti Bank		(701,758)	(481,205)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti pembiayaan		(712,603)	(4,325,183)
Peningkatan/(Penurunan) bersih dalam tunai dan setara tunai		1,253,489	(4,682,027)
Kesan perbezaan kadar pertukaran		31,630	(133,580)
Tunai dan setara tunai:			
– pada permulaan tahun kewangan		7,570,207	12,430,270
– pada akhir tahun kewangan		8,855,326	7,614,663
Tunai dan setara tunai merangkumi yang berikut:			
– Tunai dan dana jangka pendek	2	8,855,326	7,614,663

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Penyata Aliran Tunai

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

	← Perubahan Tunai →		← Perubahan Bukan Tunai →				Baki pada akhir tahun kewangan RM'000
	Baki pada permulaan tahun kewangan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan RM'000	Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi RM'000	Pergerakan tukaran asing RM'000	Faedah terakru RM'000	Pelunasan/ (Penambahan) RM'000	
2018							
Pinjaman	978,068	(10,845)	(20,984)	5,556	30,054	-	981,849
Sekuriti hutang kanan	3,252,581	-	(89,619)	68,610	90,064	2,028	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	607,678	-	(45,434)	-	45,558	433	608,235
Obligasi subordinat	2,588,638	-	(126,416)	-	126,844	-	2,589,066
	7,426,965	(10,845)	(282,453)	74,166	292,520	2,461	7,502,814
2017							
Pinjaman	698,651	329,788	(11,720)	(51,043)	12,392	-	978,068
Sekuriti hutang kanan	5,856,389	(2,173,766)	(130,039)	(422,260)	120,906	1,351	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	607,155	-	(45,402)	-	45,525	400	607,678
Obligasi subordinat	4,592,576	(2,000,000)	(203,003)	-	198,595	470	2,588,638
	11,754,771	(3,843,978)	(390,164)	(473,303)	377,418	2,221	7,426,965

Dasar-dasar perakaunan dan nota-nota yang disertakan membentuk sebahagian penting penyata-penyata kewangan ini.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING

Dasar-dasar perakaunan berikut telah digunakan secara konsisten dalam menguruskan perkara yang dianggap penting berhubung dengan penyata kewangan. Dasar-dasar perakaunan ini telah diguna pakai secara konsisten bagi kesemua tahun kewangan yang dibentangkan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah disediakan selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia ('MRFS'), Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa ('IFRS') dan keperluan-keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Penyata kewangan telah disediakan menurut konvensyen kos sejarah yang diubah suai menurut penilaian semula aset kewangan FVOCI, aset kewangan dan liabiliti kewangan (termasuk instrumen kewangan derivatif) pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian.

Penyata kewangan ini turut merangkumi aktiviti yang berkaitan dengan perbankan Islam yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank. Perbankan Islam secara umumnya merujuk kepada penerimaan deposit, pemberian pembiayaan dan urus niaga dalam sekuriti Islam di bawah prinsip-prinsip Shariah.

Penyediaan penyata kewangan menurut MFRS memerlukan penggunaan anggaran dan andaian perakaunan kritikal tertentu yang mempengaruhi jumlah aset dan liabiliti yang dilaporkan serta pendedahan aset dan liabiliti luar jangka pada tarikh penyata kewangan dan juga amaun pendapatan serta perbelanjaan yang dilaporkan semasa tahun kewangan pelaporan. Ia juga memerlukan para Pengarah menggunakan pertimbangan mereka dalam proses mengguna pakai dasar-dasar perakaunan Kumpulan dan Bank. Meskipun anggaran dan pertimbangan ini adalah berasaskan pengetahuan terbaik para Pengarah mengenai peristiwa dan tindakan semasa, keputusan sebenar mungkin berbeza.

Bidang-bidang yang melibatkan tahap pertimbangan atau kerumitan yang lebih mendalam, atau bidang-bidang di mana anggaran dan andaian adalah penting kepada penyata kewangan, dinyatakan di dalam Seksyen (B).

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan dan pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2018 adalah seperti berikut:

- (i) Penambahbaikan Tahunan kepada Kitaran MFRS 2014-2016

- Pindaan kepada MFRS 128 'Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama'

Pindaan ini membenarkan:

- organisasi pemodal teroka, dana bersama, unit amanah dan entiti yang sama untuk memilih, secara individu, mengukur pelaburan mereka dalam syarikat bersekutu dan usaha sama pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian.
- entiti yang bukan entiti pelaburan untuk mengekalkan pengukuran nilai saksama yang digunakan oleh syarikat bersekutu atau usaha samanya (entiti pelaburan) apabila menggunakan kaedah ekuiti.

Penggunaan Penambahbaikan Tahunan kepada Kitaran MFRS 2014 – 2016 tidak menimbulkan sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta (sambungan)

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan dan pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

- (ii) Pindaan kepada MFRS 4 'Mengguna-pakai MFRS 9 Instrumen Kewangan dengan MFRS 4 Kontrak Insurans'

Pindaan ini membenarkan entiti untuk mengelakkan ketidaktentuan sementara dalam keuntungan atau kerugian yang mungkin timbul hasil daripada penggunaan MFRS 9 'Instrumen Kewangan' sebelum piawaian kontrak insurans yang diterbitkan. Ini adalah kerana di bawah MFRS 9, aset kewangan tertentu perlu diukur pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian; sedangkan MFRS 4 'Kontrak Insurans', liabiliti berkaitan dari kontrak insurans sering diukur pada kos yang dilunaskan.

Pindaan ini menyediakan 2 pendekatan yang berbeza bagi entiti:

- pengecualian sementara MFRS 9 bagi entiti yang memenuhi keperluan khusus; dan
- pendekatan gabungan (overlay)

Kedua-dua pendekatan ini adalah pilihan.

Syarikat subsidiari insurans Bank telah mengguna pakai MFRS 9 selaras dengan Kumpulan dan Bank berkuat kuasa 1 Januari 2018.

- (iii) Tafsiran IC 22 'Urus Niaga Mata Wang Asing dan Pertimbangan Pendahuluan'

Tafsiran ini boleh digunakan apabila entiti mengiktiraf aset bukan kewangan atau liabiliti bukan kewangan yang timbul daripada pembayaran atau penerimaan pertimbangan pendahuluan. MFRS 121 memerlukan sesuatu entiti menggunakan kadar pertukaran pada 'tarikh urus niaga' untuk merekodkan urus niaga mata wang asing.

Tafsiran IC 22 memberikan panduan cara menentukan 'tarikh urus niaga' apabila pembayaran/penerimaan tunggal dibuat, serta bagi situasi di mana berbilang pembayaran/penerimaan dibuat.

Tarikh urus niaga adalah tarikh apabila pembayaran atau penerimaan pertimbangan awal menimbulkan aset atau liabiliti bukan monetari apabila entiti tidak lagi terdedah kepada risiko pertukaran asing.

Sekiranya terdapat berbilang pembayaran atau penerimaan awal, entiti tersebut hendaklah menentukan tarikh urus niaga untuk setiap pembayaran atau penerimaan.

Entiti mempunyai pilihan untuk mengguna pakai Tafsiran IC 22 secara retrospektif atau secara prospektif.

Penggunaan Tafsiran IC 22 tidak menimbulkan sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

- (iv) MFRS 9 'Instrumen Kewangan'

Versi lengkap MFRS 9 ini menggantikan MFRS 139 secara keseluruhan. Ianya meminda keperluan pengkelasan dan pengukuran aset kewangan dan merangkumi model kerugian kredit dijangka yang menggantikan model rosot nilai kerugian yang digunakan di bawah MFRS 139. Ia juga merangkumi panduan lindung nilai baru yang diterbitkan pada Februari 2014.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta (sambungan)

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan dan pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

- (iv) MFRS 9 'Instrumen Kewangan' (sambungan)

MFRS 9 menetapkan tiga kategori pengukuran utama untuk aset kewangan: kos dilunaskan, nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian dan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ('OCI'). Asas pengelasan bergantung pada model perniagaan dan ciri-ciri aliran tunai aset kewangan. Pelaburan dalam instrumen ekuiti sentiasa diukur pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian dengan opsyen yang tidak boleh ditarik balik pada permulaannya untuk membentangkan perubahan dalam nilai saksama dalam OCI (dengan syarat instrumen tersebut tidak dipegang untuk dagangan). Instrumen hutang diukur pada kos dilunaskan hanya sekiranya entiti memegangnya untuk mengumpul aliran tunai daripada kontrak dan aliran tunai mewakili pokok dan faedah.

Bagi liabiliti, piawaian ini mengekalkan kebanyakan keperluan MFRS 139. Ini termasuk perakaunan kos dilunaskan bagi kebanyakan liabiliti kewangan, dengan pembahagian derivatif terbenam. Perubahan utamanya adalah, apabila opsyen nilai saksama diambil untuk liabiliti kewangan, sebahagian daripada perubahan nilai saksama disebabkan oleh risiko kredit entiti itu sendiri direkodkan dalam pendapatan komprehensif lain dan bukannya dengan penyata pendapatan, melainkan jika ianya mewujudkan ketidaksepadanan perakaunan.

MFRS 9 memperkenalkan model kerugian kredit dijangkakan rosot nilai bagi semua aset kewangan yang menggantikan model rosot nilai kerugian yang digunakan dalam MFRS 139. Model kerugian kredit dijangkakan adalah progresif dan menghapuskan perlunya peristiwa pencetus yang perlu berlaku sebelum kerugian kredit diiktiraf.

Kumpulan dan Bank telah menggunakan MFRS 9 secara retrospektif dengan tarikh penggunaan awal pada 1 Januari 2018.

Selaras dengan peruntukan peralihan MFRS 9, Kumpulan dan Bank memilih untuk tidak menyatakan semula angka perbandingan dan terus menggunakan dasar perakaunan terdahulu bagi laporannya mengikut MFRS 139. Sebarang pelarasan kepada jumlah dibawa aset dan liabiliti kewangan pada tarikh peralihan telah diiktiraf dalam keuntungan tertahan permulaan dan rizab lain tahun kewangan semasa.

Butiran dan kesan kewangan penggunaan MFRS 9 dinyatakan dalam Nota 55 kepada penyata kewangan ini.

- (v) MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan'

Prinsip teras dalam MFRS 15 adalah bahawa entiti mengiktiraf hasil yang menggambarkan pemindahan barangan atau perkhidmatan yang dijanjikan kepada pelanggan dalam jumlah yang menunjukkan pertimbangan yang layak diterima oleh entiti bagi barangan atau perkhidmatan tersebut.

MFRS 15 berdasarkan prinsip bahawa hasil diiktiraf apabila seseorang pelanggan mendapat kawalan ke atas barangan atau perkhidmatan, iaitu apabila pelanggan mempunyai keupayaan menggunakan dan memperolehi manfaat daripada barangan atau perkhidmatan tersebut.

Satu proses lima langkah baharu digunakan sebelum pendapatan boleh diiktiraf:

- mengenal pasti kontrak dengan pelanggan;
- mengenal pasti obligasi prestasi berasingan;
- menentukan harga transaksi kontrak;
- memperuntukkan harga transaksi untuk setiap satu obligasi prestasi berasingan; dan
- mengiktiraf hasil apabila setiap obligasi prestasi dipenuhi.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (a) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank dan berkuat kuasa serta merta (sambungan)

Piawaian perakaunan baharu yang berkaitan dan pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian perakaunan sedia ada yang berkuat kuasa bagi Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

- (v) MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan' (sambungan)

Apabila terdapat pelbagai barangan atau perkhidmatan yang digabungkan di dalam suatu pengaturan tunggal, MFRS 15 memerlukan entiti untuk menggunakan prinsip pengiktirafan hasil secara berasingan kepada setiap barangan atau perkhidmatan yang berbeza. Pertimbangan kontrak diperuntukkan kepada setiap barangan atau perkhidmatan berdasarkan harga yang akan dikenakan oleh entiti ke atas pelanggan secara individu bagi setiap barangan atau perkhidmatan. Sekiranya harga jualan individu tidak jelas, entiti perlu membuat anggaran dengan mempertimbangkan kesemua maklumat yang sedia ada secara munasabah. Tahap di mana hasil diiktiraf untuk setiap barangan atau perkhidmatan mungkin berbeza dan bergantung kepada apabila kawalan setiap barangan atau perkhidmatan dipindahkan kepada pelanggan.

MFRS 15 memerlukan anggaran pertimbangan pelbagai untuk diiktiraf sebagai hasil apabila obligasi prestasi dipenuhi sekiranya kemungkinan besar jumlahnya tidak akan menghasilkan pembalikan hasil yang signifikan sekiranya anggaran berubah. Harga urus niaga perlu diselaraskan dengan nilai masa wang sekiranya kontrak merangkumi komponen pembiayaan yang penting.

MFRS 15 menetapkan keperluan pendedahan khusus di dalam bidang berikut untuk membantu entiti memenuhi objektif pendedahan:

- maklumat kualitatif dan kuantitatif mengenai kontrak dengan pelanggan;
- pertimbangan penting yang dibuat oleh pihak pengurusan dalam menggunakan MFRS 15; dan
- aset yang diiktiraf atas kos yang ditanggung untuk mendapatkan atau memenuhi kontrak dengan pelanggan.

MFRS 15 membenarkan penggunaan pendekatan secara retrospektif penuh atau diubah suai. Kumpulan dan Bank telah menggunakan pendekatan yang diubah suai di bawah MFRS 15.

Di bawah kaedah peralihan retrospektif yang diubahsuai, Kumpulan dan Bank menggunakan dasar baru secara retrospektif hanya kepada kontrak yang tidak diselesaikan pada tarikh penggunaan awal. Oleh itu, maklumat perbandingan 2017 tidak dinyatakan semula kerana kesan kewangan tidak ketara kepada Kumpulan dan Bank, dan kesan kumulatif penggunaan awal MFRS 15 tidak diiktiraf sebagai pelarasan kepada baki pembukaan keuntungan tertahan pada 1 Januari 2018. Maklumat perbandingan secara lanjut dilaporkan di bawah dasar perakaunan terdahulu mengikut keperluan MFRS 118.

- (b) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank tetapi belum lagi dikuatkuasakan

- (i) Penambahbaikan Tahunan kepada Kitaran MFRS 2015-2017 – berkuat kuasa 1 Januari 2019

- Pindaan kepada MFRS 3 'Gabungan Perniagaan' menjelaskan bahawa apabila sesuatu pihak memperoleh kawalan perniagaan yang merupakan operasi bersama, pemeroleh harus mengambil kira urus niaga tersebut sebagai gabungan perniagaan yang dicapai secara berperingkat. Sehubungan itu, ia harus menghitung semula kepentingan sebelumnya di dalam operasi bersama (hak kepada aset dan obligasi untuk liabiliti) pada nilai saksama pada tarikh pemerolehan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank tetapi belum lagi dikuatkuasakan (sambungan)

- (i) Penambahbaikan Tahunan kepada Kitaran MFRS 2015-2017 – berkuat kuasa 1 Januari 2019 (sambungan)

- Pindaan kepada MFRS 11 “Pengaturan Bersama” menjelaskan bahawa apabila sesuatu pihak memperoleh kawalan bersama perniagaan yang merupakan operasi bersama, pihak tersebut tidak seharusnya menghitung semula kepentingan sebelumnya di dalam operasi bersama.
- Pindaan kepada MFRS 112 “Cukai Pendapatan” menjelaskan bahawa kesan cukai pendapatan dividen ke atas instrumen kewangan yang dikelaskan sebagai ekuiti diiktiraf (sama ada dalam penyata pendapatan komprehensif atau ekuiti yang lain) bergantung kepada di mana transaksi lepas yang menghasilkan keuntungan boleh diagih diiktiraf. Oleh itu, kesan cukai diiktiraf di dalam penyata pendapatan apabila entiti menentukan pembayaran ke atas instrumen tersebut adalah pengagihan keuntungan (iaitu, dividen). Cukai ke atas dividen tidak sepatutnya diiktiraf di dalam ekuiti semata-mata atas dasar ianya berkait dengan pengagihan kepada para pemilik.
- Pindaan kepada MFRS 123 “Kos Peminjaman” menjelaskan bahawa sekiranya pinjaman tertentu masih tertunggak selepas aset kelayakan yang berkaitan boleh digunakan atau dijual mengikut tujuannya, yakni ianya menjadi sebahagian daripada pinjaman am.

- (ii) Pindaan kepada MFRS 9 “Ciri-ciri Prabayaran dengan Pampasan Negatif” – berkuat kuasa mulai 1 Januari 2019

Pindaan-pindaan tersebut membolehkan syarikat mengukur beberapa aset kewangan prabayar dengan pampasan negatif pada kos yang dilunaskan. Pampasan negatif timbul di mana syarat kontrak membenarkan peminjam membayar dahulu instrumen sebelum kematangan kontrak, tetapi amaun prabayar mungkin kurang daripada jumlah pokok dan faedah yang belum dibayar. Bagi memenuhi syarat pengukuran kos pelunasan, pampasan negatif mestilah pampasan yang munasabah bagi penamatan kontrak secara awal, dan aset tersebut mesti dipegang dalam model perniagaan ‘dipegang untuk pulangan’.

Pindaan ini akan digunakan secara retrospektif.

- (iii) Pindaan kepada MFRS 128 “Kepentingan Jangka Panjang dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama” – berkuat kuasa mulai 1 Januari 2019

Pindaan ini menjelaskan bahawa sesebuah entiti harus mengguna-pakai MFRS 9 ‘Instrumen Kewangan’ (termasuk keperluan rosot nilai) terhadap kepentingan jangka panjang dalam syarikat bersekutu atau usaha sama, yang merupakan sebahagian daripada pelaburan bersih entiti, di mana penyelesaian tidak dirancang dan tidak mungkin berlaku pada masa hadapan.

Di samping itu, kepentingan jangka panjang sebegini adalah tertakluk kepada peruntukan kerugian dan keperluan rosot nilai di dalam MFRS 128.

Pindaan ini akan digunakan secara retrospektif.

- (iv) MFRS 16 ‘Pajakan’ – berkuat kuasa 1 Januari 2019

MFRS 16 menggantikan MFRS 117 ‘Pajakan’ dan tafsiran yang berkaitan.

Di bawah MFRS 16, pajakan adalah satu kontrak (atau sebahagian daripada kontrak) yang memberikan hak untuk mengawal penggunaan aset yang dikenal pasti bagi satu tempoh masa sebagai pengganti untuk pertimbangan.

MFRS 16 menghapuskan pengelasan pajakan oleh penerima pajak sama ada sebagai pajakan kewangan (di dalam lembaran imbalan) atau pajakan operasi (di luar lembaran imbalan). MFRS 16 memerlukan penerima pajak untuk mengiktiraf ‘hak-guna’ aset asas dan liabiliti pajakan yang mencerminkan bayaran pajakan masa depan bagi kebanyakan pajakan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank tetapi belum lagi dikuatkuasakan (sambungan)

- (iv) MFRS 16 'Pajakan' – berkuat kuasa 1 Januari 2019 (sambungan)

Aset hak-guna disusutnilaikan selaras dengan prinsip di dalam MFRS 116 'Hartanah, Loji dan Peralatan' dan liabiliti pajakan ditambah dari masa ke masa di mana perbelanjaan faedah diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Bagi pemberi pajak, MFRS 16 mengekalkan sebahagian besar daripada keperluan dalam MFRS 117. Pemberi pajak meneruskan pengelasan kesemua pajakan sama ada sebagai pajakan operasi atau pajakan kewangan dan menghitungkannya secara berasingan.

- (v) Tafsiran IC 23 'Ketidakpastian berkaitan Pengenaan Cukai Pendapatan' – berkuat kuasa 1 Januari 2019

Tafsiran IC 23 memberikan panduan berkaitan pengiktirafan dan pengukuran aset dan liabiliti cukai pendapatan tertunda dan semasa di mana terdapat ketidakpastian pengenaan cukai.

Sekiranya entiti menyimpulkan bahawa kaedah pengenaan cukai barangkali tidak akan diterima oleh pihak berkuasa cukai, kesan ketidakpastian cukai harus dimasukkan dalam tempoh apabila penentuan tersebut dibuat. Entiti haruslah menghitung kesan ketidakpastian dengan menggunakan kaedah yang paling sesuai yang boleh menyelesaikan ketidakpastian tersebut.

Tafsiran IC 23 akan digunakan secara retrospektif.

- (vi) Pindaan kepada MFRS 119 'Rancangan Pindaan, Penangguhan atau Penyelesaian' – berkuat kuasa 1 Januari 2019

Pindaan ini memerlukan entiti untuk menggunakan andaian aktuarial terkini daripada pengukuran semula liabiliti manfaat tetap atau aset yang timbul daripada rancangan pindaan, penangguhan atau penyelesaian, untuk menentukan kos perkhidmatan semasa dan faedah bersih untuk tempoh baki selepas perubahan kepada rancangan tersebut. Pindaan akan digunakan secara prospektif.

- (vii) MFRS 17 'Kontrak Insurans' – berkuat kuasa 1 Januari 2021

MFRS 17 diguna pakai bagi kontrak insurans yang diterbitkan, merangkumi kesemua kontrak insurans semula dan kontrak pelaburan dengan ciri-ciri penyertaan budi bicara sekiranya sesuatu entiti juga menerbitkan kontrak insurans. Bagi kontrak perkhidmatan yuran tetap di mana tujuan utamanya adalah penyediaan perkhidmatan, sesuatu entiti mempunyai pilihan dasar perakaunan untuk menjelaskannya mengikut MFRS 17 atau MFRS 15 'Hasil'. Sesuatu entiti dibenarkan menjelaskan kontrak jaminan kewangan mengikut MFRS 17 sekiranya entiti tersebut telah menegaskan secara eksplisit bahawa ianya telah menetapkannya sebagai kontrak insurans. Kontrak insurans, (selain daripada insurans semula) di mana entiti merupakan pemegang polisi tidak berada dalam skop MFRS 17. Derivatif terbenam dan pelaburan berbeza dan komponen pelaburan mestilah 'diuraikan' dan diambil kira secara berasingan mengikut MFRS yang berkaitan. Penguraian secara sukarela komponen lain tidak diiktiraf.

MFRS 17 memerlukan model pengukuran semasa di mana anggaran diukur semula pada setiap tempoh pelaporan. Pengukuran adalah berdasarkan pendiskaunan, aliran tunai kebarangkalian wajar, pelarasan risiko dan margin perkhidmatan kontrak ('CSM') yang mewakili keuntungan kontrak yang belum diperolehi. Sesuatu entiti mempunyai pilihan polisi untuk mengiktiraf kesan perubahan dalam kadar diskaun dan andaian lain yang berkaitan dengan risiko kewangan sama ada di dalam penyata pendapatan atau di dalam pendapatan komprehensif lain.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Piawaian, pindaan terhadap piawaian yang diterbitkan dan tafsiran terhadap piawaian sedia ada yang diguna pakai bagi Kumpulan dan Bank tetapi belum lagi dikuatkuasakan (sambungan)

- (vii) MFRS 17 'Kontrak Insurans' – berkuat kuasa 1 Januari 2021 (sambungan)

Model pengukuran alternatif disediakan bagi perlindungan insurans yang berlainan:

- Pendekatan Peruntukan Premium Ringkas sekiranya tempoh perlindungan insurans adalah setahun atau kurang; atau
- Pendekatan Yuran Berubah harus digunakan bagi kontrak insurans yang menyatakan hubungan di antara bayaran kepada pemegang polisi dan pulangan asas.

Keperluan MFRS 17 menyelaraskan pendapatan hasil dengan industri-industri lain. Hasil diperuntukkan kepada tempoh yang seiring dengan nilai jangkaan lindungan dan perkhidmatan lain yang disediakan oleh penanggung insurans dalam tempoh tersebut, dan tuntutan diselesaikan apabila ianya ditanggung.

Penanggung insurans dikehendaki mendedahkan maklumat mengenai jumlah, pertimbangan dan risiko yang timbul daripada kontrak insurans.

Penggunaan piawaian-piawaian perakaunan di atas, pindaan kepada piawaian dan tafsiran kepada piawaian yang diterbitkan tidak dijangka akan menimbulkan sebarang kesan kewangan ketara kepada Kumpulan dan Bank kecuali penggunaan:

- (i) MFRS 16 – Kumpulan dan Bank akan mengguna pakai piawaian ini bermula 1 Januari 2019 yang merupakan tarikh mandatori. Kumpulan dan Bank berhasrat untuk menggunakan pendekatan peralihan yang mudah dan tidak akan menyatakan semula jumlah perbandingan bagi tahun sebelum penggunaan pertama. Aset hak guna bagi pajakan hartanah akan diukur pada peralihan seolah-olah peraturan baru sentiasa telah digunakan. Kesemua aset hak guna lain akan diukur pada jumlah liabiliti pajakan pada masa penguna pakaian (diselaraskan untuk sebarang kos pajakan prabayar atau terakru).

Pada tarikh pelaporan, Kumpulan dan Bank masing-masing mempunyai komitmen pajakan operasi yang tidak boleh dibatalkan sebanyak RM168,632,000 dan RM85,197,000 seperti yang dinyatakan dalam Nota 48 penyata kewangan ini. Seajar dengan komitmen ini, pajakan jangka pendek dan pajakan nilai rendah akan diiktiraf pada kadar garis lurus sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

Bagi komitmen pajakan yang selebihnya, Kumpulan dan Bank dijangkakan akan mengiktiraf aset hak guna pada 1 Januari 2019, liabiliti pajakan yang didiskaunkan kepada nilai semasa selepas pelarasan bagi prabayaran dan bayaran pajakan terakru pada 31 Disember 2018 serta aset cukai tertunda.

- (ii) MFRS 17 – di mana kesan kumulatif apabila ianya diguna pakai akan diiktiraf dalam pendapatan tertahan pada 1 Januari 2021, dan dengan pendedahan dipertingkatkan.

- (c) Perubahan dalam keperluan pengawalseliaan

- (i) Rangka Kerja Kecukupan Modal dan Rangka Kerja Kecukupan Modal bagi Bank-bank Islam

Rangka Kerja Kecukupan Modal dan Rangka Kerja Kecukupan Modal bagi Bank-bank Islam berhubung dengan Basel II - Aset Berwajaran Risiko dan Komponen Modal telah dikemaskini dan diterbitkan semula oleh Bank Negara Malaysia ('BNM') pada 2 Februari 2018 bagi penggunaan berkuat kuasa 1 Januari 2018.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(1) ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Perubahan dalam keperluan pengawalseliaan (sambungan)

(i) Rangka Kerja Kecukupan Modal dan Rangka Kerja Kecukupan Modal bagi Bank-bank Islam (sambungan)

Pengemaskinian tersebut terutamanya memberi tumpuan terhadap perubahan berikut:

- Takrif Peruntukan Am dan Peruntukan Khusus yang telah disemak semula berikutan pelaksanaan MFRS 9 'Instrumen Kewangan';
- Takrif Peruntukan Am dan pengiktirafannya dalam modal Tahap II;
- Keselarasan istilah yang digunakan di bawah MFRS 9 untuk tujuan pengiktirafan modal dan pelarasan kawal selia; dan
- Pengelasan mengenai pengurusan modal keuntungan pembelian murah dan aset hak guna.

Pengemaskinian di atas terutamanya menangani penjelasan tentang pengiktirafan modal dan keperluan pelarasan kawal selia yang timbul daripada pelaksanaan MFRS 9.

(ii) Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan bagi Institusi Perbankan Islam

Pada 2 Februari 2018, BNM telah menerbitkan dokumen dasar dikaji semula berkaitan Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan bagi Institusi Perbankan Islam yang menetapkan rizab kawal selia yang harus dikekalkan oleh institusi-institusi perbankan.

Berkuat kuasa mulai 1 Januari 2018, Bank dan syarikat subsidiari perbankan domestiknya mesti mengekalkan, secara agregat, peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai bukan kredit dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1% daripada jumlah pendedahan kredit, tolak peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai kredit.

Pada tahun sebelumnya, Kumpulan dan Bank telah mengekalkan agregat peruntukan rosot nilai kolektif dan rizab pengawalseliaan tidak kurang daripada 1.2% daripada jumlah pinjaman/pembiayaan tertunggak, selepas peruntukan rosot nilai.

Kesan perubahan ini dinyatakan dalam Nota 55 penyata kewangan ini.

(2) ASAS PENYATUAN

(a) Syarikat subsidiari

Syarikat subsidiari adalah kesemua entiti (termasuk entiti berstruktur) yang mana Kumpulan mempunyai kawalan terhadapnya. Kumpulan mengawal sesebuah entiti apabila Kumpulan terdedah kepada, atau mempunyai hak terhadap, pelbagai pulangan daripada penglibatannya dengan entiti tersebut dan mempunyai keupayaan untuk mempengaruhi pulangan tersebut menerusi kuasanya ke atas entiti.

Syarikat subsidiari disatukan sepenuhnya dari tarikh di mana kawalan dipindahkan kepada Kumpulan dan dinyahsatukan mulai tarikh kawalan tersebut tamat.

(i) Perakaunan pengambilalihan

Kumpulan menggunakan kaedah pengambilalihan untuk mengambil kira gabungan perniagaan. Pertimbangan yang dipindahkan bagi pengambilalihan sesebuah subsidiari adalah nilai saksama aset yang dipindahkan, liabiliti yang bertanggung dan kepentingan ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan. Pertimbangan yang dipindahkan termasuklah nilai saksama sebarang aset atau liabiliti yang terhasil daripada susunan pertimbangan luar jangka. Aset yang boleh dikenalpasti yang diambil alih dan liabiliti dan liabiliti luar jangka dalam gabungan perniagaan pada awalnya diukur pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(2) ASAS PENYATUAN (SAMBUNGAN)

(a) Syarikat subsidiari (sambungan)

(i) Perakaunan pengambilalihan (sambungan)

Kepentingan luar kawalan merupakan ekuiti dalam syarikat subsidiari yang bukannya milik secara langsung atau tidak langsung, kepada Kumpulan atau Bank. Kepentingan luar kawalan diukur sama ada pada nilai saksama atau bahagian perkongsian mengikut kadar aset bersih syarikat diambil alih yang boleh dikenal pasti pada tarikh pengambilalihan, yang ditentukan atas dasar kes demi kes. Pada penghujung tempoh pelaporan, kepentingan luar kawalan merangkumi amaun yang dikira pada tarikh penggabungan dan bahagian perubahan dalam ekuiti syarikat subsidiari sejak tarikh penggabungan.

Kos berkaitan pengambilalihan dibelanjakan apabila ditanggung.

Dalam gabungan perniagaan yang dicapai secara berperingkat, kepentingan ekuiti yang dipegang sebelumnya dalam syarikat diambil alih diukur semula pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan dan keuntungan atau kerugian yang terhasil diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Sebarang pertimbangan luar jangka yang akan dipindahkan oleh Kumpulan diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh pengambilalihan. Perubahan seterusnya terhadap nilai saksama pertimbangan luar jangka yang dianggap sebagai aset atau liabiliti diiktiraf menurut MFRS 139 sama ada dalam penyata pendapatan atau sebagai perubahan dalam pendapatan komprehensif lain. Pertimbangan luar jangka yang dikelaskan sebagai ekuiti tidak diukur semula, dan penyelesaian berikutnya diambil kira dalam ekuiti.

Lebih agregat pertimbangan yang dipindahkan, sebarang amaun kepentingan luar kawalan dalam syarikat diambil alih dan nilai saksama pada tarikh pengambilalihan bagi sebarang kepentingan ekuiti sebelumnya dalam syarikat diambil alih berbanding nilai saksama bahagian Kumpulan terhadap aset bersih diperoleh yang boleh dikenal pasti, dilaporkan sebagai muhibah. Sekiranya ini kurang daripada nilai saksama aset bersih syarikat subsidiari diperoleh, keuntungan diiktiraf dalam penyata pendapatan. Sila rujuk Nota 7 dasar perakaunan berkaitan muhibah.

(ii) Perakaunan pendahulu

Kumpulan dan Bank mengguna pakai perakaunan pendahulu untuk mengambil kira penggabungan perniagaan di bawah kawalan bersama. Di bawah perakaunan pendahulu, aset dan liabiliti yang diperoleh tidak dinyatakan semula kepada nilai saksama masing-masing tetapi pada amaun bawaan daripada penyata kewangan disatukan syarikat pemegang muktamad Kumpulan dan dilaraskan untuk memastikan dasar perakaunan Kumpulan yang sama. Perbezaan antara mana-mana pertimbangan yang diberikan dan amaun bawaan agregat aset dan liabiliti (pada tarikh urus niaga) entiti yang diambil alih dicatatkan sebagai pelarasan kepada keuntungan terkumpul. Tiada muhibah tambahan diiktiraf.

Keputusan aset dan liabiliti entiti yang diambil alih disatukan mulai tarikh pelaksanaan penggabungan perniagaan di antara entiti di bawah kawalan sama. Sewajarnya, penyata kewangan yang disatukan mencerminkan keputusan tahun penuh bagi kedua-dua entiti. Jumlah yang sepadan bagi tahun sebelumnya akan dinyatakan semula untuk mencerminkan hasil gabungan kedua-dua entiti.

Kesemua pendapatan dan kerugian syarikat subsidiari diagihkan kepada syarikat induk, dan kepentingan luar kawalan, walaupun pengagihan kerugian kepada kepentingan luar kawalan menyebabkan baki debit dalam ekuiti pemegang saham. Pengagihan keuntungan atau kerugian kepada kepentingan bukan kawalan bagi tahun-tahun sebelumnya tidak dinyatakan semula.

Kesemua urus niaga matan dan baki antara syarikat dan intra-kumpulan dihapuskan semasa penggabungan. Jika perlu, pelarasan dilakukan terhadap penyata kewangan syarikat subsidiari bagi memastikan konsistensi dasar perakaunan dengan dasar perakaunan Kumpulan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(2) ASAS PENYATUAN (SAMBUNGAN)

- (b) Perubahan kepentingan pemilikan dalam syarikat subsidiari tanpa perubahan kawalan

Urus niaga dengan kepentingan luar kawalan yang tidak mengakibatkan kehilangan kawalan diambil kira sebagai urus niaga ekuiti – iaitu sebagai urus niaga dengan pemilik dalam kapasiti mereka sebagai pemilik. Perbezaan antara nilai saksama bagi sebarang pertimbangan yang dibayar dan saham berkaitan yang diperolehi bagi nilai bawaan aset bersih syarikat subsidiari direkodkan dalam ekuiti. Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan kepentingan luar kawalan turut direkodkan dalam ekuiti diagihkan kepada pemilik Kumpulan.

- (c) Pelupusan syarikat subsidiari

Apabila Kumpulan tidak lagi mempunyai kawalan, sebarang kepentingan terkumpul di dalam entiti diukur semula kepada nilai saksamanya pada tarikh hilangnya kawalan tersebut, dengan perubahan dalam amaun bawaan diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Nilai saksama adalah amaun bawaan awal untuk tujuan menghitung kemudiannya kepentingan terkumpul sebagai syarikat bersekutu, usaha sama atau aset kewangan. Selain itu, sebarang amaun yang sebelumnya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain berhubung dengan entiti tersebut diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan secara langsung aset atau liabiliti berkaitan. Ini boleh membawa maksud bahawa amaun yang dahulunya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula kepada penyata pendapatan.

Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan syarikat subsidiari termasuk jumlah dibawa muhibah yang berkaitan dengan syarikat subsidiari yang dijual.

- (d) Syarikat usaha sama

Syarikat usaha sama adalah pengaturan bersama, di mana syarikat usaha sama mempunyai hak terhadap aset bersih pengaturan tersebut. Kepentingan Kumpulan dalam syarikat usaha sama diambil kira dalam penyata kewangan menerusi kaedah perakaunan ekuiti. Di bawah kaedah perakaunan ekuiti, kepentingan dalam syarikat usaha sama pada awalnya diiktiraf pada kos dan dilaras kemudiannya untuk mengiktiraf bahagian Kumpulan terhadap keuntungan atau kerugian selepas pengambilalihan dan pergerakan dalam pendapatan komprehensif lain. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat usaha sama menyamai atau melebihi kepentingannya dalam syarikat usaha sama (termasuk sebarang kepentingan jangka panjang, yang mana pada amnya, membentuk sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam syarikat usaha sama). Kumpulan tidak mengiktiraf kerugian yang selanjutnya, kecuali sekiranya memiliki obligasi tertanggung atau telah membuat pembayaran bagi pihak syarikat usaha sama.

Kumpulan menentukan pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa pelaburan dalam syarikat usaha sama adalah terjejas. Kerugian rosot nilai diiktiraf bagi jumlah di mana jumlah bawaan syarikat usaha sama melebihi amaun boleh pulihnya.

Keuntungan belum direalisasi daripada urus niaga di antara Kumpulan dan syarikat usaha samanya dihapuskan sehingga ke takat kepentingan Kumpulan dalam syarikat usaha sama. Kerugian belum direalisasi turut dihapuskan kecuali urus niaga tersebut memberikan bukti kemerosotan aset yang dipindahkan. Dasar perakaunan bagi syarikat usaha sama telah diubah di mana perlu bagi memastikan kesetaraan dengan dasar-dasar perakaunan yang diterima-pakai oleh Kumpulan.

Apabila Kumpulan menamatkan pemilikan ekuiti di dalam syarikat usaha samanya disebabkan oleh kehilangan kawalan bersama, sebarang kepentingan terkumpul di dalam entiti diukur semula kepada nilai saksama dengan perubahan di dalam jumlah dibawa diiktiraf dalam penyata pendapatan. Nilai saksama ini akan menjadi jumlah bawaan awal bagi tujuan kepentingan terkumpul di dalam perakaunan seterusnya sebagai sebuah syarikat bersekutu atau aset kewangan. Di samping itu, sebarang amaun yang berkaitan dengan entiti yang sebelum ini diiktiraf di dalam pendapatan komprehensif lain akan dihitung seolah-olah Kumpulan telah secara langsung melupuskan aset atau liabiliti yang berkaitan. Ini mungkin membawa maksud bahawa jumlah yang sebelum ini diiktiraf di dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula kepada penyata pendapatan.

Sekiranya kepentingan pemilikan di dalam syarikat bersekutu dikurangkan tetapi kawalan bersama dikekalkan, hanya sebahagian jumlah yang diiktiraf sebelumnya di dalam pendapatan komprehensif lain dikelaskan semula kepada penyata pendapatan sekiranya wajar.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(2) ASAS PENYATUAN (SAMBUNGAN)

(e) Syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu adalah syarikat atau entiti-entiti lain di mana Kumpulan memiliki pengaruh penting, tetapi ia tidak mengawal, secara amnya mengiring pemegangan saham di antara 20% dan 50% daripada hak mengundi. Pengaruh penting merupakan kuasa untuk mengambil bahagian dalam dasar kewangan dan operasi menerusi perwakilan dalam Lembaga tetapi tiada kuasa untuk melaksanakan kawalan terhadap dasar berkenaan.

Pelaburan dalam syarikat bersekutu dihitung dalam penyata kewangan disatukan menggunakan kaedah perakaunan ekuiti, dan pada awalnya diiktiraf pada kos. Perakaunan ekuiti melibatkan pengiktirafan bahagian Kumpulan dalam keuntungan atau kerugian selepas pengambilalihan syarikat bersekutu dalam penyata pendapatan, dan bahagiannya dalam pergerakan rizab selepas pengambilalihan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain. Perubahan kumulatif selepas pengambilalihan dilaraskan berbanding kos pelaburan dan merangkumi muhibah terhadap pengambilalihan, tolak kerugian rosot nilai terkumpul.

Kumpulan menentukan pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa pelaburan dalam syarikat bersekutu adalah terjejas. Kerugian rosot nilai diiktiraf bagi jumlah di mana jumlah bawaan syarikat bersekutu melebihi amaunnya.

Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat bersekutu menyamai atau melebihi kepentingannya dalam syarikat bersekutu, Kumpulan akan seterusnya menghentikan pengiktirafan bahagian kerugian. Selepas kepentingan Kumpulan dikurangkan kepada sifar, kerugian tambahan diperuntukkan dan liabiliti diiktiraf, hanya setakat di mana pelabur menanggung obligasi perundangan atau konstruktif atau membuat pembayaran bagi pihak syarikat bersekutu. Jika kemudiannya syarikat bersekutu melaporkan keuntungan, Kumpulan akan kembali mengiktirafkan bahagian keuntungannya itu hanya selepas bahagian keuntungannya menyamai bahagian kerugian yang tidak diiktiraf.

Keuntungan dan kerugian pencairan yang timbul dalam pelaburan syarikat bersekutu diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Keuntungan belum direalisasi daripada urus niaga di antara Kumpulan dengan syarikat bersekutunya dihapuskan setakat kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu; kerugian yang belum direalisasi turut disingkirkan kecuali urus niaga tersebut memberikan bukti rosot nilai terhadap aset yang dipindah milik. Sekiranya wajar, dalam mengguna pakai kaedah perakaunan ekuiti, pelarasan dilakukan terhadap penyata kewangan syarikat bersekutu bagi memastikan kesetaraan dasar perakaunan dengan dasar perakaunan yang digunakan oleh Kumpulan.

(f) Instrumen Boleh Letak (Puttable)

Liabiliti kewangan yang disebabkan oleh pelabur pihak ketiga berkait kepada nilai aset bersih unit (instrumen boleh letak) yang dipegang oleh pelabur pelaburan dana pihak ketiga dan diukur pada nilai saksama pada akhir tahun. Ini timbul selaras dengan MFRS 10 di mana penyata kewangan dana pelaburan perlu digabungkan kepada penyata kewangan Kumpulan dan direkodkan sebagai liabiliti kewangan dalam Nota 26 penyata kewangan ini.

(3) PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI, BERSEKUTU DAN USAHA SAMA

Dalam penyata kewangan berasingan Bank, pelaburan dalam syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan syarikat usaha sama dinyatakan pada kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul. Pada setiap hujung tempoh pelaporan, Kumpulan dan Bank menilai sama ada terdapat sebarang kesan rosot nilai. Sekiranya wujud kesan rosot nilai, amaun bawaan bagi pelaburan ditaksir dan serta-merta diturun nilainya kepada jumlah boleh diperolehi semula. Sila rujuk Nota 20 dasar perakaunan mengenai rosot nilai aset bukan kewangan.

Bagi pelupusan pelaburan dalam syarikat subsidiari, syarikat bersekutu dan syarikat usaha sama, perbezaan di antara hasil pelupusan dan amaun bawaan pelaburan diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN

(a) Pengelasan dan pengukuran aset kewangan

Bermula 1 Januari 2018, Kumpulan dan Bank telah menggunakan MFRS 9 dan telah dikelaskan aset kewangannya dalam kategori pengukuran berikut:

- Kos dilunaskan
- Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ('FVOCI')
- Nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian ('FVTPL')

Pada pengiktirafan awal, Kumpulan dan Bank mengukur aset kewangan pada nilai saksama dengan kos transaksi yang secara langsung dikaitkan dengan pengambilalihan aset kewangan bagi aset kewangan bukan FVTPL. Kos transaksi aset kewangan yang dibawa pada FVTPL adalah perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

Aset kewangan dengan derivatif terbenam dipertimbangkan secara keseluruhan apabila menentukan sama ada aliran tunainya adalah semata-mata pembayaran pokok dan faedah.

Keperluan pengelasan instrumen hutang dan ekuiti dihuraikan seperti berikut:

(i) Instrumen hutang

Instrumen hutang adalah instrumen yang memenuhi takrif liabiliti kewangan dari perspektif penerbit, seperti pinjaman, bon kerajaan dan korporat dan boleh terima dagangan yang dibeli daripada pelanggan dalam perjanjian pemfaktoran tanpa rekursa.

Pengelasan dan pengukuran instrumen hutang seterusnya bergantung kepada faktor-faktor berikut:

- Model perniagaan Kumpulan dan Bank bagi menguruskan aset kewangan; dan
- Ciri-ciri aliran tunai kontraktual aset kewangan.

Berdasarkan faktor-faktor ini, Kumpulan dan Bank mengelaskan instrumen hutang mereka ke dalam salah satu daripada tiga kategori pengukuran berikut:

(1) Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan

Aset kewangan yang dipegang untuk pengumpulan aliran tunai kontraktual di mana aliran tunai tersebut semata-mata mewakili pembayaran pokok dan faedah ('SPPI'), dan yang tidak ditetapkan sebagai FVTPL, diukur pada kos dilunaskan. Jumlah bawaan aset ini diselaraskan bagi sebarang kerugian kredit yang dijangka yang diiktiraf di dalam penyata pendapatan. Pendapatan faedah diiktiraf di dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Apabila ianya dinyahiktirafkan, sebarang keuntungan atau kerugian akan diiktiraf di dalam penyata pendapatan dan dibentangkan di bawah 'pendapatan operasi lain'.

(2) Aset kewangan FVOCI

Aset kewangan yang dipegang bagi pengumpulan aliran tunai kontrak dan untuk menjual aset kewangan, di mana aliran tunai tersebut mewakili SPPI akan diukur pada FVOCI. Perubahan dalam nilai saksama aset-aset ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain ('OCI'), kecuali pengiktirafan faedah, keuntungan atau kerugian pertukaran mata wang asing dan kerugian kredit dijangka yang diiktiraf di dalam penyata pendapatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Pengelasan dan pengukuran aset kewangan (sambungan)

(i) Instrumen hutang (sambungan)

(2) Aset kewangan FVOCI (sambungan)

Apabila aset kewangan ini dinyahiktiraf, keuntungan atau kerugian kumulatif yang sebelum ini diiktiraf di dalam OCI dikelaskan semula daripada ekuiti kepada penyata pendapatan dan diiktiraf di dalam 'pendapatan operasi lain'. Pendapatan faedah diiktiraf di dalam penyata pendapatan dengan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Keuntungan atau kerugian pertukaran asing diiktiraf di dalam 'pendapatan operasi lain' dan kerugian kredit rosot nilai dibentangkan secara berasingan di bawah 'peruntukan untuk kerugian kredit'.

(3) Aset kewangan FVTPL

Aset kewangan yang tidak memenuhi kriteria untuk kos dilunaskan atau FVOCI diukur pada FVTPL. Keuntungan atau kerugian akibat instrumen hutang yang kemudiannya diukur pada FVTPL dan bukan sebahagian daripada hubungan lindung nilai diiktiraf di dalam keuntungan atau kerugian dan dibentangkan di dalam penyata pendapatan dalam 'keuntungan/(kerugian) bersih yang timbul daripada aset kewangan FVTPL' dalam tempoh di mana ia berlaku. Pendapatan faedah diiktiraf di dalam penyata pendapatan menggunakan kaedah kadar faedah efektif.

(ii) Instrumen ekuiti

Instrumen ekuiti adalah instrumen yang memenuhi takrifan ekuiti daripada perspektif penerbit; iaitu instrumen yang tidak mengandungi obligasi kontrak untuk membayar dan mempunyai bukti jelas kepentingan residual dalam aset bersih penerbit.

Kumpulan dan Bank kemudiannya mengukur kesemua instrumen ekuiti pada FVTPL, kecuali di mana pengurusan telah memilih, pada pengiktirafan awal, untuk menetapkan (dan tidak boleh diubah) instrumen ekuiti pada FVOCI. Dasar Kumpulan dan Bank adalah untuk menetapkan instrumen ekuiti sebagai FVOCI apabila instrumen tersebut dipegang untuk tujuan selain daripada menjana pulangan pelaburan. Apabila pilihan ini digunakan, keuntungan dan kerugian nilai saksama diiktiraf di dalam OCI dan kemudiannya tidak akan dikelaskan semula kepada penyata pendapatan, walaupun ianya dijual. Dividen ke atas pulangan daripada pelaburan sedemikian, diiktiraf secara langsung di dalam penyata pendapatan sebagai pendapatan dividen apabila hak Kumpulan dan Bank untuk menerima pembayaran ditetapkan.

Keuntungan dan kerugian daripada instrumen ekuiti pada FVTPL dimasukkan di dalam 'keuntungan/(kerugian) bersih yang timbul daripada aset kewangan FVTPL' di dalam penyata pendapatan.

(b) Dasar pengelasan semula

Pengelasan semula aset kewangan diperlukan apabila, dan hanya apabila, Kumpulan dan Bank mengubah model perniagaan mereka bagi pengurusan aset. Dalam kes sedemikian, Kumpulan dan Bank dikehendaki mengelaskan semula semua aset kewangan yang berkaitan.

Walau bagaimanapun, ianya adalah tidak wajar untuk mengelaskan semula aset kewangan yang telah ditetapkan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian, atau instrumen ekuiti yang telah ditetapkan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain walaupun terdapat perubahan dalam model perniagaan. Penetapan tersebut tidak boleh dibatalkan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Pengiktirafan, pengukuran awal dan penyahiktirafan

Pembelian tetap dan jualan aset kewangan diiktiraf pada tarikh dagangan di mana Kumpulan dan Bank tekad membeli atau menjual aset pada tarikh dagang. Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak untuk menerima aliran tunai daripada aset kewangan telah tamat tempoh atau telah dipindahkan dan Kumpulan dan Bank telah memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikan.

(d) Rosot nilai

MFRS 9 telah memperkenalkan model rosot nilai baru yang memerlukan pengiktirafan kerugian kredit yang dijangka ('ECL'), menggantikan model metodologi kerugian yang ditanggung di bawah MFRS 139, untuk semua aset kewangan, kecuali aset kewangan yang dikelaskan atau ditetapkan sebagai FVTPL dan sekuriti ekuiti yang dikelaskan di bawah FVOCI, yang tidak tertakluk kepada penilaian rosot nilai. Perkara-perkara di luar lembaranimbangan yang tertakluk kepada ECL merangkumi jaminan kewangan dan komitmen pinjaman yang tidak digunakan.

Kumpulan dan Bank telah mengguna pakai dua pendekatan:

(1) Pendekatan umum

ECL akan dinilai menggunakan pendekatan yang mengelaskan aset kewangan kepada tiga peringkat yang mencerminkan perubahan dalam kualiti kredit aset kewangan sejak pengiktirafan awal:

(i) Peringkat 1: ECL 12 bulan – tidak rosot nilai kredit

Bagi pendedahan kredit di mana tidak terdapat peningkatan ketara di dalam risiko kredit sejak pengiktirafan awal atau yang mempunyai risiko kredit yang rendah pada tarikh pelaporan dan pada asalnya tidak terosot nilai kredit, ECL yang berkait dengan kebarangkalian keingkaran yang mungkin berlaku dalam tempoh 12 bulan yang akan datang akan diiktiraf.

(ii) Peringkat 2: ECL hayat – tidak rosot nilai kredit

Bagi pendedahan kredit di mana terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal tetapi tidak mengalami rosot nilai kredit, ECL yang berkait dengan kebarangkalian keingkaran yang mungkin berlaku dalam tempoh hayat ECL akan diiktiraf.

Kesemua aset kewangan disifatkan sebagai telah mengalami peningkatan risiko kredit yang ketara sekiranya ianya melebihi 30 hari tarikh bayaran, kecuali sekiranya ianya dikenal pasti pada peringkat awal.

(iii) Peringkat 3: ECL hayat – rosot nilai kredit

Aset kewangan dinilai sebagai kredit rosot nilai apabila satu atau lebih bukti objektif keingkaran yang mempunyai kesan negatif terhadap anggaran aliran tunai masa depan aset tersebut telah berlaku. Bagi aset kewangan yang telah mengalami rosot nilai kredit, ECL hayat akan diiktiraf.

Secara umumnya, kesemua aset kewangan yang melebihi 90 hari atau lebih tarikh bayarannya dikelaskan di bawah Peringkat 3.

Kumpulan dan Bank menganggap perkara-perkara berikut sebagai satu kejadian keingkaran:

(1) Kriteria kuantitatif

- Peminjam telah melebihi 90 hari tarikh bayaran ke atas sebarang obligasi kredit material kepada Kumpulan dan Bank.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Rosot nilai (sambungan)

(1) Pendekatan umum (sambungan)

(iii) Peringkat 3: ECL hayat – rosot nilai kredit (sambungan)

(2) Kriteria kualitatif

- Tindakan undang-undang telah dimulakan oleh Kumpulan dan Bank untuk tujuan pemulihan;
- Peminjam adalah muflis;
- Peminjam telah dirujuk kepada agensi kutipan luar; dan
- Apabila terdapat modifikasi merujuk kepada sebarang perubahan di dalam aliran tunai kontrak pinjaman yang disebabkan oleh kemerosotan kredit.

Peningkatan risiko kredit yang ketara ('SICR')

(1) Kumpulan dan Bank menimbangkan kebarangkalian keingkaran ketika pengiktirafan awal aset dan sama ada terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit secara berterusan sepanjang setiap tempoh pelaporan. Bagi menentukan sama ada terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit, Kumpulan dan Bank membandingkan risiko keingkaran berlaku pada aset pada tarikh pelaporan dengan risiko keingkaran pada tarikh pengiktirafan awal.

(2) Di antara petunjuk yang digunakan dalam menentukan SICR ialah:

- penarafan kredit dalaman;
- penarafan kredit luaran (sejauh tersedia);
- perubahan negatif yang nyata atau yang dijangkakan di dalam situasi perniagaan, kewangan atau ekonomi yang dijangka akan menyebabkan perubahan ketara kepada keupayaan peminjam memenuhi kewajipannya;
- perubahan sebenar atau jangkaan yang nyata di dalam keputusan operasi peminjam;
- peningkatan ketara dalam risiko kredit ke atas instrumen kewangan lain berkait peminjam yang sama;
- perubahan penting dalam nilai cagaran yang menyokong kewajipan atau kualiti jaminan pihak ketiga atau peningkatan kredit; dan
- perubahan ketara dalam prestasi dan perilaku peminjam yang dijangka, termasuk perubahan dalam status pembayaran peminjam di dalam kumpulan dan perubahan dalam keputusan operasi peminjam.

Maklumat makroekonomi (seperti kadar faedah atau kadar pertumbuhan pasaran) diperbadankan sebagai sebahagian daripada model penarafan dalaman.

Penilaian risiko kredit, serta anggaran ECL, dikehendaki tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan harus mempertimbangkan kesemua maklumat yang tersedia ada yang berkaitan dengan penilaian, termasuk maklumat tentang peristiwa masa lalu, keadaan semasa dan ramalan yang munasabah dan disokong mengenai peristiwa masa depan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Pengukuran ECL adalah berdasarkan produk diskaun model Kebarangkalian Keingkaran ('PD'), model Kerugian Akibat Keingkaran ('LGD') dan model Pendedahan Akibat Keingkaran ('EAD'). Model-model ECL yang tertentu memanfaatkan model Berdasarkan Penarafan Dalaman (IRB) Basel II Kumpulan dan Bank yang tersedia ada di mana sesuai dan tersedia ada, dengan pelarasan yang perlu untuk memenuhi keperluan MFRS 9. Perubahan dalam ECL di antara dua tempoh ini akan diiktiraf di dalam penyata pendapatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Rosot nilai (sambungan)

Pendedahan akan beralih menerusi peringkat ECL seiring dengan kemerosotan kualiti aset. Jika kemudiannya, terdapat peningkatan di dalam kualiti aset dan membalikkan sebarang kenaikan risiko kredit yang telah dinilai sebelumnya sejak asalnya, maka peruntukan untuk hutang ragu kembali dari ECL hayat ke ECL 12 bulan. Pendedahan yang tidak merosot dengan ketara sejak asalnya, atau sekiranya kemerosotan kekal dalam kriteria gred pelaburan Kumpulan dan Bank, atau kurang daripada 30 hari selepas tarikh bayaran, ianya dianggap sebagai kredit berisiko rendah. Peruntukan bagi hutang ragu untuk aset kewangan ini adalah berdasarkan ECL 12 bulan. Apabila sesuatu aset tidak dapat dipulih, ia dihapus kira terhadap peruntukan yang berkaitan. Aset-aset tersebut dihapuskira setelah kesemua keperluan prosedur adalah lengkap dan jumlah kerugian telah ditentukan. Pemulihan berikutnya dari jumlah yang dihapuskan sebelumnya akan mengurangkan jumlah perbelanjaan dalam penyata pendapatan.

Kumpulan dan Bank memanfaatkan faktor berkaitan model/segmen/kredit yang dilaksanakan di bawah rangka kerja IRB Basel II di mana sesuai atau tersedia ada, dengan penentukuran untuk memenuhi keperluan MFRS 9. Bagi portfolio tanpa model Basel, maklumat sejarah lain yang berkaitan, kejadian kerugian atau proksi akan digunakan jika ianya difikirkan sesuai.

Dalam menentukan ECL, pihak pengurusan akan menilai pelbagai kemungkinan, dengan mengambil kira peristiwa lalu, keadaan/trend semasa dan tinjauan ekonomi. Selain ini, pertimbangan tambahan yang telah dinilai dengan sewajarnya oleh anggaran model ECL, lapisan pengurusan berstruktur, yang tertakluk kepada proses kajian dan tadbir urus yang rapi, akan digunakan secara konsisten.

Pada umumnya, kesemua aset kewangan dianggap telah mengalami peningkatan ketara dalam risiko kredit sekiranya pendedahan melebihi 30 hari tarikh pembayaran kontraknya.

(2) Pendekatan mudah

Kumpulan dan Bank menggunakan pendekatan MFRS 9 yang mudah untuk mengukur ECL yang menggunakan peruntukan kerugian jangka hayat bagi baki, yuran dan premium boleh terima daripada para pelanggan dan broker. Peruntukan kerugian dijangka berdasarkan matriks sementara.

(e) Dasar perakaunan sebelum 1 Januari 2018

(i) Pengelasan

Kumpulan dan Bank mengelaskan aset kewangannya kepada kategori berikut: pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian, pinjaman dan belum terima, pelaburan kewangan tersedia untuk jualan (AFS) dan dipegang hingga matang (HTM). Pengelasan bergantung kepada tujuan aset kewangan tersebut diperolehi. Pihak pengurusan menentukan pengelasan ini pada pengiktirafan awal dan dalam kes aset yang dikelaskan sebagai dipegang hingga matang, menilai semula penetapannya pada akhir setiap tempoh pelaporan.

(1) Aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian

Aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian merupakan aset kewangan dipegang untuk dagangan. Aset kewangan dikelaskan dalam kategori ini jika ia diperolehi atau bertanggung semata-mata untuk tujuan menjual atau membeli semula dalam tempoh terdekat. Derivatif juga dikelaskan di dalam kategori ini melainkan ianya ditetapkan sebagai lindung nilai. Sila rujuk Nota 6 dasar perakaunan berkaitan perakaunan lindung nilai.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Dasar perakaunan sebelum 1 Januari 2018 (sambungan)

(i) Pengelasan (sambungan)

(2) Pinjaman dan belum terima

Pinjaman dan belum terima merupakan aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan yang tidak disebut harga dalam pasaran aktif.

(3) Pelaburan kewangan AFS

Pelaburan kewangan AFS merupakan bukan derivatif yang sama ada ditetapkan dalam kategori ini atau tidak dikelaskan dalam mana-mana kategori lain.

(4) Pelaburan kewangan HTM

Pelaburan kewangan HTM adalah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan serta kematangan tetap di mana pihak pengurusan Kumpulan dan Bank mempunyai niat positif dan kemampuan untuk memegangnya sehingga matang. Sekiranya Kumpulan dan Bank menjual selain daripada amaun kecil pelaburan kewangan HTM, seluruh kategori akan terjejas dan dikelaskan semula sebagai pelaburan kewangan AFS.

(ii) Pengiktirafan dan pengukuran awal

Pembelian dan penjualan aset kewangan secara tetap diiktiraf pada tarikh penyelesaian di mana Kumpulan dan Bank menyatakan kesanggupan untuk membeli atau menjual aset.

Aset kewangan pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama tambah kos urus niaga bagi semua aset kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian. Aset kewangan yang dibawa pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama, dan kos urus niaga diimbangi dalam penyata pendapatan.

(iii) Pengukuran seterusnya – keuntungan dan kerugian

Pelaburan kewangan AFS dan aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian akan kemudiannya dibawa pada nilai saksama. Pinjaman dan belum terima serta pelaburan kewangan HTM seterusnya dibawa pada kos terlunas menggunakan kaedah kadar faedah berkesan.

Perubahan dalam nilai saksama aset kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian, termasuk kesan penterjemahan mata wang, pendapatan faedah dan dividen diiktiraf sebagai pendapatan tanpa faedah dalam penyata pendapatan dalam tempoh timbulnya perubahan tersebut.

Perubahan pada nilai saksama pelaburan kewangan AFS diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain, kecuali bagi kerugian rosot nilai serta keuntungan dan kerugian pertukaran asing ke atas aset monetari. Perbezaan pertukaran ke atas aset monetari diiktiraf dalam penyata pendapatan, manakala perbezaan pertukaran daripada aset bukan monetari diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sebagai sebahagian daripada pertukaran nilai saksama.

Pendapatan faedah dan dividen daripada pelaburan kewangan AFS diiktiraf secara berasingan dalam penyata pendapatan. Faedah daripada pelaburan kewangan AFS yang dikira menggunakan kaedah kadar faedah berkesan, diiktiraf dalam penyata pendapatan. Pendapatan dividen daripada pelaburan kewangan AFS diiktiraf sebagai pendapatan tanpa faedah dalam penyata pendapatan apabila hak Kumpulan dan Bank untuk menerima bayaran telah ditetapkan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Dasar perakaunan sebelum 1 Januari 2018 (sambungan)

(iv) Rosot nilai

Pada akhir tempoh pelaporan, Kumpulan dan Bank menilai sama ada terdapat bukti objektif bahawa wujudnya rosot nilai aset kewangan atau sekumpulan aset kewangan. Rosot nilai aset kewangan atau sekumpulan aset kewangan dan kerugian rosot nilai bertanggung hanya jika, terdapat bukti objektif rosot nilai akibat satu atau lebih peristiwa yang berlaku selepas pengiktirafan awal aset (suatu 'peristiwa kerugian') dan peristiwa (atau peristiwa-peristiwa) kerugian itu mempunyai kesan terhadap anggaran aliran tunai masa depan bagi aset kewangan atau sekumpulan aset kewangan yang boleh dianggarkan dengan pasti. Dalam kes pelaburan ekuiti yang dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual, penurunan nilai yang ketara atau berpanjangan di dalam nilai saksama perlindungan di bawah kosnya dianggap sebagai petunjuk bahawa aset tersebut adalah rosot nilai.

Aset yang dibawa pada kos dilunaskan

Bagi pinjaman dan penghutang, jumlah kerugian diukur sebagai perbezaan di antara jumlah dibawa aset dan nilai semasa anggaran aliran tunai masa hadapan (tidak termasuk kerugian kredit masa depan yang belum bertanggung) yang didiskaunkan pada kadar faedah efektif asal aset kewangan. Jumlah dibawa aset dikurangkan dan jumlah kerugian diiktiraf dalam keuntungan atau kerugian. Jika pinjaman atau pelaburan dipegang hingga matang mempunyai kadar faedah yang berubah, kadar diskaun untuk mengukur sebarang kerugian rosot nilai adalah kadar faedah efektif semasa yang ditentukan di bawah kontrak. Sebagai kaedah praktikal, Kumpulan dan Bank boleh mengukur rosot nilai berdasarkan nilai saksama instrumen dengan menggunakan harga pasaran yang tersedia ada.

Sekiranya, dalam tempoh berikutnya, jumlah kerugian rosot nilai menurun dan penurunan boleh dikaitkan secara objektif kepada peristiwa yang berlaku selepas rosot nilai diiktiraf (seperti penambahbaikan dalam penarafan kredit penghutang), pembalikan kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelum ini diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Aset dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual

Sekiranya terdapat bukti objektif rosot nilai bagi aset kewangan tersedia untuk dijual, kerugian kumulatif yang diukur sebagai perbezaan di antara kos pengambilalihan dan nilai saksama semasa, tolak sebarang kerugian rosot nilai ke atas aset kewangan yang sebelum ini diiktiraf di dalam penyata pendapatan, dikeluarkan daripada ekuiti dan diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Kerugian rosot nilai ke atas instrumen ekuiti yang diiktiraf di dalam penyata pendapatan tidak diterbalikkan melalui penyata pendapatan dalam tempoh berikutnya.

Sekiranya nilai saksama instrumen hutang dikelaskan sebagai tersedia untuk dijual meningkat dalam tempoh yang berikutnya dan kenaikan boleh dikaitkan secara objektif dengan kejadian yang berlaku selepas kerugian rosot nilai diiktiraf dalam penyata pendapatan, kerugian rosot nilai diterbalikkan melalui penyata pendapatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(4) ASET KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(f) Penyahiktirafan

Aset kewangan, atau sebahagian daripadanya, dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk menerima aliran tunai daripada aset telah tamat tempoh, atau apabila ianya telah dipindahkan dan sama ada (i) Kumpulan dan Bank memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikan, atau (ii) Kumpulan dan Bank tidak memindahkan atau mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikan serta Kumpulan dan Bank tidak mengekalkan kawalan.

Kumpulan dan Bank memasuki transaksi di mana mereka mengekalkan hak kontrak untuk menerima aliran tunai daripada aset tetapi menerima obligasi kontrak untuk membayar aliran tunai kepada entiti lain dan memindahkan sebahagian besar risiko dan ganjaran. Transaksi ini dianggap sebagai pemindahan '*pass-through*' yang mengakibatkan penyahiktirafan jika Kumpulan dan Bank:

- (i) Tidak mempunyai obligasi untuk membuat bayaran melainkan jika mereka mengumpul jumlah yang sama dari aset;
- (ii) Dilarang menjual atau menjamin aset; dan
- (iii) Bertanggungjawab untuk mengagihkan sebarang pendapatan diperolehi daripada aset tanpa kelewatan ketara.

Cagaran (saham dan bon) yang disediakan oleh Kumpulan dan Bank di bawah piawaian perjanjian beli balik dan pemberian pinjaman sekuriti dan transaksi peminjaman dinyahiktiraf kerana Kumpulan dan Bank mengekalkan sebahagian besar risiko dan ganjaran atas dasar harga belian yang telah ditetapkan, dan kriteria bagi penyahiktirafan tidak dapat dipenuhi.

Pinjaman dan penghutang yang dipertanggungjawabkan kepada bank dan institusi kewangan yang lain dengan rekursa kepada Kumpulan dan Bank tidak dinyahiktiraf sehingga tempoh rekursa tamat tempoh dan risiko dan ganjaran pinjaman dan penghutang telah dipindahkan sepenuhnya. Tunai yang diterima daripada institusi-institusi kewangan dicatatkan sebagai pinjaman.

(g) Mengimbangi instrumen kewangan

Aset dan liabiliti kewangan diimbangi dan amaun bersih dikemukakan dalam penyata kedudukan kewangan apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan dari segi undang-undang untuk mengimbangi amaun yang diiktiraf dan terdapat niat untuk menyelesaikannya atas dasar bersih, atau merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak. Hak yang boleh dikuatkuasakan dari segi undang-undang tidak boleh bergantung kepada peristiwa di masa hadapan dan hendaklah boleh dikuatkuasakan dalam urusan biasa perniagaan dan sekiranya berlaku keingkar, ketidakmampuan membayar atau kemuflihan.

(5) PERJANJIAN PEMBELIAN SEMULA

Sekuriti yang dibeli di bawah perjanjian pembelian semula ialah sekuriti yang telah dibeli oleh Kumpulan dan Bank dengan komitmen untuk menjual semula pada masa yang akan datang. Komitmen untuk menjual semula sekuriti dinyatakan sebagai aset dalam penyata kedudukan kewangan.

Sebaliknya, obligasi ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula adalah sekuriti yang telah dijual oleh Kumpulan dan Bank daripada portfolionya dengan komitmen untuk membeli balik pada masa yang akan datang. Pembiayaan sedemikian dan obligasi untuk membeli semula sekuriti dinyatakan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan.

Perbezaan di antara harga jualan dan pembelian semula serta harga pembelian dan penjualan semula dilunaskan, masing-masing sebagai pendapatan faedah dan perbelanjaan faedah berdasarkan kaedah hasil berkesan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(6) INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF DAN PERAKAUNAN LINDUNG NILAI

Kumpulan dan Bank telah memilih untuk terus mengguna-pakai keperluan perakaunan lindung nilai MFRS 139 atas penggunaan MFRS 9.

Derivatif pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama pada tarikh kontrak derivatif dimeterai dan kemudiannya diukur semula pada nilai saksama. Nilai saksama diperolehi daripada harga sebutan pasaran dalam pasaran aktif, termasuk urus niaga pasaran terkini, dan teknik penilaian, termasuk model aliran tunai terdiskaun dan model harga opsi, mengikut kesesuaian. Kesemua derivatif dibawa sebagai aset apabila nilai saksama adalah positif dan sebagai liabiliti apabila nilai saksama adalah negatif. Cagaran tunai yang dipegang berhubung dengan urus niaga derivatif dibawa pada kos terlunas.

Bukti terbaik nilai saksama bagi derivatif pada pengiktirafan awal ialah harga urus niaga (iaitu nilai saksama pertimbangan yang diberi atau diterima) melainkan nilai saksama instrumen berkenaan dibuktikan oleh perbandingan dengan urus niaga pasaran semasa lain yang boleh dicerap dalam instrumen yang sama (iaitu, tanpa pengubahsuaian atau dipakej semula) atau berdasarkan teknik penilaian di mana pembolehubahnya merangkumi hanya data daripada pasaran yang boleh dicerap. Apabila wujud bukti sedemikian, Kumpulan dan Bank mengiktiraf keuntungan pada tarikh mulanya.

Kaedah pengiktirafan keuntungan atau kerugian nilai saksama yang terhasil bergantung kepada sama ada derivatif ditetapkan dan layak sebagai instrumen lindung nilai, dan sekiranya sebegini, sifat item yang dilindung nilai. Kumpulan dan Bank menetapkan derivatif tertentu sama ada: (1) lindung nilai saksama aset atau liabiliti yang diiktiraf atau komitmen kukuh (lindung nilai saksama); atau (2) lindung nilai kemungkinan aliran tunai masa depan yang mungkin disebabkan oleh aset atau liabiliti yang diiktiraf atau transaksi yang diunjurkan (lindung nilai aliran tunai); atau (3) lindung nilai pelaburan bersih dalam operasi asing (lindung nilai pelaburan bersih). Perakaunan lindung nilai digunakan untuk derivatif yang ditetapkan dengan cara ini dengan syarat kriteria tertentu dipenuhi.

Kumpulan dan Bank mendokumenkan, pada permulaan urus niaga, perhubungan di antara instrumen lindung nilai dengan item dilindung nilai, dan juga matlamat pengurusan risiko dan strategi bagi pengusahaan pelbagai transaksi lindung nilai. Kumpulan dan Bank juga mendokumenkan penilaiannya, baik semasa permulaan lindung nilai dan secara berterusan, sama ada derivatif yang digunakan dalam urus niaga lindung nilai adalah cukup berkesan dalam mengimbangi perubahan nilai saksama atau aliran tunai item dilindungi.

(a) Lindung nilai saksama

Perubahan dalam nilai saksama derivatif yang ditetapkan dan layak sebagai lindung nilai saksama direkodkan dalam penyata pendapatan berserta sebarang perubahan dalam nilai saksama aset dan liabiliti dilindung nilai yang disebabkan oleh risiko dilindung nilai.

Jika lindung nilai tidak lagi memenuhi kriteria untuk perakaunan lindung nilai, penyesuaian kepada amaun bawaan item yang dilindung nilai di mana kaedah faedah efektif digunakan dilunaskan kepada penyata pendapatan sepanjang tempoh hingga matang dan direkodkan sebagai pendapatan faedah bersih.

(b) Lindung nilai aliran tunai

Bahagian perubahan berkesan dalam nilai saksama derivatif yang ditetapkan dan layak sebagai lindung nilai aliran tunai diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dan terkumpul di dalam rizab dalam ekuiti. Keuntungan atau kerugian yang berkaitan dengan bahagian tidak berkesan diiktiraf serta merta dalam penyata pendapatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(6) INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF DAN PERAKAUNAN LINDUNG NILAI (SAMBUNGAN)

(b) Lindung nilai aliran tunai (sambungan)

Amaun terkumpul dalam ekuiti dikitar semula kepada penyata pendapatan dalam tempoh apabila item yang dilindung nilai mempunyai kesan ke atas keuntungan atau kerugian. Ianya dicatatkan dalam garis pendapatan atau perbelanjaan di mana hasil atau perbelanjaan yang berkaitan dengan item lindung nilai yang berkaitan dilaporkan.

Apabila instrumen lindung nilai luput atau dijual atau ditamatkan, atau apabila lindung nilai tidak lagi memenuhi kriteria untuk perakaunan lindung nilai, sebarang keuntungan atau kerugian kumulatif yang ada dalam ekuiti pada masa itu kekal dalam ekuiti dan diiktiraf dalam tempoh apabila item yang dilindung nilai membawa kesan keuntungan atau kerugian. Apabila transaksi unjuran tidak lagi dijangka berlaku, keuntungan atau kerugian kumulatif sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain akan dikelaskan semula dengan segera ke penyata pendapatan.

(c) Lindung nilai pelaburan bersih

Lindung nilai pelaburan bersih adalah lindung nilai terhadap pendedahan kepada ketidakpastian kadar pertukaran ke atas aset bersih operasi/subsidiari asing Kumpulan. Sebarang keuntungan atau kerugian ke atas instrumen lindung nilai berkaitan dengan bahagian efektif lindung nilai diiktiraf secara langsung dalam rizab terjemahan mata wang asing dalam ekuiti menerusi pendapatan komprehensif lain manakala sebarang keuntungan atau kerugian berkaitan dengan bahagian yang tidak efektif diiktiraf secara langsung dalam penyata pendapatan. Sekiranya operasi/subsidiari asing dilupuskan, nilai terkumpul sebarang keuntungan atau kerugian yang diiktiraf dalam ekuiti tersebut dipindahkan ke penyata pendapatan.

(d) Derivatif yang tidak layak untuk perakaunan lindung nilai

Instrumen derivatif tertentu tidak layak untuk perakaunan lindung nilai. Perubahan dalam nilai saksama mana-mana instrumen derivatif yang tidak layak bagi perakaunan lindung nilai diiktiraf serta merta dalam penyata pendapatan.

(7) MUHIBAH

Muhibah yang timbul daripada pengambilalihan subsidiari mewakili lebih pertimbangan yang dipindahkan kepada kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama bersih aset boleh dikenal pasti, liabiliti dan liabiliti luar jangka syarikat diambil alih dan nilai saksama kepentingan luar kawalan dalam syarikat yang diambil alih.

Muhibah dinyatakan dengan kos tolak kerugian rosot nilai terkumpul dan diuji untuk rosot nilai sekurang-kurangnya setiap tahun. Kerugian rosot nilai daripada muhibah (termasuk kerugian rosot nilai yang diiktiraf dalam tempoh interim terdahulu) tidak diterbalikkan. Keuntungan dan kerugian daripada pelupusan subsidiari adalah termasuk amaun bawaan muhibah yang berkaitan dengan syarikat subsidiari yang dijual. Sila rujuk Nota 20 dasar perakaunan mengenai rosot nilai aset bukan kewangan.

Muhibah diperuntukkan kepada Unit Penjana Tunai ('CGU') bagi tujuan ujian rosot nilai. Peruntukan dibuat kepada CGU atau kumpulan CGU yang dijangka mendapat manfaat daripada sinergi gabungan perniagaan yang mana timbulnya muhibah, dikenal pasti menurut segmen operasi.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(8) ASET TIDAK KETARA

Aset tidak ketara merangkumi item tidak ketara yang boleh dikenal pasti secara berasingan yang timbul daripada gabungan perniagaan, lesen perisian komputer dan aset tidak ketara lain. Aset tidak ketara diiktiraf pada kos. Kos aset tidak ketara yang diperoleh daripada gabungan perniagaan adalah nilai saksamanya pada tarikh pengambilalihan. Aset tidak ketara dengan hayat berguna tertentu dilunas menggunakan kaedah garis lurus sepanjang anggaran hayat ekonomi bergunanya. Aset tidak ketara dengan hayat berguna yang tidak boleh ditentukan tidak dilunas. Secara umumnya, aset tidak ketara yang dikenal pasti milik Kumpulan dan Bank, mempunyai hayat berguna tertentu. Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan disatukan, aset tidak ketara dikaji semula untuk tanda-tanda rosot nilai atau perubahan dalam anggaran faedah ekonomi masa depan. Sekiranya wujud tanda-tanda yang sedemikian, aset tidak ketara tersebut dianalisis bagi menilai sama ada amaun bawaannya boleh diperolehi semula sepenuhnya. Kerugian rosot nilai diiktiraf jika amaun bawaannya melebihi amaun boleh diperolehi semula. Aset tidak ketara dengan hayat berguna tidak tentu diuji setiap tahun untuk rosot nilai dan bila mana terdapat tanda-tanda bahawa aset tersebut mungkin rosot nilai. Sila rujuk Nota 20 dasar perakaunan mengenai rosot nilai aset bukan kewangan.

(a) Lesen perisian komputer

Lesen perisian komputer yang diperoleh dipermodalkan atas dasar kos yang bertanggung bagi membeli dan menggunakan perisian tertentu. Lesen perisian komputer kemudiannya dibawa pada kos, tolak pelunasan terkumpul dan kerugian rosot nilai. Semua kos ini dilunaskan sepanjang anggaran hayat berguna selama 3 hingga 10 tahun.

(b) Aset tidak ketara yang lain

Aset tidak ketara yang lain terdiri daripada hubungan pelanggan, jenama, hak perdagangan dan keahlian. Aset tidak ketara yang lain pada awalnya diiktiraf apabila ia boleh diasingkan atau timbul daripada hak kontraktual atau hak perundangan yang lain, dan apabila kos boleh diukur dengan pasti dan bagi aset tidak ketara, yang tidak diperoleh dalam gabungan perniagaan, ianya diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa faedah ekonomi pada masa depan yang berpunca daripada aset akan mengalir daripada kegunaannya. Nilai aset tidak ketara yang diperoleh dalam gabungan perniagaan secara umumnya ditentu menggunakan metodologi pendekatan pendapatan seperti kaedah aliran tunai terdiskaun.

Aset tidak ketara yang lain dengan hayat ditetapkan dinyatakan pada kos tolak pelunasan dan peruntukan rosot nilai, sekiranya ada, dan pembalikan rosot nilai, sekiranya ada. Ianya dilunas sepanjang hayat bergunanya dengan cara yang mencerminkan bentuk sumbangannya kepada aliran tunai masa depan, secara umumnya sepanjang hayat berguna berikut:

Hubungan pelanggan	10 tahun
Jenama	3-10 tahun

(9) HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN SERTA SUSUT NILAI

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai, sekiranya ada. Kos termasuk perbelanjaan langsung yang disebabkan oleh pengambilalihan item tersebut. Kos kemudiannya dimasukkan ke dalam amaun bawaan aset atau diiktiraf sebagai aset berasingan mengikut kesesuaian, hanya apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa depan yang berkaitan dengan item akan mengalir kepada Kumpulan dan Bank, dan kos item boleh diukur dengan pasti. Amaun bawaan bahagian yang diganti dinyahiktirafkan. Kesemua kos pembaikan dan penyelenggaraan yang lain diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam penyata pendapatan semasa tempoh kewangan yang mana perbelanjaan tersebut bertanggung.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(9) HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN SERTA SUSUT NILAI (SAMBUNGAN)

Tanah pegangan bebas, bangunan yang sedang dibina dan pengubahsuaian yang sedang dijalankan tidak disusut nilai. Hartanah, loji dan peralatan lain disusut nilai atas dasar garis lurus untuk menurunkan nilai kosnya kepada nilai sisa sepanjang anggaran hayat bergunanya. Kadar susut nilai tahunan utama adalah seperti berikut:

Tanah pegangan pajakan	Dilunaskan atas tempoh pajakan*
Bangunan	2% hingga 3.33%
Pengubahsuaian dan penambahbaikan	10% hingga 11%
Peralatan komputer	14.28% hingga 33.33%
Perabot, kelengkapan dan peralatan	10% hingga 20%
Kenderaan bermotor	20%
Perisian komputer	10% hingga 33.33%

* Baki tempoh pajakan adalah di antara 3 hingga 865 tahun.

Nilai sisa aset dan hayat berguna dikaji semula, dan dilaraskan jika sesuai, pada akhir setiap tempoh pelaporan. Tiada sebarang pelarasan matan yang timbul daripada kajian semula yang memerlukan pendedahan dalam penyata kewangan.

Keuntungan atau kerugian pelupusan ditentukan dengan membandingkan hasil dengan nilai dibawa dan dimasukkan ke dalam pendapatan operasi lain di dalam penyata pendapatan.

Pada akhir tempoh pelaporan, Kumpulan dan Bank menilai sama ada terdapat sebarang tanda-tanda rosot nilai. Jika wujud tanda-tanda rosot nilai, amaun bawaan aset diturun nilai kepada amaun boleh diperolehi semula. Sila rujuk Nota 20 dasar perakaunan mengenai rosot nilai aset bukan kewangan.

(10) LIABILITI KEWANGAN

Liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas, kecuali untuk liabiliti perdagangan yang ditetapkan pada nilai saksama, yang mana ianya dipegang pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian. Liabiliti kewangan diiktiraf pada awalnya pada nilai saksama tambah kos urus niaga untuk kesemua liabiliti kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian. Liabiliti kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian diiktiraf awalnya pada nilai saksama, dan kos urus niaga diimbangkan dalam keuntungan atau kerugian. Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila dihapuskan.

(a) Liabiliti kewangan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian

Kategori ini merangkumi dua sub kategori: liabiliti kewangan sebagai dipegang untuk dagangan, dan liabiliti kewangan yang ditetapkan pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian sewaktu pengiktirafan awal.

Liabiliti kewangan dikelaskan sebagai dipegang untuk dagangan (HFT) jika ia diperolehi atau bertanggung terutamanya untuk tujuan jualan atau pembelian semula dalam tempoh terdekat atau jika ianya adalah sebahagian daripada portfolio instrumen kewangan yang dikenal pasti yang diuruskan bersama; dan yang mana terdapat bukti terbaru corak sebenar pendapatan keuntungan dalam jangka pendek. Derivatif juga dikategorikan sebagai dipegang untuk dagangan (HFT) melainkan ia ditetapkan sebagai lindung nilai. Sila rujuk Nota 6 dasar perakaunan mengenai perakaunan lindung nilai.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(10) LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Liabiliti kewangan lain diukur pada kos terlunas

Liabiliti kewangan lain diiktiraf pada awalnya pada nilai saksama tambah kos urus niaga. Kemudiannya, liabiliti kewangan lain diukur semula pada kos terlunas menggunakan kaedah kadar faedah berkesan.

Liabiliti kewangan lain yang diukur pada kos terlunas adalah deposit daripada pelanggan, deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain, obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula, obligasi ke atas sekuriti dipinjam, bil dan penerimaan perlu bayar, baki pelanggan dan broker, obligasi rekursa ke atas pinjaman dijual kepada Cagamas dan liabiliti kewangan lain.

(c) Peminjaman diukur pada kos terlunas

Peminjaman pada awalnya diiktiraf pada nilai saksama, setelah ditolak kos urus niaga yang tertanggung. Peminjaman kemudiannya dibawa pada kos terlunas, sebarang perbezaan di antara amaun yang diiktiraf pada awalnya dan nilai penebusan diiktiraf dalam penyata pendapatan sepanjang tempoh peminjaman menggunakan kaedah faedah berkesan.

Kesemua kos peminjaman lain diiktiraf dalam penyata pendapatan dalam tempoh ia tertanggung.

Peminjaman yang diukur pada kos terlunas adalah peminjaman jangka panjang atau jangka pendek daripada institusi kewangan, obligasi subordinat, sekuriti hutang kanan dan Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1.

(11) OBLIGASI REKURSA KE ATAS PINJAMAN YANG DIJUAL KEPADA CAGAMAS

Dalam perjalanan biasa operasi perbankan, Kumpulan dan Bank menjual pinjaman kepada Cagamas tetapi melaksanakan pentadbiran pinjaman bagi pihak Cagamas dan membeli balik sebarang pinjaman yang dianggap defektif. Urus niaga kewangan sedemikian dan obligasi membeli balik pinjaman digambarkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan dan diambil kira mengikut dasar perakaunan Nota 10(b).

(12) PAJAKAN – DI MANA KUMPULAN IALAH PENERIMA PAJAKAN

(a) Pajakan operasi

Pajakan aset di mana sebahagian besar risiko dan ganjaran pemilikannya dikekalkan oleh pemberi pajak dikelaskan sebagai pajakan operasi. Bayaran yang dibuat di bawah pajakan operasi (tolak sebarang insentif yang diterima daripada pemberi pajak) dicaj kepada penyata pendapatan atas dasar garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

Bayaran muka bagi tanah pegangan pajakan mewakili sewa pajakan prabayar dan dilunaskan atas dasar garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

Apabila pajakan operasi ditamatkan sebelum tamat tempoh pajakan, sebarang bayaran yang diperlukan untuk dibayar kepada pemberi pajak melalui penalti diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tempoh apabila berlakunya penamatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(12) PAJAKAN – DI MANA KUMPULAN IALAH PENERIMA PAJAKAN (SAMBUNGAN)

(b) Pajakan Kewangan

Pajakan aset di mana Kumpulan dan Bank menanggung kebanyakan kesemua risiko dan ganjaran pemilikan aset dikelaskan sebagai pajakan kewangan. Aset dipermodalkan di bawah hartanah, loji dan peralatan dan tertakluk kepada susut nilai selaras dengan aset boleh disusut nilai yang dimiliki. Aset dan obligasi pajakan sepadan direkodkan pada nilai semasa bayaran pajakan minimum dan nilai saksama aset yang dipajak, pada awal tempoh pajakan. Setiap bayaran pajakan diperuntukkan antara liabiliti dan caj kewangan dengan menggunakan kadar hasil berkesan. Kewajipan sewa sepadan, tolak caj kewangan termasuk dalam liabiliti. Unsur faedah caj kewangan dicaj kepada penyata pendapatan sepanjang tempoh pajakan untuk menghasilkan kadar faedah berkala yang berterusan ke atas baki liabiliti bagi setiap tempoh.

Hartanah, loji dan peralatan yang diperoleh di bawah pajakan kewangan disusut nilai sepanjang anggaran hayat berguna aset tersebut dan tempoh pajakannya, bergantung kepada yang mana lebih pendek.

(13) PAJAKAN – DI MANA KUMPULAN IALAH PEMBERI PAJAK

(a) Pajakan operasi

Apabila aset dipajakkan di bawah pajakan operasi, aset dimasukkan dalam penyata kedudukan kewangan berdasarkan sifat aset. Pendapatan pajakan diiktiraf sepanjang tempoh pajakan atas dasar garis lurus.

(b) Pajakan kewangan

Apabila aset dipajak di bawah pajakan kewangan, nilai semasa bayaran pajakan diiktiraf sebagai belum terima. Perbezaan antara belum terima kasar dengan nilai semasa belum terima diiktiraf sebagai pendapatan kewangan belum diperolehi. Pendapatan pajakan diiktiraf sepanjang tempoh pajakan menggunakan kaedah 'pelaburan bersih' untuk menggambarkan kadar pulangan berkala yang berterusan.

(14) PERUNTUKAN

Peruntukan diiktiraf apabila Kumpulan dan Bank mempunyai obligasi undang-undang atau konstruktif semasa, akibat daripada peristiwa lampau, maka terdapat kemungkinan aliran keluar diperlukan untuk menyelesaikan obligasi dan anggaran munasabah berkaitan amaun obligasi boleh dilaksanakan.

Apabila Kumpulan dan Bank menjangkakan peruntukan akan dibayar balik (contohnya, di bawah kontrak insurans), pembayaran balik diiktiraf sebagai aset berasingan tetapi hanya apabila pembayaran balik adalah hampir pasti. Peruntukan tidak diiktiraf bagi kerugian operasi pada masa depan.

Apabila terdapat beberapa obligasi yang serupa, kemungkinan bahawa aliran keluar yang diperlukan dalam penyelesaian akan ditentukan dengan mempertimbangkan kelas obligasi secara keseluruhannya. Suatu peruntukan akan diiktiraf walaupun jika terdapat kemungkinan satu aliran keluar berkaitan dengan salah satu item yang terkandung dalam kelas obligasi yang sama adalah kecil.

Peruntukan diukur pada nilai terkini jangkaan perbelanjaan yang diperlukan untuk menyelesaikan obligasi dengan menggunakan kadar pracukai yang mencerminkan penilaian pasaran semasa terhadap nilai masa wang dan risiko khusus terhadap obligasi tersebut. Peningkatan peruntukan yang disebabkan oleh laluan masa diiktiraf sebagai perbelanjaan kos kewangan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(15) KONTRAK JAMINAN KEWANGAN

Kontrak jaminan kewangan merupakan kontrak yang memerlukan Kumpulan atau Bank membuat pembayaran tertentu untuk membayar balik pemegang bagi kerugian yang ditanggungnya kerana penghutang tertentu gagal membayar balik apabila tiba masanya, menurut syarat instrumen hutang. Jaminan kewangan sedemikian diberikan kepada institusi kewangan dan badan lain bagi pihak pelanggan untuk mendapatkan pinjaman, overdraf dan kemudahan perbankan lain.

Kontrak jaminan kewangan diiktiraf sebagai liabiliti kewangan pada masa jaminan dikeluarkan. Nilai saksama jaminan kewangan pada masa penerbitan adalah sifar kerana semua jaminan adalah dipersetujui berdasarkan terma tulus dan nilai premium yang dipersetujui adalah sepadan dengan nilai obligasi jaminan. Premium untuk masa depan tidak akan diiktiraf.

Nilai saksama jaminan kewangan ditetapkan sebagai nilai semasa perbezaan dalam aliran tunai bersih antara pembayaran berkontraktual di bawah instrumen hutang dan pembayaran yang akan diperlukan tanpa jaminan, atau amaun anggaran yang perlu dibayar kepada pihak ketiga kerana menanggung obligasi.

Dasar perakaunan bermula 1 Januari 2018

Kontrak jaminan kewangan kemudiannya diukur pada tahap yang lebih tinggi dari amaun yang ditentukan mengikut model kerugian kredit jangkaan di bawah MFRS 9 'Instrumen Kewangan' (merujuk kepada dasar perakaunan Nota 4 (d)) dan amaun yang pada mulanya diiktirafkan jumlah pendapatan kumulatif yang diiktiraf selaras dengan prinsip MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan', sekiranya bersesuaian.

Apabila jaminan kewangan berhubung dengan pinjaman atau belum bayar subsidiari diberikan oleh Kumpulan dan Bank tanpa pampasan, nilai saksama diambil kira sebagai sumbangan dan diiktiraf sebagai sebahagian daripada kos pelaburan dalam syarikat subsidiari.

Dasar perakaunan sebelum 1 Januari 2018

Kontrak jaminan kewangan kemudiannya diukur pada nilai tertinggi yang ditentukan mengikut MFRS 137 'Peruntukan, Liabiliti Luar Jangkaan dan Aset Luar Jangkaan' dan amaun awal yang diiktiraf tolak pelunasan kumulatif, jika berkenaan.

(16) LIABILITI LUAR JANGKAAN DAN ASET LUAR JANGKAAN

Kumpulan dan Bank tidak mengiktiraf aset dan liabiliti luar jangka, selain daripada apa yang timbul daripada gabungan perniagaan tetapi mendedahkan kewujudannya dalam penyata kewangan. Liabiliti luar jangka adalah obligasi yang mungkin timbul daripada peristiwa terdahulu yang mana kewujudannya akan disahkan oleh kejadian atau tidak terjadinya satu atau lebih peristiwa masa depan yang tidak pasti yang di luar kawalan Kumpulan atau Bank atau obligasi masa kini yang tidak diiktiraf kerana tiada kemungkinan bahawa aliran keluar sumber diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut. Liabiliti luar jangka juga timbul dalam kes yang jarang berlaku di mana terdapat liabiliti yang tidak boleh diiktiraf kerana ia tidak boleh diukur dengan pasti. Walau bagaimanapun, liabiliti luar jangka tidak termasuk kontrak jaminan kewangan.

Aset luar jangka adalah aset yang mungkin timbul daripada peristiwa terdahulu yang mana kewujudannya akan disahkan oleh berlakunya atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa masa depan yang tidak pasti dan di luar kawalan Kumpulan dan Bank. Kumpulan dan Bank tidak mengiktiraf aset luar jangka tetapi mendedahkan kewujudannya di mana adanya kemungkinan aliran masuk manfaat ekonomi, namun bukannya pasti.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(16) LIABILITI LUAR JANGKAAN DAN ASET LUAR JANGKAAN (SAMBUNGAN)

Kumpulan mengiktiraf secara berasingan liabiliti luar jangkaan oleh entiti yang diambil alih sebagai sebahagian daripada peruntukan kos gabungan perniagaan di mana nilai saksamanya boleh diukur dengan pasti. Sekiranya nilai saksama tidak boleh diukur dengan pasti, kesan yang terhasil akan ditunjukkan dalam muhibah yang timbul daripada pengambilalihan dan maklumat mengenai liabiliti luar jangkaan yang diperolehi dinyatakan di dalam penyata kewangan.

Selepas pengiktirafan awal, Kumpulan mengukur liabiliti luar jangka yang diiktiraf secara berasingan pada tarikh pengambilalihan pada amaun yang lebih tinggi yang akan diiktiraf menurut peruntukan MFRS 137 'Peruntukan, Liabiliti Luar Jangkaan dan Aset Luar Jangkaan' dan amaun yang pada awalnya diiktiraf sebagai ditolak apabila bersesuaian, pelunasan kumulatif yang diiktiraf menurut MFRS 15 'Hasil daripada Kontrak dengan Pelanggan'.

(17) MODAL SAHAM

(a) Pengelasan

Saham biasa dikelaskan sebagai ekuiti. Saham lain, jika diterbitkan, dikelaskan sebagai ekuiti dan/atau liabiliti menurut kepentingan ekonomi instrumen berkenaan.

(b) Kos penerbitan saham

Kos tambahan yang berpunca secara langsung daripada penerbitan saham atau opsyen baharu ditolak daripada akaun premium saham.

(c) Pengagihan dividen

Pengagihan kepada pemegang instrumen ekuiti didebitkan secara langsung kepada ekuiti, bersih daripada sebarang faedah cukai pendapatan yang berkaitan dan liabiliti susulan diiktiraf dalam tempoh di mana hak pemegang saham untuk menerima dividen ditetapkan atau dividen diluluskan.

(18) TUNAI DAN SETARA TUNAI

Bagi tujuan penyata aliran tunai, kesetaraan tunai dipegang untuk tujuan memenuhi komitmen tunai jangka pendek dan bukan untuk pelaburan atau tujuan lain. Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada tunai di tangan, deposit yang dipegang dengan institusi kewangan, lain-lain pelaburan jangka pendek berkecairan tinggi dengan kematangan asal satu bulan atau kurang yang mudah ditukar kepada jumlah tunai yang diketahui dan yang tertakluk kepada risiko tidak ketara dalam perubahan nilai.

(19) PENGIKTIRAFAN HASIL

(a) Pendapatan faedah diiktiraf menggunakan kaedah kadar faedah berkesan. Kadar faedah berkesan adalah kadar yang mendiskaun penerimaan tunai yang dianggarkan pada masa depan atau pembayaran melalui hayat dijangka bagi instrumen kewangan, atau sekiranya wajar, tempoh yang lebih pendek daripada amaun bawaannya. Pengiraan ini termasuk yuran penting dan kos urus niaga yang perlu bagi kadar faedah berkesan, dan juga premium atau diskaun. Pendapatan faedah dikira dengan menggunakan kadar faedah efektif kepada jumlah bawaan kasar aset kewangan kecuali aset kewangan yang kemudiannya menjadi kredit terosot nilai. Bagi aset kewangan kredit terosot nilai, kadar faedah efektif digunakan untuk nilai dibawa bersih aset kewangan (selepas potongan elaun kerugian).

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(19) PENGIKTIRAFAN HASIL (SAMBUNGAN)

- (b) Yuran dan komisyen diiktiraf sebagai pendapatan apabila semua syarat terdahulu dipenuhi. Yuran komitmen dan yuran jaminan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang mungkin dikeluarkan akan ditangguhkan (bersama dengan kos langsung yang berkaitan) dan pendapatan yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah efektif instrumen kewangan diiktiraf sebagai pelarasan kepada kadar faedah efektif instrumen kewangan.
- (c) Pendapatan dari perniagaan Perbankan Islam diiktiraf dengan menggunakan kaedah keuntungan efektif mengikut prinsip Shariah.
- (d) Komisen pembrokeran diiktiraf apabila kontrak dilaksanakan. Pendapatan faedah daripada pembiayaan margin, untuk tujuan lampau tempoh yang belum dijelaskan oleh pelanggan yang lampau tempoh dan kerugian kontra diiktiraf menggunakan kaedah kadar faedah berkesan.
- (e) Pendapatan premium daripada perniagaan insurans am (bersih daripada semua insurans semula) diiktiraf pada tarikh penanggungungan risiko. Premium berkaitan dengan bermulanya risiko yang mana polisinya belum dikeluarkan pada tarikh penyata kedudukan kewangan, terakru pada tarikh tersebut.

Premium, tuntutan dan urus niaga lain dalam perniagaan perjanjian dimasukkan kira dalam penyata pendapatan apabila penyata akaun diterima. Premium insurans keluaran diiktiraf dalam tempoh perakaunan yang sama dengan dasar asal yang berkait dengan insurans semula.

- (f) Yuran nasihat korporat diiktiraf sebagai pendapatan berdasarkan penunaian obligasi prestasi.
- (g) Yuran pengurusan syarikat amanah saham dan pengurusan aset diiktiraf berdasarkan kaedah pembahagian masa sepanjang tempoh perkhidmatan.
- (h) Dividen diiktiraf apabila hak pemegang saham untuk menerima pembayaran diwujudkan walaupun ianya dibayar daripada keuntungan pra-pengambilalihan. Walau bagaimanapun, pelaburan tersebut mungkin perlu diuji bagi sebarang rosot nilai yang mungkin berlaku. Pendapatan dividen yang diterima daripada syarikat subsidiari, aset kewangan FVTPL dan FVOCI diiktiraf sebagai pendapatan operasi lain dalam penyata pendapatan.

Bermula dari 1 Januari 2018, dividen yang jelas mewakili pemulihan sebahagian daripada kos pelaburan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain jika ianya berkait dengan pelaburan dalam pelaburan ekuiti diukur pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain.

- (i) Pendapatan daripada perjanjian insurans am/takaful diiktiraf berdasarkan kaedah pembahagian masa secara khusus hanya sepanjang tempoh perjanjian perkhidmatan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(20) ROSOT NILAI ASET BUKAN KEWANGAN

Aset yang mempunyai jangka hayat boleh guna yang berterusan, sebagai contoh, muhibah, tidak tertakluk kepada pelunasan dan diuji setiap tahun untuk rosot nilai. Aset bukan kewangan yang tertakluk kepada pelunasan akan disemak semula bagi rosot nilai apabila kejadian atau perubahan dalam keadaan menunjukkan bahawa amaun bawaan mungkin tidak boleh diperolehi semula. Kerugian rosot nilai diiktiraf bagi jumlah di mana jumlah bawaan aset bukan kewangan melebihi jumlah boleh diperolehi semula.

Jumlah yang boleh diperolehi semula adalah lebih tinggi bagi nilai saksama aset tolak kos untuk dijual dan nilai kegunaan. Bagi tujuan menilai rosot nilai, aset bukan kewangan dikumpulkan pada paras terendah di mana ia boleh ditinggalkan mengikut aliran tunai boleh dikenal pasti atau CGU (unit penjanaan tunai). Aset bukan kewangan selain muhibah yang mengalami rosot nilai akan disemak semula bagi kemungkinan pembalikan rosot nilai pada setiap tarikh pelaporan.

Kerugian rosot nilai dicajkan kepada penyata pendapatan. Kerugian rosot nilai atas muhibah tidak diterbalikkan. Bagi aset-aset bukan kewangan lain, sebarang peningkatan seterusnya di dalam amaun boleh diperolehi semula diiktiraf di dalam penyata pendapatan.

(21) INSURANS AM

Kontrak insurans merupakan kontrak yang memindahkan risiko insurans ketara. Kontrak insurans merupakan kontrak di mana syarikat subsidiari insurans (syarikat insurans) telah menerima risiko insurans yang ketara daripada pihak lain (pemegang polisi) dengan bersetuju untuk membayar pampasan kepada pemegang polisi sekiranya peristiwa tertentu yang tidak pasti berlaku pada masa depan yang tidak tertentu (peristiwa yang diinsuranskan) menjejaskan pemegang polisi dengan ketara. Sebagai garis panduan am, Kumpulan menentukan sama ada ia mempunyai risiko insurans ketara, dengan membandingkan manfaat yang dibayar dengan manfaat yang perlu dibayar sekiranya peristiwa yang diinsuranskan tidak berlaku.

Keputusan penaja jaminan insurans am ditentukan bagi setiap kelas perniagaan selepas mengambil kira, insurans semula, komisen, premium tidak terperoleh dan tuntutan yang ditanggung.

(a) Pendapatan premium

Pendapatan premium diiktirafkan pada tarikh penanggungungan risiko. Premium berkaitan permulaan risiko, yang mana polisi belum dikeluarkan pada tarikh penyata kedudukan kewangan adalah terakru.

Premium, tuntutan dan urus niaga lain bagi perniagaan perjanjian alir masuk diambil kira dalam penyata pendapatan sebagai mana dan apabila penyata akaun diterima.

Premium insurans semula alir keluar diiktiraf dalam tempoh perakaunan yang sama seperti polisi asal yang berkaitan dengan insurans semula.

(b) Liabiliti premium

Liabiliti premium merujuk kepada yang mana lebih tinggi antara:

(i) Agregat rizab premium tidak diperolehi; atau

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(21) INSURANS AM (SAMBUNGAN)

(b) Liabiliti premium (sambungan)

- (ii) Nilai anggaran terbaik bagi rizab risiko syarikat insurans yang belum tamat tempohnya pada tarikh penilaian dan Peruntukan Margin Risiko bagi Sisihan Negatif ('PRAD') dikira pada tahap seluruh syarikat insurans. Nilai anggaran terbaik adalah anggaran prospektif bagi jangkaan pembayaran masa depan yang timbul daripada peristiwa masa depan yang diinsurankan di bawah polisi berkuat kuasa pada tarikh penilaian dan turut merangkumi peruntukan untuk perbelanjaan syarikat insurans termasuk overhead dan kos insurans semula, yang dijangka ditanggung semasa tempoh belum tamat dalam mentadbir polisi ini dan menyelesaikan tuntutan berkaitan, dan hendaklah membenarkan pembayaran balik premium masa depan yang dijangkakan.

Rizab premium tidak terperoleh ("UPR") mewakili bahagian pendapatan premium yang belum diperolehi pada tarikh penyata kedudukan kewangan. UPR dikira dengan merujuk kepada bulan perakaunan untuk premium berdasarkan asas berikut:

- (i) Kaedah 25% bagi kargo laut dan udara dan perniagaan transit;
- (ii) Kaedah 1/24 bagi kesemua kelas perniagaan insurans am lain kecuali untuk polisi bukan tahunan berkenaan dengan polisi-polisi Malaysia, dikurangkan berdasarkan peratusan kasar komisen perniagaan langsung kepada premium sejagat, tidak melebihi had yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia ('BNM'); dan
- (iii) Kaedah pembahagian masa untuk polisi bukan tahunan (termasuk perjanjian perniagaan alir masuk jangka panjang), dikurangkan berdasarkan peratusan kasar komisen perniagaan langsung kepada premium sejagat, tidak melebihi had yang ditetapkan oleh BNM.

(c) Liabiliti Tuntutan

Liabiliti tuntutan tertunggak diiktiraf bagi kedua-dua insurans langsung dan insurans semula alir masuk. Amaun liabiliti tuntutan merupakan anggaran terbaik perbelanjaan diperlukan bersama dengan perbelanjaan berkaitan ditolak perolehan semula bagi menyelesaikan obligasi semasa pada tarikh kedudukan kewangan. Ini termasuk peruntukan bagi tuntutan dilaporkan, tuntutan bertanggung tetapi tidak dilaporkan, tuntutan bertanggung tetapi rizab tidak mencukupi dan perbelanjaan berkaitan tuntutan langsung dan tidak langsung seperti bayaran penyiasatan, bayaran pelarasan kerugian, bayaran perundangan, caj dakwaan dan buruh serta kos dalaman yang dijangka akan ditanggung oleh syarikat insurans apabila menyelesaikan tuntutan-tuntutan ini.

(d) Kos pemerolehan

Kos kasar memperolehi dan memperbaharui polisi insurans setelah ditolak pendapatan premium insurans semula penyerah diiktiraf sebagai ditanggung dan diperuntukkan dengan sewajarnya kepada tempoh di mana ia mungkin meningkatkan pendapatan.

(e) Insurans semula

Syarikat subsidiari insurans menyerahkan risiko insurans dalam urusan biasa perniagaan untuk semua perniagaannya. Aset insurans semula mewakili baki belum terima daripada syarikat insurans semula. Amaun boleh diperolehi daripada syarikat insurans semula dianggarkan dengan cara yang konsisten dengan peruntukan tuntutan tertunggak atau tuntutan diselesaikan yang berkaitan dengan polisi syarikat insurans semula dan menurut kontrak insurans semula yang berkaitan.

Pengaturan insurans semula yang diserahkan tidak melepaskan syarikat subsidiari insurans daripada obligasinya terhadap pemegang polisi. Premium dan tuntutan dikemukakan atas dasar kasar bagi kedua-dua insurans semula yang diserahkan dan ditanggung.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(21) INSURANS AM (SAMBUNGAN)

(e) Insurans semula (sambungan)

Aset insurans semula dikaji untuk rosot nilai pada setiap tarikh pelaporan atau lebih kerap lagi apabila terdapat tanda timbulnya rosot nilai semasa tempoh pelaporan. Rosot nilai berlaku apabila terdapat bukti objektif akibat daripada sesuatu peristiwa berlaku selepas pengiktirafan awal aset insurans semula di mana syarikat insurans mungkin tidak menerima kesemua amaun yang tertunggak menurut syarat kontrak dan peristiwa tersebut mempunyai kesan yang boleh diukur secara tepat ke atas amaun yang akan diterima oleh syarikat subsidiari insurans daripada syarikat insurans semula. Kerugian rosot nilai dicatatkan dalam penyata pendapatan.

Keuntungan atau kerugian daripada pembelian insurans semula diiktiraf dalam penyata pendapatan dengan serta-merta pada tarikh pembelian dan tidak dilunaskan.

Syarikat subsidiari insurans juga menerima risiko insurans semula dalam perjalanan perniagaan biasa bagi kontrak insurans am apabila ianya diguna pakai.

Premium dan tuntutan terhadap insurans semula yang bertanggung diiktiraf sebagai hasil atau perbelanjaan menurut kaedah yang sama sebagaimana jika insurans semula dianggap sebagai perniagaan langsung, dengan mengambil kira pengelasan produk bagi perniagaan yang diinsuranskan semula. Liabiliti insurans semula mewakili baki belum selesai kepada syarikat insurans semula. Amaun perlu dibayar dianggarkan mengikut cara yang konsisten dengan kontrak insurans semula yang berkaitan.

Aset atau liabiliti insurans semula dinyahiktirafkan apabila hak kontraktual dihapuskan atau tamat tempoh atau apabila kontrak dipindahkan kepada pihak lain.

Kontrak insurans semula yang tidak memindahkan risiko insurans ketara diambil kira secara langsung melalui penyata kedudukan kewangan. Ia merupakan aset deposit atau liabiliti kewangan yang diiktiraf berdasarkan pertimbangan yang dibayar atau diterima, tolak sebarang premium boleh dikenal pasti jelas atau bayaran yang ditahan oleh pihak yang diinsuranskan semula. Pendapatan pelaburan daripada kontrak ini diambil kira dengan menggunakan kaedah hasil berkesan apabila terakru.

(f) Liabiliti kontrak insurans

Liabiliti kontrak insurans am diiktiraf apabila kontrak dimeterai dan premium dicaj.

Liabiliti ini terdiri daripada liabiliti tuntutan dan liabiliti premium.

Peruntukan tuntutan tunggakan adalah berdasarkan kos semua tuntutan bertanggung yang dianggarkan tetapi belum diselesaikan pada tarikh penyata kedudukan kewangan, sama ada dilaporkan atau tidak, bersamaan kos pengendalian tuntutan yang berkaitan dan pengurangan bagi nilai anggaran salvaj dan pemulihan lain. Kelewatan boleh dialami semasa proses pemberitahuan dan penyelesaian jenis tuntutan tertentu, oleh itu, kos tuntutan terakhir sebegini tidak dapat diketahui dengan pasti pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Liabiliti dikira pada tarikh pelaporan menggunakan pelbagai teknik unjuran tuntutan aktuari piawai berdasarkan data empirik dan andaian semasa yang merangkumi margin sisihan sakal. Liabiliti tersebut tidak didiskaun untuk nilai masa bagi wang. Tiada peruntukan diiktiraf untuk penyamaan atau rizab malapetaka. Liabiliti dinyahiktiraf apabila kontrak tamat tempoh, dilepaskan atau dibatalkan. Peruntukan premium belum diperoleh mewakili premium diterima bagi risiko belum tamat tempoh dan diiktiraf sebagai pendapatan premium. Secara umumnya, rizab tersebut dikeluarkan sepanjang tempoh kontrak dan diiktiraf sebagai pendapatan premium.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(21) INSURANS AM (SAMBUNGAN)

(f) Liabiliti kontrak insurans (sambungan)

Pada setiap tarikh pelaporan, syarikat subsidiari insurans mengkaji semula risikonya yang belum tamat tempoh dan satu ujian kecukupan liabiliti akan dijalankan untuk menentukan sama ada terdapat sebarang lebihan secara keseluruhannya bagi tuntutan dijangka dan kos pemerolehan tertunda daripada premium belum diperoleh. Pengiraan ini menggunakan anggaran semasa bagi aliran tunai kontraktual (mengambil kira nisbah kerugian semasa) setelah mengambil kira pulangan pelaburan yang dijangka timbul daripada aset berkaitan dengan peruntukan teknikal insurans am. Jika anggaran ini menunjukkan bahawa amaun bawaan bagi premium tidak diperoleh tolak kos pemerolehan tertunda yang berkaitan adalah tidak mencukupi, kekurangan diiktiraf dalam penyata pendapatan dengan mewujudkan peruntukan bagi kecukupan liabiliti.

(22) MANFAAT PEKERJA

(a) Manfaat pekerja jangka pendek

Kumpulan dan Bank mengiktiraf liabiliti dan perbelanjaan untuk bonus. Kumpulan dan Bank mengiktiraf peruntukan di mana terdapat obligasi secara kontraktual atau di mana terdapatnya amalan terdahulu yang telah mewujudkan obligasi konstruktif.

Upah, gaji, cuti tahunan berbayar dan cuti sakit, bonus dan manfaat bukan monetari terakru dalam tempoh di mana perkhidmatan yang berkaitan diberikan oleh kakitangan Kumpulan dan Bank.

(b) Pelan caruman ditetapkan

Pelan caruman ditetapkan ialah satu pelan persaraan yang mana Kumpulan dan Bank membayar caruman tetap kepada skim persaraan negara iaitu Kumpulan Wang Simpanan Pekerja. Caruman Kumpulan dan Bank kepada pelan caruman ditetapkan dicaj kepada penyata pendapatan dalam tempoh ianya berkait. Sebaik sahaja caruman telah dibayar, Kumpulan dan Bank tidak lagi mempunyai obligasi undang-undang atau konstruktif selanjutnya.

(c) Manfaat pemberhentian

Manfaat pemberhentian perlu dibayar bila mana pekerjaan pekerja ditamatkan sebelum tarikh persaraan biasa dan bila mana pekerja menerima pampasan pemberhentian sukarela sebagai pertukaran mendapatkan manfaat ini.

(23) CUKAI PENDAPATAN SEMASA DAN TERTUNDA

Perbelanjaan cukai bagi tempoh merangkumi cukai semasa dan cukai tertunda. Cukai diiktiraf dalam penyata pendapatan, melainkan sehingga ke takat ianya berkait dengan item yang diiktiraf dalam pendapatan komprehensif atau terus dalam ekuiti. Dalam keadaan ini, cukai diiktiraf masing-masing dalam pendapatan komprehensif lain atau langsung dalam ekuiti.

Perbelanjaan cukai semasa ditentukan mengikut undang-undang cukai setiap bidang kuasa di mana Kumpulan dan Bank beroperasi dan merangkumi kesemua cukai berdasarkan keuntungan boleh cukai, termasuk cukai pegangan perlu dibayar oleh syarikat subsidiari, syarikat sekutu dan usaha sama asing sewaktu pengagihan dan timbul daripada pengagihan keuntungan terkumpul kepada syarikat-syarikat dalam Kumpulan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(23) CUKAI PENDAPATAN SEMASA DAN TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Cukai pendapatan tertunda diperuntukkan sepenuhnya, menggunakan kaedah liabiliti ke atas perbezaan sementara yang timbul antara asas cukai aset dan liabiliti serta amaun bawaannya dalam penyata kewangan. Walau bagaimanapun, cukai tertunda tidak diambil kira jika ianya timbul daripada pengiktirafan awal sesuatu aset atau liabiliti dalam urus niaga selain gabungan perniagaan yang pada masa urus niaga tidak menjejaskan sama ada perakaunan mahupun keuntungan atau kerugian boleh cukai.

Aset cukai tertunda diiktiraf ke takat terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai pada masa hadapan akan tersedia berbanding perbezaan sementara yang boleh ditolak atau kerugian cukai belum diguna, boleh digunakan.

Cukai tertunda diiktiraf mengikut perbezaan sementara yang timbul daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari, syarikat sekutu dan usaha sama melainkan apabila pemasaan pembalikkan perbezaan sementara boleh dikawal oleh Kumpulan dan terdapat kemungkinan bahawa perbezaan sementara tidak akan berbalik pada masa depan terdekat.

Cukai tertunda ditentukan menggunakan kadar cukai (dan undang-undang cukai) yang telah digubal atau sebahagian besar telahpun digubal menjelang tarikh penyata kedudukan kewangan dan dijangka diterima pakai apabila aset cukai tertunda yang berkaitan direalisasi atau liabiliti cukai tertunda diselesaikan.

Aset dan liabiliti cukai tertunda dan pendapatan diimbangi apabila terdapat hak boleh dikuatkuasakan dari segi undang-undang untuk mengimbangi aset cukai semasa berbanding liabiliti cukai semasa dan apabila aset dan liabiliti cukai pendapatan tertunda berkait dengan cukai yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian yang sama terhadap entiti boleh cukai atau entiti boleh cukai berlainan di mana terdapat niat untuk menyelesaikan baki atas dasar bersih.

(24) PERTUKARAN MATA WANG DAN TERJEMAHAN

(a) Mata wang fungsian dan pembentangan

Item yang termasuk dalam penyata kewangan setiap entiti Kumpulan diukur menggunakan mata wang persekitaran ekonomi utama di mana entiti tersebut beroperasi ('mata wang fungsian'). Penyata kewangan dikemukakan dalam Ringgit Malaysia, yang merupakan mata wang fungsian dan mata wang pembentangan Bank.

(b) Urus niaga dan baki

Urus niaga mata wang asing diterjemah kepada mata wang fungsian menggunakan kadar pertukaran mata wang semasa tarikh urus niaga. Keuntungan dan kerugian pertukaran mata wang asing terhasil daripada penyelesaian urus niaga sedemikian dan daripada terjemahan kadar pertukaran pada akhir tahun bagi aset serta liabiliti monetari denominasi mata wang asing diiktiraf dalam penyata pendapatan, kecuali apabila tertunda dalam pendapatan komprehensif lain sebagai lindung nilai aliran tunai yang layak dan lindung nilai pelaburan bersih yang layak. Keuntungan dan kerugian pertukaran mata wang asing dikemukakan dalam penyata pendapatan di bawah lain-lain pendapatan operasi.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(24) PERTUKARAN MATA WANG DAN TERJEMAHAN (SAMBUNGAN)

(b) Urus niaga dan baki (sambungan)

Perubahan dalam nilai saksama sekuriti monetari yang didenominasikan dalam mata wang asing yang dikelaskan sebagai instrumen hutang di bawah nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (2017: tersedia untuk dijual) dianalisis di antara perbezaan terjemahan yang disebabkan oleh perubahan dalam kos yang dilunaskan bagi sekuriti dan perubahan lain dalam jumlah dibawa sekuriti. Perbezaan terjemahan yang berkait dengan perubahan dalam kos pelunasan diiktiraf dalam penyata pendapatan, dan perubahan lain dalam jumlah dibawa diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain.

Perkara-perkara bukan monetari yang diukur pada nilai saksama dalam mata wang asing diterjemahkan menggunakan kadar pertukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan. Perbezaan terjemahan aset dan liabiliti yang dibawa pada nilai saksama dilaporkan sebagai sebahagian daripada keuntungan atau kerugian nilai saksama. Perbezaan terjemahan ke atas aset dan liabiliti kewangan bukan monetari seperti ekuiti yang dipegang pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai sebahagian daripada keuntungan atau kerugian nilai saksama. Perbezaan terjemahan mengenai aset kewangan bukan monetari, seperti ekuiti yang dikelaskan pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (2017: tersedia untuk dijual), dimasukkan ke dalam pendapatan komprehensif lain.

(c) Syarikat Kumpulan

Keputusan dan kedudukan kewangan bagi kesemua entiti Kumpulan (tiada di antaranya mempunyai mata wang ekonomi hiperinflasi) yang mempunyai mata wang fungsian berlainan daripada mata wang pembentangan diterjemah kepada mata wang pembentangan seperti berikut:

- (i) Aset dan liabiliti bagi setiap penyata kedudukan kewangan yang dikemukakan diterjemah pada kadar penutup pada tarikh penyata kedudukan kewangan tersebut;
- (ii) Pendapatan dan perbelanjaan bagi setiap penyata pendapatan komprehensif diterjemah pada kadar pertukaran purata (kecuali purata ini bukanlah anggaran yang munasabah bagi kesan kumulatif kadar semasa tarikh urus niaga, di mana dalam keadaan ini pendapatan dan perbelanjaan diterjemah mengikut kadar pada tarikh urus niaga); dan
- (iii) Semua perbezaan pertukaran yang terhasil diiktiraf sebagai komponen berasingan bagi pendapatan komprehensif lain.

Apabila disatukan, perbezaan pertukaran yang timbul daripada terjemahan sebarang pelaburan bersih dalam operasi asing, dan peminjaman serta instrumen mata wang lain yang ditentukan sebagai pelindung nilai pelaburan tersebut, diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain. Apabila sebahagian operasi asing dilupuskan atau dijual, bahagian yang berkadar dengan perbezaan pertukaran tersebut diiktiraf dalam penyata pendapatan sebagai sebahagian daripada keuntungan dan kerugian daripada jualan.

Muhibah dan pelarasan nilai saksama yang timbul daripada pengambilalihan entiti asing dianggap sebagai aset dan liabiliti entiti asing dan diterjemah pada kadar penutupan.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(A) RINGKASAN DASAR PERAKAUNAN PENTING (SAMBUNGAN)

(25) PELAPORAN SEGMENT

Segmen operasi dilaporkan mengikut cara yang konsisten dengan pelaporan dalaman yang disediakan untuk ketua pembuat keputusan operasi, yang bertanggungjawab memperuntukkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi sesebuah entiti. Kumpulan telah menetapkan Jawatankuasa Pengurusan Kumpulannya sebagai ketua pembuat keputusan operasi.

(B) ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN KRITIKAL

Kumpulan dan Bank membuat anggaran dan andaian yang memberi kesan terhadap amaun aset dan liabiliti yang dilaporkan dalam tahun kewangan berikutnya. Anggaran dan pertimbangan dinilai secara berterusan dan berdasarkan pengalaman sejarah serta faktor lain, termasuk jangkaan peristiwa masa depan yang dipercayai munasabah mengikut keadaan. Anggaran dan andaian yang mempunyai risiko besar yang mengakibatkan pelarasan yang ketara terhadap amaun bawaan aset pada tahun kewangan akan datang dinyatakan di bawah:

(1) Pengukuran nilai saksama

Sebahagian besar instrumen kewangan dibentangkan di dalam lembaranimbangan pada nilai saksama.

Nilai saksama adalah harga yang akan diterima untuk jualan aset atau dibayar untuk memindahkan liabiliti dalam urus niaga teratur di antara peserta pasaran pada tarikh pengukuran.

Di mana pengelasan aset kewangan atau liabiliti mengakibatkan ianya diukur pada nilai saksama, sekiranya wajar, nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada tawaran yang disebut harga atau harga tawaran dalam pasaran aktif yang paling menguntungkan di mana Kumpulan dan Bank mempunyai akses segera. Pelarasan untuk risiko kredit juga dimasukkan ke dalam nilai saksama sekiranya bersesuaian.

Nilai saksama untuk kedudukan terbuka bersih yang merupakan liabiliti kewangan disebut harga dalam pasaran aktif adalah harga tawaran semasa, dan harga tawaran bagi aset kewangan, digandakan dengan bilangan unit instrumen yang dipegang atau diterbitkan.

Sekiranya tiada pasaran aktif bagi aset atau liabiliti tertentu, Kumpulan dan Bank menggunakan teknik penilaian untuk mencapai nilai saksama, termasuk penggunaan harga transaksi yang diperolehi dalam urusniaga tulus, analisa aliran tunai terdiskaun, model penetapan harga pilihan dan teknik penilaian lain, berdasarkan keadaan pasaran dan risiko yang wujud pada tarikh pelaporan. Dengan berbuat demikian, nilai saksama dianggarkan dengan menggunakan teknik penilaian yang menggunakan input pasaran yang tersedia ada sebanyak boleh dan kurang bergantung kepada input khusus entiti.

Bukti terbaik bagi nilai saksama instrumen kewangan pada pengiktirafan awal adalah harga transaksi (iaitu nilai saksama pertimbangan yang diberikan atau diterima) melainkan jika nilai saksama instrumen tersebut dibuktikan dengan perbandingan dengan urus niaga pasaran semasa yang tersedia ada berbanding instrumen sama (iaitu tanpa pengubahsuaian atau pakej semula) atau berdasarkan teknik penilaian di mana datanya diambil dari pasaran tersedia ada. Apabila bukti sebegini wujud, Kumpulan dan Bank mengiktiraf perbezaan di antara harga transaksi dan nilai saksama dalam keuntungan atau kerugian atas pengiktirafan awal (iaitu pada hari pertama).

Teknik penilaian dinyatakan selanjutnya dalam Nota 53(g)(i) penyata kewangan ini.

Ringkasan Dasar Perakaunan Penting dan Anggaran dan Andaian Perakaunan Kritikal

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

(B) ANGGARAN DAN ANDAIAN PERAKAUNAN KRITIKAL (SAMBUNGAN)

(2) Peruntukan bagi kerugian kredit dijangkakan ('ECL')

Pengukuran ECL bagi aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan dan FVOCI adalah satu bidang yang memerlukan penggunaan model kompleks dan andaian penting mengenai keadaan ekonomi masa depan dan perilaku kredit.

MFRS 9 memperkenalkan penggunaan faktor makroekonomi yang merangkumi, tetapi tidak terhad kepada pengangguran, kadar faedah, produk domestik kasar, penggunaan swasta, inflasi dan harga harta komersil, dan memerlukan penilaian dua hala iaitu semasa dan unjuran arah kitaran ekonomi. Penggunaan maklumat progresif meningkatkan tahap pertimbangan mengenai perubahan dalam bagaimana faktor makroekonomi ini akan mempengaruhi ECL. Kaedah dan andaian termasuk unjuran keadaan ekonomi masa depan dikaji semula secara berkala.

Beberapa pertimbangan penting juga diperlukan dalam mengguna pakai keperluan perakaunan bagi mengukur ECL, di antaranya:

- (i) Menentukan kriteria bagi peningkatan risiko kredit yang ketara;
- (ii) Memilih model dan andaian yang sesuai untuk pengukuran ECL;
- (iii) Menetapkan bilangan dan perbandingan wajar relatif senario progresif bagi setiap jenis produk/pasaran dan ECL yang berkaitan; dan
- (iv) Mewujudkan kumpulan aset kewangan yang serupa bagi tujuan mengukur ECL.

Kesan sensitiviti terhadap faktor makroekonomi dinyatakan selanjutnya dalam Nota 53(e)(viii) penyata kewangan ini.

(3) Rosot nilai muhibah

Muhibah diuji sekurang-kurangnya setiap tahun bagi mengesan rosot nilai. Muhibah yang diuji untuk rosot nilai melibatkan sejumlah amaun anggaran yang besar. Ini termasuk mengenal pasti CGU bebas dan peruntukan muhibah kepada unit ini berdasarkan unit manakah dijangka mendapat manfaat daripada pengambilalihan. Menganggarkan nilai dalam kegunaan memerlukan Kumpulan dan Bank membuat anggaran aliran tunai masa depan yang dijangkakan daripada CGU. Bagi menentukan kedua-dua aliran tunai pracukai dan kadar diskaun dilaraskan risiko yang bersesuaian dengan CGU, memerlukan pertimbangan. Pembolehubah adalah tertakluk kepada turun naik dalam kadar pasaran dan keadaan ekonomi luar yang di luar kawalan pihak pengurusan serta tertakluk kepada ketidaktentuan dan memerlukan pertimbangan ketara. Pendedahan terperinci kepada penilaian rosot nilai muhibah dikemukakan dalam Nota 19 kepada penyata kewangan.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

1 MAKLUMAT AM

RHB Bank Berhad adalah sebuah syarikat awam berhad, diperbadankan dan berdomisil di Malaysia serta tersenarai di Papan Utama Bursa Malaysia Sekuriti Berhad.

Kegiatan utama Bank ialah perbankan komersil dan perniagaan berkaitan kewangan serta peruntukan perkhidmatan yang berkaitan. Kumpulan terlibat dalam perbankan komersil dan perniagaan berkaitan kewangan, perbankan Islam, perbankan pelaburan, pembrokeran saham, pajakan, perbankan luar pesisir, perkhidmatan amanah luar pesisir, pelaburan hartanah, insurans am, pengurusan unit amanah, pengurusan aset, perkhidmatan penama dan kustodian.

Tiada perubahan penting dalam kegiatan-kegiatan utama sepanjang tahun kewangan.

Alamat pejabat berdaftar Bank ialah di Aras 10, Tower One, RHB Centre, Jalan Tun Razak, 50400 Kuala Lumpur.

Penyata kewangan telah diluluskan untuk terbitan menurut resolusi Lembaga Pengarah pada 27 Februari 2019.

2 TUNAI DAN DANA JANGKA PENDEK

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	3,875,207	3,266,695	1,983,837	1,963,941
Wang panggilan dan penempatan deposit yang akan matang dalam satu bulan	8,677,981	6,685,183	6,871,489	5,650,722
	12,553,188	9,951,878	8,855,326	7,614,663

Tunai dan dana jangka pendek Kumpulan merangkumi akaun yang dipegang sebagai amanah bagi para remisier berjumlah RM62,917,000 (2017: RM62,902,000).

3 DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Bank berlesen	898,120	729,004	1,290,958	1,301,499
Bank Islam berlesen	–	432,597	8,965,652	8,218,076
Bank pelaburan berlesen	–	–	734,187	1,755,530
	898,120	1,161,601	10,990,797	11,275,105

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

4 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MENERUSI KEUNTUNGAN ATAU KERUGIAN ('FVTPL')

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Mandatori diukur pada nilai saksama				
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	745,056	263,769	745,056	263,769
Bil Perbendaharaan Kerajaan Malaysia	24,411	16,559	24,411	16,559
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	813,898	548,495	539,672	375,959
Nota Monetari Bank Negara Malaysia	24,873	-	24,873	-
Bon Cagamas	-	20,198	-	20,198
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Saham, dana dagangan bursa dan waran	111,544	257,230	-	-
Amanah saham	67,553	81,772	-	-
Bon korporat/sukuk	13,704	3,235	3,179	3,235
Di luar Malaysia				
Saham, dana dagangan bursa dan waran	227,837	255,172	5,294	-
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>				
Di Malaysia				
Bon korporat/sukuk	277,460	5,028	277,460	5,006
Amanah Saham	785,212	609,672	-	-
Di luar Malaysia				
Bon korporat/sukuk	271,826	143,280	271,826	143,280
Dana ekuiti persendirian	437,275	359,859	-	-
	3,800,649	2,564,269	1,891,771	828,006

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

5 PELABURAN KEWANGAN TERSEDIA UNTUK DIJUAL ('AFS')

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Pada nilai saksama		
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	1,377,296	1,238,204
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	3,310,678	2,521,291
Bon Cagamas	238,437	207,952
Bon Khazanah	50,785	-
Sukuk Wakala Antarabangsa	94,532	94,532
Instrumen deposit boleh niaga	121,436	121,436
Bil Perbendaharaan Kerajaan Singapura	935,009	935,009
Sekuriti Kerajaan Singapura	1,348,580	1,348,580
Bon Kerajaan Thailand	734,094	734,094
Sukuk Perumahan Kerajaan	147,857	78,382
Sukuk Negara Malaysia	51,977	51,977
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Saham	3,506	-
Amanah saham	14,934	-
Di luar Malaysia		
Saham	7,568	4,072
Amanah saham	41,530	-
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Bon korporat/sukuk	13,319,105	10,323,291
Saham	658,245	623,253
Stok pinjaman korporat	19,689	19,689
Bon Prasarana	1,051,682	1,026,294
Nota/Sukuk kekal	388,059	187,440
Di luar Malaysia		
Bon korporat/sukuk	2,408,955	2,408,955
Saham	390	-
	26,324,344	21,924,451
Kerugian rosot nilai terkumpul	(507,728)	(496,796)
	25,816,616	21,427,655

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

5 PELABURAN KEWANGAN TERSEDIA UNTUK DIJUAL ('AFS') (SAMBUNGAN)

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Pergerakan dalam peruntukan bagi kerugian rosot nilai:		
Baki pada awal tahun kewangan	480,234	415,268
Caj pada tahun kewangan	218,674	215,014
Dihapus kira pada tahun kewangan	(182,134)	(124,813)
Perbezaan pertukaran	(9,046)	(8,673)
Baki pada akhir tahun kewangan	507,728	496,796

6 PELABURAN KEWANGAN DIPEGANG HINGGA MATANG ('HTM')

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Pada kos terlunas		
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	1,303,583	1,303,583
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	5,296,360	4,503,836
Bon Cagamas	350,601	350,601
Bon Khazanah	105,673	72,312
Instrumen deposit boleh niaga	3,697,694	1,859,604
Sukuk Wakala Antarabangsa	30,182	21,348
Sukuk Perumahan Kerajaan	111,098	101,113
Sekuriti Kerajaan Singapura	61,086	61,086
Sekuriti Kerajaan Thailand	13,166	13,166
Sukuk (Brunei) Diperbadankan	37,862	37,862
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Bon korporat/sukuk	7,859,344	5,989,837
Stok pinjaman korporat	56,857	30,144
Bon Prasarana	283,708	233,579
Di luar Malaysia		
Bon korporat/sukuk	20,603	20,603
	19,227,817	14,598,674
Kerugian rosot nilai terkumpul	(181,874)	(102,469)
	19,045,943	14,496,205

Termasuk dalam pelaburan kewangan HTM Kumpulan dan Bank pada tahun 2017 adalah bon/sukuk korporat, yang telah disandarkan sebagai cagaran untuk obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula, masing-masing berjumlah RM615,000,000 dan RM1,600,000,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

6 PELABURAN KEWANGAN DIPEGANG HINGGA MATANG ('HTM') (SAMBUNGAN)

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Pergerakan dalam peruntukan bagi kerugian rosot nilai:		
Baki pada awal tahun kewangan	209,981	105,605
Masuk kira semula pada tahun kewangan	(2,668)	(795)
Dihapus kira pada tahun kewangan	(24,316)	(1,218)
Perbezaan pertukaran	(1,123)	(1,123)
Baki pada akhir tahun kewangan	181,874	102,469

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPRESIF LAIN ('FVOCI')

	Kumpulan 2018 RM'000	Bank 2018 RM'000
Pada nilai saksama		
(a) Instrumen hutang	31,900,621	26,946,919
(b) Instrumen ekuiti	677,212	637,457
	32,577,833	27,584,376
(a) Instrumen hutang		
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	3,043,129	2,914,403
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	4,317,009	3,235,390
Bon Cagamas	317,761	307,617
Bon Khazanah	52,942	-
Instrumen deposit boleh niaga	1,102,277	903,443
Pelaburan kerajaan asing yang lain	20,633	20,633
Sukuk Perumahan Kerajaan	119,853	49,939
Sekuriti Kerajaan Singapura	1,199,663	1,199,663
Sekuriti Kerajaan Thailand	810,958	810,958
Bil Perbendaharaan Kerajaan Singapura	935,933	935,933
Lembaga Pembangunan Perumahan Singapura	610,132	610,132
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Bon korporat/sukuk	14,276,552	10,915,972
Nota/Sukuk kekal	102,750	102,750
Bon Prasarana	1,189,007	1,163,546
Di luar Malaysia		
Bon korporat/sukuk	3,802,022	3,776,540
	31,900,621	26,946,919

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI') (SAMBUNGAN)

(a) Instrumen hutang (sambungan)

	Kumpulan	Bank
	2018 RM'000	2018 RM'000
Pergerakan aset kewangan rosot nilai kredit pada FVOCI		
Baki pada awal tahun kewangan		
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	8,520	8,520
– Seperti yang dinyatakan semula	8,520	8,520
Penyahiktirafan	(2,003)	(2,003)
Perubahan dalam nilai pasaran/faedah terakru	(2,336)	(2,336)
Perbezaan pertukaran	1,071	1,071
Baki pada akhir tahun kewangan	5,252	5,252

Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit yang diiktiraf dalam rizab FVOCI

Kumpulan	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
2018				
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	58,128	794	–	58,922
– Seperti yang dinyatakan semula	58,128	794	–	58,922
Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	802	(802)	–	–
Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2)	(238)	238	–	–
Peruntukan (dimasuk kira semula)/dibuat semasa tahun kewangan	(11,908)	870	–	(11,038)
Pembelian dan permulaan	47,630	–	–	47,630
Penyahiktirafan dan pelupusan	(36,964)	(793)	–	(37,757)
Perbezaan pertukaran	(1,473)	(1)	–	(1,474)
Baki pada akhir tahun kewangan	55,977	306	–	56,283

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI') (SAMBUNGAN)

(a) Instrumen hutang (sambungan)

Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit yang diiktiraf dalam rizab (sambungan)

Bank 2018	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	52,371	794	–	53,165
– Seperti yang dinyatakan semula	52,371	794	–	53,165
Peruntukan dimasuk kira semula semasa tahun kewangan	(10,753)	–	–	(10,753)
Pembelian dan permulaan	45,869	–	–	45,869
Penyahiktirafan dan pelupusan	(35,723)	(793)	–	(36,516)
Perbezaan pertukaran	(1,486)	(1)	–	(1,487)
Baki pada akhir tahun kewangan	50,278	–	–	50,278

	Kumpulan 2018 RM'000	Bank 2018 RM'000
(b) Instrumen ekuiti		
<u>SEKURITI DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Saham	514	–
Di luar Malaysia		
Saham	2,082	–
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Saham	674,218	637,456
Di luar Malaysia		
Saham	398	1
	677,212	637,457

Pada 1 Januari 2018, Kumpulan dan Bank telah menetapkan pelaburan tertentu yang ditunjukkan dalam jadual berikut sebagai sekuriti ekuiti di bawah FVOCI. Pada tahun 2017, pelaburan ini dikelaskan sebagai pelaburan kewangan AFS. Penetapan FVOCI dibuat kerana pelaburan tersebut adalah untuk tujuan sosio-ekonomi atau bukan untuk tujuan perdagangan. Tiada pemindahan keuntungan/(kerugian) kumulatif dalam ekuiti sepanjang tahun.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

7 ASET KEWANGAN PADA NILAI SAKSAMA MELALUI PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN ('FVOCI') (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	Nilai saksama RM'000	Pendapatan dividen yang diiktiraf pada tahun kewangan RM'000	Nilai saksama RM'000	Pendapatan dividen yang diiktiraf pada tahun kewangan RM'000
2018				
<u>Sekuriti</u>				
Cagamas Holdings Berhad	313,157	2,527	285,065	2,347
Financial Park (Labuan) Sdn Bhd	214,374	–	214,374	–
Credit Guarantee Corporation Malaysia Bhd	65,912	–	65,912	–
Lain-lain	83,769	660	72,106	310

8 PELABURAN KEWANGAN PADA KOS DILUNASKAN

	Kumpulan	Bank
	2018 RM'000	2018 RM'000
Pada kos dilunaskan		
<u>INSTRUMEN PASARAN WANG:</u>		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	100,602	100,602
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	3,727,517	3,164,199
Bon Cagamas	1,152,842	934,517
Bon Khazanah	110,467	75,672
Sukuk Wakala Antarabangsa	8,626	–
Sukuk Perumahan Kerajaan	111,065	101,066
Bil Perbendaharaan Kerajaan Singapura	121,160	121,160
Sekuriti Kerajaan Singapura	91,476	91,476
Sukuk (Brunei) Diperbadankan	39,425	39,425
<u>SEKURITI TIDAK DISEBUT HARGA:</u>		
Di Malaysia		
Bon korporat/sukuk	8,667,354	5,647,529
Stok pinjaman korporat	27,023	860
Bon Prasarana	274,065	208,371
	14,431,622	10,484,877
Peruntukan bagi kerugian kredit	(341,347)	(256,226)
	14,090,275	10,228,651

Termasuk dalam pelaburan kewangan pada kos dilunaskan Kumpulan dan Bank pada tahun 2018 adalah bon/sukuk korporat, yang telah disandarkan sebagai cagaran untuk obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula, masing-masing berjumlah RM2,040,000,000 dan RM2,970,000,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

8 PELABURAN KEWANGAN PADA KOS DILUNASKAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	Bank
	2018 RM'000	2018 RM'000
Pergerakan aset kewangan rosot nilai kredit pada kos dilunaskan		
Baki pada awal tahun kewangan		
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	144,100	64,695
– Seperti yang dinyatakan semula	144,100	64,695
Penyahiktirafan	(2,771)	(1,430)
Perubahan dalam nilai pasaran/faedah terakru	(102)	(102)
Perbezaan pertukaran	178	178
Baki pada akhir tahun kewangan	141,405	63,341

Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit

	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak tersot nilai (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat tersot nilai (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Kumpulan 2018				
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	23,276	185,629	143,539	352,444
– Seperti yang dinyatakan semula	23,276	185,629	143,539	352,444
Peruntukan dibuat/(dimasuk kira semula) semasa tahun kewangan	17	(7,592)	(1,518)	(9,093)
Pembelian dan permulaan	14,981	–	–	14,981
Penyahiktirafan dan pelupusan	(14,473)	(1,354)	(1,340)	(17,167)
Perbezaan pertukaran	19	–	163	182
Baki pada akhir tahun kewangan	23,820	176,683	140,844	341,347
Bank 2018				
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	20,705	184,311	64,134	269,150
– Seperti yang dinyatakan semula	20,705	184,311	64,134	269,150
Peruntukan dimasukkan kira semula semasa tahun kewangan	(166)	(8,527)	(1,518)	(10,211)
Pembelian dan permulaan	10,929	–	–	10,929
Penyahiktirafan	(12,451)	(1,354)	–	(13,805)
Perbezaan pertukaran	–	–	163	163
Baki pada akhir tahun kewangan	19,017	174,430	62,779	256,226

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(a) Berdasarkan jenis				
Pada kos terlunas				
Overdraif	6,786,330	6,471,039	5,770,136	5,610,819
Pinjaman/Pembiayaan berjangka:				
– Pinjaman/Pembiayaan perumahan	56,096,417	49,566,956	40,489,870	37,523,253
– Pinjaman/Pembiayaan berjangka bersindiket	6,475,098	6,409,437	2,993,804	3,171,702
– Sewa beli belum terima/pembiayaan	9,441,182	9,316,262	2,195,103	3,130,528
– Pajakan belum terima	715	3,455	–	–
– Pinjaman/Pembiayaan berjangka lain	68,123,168	67,121,063	45,025,256	47,294,834
Bil belum terima	3,429,081	3,447,838	2,388,667	2,402,728
Resit amanah	587,595	560,934	564,973	541,284
Tuntutan terhadap pelanggan di bawah kredit penerimaan	3,293,614	3,464,404	3,293,614	3,464,404
Pinjaman/Pembiayaan kakitangan	116,296	146,789	113,618	127,447
Kad kredit/caj belum terima	2,149,984	2,094,608	1,865,814	1,827,031
Kredit/Pembiayaan pusingan	12,379,047	11,521,125	5,970,550	5,733,738
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768
Perubahan nilai saksama yang timbul daripada lindung nilai saksama	2,840	3,531	1,873	2,735
	168,881,367	160,127,441	110,673,278	110,830,503
Tolak:				
– Peruntukan untuk kerugian kredit	(3,251,593)	–	(2,457,132)	–
– Peruntukan rosot nilai individu	–	(761,692)	–	(493,112)
– Peruntukan rosot nilai kolektif	–	(1,064,286)	–	(807,074)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan bersih	165,629,774	158,301,463	108,216,146	109,530,317

Termasuk dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan adalah pinjaman perumahan, sewa beli belum diterima dan pinjaman/pembiayaan berjangka lain yang dijual kepada Cagamas dengan rekursa kepada Kumpulan dan Bank masing-masing berjumlah RM4,926,536,000 (2017: RM1,593,068,000) dan RM2,723,536,000 (2017: RM1,593,068,000).

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(b) Berdasarkan jenis pelanggan				
Institusi kewangan bukan bank tempatan:				
– Lain-lain	4,002,667	3,222,619	544,223	538,467
Perusahaan perniagaan tempatan:				
– Perusahaan kecil dan sederhana	27,215,078	27,333,435	22,858,685	24,048,771
– Lain-lain	27,079,712	28,770,957	14,813,073	15,863,860
Kerajaan dan badan berkanun	6,966,868	5,952,097	1,941,949	1,947,074
Individu	84,651,922	76,401,814	55,763,504	54,403,698
Entiti tempatan lain	144,079	118,489	14,087	18,312
Entiti asing	18,818,201	18,324,499	14,735,884	14,007,586
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768
(c) Berdasarkan pengagihan geografi				
Malaysia	150,434,800	141,991,108	97,353,043	98,067,587
Luar Pesisir Labuan	2,483,266	2,813,607	–	–
Singapura	11,894,363	11,456,127	11,696,999	11,309,482
Thailand	1,628,349	1,566,795	1,453,771	1,297,959
Brunei	167,592	152,740	167,592	152,740
Indonesia	128,070	111,148	–	–
Hong Kong	88,022	170,649	–	–
Kemboja	1,822,861	1,650,403	–	–
Lao	231,204	211,333	–	–
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768
(d) Berdasarkan kepekaan kadar faedah/keuntungan				
Kadar tetap:				
– Pinjaman/Pembiayaan perumahan	534,779	585,855	101,320	113,242
– Belum terima/pembiayaan sewa beli	5,464,754	7,583,002	2,195,103	3,130,528
– Pinjaman/Pembiayaan kadar tetap lain	18,188,907	17,887,103	9,559,918	8,036,358
Kadar berubah:				
– Kadar pinjaman/pembiayaan asas tambahan	102,592,662	94,279,009	67,621,594	66,264,428
– Kos tambahan	30,492,993	30,805,844	25,317,549	27,987,482
– Kadar berubah lain	11,604,432	8,983,097	5,875,921	5,295,730
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(e) Mengikut sektor ekonomi				
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	3,739,027	4,636,416	2,461,618	2,907,175
Perlombongan dan kuari	1,186,963	1,154,489	326,975	272,349
Perkilangan	8,453,566	8,589,318	6,613,596	6,810,028
Elektrik, gas dan air	2,191,232	2,304,182	1,795,537	1,908,591
Pembinaan	12,155,342	11,039,039	7,801,936	7,826,427
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	12,852,649	11,521,445	10,596,310	9,554,468
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	7,886,642	8,375,796	3,026,887	3,231,028
Hartanah	4,592,967	3,781,156	3,364,082	2,421,062
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	15,123,493	16,026,747	10,265,837	11,777,761
Kerajaan dan agensi kerajaan	5,456,807	4,301,239	1,941,949	1,947,074
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	5,196,479	6,029,951	2,547,949	3,362,044
Sektor isi rumah	88,914,861	81,028,604	59,260,651	58,083,176
Lain-lain	1,128,499	1,335,528	668,078	726,585
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768
(f) Berdasarkan tujuan				
Pembelian sekuriti	11,049,203	12,052,907	6,538,214	8,442,043
Pembelian kenderaan pengangkutan	8,860,127	8,727,290	1,558,419	2,366,712
Pembelian hartanah:				
– Kediaman	54,684,923	48,547,367	39,841,953	36,968,845
– Bukan kediaman	18,035,783	17,120,395	14,001,746	13,513,090
Pembelian harta, loji dan peralatan selain tanah dan bangunan	2,763,968	3,138,179	2,050,330	2,252,525
Kegunaan peribadi	10,329,313	9,023,193	6,696,533	6,224,880
Kad kredit	2,149,984	2,094,608	1,865,814	1,827,031
Pembelian barangan pengguna tahan lama	15,956	20,439	15,956	20,238
Pembinaan	7,276,962	7,007,002	5,376,007	5,270,528
Modal kerja	37,840,088	36,976,750	23,987,333	25,425,147
Penggabungan dan pengambilalihan	2,858,468	3,037,916	1,429,580	1,545,552
Tujuan lain	13,013,752	12,377,864	7,309,520	6,971,177
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768
(g) Berdasarkan baki tempoh matang kontraktual				
Matang dalam tempoh setahun	42,198,881	44,794,269	32,450,920	33,861,312
Satu hingga tiga tahun	11,255,456	13,972,130	6,811,286	7,574,660
Tiga hingga lima tahun	13,171,605	10,789,675	6,731,774	6,699,923
Melebihi lima tahun	102,252,585	90,567,836	64,677,425	62,691,873
	168,878,527	160,123,910	110,671,405	110,827,768

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

(h) Secara berperingkat

Kumpulan 2018	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	-	-	-	-
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini	138,853,911	17,126,919	4,044,770	160,025,600
- Kesan penggunaan MFRS 9	138,853,911	17,126,919	4,044,770	160,025,600
- Seperti yang dinyatakan semula	4,284,814	(3,980,510)	(304,304)	-
Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	(4,347,109)	4,582,277	(235,168)	-
Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2)	(479,334)	(472,259)	951,593	-
Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3)	45,771,044	3,647,390	599,037	50,017,471
Pembelian dan permulaan	(33,288,892)	(6,322,429)	(850,707)	(40,462,028)
Penyahiktirafan	-	-	(727,464)	(727,464)
Amaun dihapus kira	830	18,321	5,797	24,948
Perbezaan pertukaran	150,795,264	14,599,709	3,483,554	168,878,527
Baki pada akhir tahun kewangan	150,795,264	14,599,709	3,483,554	168,878,527
Bank 2018				
Baki pada awal tahun kewangan	-	-	-	-
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini	95,160,637	12,470,599	3,140,438	110,771,674
- Kesan penggunaan MFRS 9	95,160,637	12,470,599	3,140,438	110,771,674
- Seperti yang dinyatakan semula	3,428,519	(3,192,128)	(236,391)	-
Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	(3,005,056)	3,204,684	(199,628)	-
Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2)	(363,606)	(336,719)	700,325	-
Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3)	22,005,782	2,940,537	511,037	25,457,356
Pembelian dan permulaan	(20,076,112)	(4,181,378)	(772,789)	(25,030,279)
Penyahiktirafan	-	-	(584,161)	(584,161)
Amaun dihapus kira	55,124	5,316	(3,625)	56,815
Perbezaan pertukaran	97,205,288	10,910,911	2,555,206	110,671,405
Baki pada akhir tahun kewangan	97,205,288	10,910,911	2,555,206	110,671,405

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		
(i) Pergerakan dalam rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		
Baki pada awal tahun kewangan	3,749,949	2,719,127
Dikelaskan sebagai rosot nilai	4,121,726	3,471,543
Dikelaskan semula sebagai tidak rosot nilai	(2,504,932)	(1,971,469)
Amaun diperolehi semula	(787,464)	(528,042)
Amaun dihapus kira	(946,957)	(887,533)
Perbezaan pertukaran	(64,534)	(19,156)
Baki pada akhir tahun kewangan	3,567,788	2,784,470

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(ii) Mengikut sektor ekonomi				
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	67,839	67,014	42,726	41,095
Perlombongan dan kuari	202,393	183,277	1,467	1,581
Perkilangan	478,806	474,311	337,886	357,347
Elektrik, gas dan air	89,747	61,788	32,175	31,524
Pembinaan	305,692	673,448	221,789	632,724
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	359,494	436,655	268,985	329,192
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	455,837	311,404	445,785	300,151
Hartanah	283,473	237,365	272,860	231,885
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	78,583	125,747	58,247	74,827
Pendidikan, kesihatan dan lain-lain	17,924	12,343	6,143	8,522
Sektor isi rumah	1,109,278	982,253	862,454	775,224
Lain-lain	34,488	2,183	4,689	398
	3,483,554	3,567,788	2,555,206	2,784,470
(iii) Berdasarkan pengagihan geografi				
Malaysia	2,195,609	1,839,499	1,686,163	1,494,742
Luar Pesisir Labuan	285,737	275,857	-	-
Singapura	838,978	1,268,365	827,655	1,253,371
Thailand	33,682	37,295	25,031	28,865
Brunei	16,357	7,492	16,357	7,492
Kemboja	88,715	63,103	-	-
Hong Kong	16	69,800	-	-
Lao	24,460	6,377	-	-
	3,483,554	3,567,788	2,555,206	2,784,470

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)

(iv) Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit

Kumpulan 2018	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2) RM'000	ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	513,570	925,900	1,803,107	3,242,577
– Seperti yang dinyatakan semula	513,570	925,900	1,803,107	3,242,577
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan yang diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
– Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	210,496	(131,950)	(78,546)	–
– Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2)	(42,112)	87,737	(45,625)	–
– Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3)	(12,056)	(45,327)	57,383	–
	156,328	(89,540)	(66,788)	–
Peruntukan (dimasuk kira semula)/dibuat semasa tahun kewangan	(31,805)	250,854	724,343	943,392
Hutang lapuk dihapus kira	–	–	(561,971)	(561,971)
Penyahiktirafan	(46,617)	(95,675)	(375,675)	(517,967)
Pengelasan semula daripada aset kewangan pada FVOCI	–	–	135,716	135,716
Perbezaan pertukaran	435	3,065	6,346	9,846
Baki pada akhir tahun kewangan	591,911	994,604	1,665,078	3,251,593
Bank 2018				
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	430,239	720,125	1,302,193	2,452,557
– Seperti yang dinyatakan semula	430,239	720,125	1,302,193	2,452,557
Perubahan disebabkan oleh aset kewangan yang diiktiraf dalam baki permulaan yang telah:				
– Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	174,619	(108,172)	(66,447)	–
– Dipindahkan kepada ECL hayat tidak terosot nilai (Peringkat 2)	(27,641)	65,614	(37,973)	–
– Dipindahkan kepada ECL hayat terosot nilai (Peringkat 3)	(11,202)	(38,131)	49,333	–
	135,776	(80,689)	(55,087)	–
Peruntukan (dimasuk kira semula)/dibuat semasa tahun kewangan	(43,162)	214,994	577,807	749,639
Hutang lapuk dihapus kira	–	–	(427,029)	(427,029)
Penyahiktirafan	(33,154)	(80,650)	(340,580)	(454,384)
Pengelasan semula daripada aset kewangan pada FVOCI	–	–	135,716	135,716
Perbezaan pertukaran	(291)	811	113	633
Baki pada akhir tahun kewangan	489,408	774,591	1,193,133	2,457,132

Termasuk dalam peruntukan kerugian kredit bagi Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2018 adalah kerugian kredit jangkaan bagi komitmen pinjaman dan kontrak jaminan kewangan masing-masing berjumlah RM62,998,000 dan RM51,657,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

9 PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
(i) Rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)		
(v) Pergerakan dalam peruntukan bagi rosot nilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		
<u>Peruntukan rosot nilai individu</u>		
Baki pada awal tahun kewangan	999,328	827,505
Peruntukan bersih yang dibuat	309,870	190,532
Amaun dihapus kira	(517,524)	(514,721)
Perbezaan pertukaran	(29,982)	(10,204)
Baki pada akhir tahun kewangan	761,692	493,112
<u>Peruntukan rosot nilai kolektif</u>		
Baki pada awal tahun kewangan	1,132,836	866,430
Peruntukan bersih yang dibuat	225,669	186,321
Amaun dihapus kira	(288,436)	(244,386)
Perbezaan pertukaran	(5,783)	(1,291)
Baki pada akhir tahun kewangan	1,064,286	807,074

10 BAKI PELANGGAN DAN BROKER

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Amaun terhutang oleh pelanggan	578,118	1,061,043
Tolak:		
– Peruntukan bagi kerugian kredit	(19,564)	–
– Peruntukan rosot nilai individu	–	(28,551)
– Peruntukan rosot nilai kolektif	–	(3,331)
	558,554	1,029,161
Amaun terhutang oleh broker	119,980	230,439
Amaun terhutang oleh gedung penjelasan dan bursa saham	264,522	339,994
	943,056	1,599,594

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

10 BAKI PELANGGAN DAN BROKER (SAMBUNGAN)

Pergerakan dalam peruntukan kerugian kredit

Kumpulan 2018	Terosot nilai kredit RM'000	Tidak terosot nilai kredit RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan			
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	142,297	642	142,939
– Seperti yang dinyatakan semula	142,297	642	142,939
Peruntukan bagi kerugian kredit	2,014	403	2,417
Dipindahkan ke terosot nilai kredit	149	(149)	–
Amaun dihapus kira	(123,876)	–	(123,876)
Penyahiktirafan	(1,493)	(643)	(2,136)
Perbezaan pertukaran	220	–	220
Baki pada akhir tahun kewangan	19,311	253	19,564

Kumpulan
2017
RM'000

Pergerakan dalam peruntukan bagi baki rosot nilai

<u>Peruntukan rosot nilai individu</u>		
Baki pada awal tahun kewangan		16,568
Peruntukan yang dibuat		6,911
Pindahan daripada peruntukan kolektif		12,634
Amaun dihapus kira		(7,323)
Perbezaan pertukaran		(239)
Baki pada akhir tahun kewangan		28,551
<u>Peruntukan rosot nilai kolektif</u>		
Baki pada awal tahun kewangan		16,609
Peruntukan yang dimasukkan kira semula		(219)
Pindahan kepada peruntukan individu		(12,634)
Perbezaan pertukaran		(425)
Baki pada akhir tahun kewangan		3,331

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

11 ASET INSURANS SEMULA

	Nota	Kumpulan	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Liabiliti tuntutan	25(a)	411,881	377,685
Liabiliti premium	25(b)	99,355	105,075
		511,236	482,760

12 LAIN-LAIN ASET

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Penghutang lain	(i)	1,091,121	663,468	343,376	239,555
Sandaran cagaran bagi urus niaga derivatif		239,348	271,320	239,348	268,434
Deposit		53,400	71,620	30,495	31,773
Prabayaran		105,970	99,640	61,840	53,931
Amaun terhutang daripada syarikat subsidiari	(ii)	-	-	246,754	313,202
		1,489,839	1,106,048	921,813	906,895

- (i) Belum terima lain bagi Kumpulan yang terdiri daripada yuran dan belum terima premium dinyatakan selepas peruntukan kerugian kredit/kerugian rosot nilai sebanyak RM31,163,000 (2017: RM23,709,000).

Pergerakan dalam peruntukan bagi kerugian kredit pada tahun 2018 adalah seperti berikut:

	Kumpulan 2018 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	-
– Kesan penggunaan MFRS 9	38,808
– Seperti yang dinyatakan semula	38,808
Peruntukan dimasukkan kira semula	(1,894)
Hutang lapuk dihapus kira	(5,760)
Perbezaan pertukaran	9
Baki pada akhir tahun kewangan	31,163

- (ii) Amaun terhutang daripada syarikat subsidiari adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan boleh diterima dalam tempoh kredit biasa.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

13 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF

Instrumen kewangan derivatif adalah instrumen kewangan di mana nilainya berubah menurut perubahan pada harga atau kadar (seperti kadar pertukaran asing, kadar faedah dan harga sekuriti) instrumen asas. Instrumen ini digunakan oleh Kumpulan dan Bank sebagai pelindung nilai ekonomi dan untuk tujuan dagangan pemilikan. Pengelasan ingkar bagi instrumen kewangan derivatif adalah perdagangan, kecuali ditentukan dalam urusan lindung nilai dan juga untuk mematuhi syarat-syarat ketat perakaunan lindung nilai seperti yang dinyatakan dalam dasar perakaunan Kumpulan dan Bank.

Jadual di bawah menunjukkan instrumen kewangan derivatif Kumpulan dan Bank pada tarikh penyata kedudukan kewangan. Amaun kontraktual atau amaun asas pokok instrumen kewangan derivatif ini dan nilai saksama positif kasar (aset derivatif) dan negatif kasar (liabiliti derivatif) pada tarikh penyata kedudukan kewangan dianalisis seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset derivatif:				
– Derivatif dagangan	1,131,057	1,826,667	1,147,494	1,834,676
Liabiliti derivatif:				
– Derivatif dagangan	(1,112,934)	(2,546,954)	(1,116,520)	(2,509,430)
– Derivatif lindung nilai saksama	(3,767)	(4,550)	(3,767)	(4,550)
	(1,116,701)	(2,551,504)	(1,120,287)	(2,513,980)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

13 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF (SAMBUNGAN)

	← 2018 →			← 2017 →		
	Amaun kontrak atau amaun asas pokok RM'000	Nilai saksama positif akhir tahun RM'000	Nilai saksama negatif akhir tahun RM'000	Amaun kontrak atau amaun asas pokok RM'000	Nilai saksama positif akhir tahun RM'000	Nilai saksama negatif akhir tahun RM'000
Kumpulan						
Derivatif dagangan:						
Kontrak berkaitan pertukaran asing:						
– Hadapan/swap	72,781,350	408,504	(488,934)	69,831,012	1,067,756	(1,696,944)
– Opsyen	583,492	8,504	(8,255)	1,102,069	6,054	(4,276)
– Swap kadar faedah mata wang bersilang	6,190,687	503,616	(455,016)	8,982,468	617,212	(695,320)
	79,555,529	920,624	(952,205)	79,915,549	1,691,022	(2,396,540)
Kontrak berkaitan kadar faedah:						
– Swap	36,833,664	210,433	(156,483)	35,451,527	135,645	(104,467)
Kontrak berkaitan ekuiti:						
– Opsyen	–	–	–	7,262	–	–
Waran berstruktur	89,405	–	(4,246)	233,286	–	(45,947)
Derivatif lindung nilai saksama:						
Kontrak berkaitan kadar faedah:						
– Swap	555,000	–	(3,767)	2,350,000	–	(4,550)
		1,131,057	(1,116,701)		1,826,667	(2,551,504)
Bank						
Derivatif dagangan:						
Kontrak berkaitan pertukaran asing:						
– Hadapan/swap	74,972,799	420,881	(496,622)	72,253,738	1,072,083	(1,704,894)
– Opsyen	583,492	8,504	(8,255)	1,102,069	6,054	(4,276)
– Swap kadar faedah mata wang bersilang	7,466,607	502,989	(455,154)	9,185,402	616,499	(695,706)
	83,022,898	932,374	(960,031)	82,541,209	1,694,636	(2,404,876)
Kontrak berkaitan kadar faedah:						
– Swap	39,373,664	215,120	(156,489)	36,796,527	140,040	(104,554)
Derivatif lindung nilai saksama:						
Kontrak berkaitan kadar faedah:						
– Swap	555,000	–	(3,767)	2,350,000	–	(4,550)
		1,147,494	(1,120,287)		1,834,676	(2,513,980)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

13 ASET/(LIABILITI) DERIVATIF (SAMBUNGAN)

(i) Lindung nilai saksama

Lindung nilai saksama digunakan oleh Kumpulan dan Bank untuk perlindungan terhadap perubahan dalam nilai saksama aset kewangan dan liabiliti kewangan yang disebabkan oleh pergerakan dalam kadar faedah pasaran. Kumpulan dan Bank menggunakan swap kadar faedah untuk melindungi nilai terhadap risiko kadar faedah bagi pinjaman jangka panjang tertentu dengan kadar tetap yang telah dikenal pasti serta portfolio kelompok homogen pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan. Termasuk dalam pendapatan operasi lain seperti yang dinyatakan dalam Nota 37, adalah keuntungan dan kerugian bersih yang timbul daripada lindung nilai saksama pada tahun kewangan seperti berikut:

	Kumpulan dan Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Keuntungan instrumen lindung nilai	918	1,492
Kerugian item dilindung nilai disebabkan oleh risiko lindung nilai	(862)	(1,377)
	56	115

(ii) Lindung nilai pelaburan bersih

Penyata kedudukan kewangan Kumpulan dipengaruhi oleh keuntungan dan kerugian akibat daripada penilaian semula aset bersih syarikat subsidiari yang didenominasikan dalam mata wang yang bukannya mata wang fungsian. Kumpulan melindungi pendedahannya kepada risiko mata wang asing melalui penetapan deposit mata wang asing dan nilai saksama pada 31 Disember 2018 berjumlah RM305 juta (2017: RM327 juta). Hubungan perlindungan nilai berkuat kuasa sepenuhnya bagi tempoh lindung nilai dan pada tarikh laporan.

14 DEPOSIT BERKANUN

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Deposit berkanun dengan BNM	(a)	4,350,167	3,597,219	2,869,418	2,429,369
Deposit berkanun dengan Pihak Berkuasa Monetari Singapura	(b)	90,987	90,870	90,987	90,870
Deposit berkanun dengan Kementerian Kewangan Negara Brunei Darussalam	(c)	18,272	17,868	18,272	17,868
Deposit berkanun dengan Lembaga Perkhidmatan Kewangan Luar Pesisir Labuan ('LOFSA')	(d)	100	100	-	-
Deposit berkanun dan deposit rizab dengan Bank Negara Kemboja ('NBC')	(e)	334,373	293,396	-	-
Deposit berkanun dengan Bank Negara Lao ('BOL')	(f)	1,331	1,549	-	-
		4,795,230	4,001,002	2,978,677	2,538,107

(a) Deposit berkanun tanpa faedah yang disimpan dengan BNM selaras mematuhi Seksyen 26(2)(c) Akta Bank Negara Malaysia, 2009. Amaun ditentukan pada peratusan yang ditetapkan daripada jumlah liabiliti yang layak.

(b) Deposit berkanun tanpa faedah yang disimpan dengan Pihak Berkuasa Monetari Singapura selaras mematuhi Akta Perbankan, Cap. 19 dan Akta Syarikat Kewangan Singapura, Cap. 108.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

14 DEPOSIT BERKANUN (SAMBUNGAN)

- (c) Deposit berkanun tanpa faedah yang disimpan dengan Kementerian Kewangan Negara Brunei Darussalam selaras mematuhi Seksyen 6A Akta Perbankan.
- (d) Deposit berkanun tanpa faedah yang disimpan dengan LOFSA yang berkaitan dengan subsidiari amanah yang disimpan selaras dengan Seksyen 61(2)(b)(ii) Akta Perkhidmatan Kewangan dan Sekuriti Labuan 2010.
- (e) Termasuk dalam deposit berkanun dengan NBC adalah:
- Deposit berkanun berfaedah sebanyak RM31.0 juta (2017: RM28.7 juta) yang disimpan dengan NBC selaras mematuhi Prakas B7-01-136 NBC bertarikh 15 Oktober 2001, sebagai jaminan modal. Deposit ini menghasilkan faedah 0.62% (2017: 0.36%) setahun, dan tidak boleh digunakan dalam operasi harian tetapi akan dikembalikan apabila RHB Indochina Bank Limited secara suka rela memberhentikan operasi perniagaan perbankannya di Kemboja.
  - Deposit tanpa faedah sebanyak RM299.2 juta (2017: RM260.7 juta) yang disimpan dengan NBC sebagai rizab, masing-masing dikira pada kadar 8.0% (2017: 8.0%) dan 12.5% (2017: 12.5%) daripada deposit pelanggan dalam mata wang Riel Kemboja ('KHR') dan mata wang asing.
  - Deposit tanpa faedah sebanyak RM4.1 juta (2017: RM4.0 juta) disimpan dengan NBC sebagai deposit jaminan modal selaras dengan keperluan Suruhanjaya Sekuriti dan Pertukaran Kemboja ('SECC') Prakas No. 009 berkaitan Pelesenan Firma Sekuriti dan Wakil Sekuriti yang beroperasi sebagai penaja jamin sekuriti di Kemboja.
- (f) Deposit tanpa faedah disimpan dengan BOL dikira masing-masing pada kadar 5% dan 10% (2017: 5% dan 10%), daripada deposit pelanggan dalam Lao Kip ('LAK') dan dalam mata wang asing.

Amaun deposit berkanun dan keperluan rizab yang dinyatakan di atas ditentukan oleh pihak berkuasa masing-masing.

15 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA

Aset dan liabiliti cukai pendapatan tertunda diimbangi apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan di sisi undang-undang untuk menolak selesai aset cukai semasa dengan liabiliti cukai semasa dan apabila cukai tertunda tersebut berkait dengan pihak berkuasa yang sama. Amaun berikut yang ditentukan selepas tolak selesai yang sewajarnya, dinyatakan dalam penyata kedudukan kewangan:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset cukai tertunda	79,191	36,072	32,490	-
Liabiliti cukai tertunda	(2,308)	(19,698)	-	(14,467)
	76,883	16,374	32,490	(14,467)
Aset cukai tertunda:				
- Diselesaikan lebih daripada dua belas bulan	79,418	105,311	52,818	88,162
- Diselesaikan dalam dua belas bulan	159,833	140,614	125,347	105,580
Liabiliti cukai tertunda:				
- Diselesaikan lebih daripada dua belas bulan	(128,002)	(196,222)	(115,861)	(183,977)
- Diselesaikan dalam dua belas bulan	(34,366)	(33,329)	(29,814)	(24,232)
	76,883	16,374	32,490	(14,467)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

15 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan dalam aset dan liabiliti cukai tertunda pada tahun kewangan merangkumi yang berikut:

Kumpulan	Nota	Hartanah, loji dan peralatan dan aset tidak ketara RM'000	Aset kewangan pada FVOCI/ pelaburan kewangan AFS RM'000	Kerugian cukai RM'000	Peruntukan RM'000	Kerugian kredit dijangka RM'000	Jumlah RM'000
2018							
Baki pada awal tahun kewangan:							
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		(50,405)	(93,083)	5,160	154,702	-	16,374
- Kesan penggunaan MFRS 9		-	(2,768)	-	2,491	-	(277)
- Seperti yang dinyatakan semula		(50,405)	(95,851)	5,160	157,193	-	16,097
Pindahan daripada/(kepada) penyata pendapatan	43	(12,329)	-	(8)	(3,212)	82,524	66,975
Pindahan kepada ekuiti		-	(7,994)	-	(364)	-	(8,358)
Perbezaan pertukaran		15	1	38	2,115	-	2,169
Baki pada akhir tahun kewangan		(62,719)	(103,844)	5,190	155,732	82,524	76,883
2017							
Baki pada awal tahun kewangan:		(50,858)	(32,732)	18,421	162,586	-	97,417
Pindahan daripada/(kepada) penyata pendapatan	43	414	(432)	(11,451)	(7,375)	-	(18,844)
Pindahan kepada ekuiti		-	(59,919)	-	(159)	-	(60,078)
Perbezaan pertukaran		39	-	(1,810)	(350)	-	(2,121)
Baki pada akhir tahun kewangan		(50,405)	(93,083)	5,160	154,702	-	16,374

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

15 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Pergerakan dalam aset dan liabiliti cukai tertunda pada tahun kewangan merangkumi yang berikut (sambungan):

Bank	Nota	Hartanah, loji dan peralatan dan aset tidak ketara RM'000	Aset kewangan pada FVOCI/ pelaburan kewangan AFS RM'000	Kerugian cukai RM'000	Peruntukan RM'000	Kerugian kredit dijangka RM'000	Jumlah RM'000
2018							
Baki pada awal tahun kewangan							
- Seperti yang dilaporkan sebelum ini		(38,381)	(85,746)	-	109,660	-	(14,467)
- Kesan penggunaan MFRS 9		-	(4,977)	-	-	-	(4,977)
- Seperti yang dinyatakan semula		(38,381)	(90,723)	-	109,660	-	(19,444)
Dipindahkan daripada/(kepada) penyata pendapatan	43	(12,852)	-	-	(2,905)	69,454	53,697
Pindahan kepada ekuiti		-	(3,719)	-	-	-	(3,719)
Perbezaan pertukaran		-	-	-	1,956	-	1,956
Baki pada akhir tahun kewangan		(51,233)	(94,442)	-	108,711	69,454	32,490
2017							
Baki pada awal tahun kewangan		(34,387)	(34,143)	11,343	115,487	-	58,300
Pindahan kepada penyata pendapatan	43	(3,994)	-	(9,611)	(5,744)	-	(19,349)
Pindahan kepada ekuiti		-	(51,603)	-	-	-	(51,603)
Perbezaan pertukaran		-	-	(1,732)	(83)	-	(1,815)
Baki pada akhir tahun kewangan		(38,381)	(85,746)	-	109,660	-	(14,467)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

15 ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (SAMBUNGAN)

Aset cukai tertunda tidak diiktiraf bagi amaun berikut kerana ianya tidak mungkin syarikat subsidiari yang berkenaan boleh menjanakan keuntungan boleh cukai yang mencukupi di masa hadapan untuk digunakan terhadap perbezaan sementara yang boleh ditolak:

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Kerugian cukai tidak diserap dibawa ke hadapan	972,676	916,372
Peruntukan modal tidak diserap dibawa ke hadapan	1,156	1,108
	973,832	917,480

Bagi Malaysia, perbezaan sementara boleh tolak mempunyai tempoh tamat 7 tahun yang selaras dengan Seksyen 44(5F) Akta Cukai Pendapatan 1967 yang terbaru yang mula berkuat kuasa dari tahun taksiran 2019 dan tahun-tahun taksiran berikutnya. Bagi luar negara, perbezaan sementara boleh tolak tidak mempunyai tarikh luput, kecuali di Thailand dan Indonesia, di mana ianya hanya boleh dibawa ke hadapan bagi penolakan keuntungan masa depan bagi tempoh 5 tahun.

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI

	Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Saham tidak disebut harga, pada kos:		
– Di Malaysia	4,413,233	4,013,233
– Di luar Malaysia	499,171	483,348
	4,912,404	4,496,581
Kerugian rosot nilai terkumpul	(744)	(744)
	4,911,660	4,495,837

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
RHB Islamic Bank Berhad ³ ('RHB Islamic Bank')	Malaysia	1,673,424,002	100	100	-	-	Perbankan Islam
RHB Bank (L) Ltd	Malaysia	USD54,000,000	100	100	-	-	Perniagaan perbankan Labuan
RHB International Trust (L) Ltd	Malaysia	USD40,000	100	100	-	-	Syarikat amanah Labuan
RHB Corporate Services Sdn Bhd	Malaysia	150,000	100	100	-	-	Perkhidmatan kesetiausahaan korporat
RHB Indochina Bank Limited ^{1,4} ('RHB Indochina Bank')	Kemboja	USD75,000,000	100	100	-	-	Perbankan komersial
RHB Bank Lao Limited ¹	Lao PDR	LAK301,500 juta	100	100	-	-	Perbankan komersial
RHB Capital Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial Malaysia
RHB Capital Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial asing
RHB Investment Ltd ¹	Singapura	SGD19,000,000	100	100	-	-	Syarikat pegangan pelaburan lain
Banfora Pte Ltd ¹	Singapura	SGD25,000,000	100	100	-	-	Syarikat pegangan pelaburan lain
RHB Bank Nominees Pte Ltd ¹	Singapura	SGD100,000	100	100	-	-	Firma amanah, fidusiari dan perkhidmatan kustodian
RHB Leasing Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Pajakan pembinaan perindustrian, peralatan perniagaan dan kenderaan bermotor
RHB Capital Properties Sdn Bhd	Malaysia	7,300,000	100	100	-	-	Pelaburan hartanah

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
Utama Assets Sdn Bhd	Malaysia	300,000	100	100	-	-	Memiliki dan menguruskan hartanah sebenar untuk digunakan oleh syarikat-syarikat yang berkaitan
RHB Investment Bank Berhad ('RHB Investment Bank')	Malaysia	1,487,773,000	100	100	-	-	Perniagaan bank saudagar, urus niaga sekuriti, saham, hutang dan derivatif, perniagaan pembrokeran saham dan perniagaan broker serta wakil penjual dalam kontrak hadapan dan opsyen
RHB Merchant Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial Malaysia
RHB Merchant Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial asing
RHB Nominees Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama dan kustodian
RHB Nominees (Asing) Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama dan kustodian untuk pemegang saham benefisial asing
RHB Nominees (Tempatan) Sdn Bhd	Malaysia	25,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penama untuk pemegang saham benefisial Malaysia
RHB Asset Management Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Perkhidmatan pengurusan pelaburan, pengurusan dana amanah saham dan skim persaraan swasta serta penyediaan khidmat nasihat pelaburan

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
RHB Islamic International Asset Management Berhad	Malaysia	13,000,000	100	100	-	-	Perkhidmatan pengurusan dana pelaburan dan pengurusan dana amanah saham Islam
RHB Research Institute Sdn Bhd	Malaysia	500,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penyelidikan
RHB Private Equity Holdings Sdn Bhd	Malaysia	110,000,002	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Private Equity Management Ltd	Malaysia	USD 1	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan, pengurusan pelaburan dan perkhidmatan sampingan lain bagi perniagaan ekuiti swasta
RHB Private Equity Fund Ltd ⁵	Kepulauan Cayman	USD 10,001	100	100	-	-	Syarikat pelaburan
RHB International Investments Pte Ltd ¹	Singapura	SGD12,000,000	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Asset Management Pte Ltd ¹	Singapura	SGD12,100,000	100	100	-	-	Pengurusan dana
RHB Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD300,000,000	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan
RHB Securities Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD340,000,000	100	100	-	-	Urus niaga sekuriti dan peruntukan pembiayaan margin sekuriti serta nasihat sekuriti
RHB Futures Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD35,000,000	100	100	-	-	Urus niaga kontrak hadapan dan opsyen
RHB Finance Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD1	100	100	-	-	Peminjaman wang

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
RHB Capital Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD10,000,000	100	100	-	-	Peruntukan khidmat nasihat kewangan korporat dan aktiviti urusniaga sekuriti sejajar dengan aktiviti khidmat nasihat kewangan korporat
RHB Fundamental Capital Hong Kong Limited ^{1,6}	Hong Kong	HKD10,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Asset Management Limited ¹	Hong Kong	HKD17,000,000	100	100	-	-	Urus niaga sekuriti, nasihat tentang sekuriti dan peruntukan perkhidmatan pengurusan aset
RHB Wealth Management Hong Kong Limited ¹	Hong Kong	HKD5,000,000	100	100	-	-	Perundingan atau pengaturan kontrak insurans di dalam atau dari Hong Kong sebagai ejen kepada pemegang polisi atau pemegang polisi berpotensi atau memberi nasihat ke atas perkara-perkara yang berkaitan dengan insurans
RHB (China) Investment Advisory Co Ltd ¹	China	USD2,000,000	100	100	-	-	Penyediaan nasihat pelaburan dan perniagaan serta perkhidmatan berkaitan
PT RHB Sekuritas Indonesia ¹	Indonesia	IDR204,082 juta	99	99	1	1	Pembrokeran dan penaja jaminan sekuriti
PT RHB Asset Management Indonesia ¹	Indonesia	IDR50,000 juta	98.62	98.62	1.38	1.38	Pengurusan pelaburan
RHB Securities Singapore Pte. Ltd. ¹	Singapura	SGD75,000,000	100	100	-	-	Peruntukan perkhidmatan pembrokeran saham dan syer serta khidmat nasihat kewangan korporat

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
RHB Research Institute Singapore Pte. Ltd. ¹	Singapura	SGD175,000	100	100	-	-	Perkhidmatan nasihat kewangan
RHB Securities (Thailand) Public Company Limited ¹	Thailand	THB819,171,600	99.95	99.95	0.05	0.05	Peruntukan perkhidmatan pembrokeran saham dan derivatif
RHB Trustees Berhad	Malaysia	6,000,000	100	100	-	-	Perkhidmatan pemegang amanah runcit profesional (penulisan wasiat, perancangan harta pusaka dan amanah persendirian) serta perkhidmatan pemegang amanah korporat (skim pelaburan kolektif)
Malaysian Trustees Berhad	Malaysia	550,000	100	100	-	-	Keterlibatan dalam perniagaan ejen pemegang amanah, wasiat dan pentadbir menurut Akta Syarikat Amanah, 1949
RHB Finexasia.Com Sdn Bhd	Malaysia	11,361,111	100	100	-	-	Pemegangan pelaburan, pembangunan produk dan peruntukan perkhidmatan berkaitan dengan teknologi maklumat
RHB Indochina Securities Plc. ¹	Kemboja	USD12,500,000	100	100	-	-	Perkhidmatan penaja jaminan sekuriti, urusan niaga, broker dan nasihat pelaburan
RHB Entrepreneur Fund ^{1,^}	Singapura	-	49.78	49.54	50.22	50.46	Pelaburan dalam sekuriti syarikat yang mempunyai ciri-ciri keusahawanan sebagaimana yang ditentukan oleh Pengurus

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
RHB Insurance Berhad ('RHB Insurance')	Malaysia	100,000,000	94.7	94.7	5.3	5.3	Penaja jaminan kesemua kelas perniagaan insurans am
RHB-OSK Income Plus Fund 9 [^]	Malaysia	–	94.7	94.7	5.3	5.3	Pemborongan dana amanah saham
RHB-OSK Income Plus Fund 2 [^]	Malaysia	–	94.7	94.7	5.3	5.3	Pemborongan dana amanah saham
AmIncome Value [^]	Malaysia	–	94.7	94.7	5.3	5.3	Pemborongan dana amanah saham
RHB Property Management Sdn Bhd	Malaysia	500,000	100	100	–	–	Pengurusan hartanah
RHB Capital (Jersey) Limited	Jersey, Kepulauan Channel	GBP4,012	100	100	–	–	Pemegangan pelaburan
RHB Kawal Sdn Bhd	Malaysia	1,500,000	100	100	–	–	Perkhidmatan sekuriti
RHB Foundation*	Malaysia	–	–	–	–	–	Yayasan amal
Syarikat subsidiari RHB Bank Berhad yang dorman							
RHB Trade Services Limited ²	Hong Kong	HKD2	100	100	–	–	Dorman
UMBC Sdn Bhd	Malaysia	1,482,499,818	100	100	–	–	Dorman
RHB Delta Sdn Bhd ⁷	Malaysia	345,000,000	100	100	–	–	Dorman
Utama Gilang Sdn Bhd ⁷	Malaysia	800,000,000	100	100	–	–	Dorman
RHB (Philippines) Inc. ^{1,8}	Filipina	PHP180,000,000	100	100	–	–	Dorman
RHB Equities Sdn Bhd ⁹	Malaysia	20,000,000	100	100	–	–	Dorman
KYB Sdn Bhd ¹⁰	Malaysia	7,671,695,865	–	100	–	–	Dibubarkan

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
Syarikat subsidiari RHB Bank Berhad yang dorman (sambungan)							
RHBF Sdn Bhd	Malaysia	148,145,176	100	100	-	-	Dorman
RHB Stock 188.Com Sdn Bhd	Malaysia	480,000	100	100	-	-	Dorman
Syarikat subsidiari RHB Investment Bank yang dorman							
RHB Excel Sdn Bhd ¹¹	Malaysia	200,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Progressive Sdn Bhd ¹¹	Malaysia	13,500,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Marketing Services Sdn Bhd ⁷	Malaysia	100,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Unit Trust Management Berhad ¹¹	Malaysia	5,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Futures and Options Sdn Bhd	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Research Sdn Bhd ¹²	Malaysia	500,000	100	100	-	-	Dorman
RHB International Asset Management Sdn Bhd	Malaysia	7,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHBIB Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	3,670,000	100	100	-	-	Dorman
RHBIB Nominees (Asing) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	2,670,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Islamic Asset Management Sdn Bhd	Malaysia	4,000,000	100	100	-	-	Dorman
RHBIM Berhad	Malaysia	10,000,000	100	100	-	-	Dorman

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

16 PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI (SAMBUNGAN)

Butiran syarikat subsidiari adalah seperti berikut (sambungan):

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh Kumpulan		Kepentingan ekuiti efektif dipegang oleh NCI		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	2018 %	2017 %	
TCL Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	644,000	100	100	-	-	Dorman
TCL Nominees (Asing) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	4,000	100	100	-	-	Dorman
KE-ZAN Nominees (Tempatan) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	650,000	100	100	-	-	Dorman
KE-ZAN Nominees (Asing) Sdn Bhd ¹²	Malaysia	10,000	100	100	-	-	Dorman
RHB Nominees Singapore Pte. Ltd. ¹	Singapura	SGD2	100	100	-	-	Tidak aktif
Summit Nominees Pte Ltd ¹	Singapura	SGD2,000	100	100	-	-	Tidak aktif

Nota:

- ¹ Syarikat subsidiari yang diaudit oleh firma bersekutu PricewaterhouseCoopers yang merupakan sebuah entiti yang berasingan dan bebas daripada PricewaterhouseCoopers PLT, Malaysia.
  - ² Syarikat subsidiari diaudit oleh firma selain daripada firma bersekutu dengan PricewaterhouseCoopers PLT. Permohonan pembatalan telah dimulakan pada 12 Oktober 2018 mengikut Seksyen 750 Ordinan Syarikat Hong Kong (Bab 622).
  - ³ Pada 8 Mac 2018, Bank telah menyuntik modal tambahan sebanyak RM400 juta ke dalam RHB Islamic Bank.
  - ⁴ Pada 29 Januari 2018, Bank telah menyuntik modal tambahan sebanyak USD4,000,000 (bersamaan dengan RM15,823,000) ke dalam RHB Indochina Bank.
  - ⁵ Syarikat subsidiari yang tidak diaudit menurut Akta Syarikat, 2013 di Kepulauan Cayman.
  - ⁶ Syarikat telah memulakan permohonan pembatalan menurut Seksyen 750 Ordinan Syarikat Hong Kong (Bab 622) pada 5 Disember 2018.
  - ⁷ Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 16 Februari 2011.
  - ⁸ Syarikat ini telah menghentikan operasi berkuat kuasa mulai penutupan perniagaan pada 10 Disember 2001.
  - ⁹ Bermula 1 Julai 2001, aktiviti syarikat tertumpu kepada pemulihan semula hutang tertunggak.
  - ¹⁰ Syarikat ini telah dibubarkan pada 5 Oktober 2018 pada tamat tempoh tiga bulan selepas penyerahan Pulangan oleh Pelikuidasi Berkaitan Mesyuarat Terakhir kepada Suruhanjaya Syarikat Malaysia.
  - ¹¹ Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 28 Mac 2012.
  - ¹² Syarikat telah memulakan pembubaran ahli secara sukarela pada 30 Jun 2017.
- [^] Dana-dana merupakan syarikat subsidiari yang disatukan di dalam Kumpulan memandangkan Kumpulan mengawal dana-dana tersebut selaras dengan MFRS 10 'Penyata Kewangan Disatukan'.
- * Digabungkan di dalam Kumpulan sebagai kepentingan hubungan di antara entiti dengan Bank menunjukkan bahawa entiti itu dikawal oleh Bank.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

17 PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU DAN USAHA SAMA

	Nota	Kumpulan	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Pelaburan dalam syarikat bersekutu – pada kos	(a)	45,000	45,000
Tolak: Peruntukan untuk kerugian rosot nilai		(35,500)	(12,500)
		9,500	32,500
Bahagian aset bersih syarikat usaha sama	(b)	29,622	29,523
Tolak: Peruntukan untuk kerugian rosot nilai		(13,770)	(13,770)
		15,852	15,753
		25,352	48,253

(a) Bahagian aset bersih syarikat bersekutu

Butiran mengenai syarikat bersekutu adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	
Prostar Capital (Asia-Pacific) Ltd. ¹ (‘Prostar’)	Kepulauan Cayman	USD60	33.33	33.33	Pemegangan pelaburan dengan syarikat subsidiari yang terlibat dalam khidmat nasihat pelaburan dan pengurusan dana ekuiti persendirian
Satin Straits Sdn Bhd ² (‘Satin Straits’)	Malaysia	5,000,000	–	–	Pemegangan pelaburan

Nota:

¹ Dipegang menerusi RHB Private Equity Management Ltd, sebuah syarikat subsidiari milik penuh RHB Private Equity Holdings Sdn Bhd (‘RHBPE’), yang merupakan sebuah syarikat subsidiari milik penuh RHB Investment Bank.

Pada 31 Disember 2018, bahagian kerugian terkumpul Kumpulan dalam Prostar sebanyak RM341,000 (2017: RM26,000) telah melebihi kos pelaburan. Sewajarnya Kumpulan tidak mengiktiraf kerugian selanjutnya dalam tahun kewangan semasa.

² Dipegang melalui RHBPE, syarikat subsidiari milik penuh RHB Investment Bank. Kepentingan ekuiti efektif dalam Satin Straits adalah Sifar kerana RHBPE hanya melanggan Saham Keutamaan Boleh Tukar Boleh Tebus sebanyak RM45 juta. RHBPE hanya akan berkongsi keuntungan syarikat dan berhak untuk bayaran balik pokok penuh apabila matang dan dengan potensi peningkatan seiring dengan jualan perdagangan atau penyenaraian syarikat.

Kumpulan telah mengambil kira ini sebagai sebuah syarikat bersekutu kerana Kumpulan dianggap mempunyai pengaruh penting seiring dengan MFRS 128 ‘Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama’.

Tidak ada komitmen modal atau liabiliti luar jangkaan yang berkaitan dengan kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu pada 31 Disember 2018.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

17 PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(a) Bahagian aset bersih syarikat bersekutu (sambungan)

Ringkasan maklumat kewangan bagi Prostar dan Satin Straits yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti berikut:

(i) Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	Prostar		Satin Straits		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset						
Tunai dan kesamaan tunai	2	9	18	36	20	45
Aset semasa lain	25	-	-	-	25	-
Aset bukan semasa	94	110	32,591	32,591	32,685	32,701
Jumlah aset	121	119	32,609	32,627	32,730	32,746
Liabiliti						
Liabiliti kewangan	(1,145)	(150)	(92)	(97)	(1,237)	(247)
Liabiliti semasa lain	-	(47)	(61)	(61)	(61)	(108)
Jumlah liabiliti	(1,145)	(197)	(153)	(158)	(1,298)	(355)
Aset/(liabiliti) bersih	(1,024)	(78)	32,456	32,469	31,432	32,391

(ii) Ringkasan penyata pendapatan komprehensif

	Prostar		Satin Straits		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendapatan operasi lain	10,233	16,180	-	-	10,233	16,180
Perbelanjaan operasi lain	(11,177)	(17,717)	(13)	(18)	(11,190)	(17,735)
Kerugian sebelum cukai	(944)	(1,537)	(13)	(18)	(957)	(1,555)
Cukai	-	(37)	-	-	-	(37)
Kerugian bersih bagi tahun kewangan	(944)	(1,574)	(13)	(18)	(957)	(1,592)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

17 PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(a) Bahagian aset bersih syarikat bersekutu (sambungan)

Ringkasan maklumat kewangan bagi Prostar dan Satin Straits yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti berikut (sambungan):

(iii) Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan dikemukakan pada jumlah bawaan kepentingannya dalam syarikat bersekutu:

	Prostar		Satin Straits		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	(78)	(11,151)	32,469	32,487	32,391	21,336
Kerugian bersih bagi tahun kewangan	(944)	(1,574)	(13)	(18)	(957)	(1,592)
Rizab lain	-	11,547	-	-	-	11,547
Rizab terjemahan	(2)	1,100	-	-	(2)	1,100
Baki pada akhir tahun kewangan	(1,024)	(78)	32,456	32,469	31,432	32,391
Kepentingan ekuiti milik aset bersih	-	-	45,000	45,000	45,000	45,000
Kerugian rosot nilai terkumpul	-	-	(35,500)	(12,500)	(35,500)	(12,500)
Nilai bawaan	-	-	9,500	32,500	9,500	32,500

(b) Bahagian aset bersih syarikat usaha sama

Butiran mengenai syarikat usaha sama adalah seperti berikut:

Nama syarikat	Negara diperbadankan	Modal saham berbayar (dalam RM kecuali dinyatakan sebaliknya)	Kepentingan ekuiti efektif		Aktiviti utama
			2018 %	2017 %	
Vietnam Securities Corporation ('VSEC')	Vietnam	VND135 bilion	49	49	Pembrokeran sekuriti, pelaburan sekuriti, khidmat nasihat dan dagang sendiri
RHB GC-Millennium Capital Pte Ltd ('RHB GC')	Singapura	SGD10,000	40	40	Aktiviti pelaburan

Tiada komitmen modal atau liabiliti luar jangka berkaitan dengan pelaburan Kumpulan dalam syarikat usaha sama pada 31 Disember 2018.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

17 PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(b) Bahagian aset bersih syarikat usaha sama (sambungan)

Ringkasan maklumat kewangan bagi VSEC dan RHB GC yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti berikut:

(i) Ringkasan penyata kedudukan kewangan

	VSEC		RHB GC		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset						
Tunai dan kesamaan tunai	32,424	32,412	–	24	32,424	32,436
Aset semasa lain	446	451	98	62	544	513
Aset bukan semasa	32	–	–	–	32	–
Jumlah aset	32,902	32,863	98	86	33,000	32,949
Liabiliti						
Liabiliti kewangan	–	(135)	(46)	(32)	(46)	(167)
Liabiliti semasa lain	(45)	(77)	(22)	(24)	(67)	(101)
Jumlah liabiliti	(45)	(212)	(68)	(56)	(113)	(268)
Aset bersih	32,857	32,651	30	30	32,887	32,681

(ii) Ringkasan penyata pendapatan komprehensif

	VSEC		RHB GC		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendapatan faedah	2,118	2,392	–	–	2,118	2,392
Perbelanjaan faedah	(1)	(2)	–	–	(1)	(2)
Pendapatan faedah bersih	2,117	2,390	–	–	2,117	2,390
Pendapatan operasi lain	11	17	36	33	47	50
Pendapatan operasi bersih	2,128	2,407	36	33	2,164	2,440
Pendapatan operasi lain	(1,784)	(1,413)	(36)	(33)	(1,820)	(1,446)
Termasuk:						
Susut nilai dan pelunasan	(30)	(63)	–	–	(30)	(63)
Keuntungan sebelum cukai	344	994	–	–	344	994
Cukai	(140)	(197)	–	–	(140)	(197)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	204	797	–	–	204	797

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

17 PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU DAN USAHA SAMA (SAMBUNGAN)

(b) Bahagian aset bersih syarikat usaha sama (sambungan)

Ringkasan maklumat kewangan bagi VSEC dan RHB GC yang dikira menggunakan kaedah ekuiti adalah seperti berikut (sambungan):

(iii) Penyesuaian ringkasan maklumat kewangan dikemukakan pada jumlah bawaan kepentingannya dalam syarikat usaha sama:

	VSEC		RHB GC		Jumlah	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan	32,651	34,177	30	30	32,681	34,207
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan	204	797	-	-	204	797
Rizab terjemahan	2	(2,323)	-	-	2	(2,323)
Baki pada akhir tahun kewangan	32,857	32,651	30	30	32,887	32,681
Kepentingan ekuiti milik aset bersih	16,100	15,999	12	12	16,112	16,011
Muhibah	14,204	14,204	-	-	14,204	14,204
Kerugian rosot nilai terkumpul	(13,770)	(13,770)	-	-	(13,770)	(13,770)
Perbezaan pertukaran	(694)	(692)	-	-	(694)	(692)
Nilai bawaan	15,840	15,741	12	12	15,852	15,753

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

Kumpulan	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
2018								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		343,000	489,942	541,063	756,396	395,334	23,906	2,549,641
Penambahan		-	4	33,306	53,576	25,329	1,550	113,765
Pelupusan		-	-	(632)	(569)	(61)	(357)	(1,619)
Dihapus kira		-	-	(17,228)	(27,655)	(9,054)	(4)	(53,941)
Pengelasan semula		-	-	(3,430)	1,271	2,159	-	-
Pengelasan semula kepada aset tidak ketara	20	-	-	-	(15,085)	-	-	(15,085)
Perbezaan pertukaran		162	103	545	276	673	41	1,800
Baki pada akhir tahun kewangan		343,162	490,049	553,624	768,210	414,380	25,136	2,594,561
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		9,793	194,431	346,026	625,242	337,562	19,896	1,532,950
Caj bagi tahun kewangan	39	597	9,708	34,401	54,866	18,328	1,821	119,721
Pelupusan		-	-	(490)	(542)	(54)	(321)	(1,407)
Dihapus kira		-	-	(16,467)	(27,655)	(9,052)	(4)	(53,178)
Pengelasan semula kepada aset tidak ketara	20	-	-	-	(7,383)	-	-	(7,383)
Perbezaan pertukaran		7	53	(197)	371	642	31	907
Baki pada akhir tahun kewangan		10,397	204,192	363,273	644,899	347,426	21,423	1,591,610
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	1,305	-	1,676	-	-	2,981
Perbezaan pertukaran		-	8	-	-	-	-	8
Baki pada akhir tahun kewangan		-	1,313	-	1,676	-	-	2,989
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		332,765	284,544	190,351	121,635	66,954	3,713	999,962

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Kumpulan	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
2017								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		346,211	491,684	544,789	690,049	392,334	24,049	2,489,116
Penambahan		-	-	14,615	73,244	16,347	897	105,103
Pelupusan		-	-	-	(357)	(8)	(221)	(586)
Dihapus kira		-	-	(13,662)	(6,149)	(10,820)	(19)	(30,650)
Pengelasan semula daripada aset tidak ketara	20	-	-	-	4,700	-	-	4,700
Perbezaan pertukaran		(3,211)	(1,742)	(4,679)	(5,091)	(2,519)	(800)	(18,042)
Baki pada akhir tahun kewangan		343,000	489,942	541,063	756,396	395,334	23,906	2,549,641
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		9,271	184,854	328,430	581,755	331,437	18,214	1,453,961
Caj bagi tahun kewangan	39	577	10,238	33,430	53,807	18,855	2,435	119,342
Pelupusan		-	-	-	(357)	(8)	(128)	(493)
Dihapus kira		-	-	(13,251)	(5,832)	(10,821)	(19)	(29,923)
Perbezaan pertukaran		(55)	(661)	(2,583)	(4,131)	(1,901)	(606)	(9,937)
Baki pada akhir tahun kewangan		9,793	194,431	346,026	625,242	337,562	19,896	1,532,950
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	1,348	-	1,676	-	-	3,024
Perbezaan pertukaran		-	(43)	-	-	-	-	(43)
Baki pada akhir tahun kewangan		-	1,305	-	1,676	-	-	2,981
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		333,207	294,206	195,037	129,478	57,772	4,010	1,013,710

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Bank	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
2018								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		212,630	441,437	394,152	565,534	262,902	7,138	1,883,793
Penambahan		-	-	31,050	45,194	16,702	356	93,302
Pelupusan		-	-	-	(186)	-	(3)	(189)
Dihapus kira		-	-	(3,171)	(20,609)	(5,673)	(4)	(29,457)
Pengelasan semula		-	-	(2,241)	786	1,455	-	-
Pengelasan semula kepada aset tidak ketara	20	-	-	-	(4,745)	-	-	(4,745)
Perbezaan pertukaran		2	36	147	79	(163)	24	125
Baki pada akhir tahun kewangan		212,632	441,473	419,937	586,053	275,223	7,511	1,942,829
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		5,454	182,354	243,536	459,881	230,316	5,514	1,127,055
Caj bagi tahun kewangan	39	254	8,747	25,880	43,551	12,482	642	91,556
Pelupusan		-	-	-	(158)	-	(3)	(161)
Dihapus kira		-	-	(3,161)	(20,609)	(5,673)	(4)	(29,447)
Pengelasan semula kepada aset tidak ketara	20	-	-	-	(425)	-	-	(425)
Perbezaan pertukaran		-	23	119	415	(163)	22	416
Baki pada akhir tahun kewangan		5,708	191,124	266,374	482,655	236,962	6,171	1,188,994
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Baki pada akhir tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		206,924	250,045	153,563	103,398	38,261	1,340	753,531

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Bank	Nota	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Pengubahsuaian dan penambahbaikan RM'000	Peralatan komputer RM'000	Perabot, kelengkapan dan peralatan RM'000	Kenderaan bermotor RM'000	Jumlah RM'000
2017								
Kos								
Baki pada awal tahun kewangan		212,675	442,153	399,274	508,692	258,049	6,807	1,827,650
Penambahan		-	-	8,485	56,639	15,190	567	80,881
Pelupusan		-	-	-	(6)	-	(158)	(164)
Dihapus kira		-	-	(12,875)	(3,730)	(10,187)	(14)	(26,806)
Pengelasan semula daripada aset tidak ketara	20	-	-	-	4,700	-	-	4,700
Perbezaan pertukaran		(45)	(716)	(732)	(761)	(150)	(64)	(2,468)
Baki pada akhir tahun kewangan		212,630	441,437	394,152	565,534	262,902	7,138	1,883,793
Susut nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		5,199	173,465	232,911	424,947	228,899	5,026	1,070,447
Caj bagi tahun kewangan	39	255	9,345	23,805	39,216	11,480	628	84,729
Pelupusan		-	-	-	(5)	-	(73)	(78)
Dihapus kira		-	-	(12,741)	(3,746)	(10,191)	(14)	(26,692)
Perbezaan pertukaran		-	(456)	(439)	(531)	128	(53)	(1,351)
Baki pada akhir tahun kewangan		5,454	182,354	243,536	459,881	230,316	5,514	1,127,055
Kerugian rosot nilai terkumpul								
Baki pada awal tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Baki pada akhir tahun kewangan		-	304	-	-	-	-	304
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		207,176	258,779	150,616	105,653	32,586	1,624	756,434

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

18 HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Susut nilai dan kerugian rosot nilai terkumpul				
Baki pada awal tahun kewangan	1,535,931	1,456,985	1,127,359	1,070,751
Baki pada akhir tahun kewangan	1,594,599	1,535,931	1,189,298	1,127,359

Hartanah, loji dan peralatan di atas termasuk aset-aset berikut yang sedang dalam pembinaan:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Kos				
Pengubahsuaian dan penambahbaikan	23,632	27,452	23,632	26,781

19 MUHIBAH

Jumlah bawaan muhibah yang diperuntukkan kepada CGU Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
CGU				
Perbankan Runcit Kumpulan	340,615	340,615	292,837	292,837
Perbankan Perniagaan Kumpulan	184,297	184,297	174,777	174,777
Perbankan Borong Kumpulan ('GWB'):	2,008,094	2,008,094	1,183,928	1,183,928
– Perbankan Korporat Kumpulan dan Perbankan Pelaburan Kumpulan ('CBIB')	1,110,688	1,110,688	314,308	314,308
– Perbendaharaan Kumpulan dan Pasaran Global	897,406	897,406	869,620	869,620
Komersial Indochina Bank	116,301	116,301	–	–
	2,649,307	2,649,307	1,651,542	1,651,542

Jumlah CGU yang boleh diperolehi semula ditentukan berdasarkan pengiraan nilai kegunaan. Pengiraan ini menggunakan unjuran aliran tunai pracukai berdasarkan belanjawan atau ramalan kewangan yang diluluskan oleh para Pengarah dan meliputi tempoh tiga tahun (2017: tiga tahun). Aliran tunai yang melebihi tempoh tiga tahun diextrapolasi menggunakan anggaran kadar pertumbuhan dan didiskaunkan menggunakan kadar diskaun pracukai yang mencerminkan risiko khusus berkaitan CGU. Kadar pertumbuhan tidak melebihi kadar pertumbuhan purata jangka panjang bagi perniagaan di mana CGU beroperasi.

Unjuran aliran tunai diperolehi berdasarkan beberapa faktor utama, termasuk prestasi sebelumnya dan jangkaan pihak pengurusan terhadap perkembangan pasaran.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

19 MUHIBAH (SAMBUNGAN)

Kadar diskaun yang digunakan adalah pracukai dan mencerminkan risiko khusus berkaitan dengan CGU berkaitan.

Rosot nilai tidak diperlukan untuk muhibah yang timbul daripada kesemua CGU. Pihak Pengurusan percaya bahawa sebarang kemungkinan perubahan yang munasabah terhadap andaian yang diguna pakai tidak mungkin akan menyebabkan jumlah yang boleh diperolehi semula bagi kesemua CGU lebih rendah daripada jumlah bawaannya.

Anggaran kadar pertumbuhan dan kadar diskaun yang digunakan untuk mengira nilai kegunaan adalah seperti berikut:

	Kadar diskaun		Kadar pertumbuhan terminal	
	2018 %	2017 %	2018 %	2017 %
CGU				
Perbankan Runcit Kumpulan	9.0	8.5	4.5	5.0
Perbankan Perniagaan Kumpulan	9.1	8.4	4.5	5.0
GWB				
– CBIB Kumpulan	9.2	8.6	4.5	5.0
– Perbendaharaan Kumpulan dan Pasaran Global	9.3	8.7	4.5	5.0
Komersial Indochina Bank	13.4	13.6	6.9	6.0

20 ASET TIDAK KETARA

Kumpulan	Nota	Hubungan pelanggan RM'000	Jenama RM'000	Hak perdagangan dan keahlian RM'000	Lesen perisian komputer RM'000	Jumlah RM'000
2018						
Kos						
Baki pada awal tahun kewangan		22,333	25,098	2,695	1,292,393	1,342,519
Penambahan		–	–	–	207,015	207,015
Dihapus kira		–	–	–	(5,400)	(5,400)
Pengelasan semula daripada hartanah, loji dan peralatan	18	–	–	–	15,085	15,085
Perbezaan pertukaran		–	–	66	89	155
Baki pada akhir tahun kewangan		22,333	25,098	2,761	1,509,182	1,559,374
Pelunasan terkumpul						
Baki pada awal tahun kewangan		11,538	22,709	1,303	818,100	853,650
Pelunasan bagi tahun kewangan	39	2,233	494	–	97,987	100,714
Dihapus kira		–	–	–	(5,372)	(5,372)
Pengelasan semula daripada hartanah, loji dan peralatan	18	–	–	–	7,383	7,383
Perbezaan pertukaran		–	–	31	530	561
Baki pada akhir tahun kewangan		13,771	23,203	1,334	918,628	956,936
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		8,562	1,895	1,427	590,554	602,438

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

20 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

Kumpulan	Nota	Hubungan pelanggan RM'000	Jenama RM'000	Hak perdagangan dan keahlian RM'000	Lesen perisian komputer RM'000	Jumlah RM'000
2017						
Kos						
Baki pada awal tahun kewangan		22,333	25,098	2,783	1,161,512	1,211,726
Penambahan		-	-	-	176,490	176,490
Dihapus kira		-	-	-	(37,642)	(37,642)
Pengelasan semula kepada hartanah, loji dan peralatan	18	-	-	-	(4,700)	(4,700)
Perbezaan pertukaran		-	-	(88)	(3,267)	(3,355)
Baki pada akhir tahun kewangan		22,333	25,098	2,695	1,292,393	1,342,519
Pelunasan terkumpul						
Baki pada awal tahun kewangan		9,304	22,215	1,354	750,780	783,653
Pelunasan bagi tahun kewangan	39	2,234	494	-	78,281	81,009
Dihapus kira		-	-	-	(8,670)	(8,670)
Perbezaan pertukaran		-	-	(51)	(2,291)	(2,342)
Baki pada akhir tahun kewangan		11,538	22,709	1,303	818,100	853,650
Kerugian rosot nilai terkumpul						
Baki pada awal tahun kewangan		-	-	-	29,069	29,069
Pembalikkan bagi tahun kewangan	42	-	-	-	(336)	(336)
Dihapus kira		-	-	-	(28,733)	(28,733)
Baki pada akhir tahun kewangan		-	-	-	-	-
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		10,795	2,389	1,392	474,293	488,869

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

20 ASET TIDAK KETARA (SAMBUNGAN)

Bank	Nota	Lesen perisian komputer	
		2018 RM'000	2017 RM'000
Kos			
Baki pada awal tahun kewangan		1,112,757	971,952
Penambahan		189,577	148,414
Dihapus kira		(4,157)	(1,631)
Pengelasan semula daripada/(kepada) hartanah, loji dan peralatan	18	4,745	(4,700)
Perbezaan pertukaran		230	(1,278)
Baki pada akhir tahun kewangan		1,303,152	1,112,757
Pelunasan terkumpul			
Baki pada awal tahun kewangan		697,067	636,799
Pelunasan bagi tahun kewangan	39	81,998	62,664
Dihapus kira		(4,157)	(1,392)
Pengelasan semula daripada hartanah, loji dan peralatan	18	425	-
Perbezaan pertukaran		257	(1,004)
Baki pada akhir tahun kewangan		775,590	697,067
Nilai buku bersih pada akhir tahun kewangan		527,562	415,690

21 DEPOSIT DARIPADA PELANGGAN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(a) Berdasarkan jenis deposit				
Deposit permintaan	36,284,375	40,599,769	30,229,454	33,819,798
Deposit simpanan	10,107,052	9,861,321	8,404,126	8,302,388
Deposit tetap/pelaburan	131,278,948	115,826,111	87,325,687	78,537,835
Instrumen deposit boleh niaga	1,185,955	577,830	1,185,955	577,727
	178,856,330	166,865,031	127,145,222	121,237,748
(b) Berdasarkan jenis pelanggan				
Kerajaan dan badan berkanun	11,817,181	8,947,445	4,631,954	4,634,166
Perusahaan perniagaan	105,062,527	98,815,607	73,724,271	68,443,007
Individu	56,325,426	53,968,119	43,595,983	43,546,269
Institusi kewangan lain	5,651,196	5,133,860	5,193,014	4,614,306
	178,856,330	166,865,031	127,145,222	121,237,748

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

21 DEPOSIT DARIPADA PELANGGAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(c) Berdasarkan struktur kematangan deposit tetap/pelaburan dan instrumen deposit boleh niaga				
Matang dalam tempoh enam bulan	96,317,780	95,043,566	63,439,942	66,160,033
Enam bulan hingga satu tahun	33,947,548	20,406,629	23,149,265	12,010,770
Satu tahun hingga tiga tahun	1,299,374	435,387	1,113,157	428,470
Tiga tahun hingga lima tahun	900,201	518,359	809,278	516,289
	132,464,903	116,403,941	88,511,642	79,115,562

22 DEPOSIT DAN PENEMPATAN BANK SERTA INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Bank berlesen	16,057,418	17,268,724	16,846,493	20,926,529
Bank Islam berlesen	1,598,865	2,945,973	3,256	5,912
Bank pelaburan berlesen	191,678	348,905	298,982	618,214
BNM	415,127	500,867	374,670	480,178
Institusi kewangan lain	27,806	15,268	2,784	575
	18,290,894	21,079,737	17,526,185	22,031,408

23 OBLIGASI KE ATAS SEKURITI DIJUAL DI BAWAH PERJANJIAN PEMBELIAN SEMULA

Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula adalah sekuriti yang telah dijual oleh Kumpulan dan Bank daripada portfolio pelaburannya, dengan komitmen untuk membeli semula pada suatu tarikh di masa hadapan. Pembiayaan dan obligasi sedemikian untuk membeli semula sekuriti dinyatakan sebagai liabiliti dalam penyata kewangan.

Aset kewangan yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan HTM	2,040,000	615,000	2,970,000	1,600,000
	2,040,000	615,000	2,970,000	1,600,000

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

24 BAKI PELANGGAN DAN BROKER

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Amaun terhutang kepada:		
– Pelanggan	772,714	962,428
– Broker	39,954	168,738
– Gedung penjelasan dan bursa saham	29,114	238,229
	841,782	1,369,395

25 LIABILITI KONTRAK INSURANS AM

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Liabiliti tuntutan	751,931	692,187
Liabiliti premium	342,183	306,123
	1,094,114	998,310

	Nota	Kasar RM'000	Insurans semula RM'000	Bersih RM'000
2018				
Tuntutan dilaporkan oleh pemegang polisi		495,358	(305,833)	189,525
Tuntutan tertanggung tetapi tidak dilaporkan ('IBNR')		256,573	(106,048)	150,525
Liabiliti tuntutan	(a)	751,931	(411,881)	340,050
Liabiliti premium	(b)	342,183	(99,355)	242,828
Jumlah		1,094,114	(511,236)	582,878
2017				
Tuntutan dilaporkan oleh pemegang polisi		481,109	(291,147)	189,962
IBNR		211,078	(86,538)	124,540
Liabiliti tuntutan	(a)	692,187	(377,685)	314,502
Liabiliti premium	(b)	306,123	(105,075)	201,048
Jumlah		998,310	(482,760)	515,550

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

25 LIABILITI KONTRAK INSURANS AM (SAMBUNGAN)

	Kasar RM'000	Insurans semula RM'000	Bersih RM'000
(a) Liabiliti tuntutan			
2018			
Baki pada awal tahun kewangan	692,187	(377,685)	314,502
Tuntutan tertanggung pada tahun kemalangan semasa:			
– Dibayar	185,154	(43,426)	141,728
– Rizab anggaran	278,313	(122,538)	155,775
– IBNR	276,882	(93,486)	183,396
Tuntutan tertanggung pada tahun kemalangan sebelumnya:			
– Dibayar	213,850	(78,843)	135,007
– Rizab anggaran	(663,068)	230,121	(432,947)
– IBNR	(231,387)	73,976	(157,411)
Baki pada akhir tahun kewangan	751,931	(411,881)	340,050
2017			
Baki pada awal tahun kewangan	588,466	(287,126)	301,340
Tuntutan tertanggung pada tahun kemalangan semasa:			
– Dibayar	155,796	(50,365)	105,431
– Rizab anggaran	191,634	(112,334)	79,300
– IBNR	123,880	(52,178)	71,702
Tuntutan tertanggung pada tahun kemalangan sebelumnya:			
– Dibayar	163,569	(58,107)	105,462
– Rizab anggaran	(427,194)	139,068	(288,126)
– IBNR	(103,964)	43,357	(60,607)
Baki pada akhir tahun kewangan	692,187	(377,685)	314,502

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

25 LIABILITI KONTRAK INSURANS AM (SAMBUNGAN)

	Kasar RM'000	Insurans semula RM'000	Bersih RM'000
(b) Liabiliti premium			
2018			
Baki pada awal tahun kewangan	306,123	(105,075)	201,048
Premium dicatatkan pada tahun kewangan	786,647	(238,177)	548,470
Premium diperoleh semasa tahun kewangan	(750,587)	243,897	(506,690)
Baki pada akhir tahun kewangan	342,183	(99,355)	242,828
2017			
Baki pada awal tahun kewangan	283,717	(91,185)	192,532
Premium dicatatkan pada tahun kewangan	690,897	(230,900)	459,997
Premium diperoleh semasa tahun kewangan	(668,491)	217,010	(451,481)
Baki pada akhir tahun kewangan	306,123	(105,075)	201,048

26 LAIN-LAIN LIABILITI

Nota	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pemiutang dan akruan lain	1,612,110	1,123,886	1,214,257	514,606
Jumlah yang perlu dibayar bagi unit penebusan	13,955	40,745	–	–
Liabiliti kontrak (i)	61,418	97,913	42,000	63,000
Manfaat pekerja jangka pendek	383,495	368,423	288,683	257,227
Akruan bagi perbelanjaan operasi	236,914	196,659	147,185	126,696
Ansuran prabayar	47,328	55,079	47,189	54,609
Cagaran tunai berhubung dengan urus niaga derivatif	321,125	530,465	321,125	530,465
Deposit amanah remisier	62,917	62,902	–	–
Amaun terhutang kepada dana amanah	112,679	160,214	–	–
Amaun terhutang kepada syarikat subsidiari	–	–	21,684	26,943
Instrumen boleh dijual	70,615	78,825	–	–
	2,922,556	2,715,111	2,082,123	1,573,546

(i) Liabiliti kontrak dikurangkan sebanyak RM36,495,000 dan RM21,000,000 masing-masing untuk Kumpulan dan Bank disebabkan oleh pengiktirafan yuran insurans am/takaful dan pengiktirafan pendapatan yuran yang dimasukkan di dalam baki liabiliti kontrak pada awal tahun

27 OBLIGASI REKURSA KE ATAS PINJAMAN YANG DIJUAL KEPADA CAGAMAS BERHAD ('CAGAMAS')

Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas mewakili apa yang diperoleh daripada pengasal dan dijual kepada Cagamas dengan rekursa. Di bawah perjanjian tersebut, Kumpulan dan Bank melaksanakan pentadbiran pinjaman bagi pihak Cagamas dan membeli balik mana-mana pinjaman yang dianggap defektif berdasarkan kriteria kehematan yang telah ditetapkan terlebih dahulu dan dipersetujui dengan rekursa terhadap pengasal. Urus niaga pembiayaan sedemikian dan obligasi untuk membeli balik pinjaman digambarkan sebagai liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan. Pinjaman tidak dinyahiktiraf dan dianalisis dalam Nota 9.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

28 PINJAMAN

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Tidak Bercagar					
Kredit pusingan:					
– Dolar Hong Kong ('HKD')	(a)	39,584	16,576	–	–
Pinjaman berjangka:					
– Dolar Amerika Syarikat ('USD')	(b(i))	981,849	978,068	981,849	978,068
– Baht Thai ('THB')	(b(ii))	–	62,180	–	–
– Dolar Singapura ('SGD')	(b(iii))	90,999	–	–	–
Nota janji:					
– Rupiah Indonesia ('IDR')	(c(i))	57,706	–	–	–
– THB	(c(ii))	12,747	96,895	–	–
		1,182,885	1,153,719	981,849	978,068
Jadual pembayaran balik pinjaman:					
– Dalam masa setahun		335,756	333,119	134,720	157,468
– Satu tahun hingga tiga tahun		847,129	820,600	847,129	820,600
		1,182,885	1,153,719	981,849	978,068

Pinjaman Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

(a) Kredit pusingan

Kemudahan kredit pusingan HKD bagi Kumpulan dikenakan faedah pada kadar di antara 1.75% hingga 7.10% (2017: 1.69% hingga 5.18%) setahun.

(b) Pinjaman berjangka

(i) Pinjaman berjangka USD

Pinjaman berjangka USD bagi Kumpulan dan Bank dikenakan faedah pada kadar di antara 1.77% hingga 3.81% (2017: 1.12% hingga 2.69%) setahun.

(ii) Pinjaman berjangka THB

Pinjaman berjangka THB bagi Kumpulan dalam tahun 2017 dikenakan faedah pada kadar di antara 2.50% hingga 3.60% setahun.

(iii) Pinjaman berjangka SGD

Pinjaman berjangka SGD bagi Kumpulan dikenakan faedah pada kadar di antara 1.00% hingga 2.59% setahun yang akan matang pada Januari 2019.

(c) Nota janji

(i) Kemudahan nota janji IDR bagi Kumpulan pada tahun 2018 dikenakan faedah pada kadar di antara 6.75% hingga 9.00% setahun.

(ii) Kemudahan nota janji THB bagi Kumpulan dikenakan faedah pada kadar di antara 1.85% hingga 2.90% (2017: 1.85% hingga 3.25%) setahun.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

29 SEKURITI HUTANG KANAN

	Kumpulan dan Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Sekuriti hutang kanan 3.088% USD300 juta matang pada 2019	1,248,208	1,221,292
Sekuriti hutang kanan 2.503% USD500 juta matang pada 2021	2,075,456	2,031,289
	3,323,664	3,252,581

Tarikh terbitan	Tranche	Pokok USD'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
3 Oktober 2014	I	300	3 Oktober 2019	3.088% setahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
6 Oktober 2016	II	500	6 Oktober 2021	2.503% setahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

30 SEKURITI MODAL HIBRID TAHAP-1

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
RM370 juta Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	377,597	377,083	377,597	377,083
RM230 juta Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	225,624	225,583	230,638	230,595
	603,221	602,666	608,235	607,678

Tarikh terbitan	Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
31 Mac 2009	I	370	31 Mac 2039 (boleh dipanggil balik dengan peningkatan pada 2019)	8.00% setahun hingga 2019, selepas itu pada kadar 9.00% setahun jika tidak dipanggil	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
17 Disember 2009	II	230	16 Disember 2039 (boleh dipanggil balik dengan peningkatan pada 2019)	6.75% setahun hingga 2019, selepas itu pada kadar 7.75% setahun jika tidak dipanggil	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

31 OBLIGASI SUBORDINAT

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Nota Subordinat Tahap II RM300 juta 5.60% 2010/2025	(a)	302,946	302,900	302,946	302,900
Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II RM500 juta 4.95% 2014/2024	(b)	503,187	503,187	–	–
Nota Subordinat Tahap II RM1 bilion 4.99% 2014/2024	(c)	1,023,925	1,023,788	1,023,925	1,023,788
Nota Subordinat Tahap II RM200 juta 4.95% 2015/2025	(d)	202,061	202,061	–	–
Nota Subordinat Tahap II RM500 juta 4.75% 2015/2025	(e)	503,363	503,256	503,363	503,256
Sukuk Murabahah Subordinat Tahap II RM250 juta 4.88% 2017/2027	(b)	252,139	252,206	–	–
Nota Subordinat Tahap II RM750 juta 4.82% 2017/2027	(e)	758,832	758,694	758,832	758,694
Nota Subordinat Tahap II RM200 juta 4.90% 2017/2027	(d)	202,202	202,202	–	–
		3,748,655	3,748,294	2,589,066	2,588,638

Obligasi subordinat merangkumi liabiliti tidak bercagar Bank dan syarikat subsidiari bank pelaburan serta bank Islam dan disubordinatkan kepada keterhutangan kanan menurut terma dan syarat terbitan mereka masing-masing dan layak sebagai modal Tahap II seperti yang dinyatakan dalam Nota 52 bagi tujuan menentukan nisbah kecukupan modal syarikat subsidiari masing-masing.

(a) Nota Subordinat Tahap II RM300 juta 5.60% 2010/2025

Pada 29 April 2010, Bank telah menerbitkan nominal Nota Subordinat bernilai RM300 juta, yang merupakan sebahagian daripada nominal nota Subordinat bernilai RM3 bilion dan/atau Nota Kanan di bawah Program Nota Jangka Sederhana.

Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
2010/2025	300	29 April 2025 (boleh dipanggil balik dengan peningkatan pada 2020)	5.60% setahun boleh dicaj hingga 29 April 2020 (tetapi tidak termasuk tarikh bayaran), selepas itu pada kadar kupon dipertingkatkan 0.5% setahun	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

31 OBLIGASI SUBORDINAT (SAMBUNGAN)

- (b) Sukuk Murabahah Disubordinatkan Tahap II RM500 juta 4.95% 2014/2024 dan Sukuk Murabahah Disubordinatkan Tahap II RM250 juta 4.88% 2017/2027

Pada 15 Mei 2014, RHB Islamic Bank telah menerbitkan RM500 juta nilai nominal Sukuk Murabahah Disubordinatkan di bawah Program Sukuk Subordinat RM1 bilion.

Pada 27 April 2017, RHB Islamic Bank telah selanjutnya menerbitkan RM250 juta nilai nominal Sukuk Murabahah Disubordinatkan di bawah Program Sukuk Subordinat RM1 bilion yang sama.

Pada 25 Julai 2018, program Sukuk Subordinat telah dipertingkatkan dari RM1 bilion kepada RM5 bilion.

Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
2014/2024	500	15 Mei 2024 (boleh dipanggil balik pada 2019)	4.95% setahun boleh dicaj hingga 15 Mei 2024	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2017/2027	250	27 April 2027 (boleh dipanggil balik pada 2022)	4.88% setahun boleh dicaj hingga 27 April 2027	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

- (c) Nota Disubordinatkan Tahap II RM1 bilion 4.99% 2014/2024

Pada 8 Julai 2014, Bank telah menerbitkan, RM1 bilion nilai nominal Nota Subordinat, yang merupakan baki selebihnya bagi terbitan RM3 bilion dalam nilai nominal Nota Subordinat dan/atau Nota Kanan di bawah Program Nota Jangka Sederhana.

Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
2014/2024	1,000	7 Julai 2024 (boleh dipanggil balik pada 2019)	4.99% setahun boleh dicaj hingga 7 Julai 2024	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

- (d) Nota Subordinat Tahap II RM200 juta 4.95% 2015/2025 dan Nota Subordinat Tahap II RM200 juta 4.90% 2017/2027

Pada 16 April 2015, RHB Investment Bank telah menerbitkan RM200 juta nilai nominal Nota Subordinat di bawah Program Nota Jangka Sederhana Pelbagai Mata Wang ('Program MCMTN') RM1 bilion.

Pada 11 Oktober 2017, RHB Investment Bank telah selanjutnya menerbitkan RM200 juta nilai nominal Nota Subordinat di bawah Program MCMTN RM1 bilion yang sama.

Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
2015/2025	200	16 April 2025 (boleh dipanggil balik pada 2020)	4.95% setahun boleh dicaj hingga 16 April 2025	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2017/2027	200	11 Oktober 2027 (boleh dipanggil balik pada 2022)	4.90% setahun boleh dicaj hingga 11 Oktober 2027	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

31 OBLIGASI SUBORDINAT (SAMBUNGAN)

- (e) Nota Subordinat Tahap II RM500 juta 4.75% 2015/2025 dan Nota Subordinat Tahap II RM750 juta 4.82% 2017/2027

Pada 8 Mei 2015, Bank telah menerbitkan RM500 juta nilai nominal Nota Subordinat di bawah Program Nota Jangka Sederhana Pelbagai Mata Wang RM5 bilion ('Program MCMTN').

Pada 27 September 2017, Bank telah selanjutnya menerbitkan RM750 juta nilai nominal Nota Subordinat di bawah Program MCMTN RM5 bilion yang sama.

Tranche	Pokok RM'juta	Tarikh matang	Kadar faedah	Pembayaran faedah
2015/2025	500	8 Mei 2025 (boleh dipanggil balik pada 2020)	4.75% setahun boleh dicaj hingga 8 Mei 2025	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan
2017/2027	750	27 September 2027 (boleh dipanggil balik pada 2022)	4.82% setahun boleh dicaj hingga 27 September 2027	Terakru dan perlu dibayar setiap setengah tahun secara tunggakan

- (f) Kumpulan dan Bank tidak mempunyai sebarang keingkaran pokok dan faedah atau sebarang pelanggaran lain berhubung dengan obligasi subordinatnya pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 dan 2017.

32 MODAL SAHAM

	Kumpulan dan Bank			
	2018		2017	
	Bilangan saham '000	Jumlah RM'000	Bilangan saham '000	Jumlah RM'000
Diterbitkan dan berbayar penuh:				
Saham biasa				
Baki pada awal tahun kewangan	4,010,045	6,994,103	4,010,045	4,010,045
Pindahan daripada akaun premium saham menurut Akta Syarikat 2016	-	-	-	2,984,058
Baki pada akhir tahun kewangan	4,010,045	6,994,103	4,010,045	6,994,103

Sepanjang tahun kewangan semasa, Bank tidak menerbitkan sebarang saham.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

33 RIZAB

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Rizab berkanun	(a)	513	513	–	–
Rizab kawal selia	(b)	249,687	1,797,903	126,230	1,484,902
Rizab FVOCI/AFS	(c)	376,108	275,937	349,347	271,524
Rizab terjemahan	(d)	684,275	628,753	371,680	343,563
Rizab lain		23,331	23,331	–	–
Keuntungan tertahan		15,029,970	13,429,174	11,461,418	10,333,461
		16,363,884	16,155,611	12,308,675	12,433,450

(a) Rizab berkanun mewakili keuntungan yang tidak boleh diagihkan yang dipegang oleh syarikat subsidiari pembrokeran saham Thailand menurut Seksyen 116 Akta Syarikat Awam Berhad B.E. 2535 di Thailand.

(b) Rizab kawal selia mewakili pematuhan Kumpulan dan Bank dengan Dokumen Dasar Semakan BNM ke atas Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan bagi Institusi-institusi Perbankan Islam bermula 1 Januari 2018, di mana Bank dan syarikat-syarikat subsidiari perbankan domestiknya mesti mengekalkan, secara agregat, peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai bukan kredit dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1% daripada jumlah pendedahan kredit, tolak peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai kredit.

Sebelum 1 Januari 2018, Kumpulan dan Bank mematuhi Dasar Pengelasan dan Peruntukan Rosot Nilai BNM bagi Pinjaman/Pembiayaan, bagi mengekalkan secara agregat, peruntukan rosot nilai kolektif dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1.2% daripada jumlah pinjaman/pembiayaan tertunggak, tolak peruntukan rosot nilai individu.

(c) Rizab FVOCI mewakili keuntungan dan kerugian kumulatif yang timbul daripada penilaian semula pelaburan di dalam instrumen ekuiti yang ditetapkan pada FVOCI, tolak keuntungan/kerugian kumulatif yang dipindahkan kepada pendapatan tertahan selepas pelupusan dan pelaburan dalam instrumen hutang yang dikelaskan sebagai FVOCI, tolak peruntukan kerugian kumulatif yang diiktiraf pada pelaburan dan keuntungan/kerugian kumulatif ini dikelaskan semula kepada penyata pendapatan apabila pelaburan ini dilupuskan atau dikelaskan semula.

Rizab AFS timbul daripada perubahan dalam nilai saksama pelaburan kewangan yang dikelaskan sebagai AFS. Keuntungan atau kerugian yang belum direalisasikan dipindahkan kepada penyata pendapatan apabila sekuriti sedemikian dilupuskan, dinyahiktirafkan atau rosot nilai.

(d) Rizab terjemahan terdiri daripada kesemua perbezaan pertukaran asing hasil daripada terjemahan penyata kewangan operasi luar negara, syarikat subsidiari dan usaha sama, dan kesan bahagian efektif lindung nilai pelaburan bersih.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

34 KEPENTINGAN BUKAN KAWALAN ('NCI')

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Baki pada awal tahun kewangan		
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	34,714	29,089
– Kesan penggunaan MFRS 9	(457)	–
– Seperti yang dinyatakan semula	34,257	29,089
Bahagian keuntungan pada tahun kewangan	3,716	5,895
Bahagian rizab AFS pada tahun kewangan, ditolak cukai	–	(11)
Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari, ditolak cukai	62	7
Pencairan kepentingan di dalam syarikat subsidiari	–	(12)
Perbezaan pertukaran	(74)	(254)
Baki pada akhir tahun kewangan	37,961	34,714

35 PENDAPATAN FAEDAH

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pinjaman dan pendahuluan	6,307,919	6,072,485	5,947,154	5,682,915
Wang panggilan dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	203,801	204,461	584,783	561,100
Sekuriti yang dibeli di bawah perjanjian jualan semula	–	1,572	281	1,305
Aset kewangan pada FVTPL	76,599	34,031	75,583	33,903
Pelaburan kewangan AFS	–	756,523	–	703,273
Pelaburan kewangan HTM	–	608,086	–	588,636
Aset kewangan pada FVOCI – instrumen hutang	903,620	–	867,508	–
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	507,198	–	466,955	–
Lain-lain	16,035	28,672	12,345	20,948
	8,015,172	7,705,830	7,954,609	7,592,080
Di mana:				
Pendapatan faedah terakru terhadap rosot nilai aset kewangan	124,809	152,064	105,785	133,037

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

36 PERBELANJAAN FAEDAH

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	579,047	440,346	590,403	511,682
Deposit daripada pelanggan	3,299,980	3,190,544	3,154,346	2,996,731
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	6,730	2,347	24,624	53,060
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	123,205	104,828	123,205	104,828
Obligasi subordinat	146,544	220,856	126,844	198,595
Sekuriti hutang kanan	90,064	120,906	90,064	120,906
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	45,220	45,186	45,558	45,525
Pinjaman	38,118	20,436	30,054	12,392
Lain-lain	31,030	38,574	28,244	35,840
	4,359,938	4,184,023	4,213,342	4,079,559

37 PENDAPATAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendapatan yuran				
Caj dan yuran perkhidmatan	174,422	171,431	153,730	148,311
Komisen	163,773	155,174	181,643	173,944
Yuran jaminan	37,282	48,318	34,659	46,372
Yuran komitmen	47,835	47,898	42,754	44,986
Pendapatan pembrokeran bersih	272,395	319,211	-	-
Yuran pengurusan dana	221,021	235,097	-	-
Pendapatan yuran amanah saham	52,951	108,509	-	-
Yuran penasihat korporat	46,178	48,359	-	-
Yuran penaja jaminan dan pengaturan	7,214	38,921	-	-
Pendapatan yuran lain	69,872	62,897	21,580	21,128
	1,092,943	1,235,815	434,366	434,741
Perbelanjaan yuran dan komisen	(133,371)	(196,094)	-	-
	959,572	1,039,721	434,366	434,741
(Kerugian)/Keuntungan bersih daripada aset kewangan pada FVTPL				
- (Kerugian)/Keuntungan bersih daripada pelupusan	(13,965)	27,599	5,533	(27,491)
- (Kerugian)/Keuntungan bersih belum direalisasi daripada penilaian semula	(31,824)	35,575	(12,615)	24,890
- Pendapatan dividen	44,938	14,848	-	-
	(851)	78,022	(7,082)	(2,601)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

37 PENDAPATAN OPERASI LAIN (SAMBUNGAN)

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Keuntungan bersih daripada penilaian semula derivatif		121,431	77,542	44,285	893
Keuntungan bersih daripada lindung nilai saksama	13	56	115	56	115
Keuntungan bersih yang timbul daripada pelaburan kewangan AFS					
– Keuntungan bersih daripada pelupusan		–	51,494	–	49,880
– Pendapatan dividen		–	39,075	–	6,515
		–	90,569	–	56,395
Keuntungan bersih yang timbul daripada pelaburan kewangan HTM					
– Keuntungan bersih daripada penebusan awal		–	13,866	–	13,866
Keuntungan bersih yang timbul daripada penyahiktirafan pelaburan kewangan pada kos dilunaskan		275	–	247	–
Keuntungan bersih yang timbul daripada aset kewangan pada FVOCI					
– Keuntungan bersih daripada instrumen hutang atas pelupusan		98,798	–	77,529	–
– Dividen ke atas instrumen ekuiti masih dipegang pada akhir tahun		3,377	–	2,656	–
		102,175	–	80,185	–
Pendapatan dividen daripada syarikat subsidiari		–	–	9,259	97,075
Pendapatan lain					
Keuntungan bersih daripada pertukaran asing		315,203	236,464	249,128	231,877
Lebihan penaja jaminan insurans sebelum perbelanjaan pengurusan		165,294	190,497	–	–
Keuntungan/(Kerugian) bersih daripada pelupusan hartanah, loji dan peralatan		(17)	50	71	18
Pendapatan sewa		2,006	3,618	12,211	11,915
Pendapatan operasi lain		50,945	42,671	46,871	38,359
Pendapatan bukan operasi lain		5,963	10,556	3,148	1,818
		539,394	483,856	311,429	283,987
		1,722,052	1,783,691	872,745	884,471

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

38 PENDAPATAN DARIPADA PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendapatan diperolehi daripada pelaburan dana pendeposit	2,349,655	1,906,333	4,338	8
Pendapatan diperolehi daripada pelaburan dana akaun	410,557	375,939	–	–
Pendapatan diperolehi daripada pelaburan dana pemegang saham	196,554	98,002	–	–
	2,956,766	2,380,274	4,338	8
Pendapatan milik pendeposit	(1,528,439)	(1,301,397)	(3,782)	(14)
	1,428,327	1,078,877	556	(6)
Di mana:				
Pendapatan pembiayaan diperolehi daripada rosot nilai pembiayaan dan pendahuluan	11,570	10,886	–	–

39 PERBELANJAAN OPERASI LAIN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Kos kakitangan				
Gaji, bonus, upah dan elaun	1,588,204	1,493,490	990,652	939,003
Pelan caruman ditetapkan	221,348	209,817	146,673	144,500
Kos berkaitan kakitangan lain	195,774	163,503	108,415	96,310
	2,005,326	1,866,810	1,245,740	1,179,813
Kos penubuhan				
Hartanah, loji dan peralatan:				
– Susut nilai	119,721	119,342	91,556	84,729
– Dihapus kira	763	727	10	114
Aset tidak ketara:				
– Pelunasan	100,714	81,009	81,998	62,664
– Dihapus kira	28	239	–	239
Sewa premis	105,585	105,416	57,762	59,040
Sewa peralatan	13,475	13,335	12,475	12,657
Insurans	32,291	30,792	32,458	30,748
Air dan elektrik	31,454	30,301	19,087	18,709
Pembaikan dan penyelenggaraan	31,610	32,333	23,480	23,017
Perbelanjaan kawalan keselamatan dan pengirangan	43,072	41,063	42,564	40,080
Perbelanjaan teknologi maklumat	253,815	230,648	153,271	133,276
Lain-lain	8,514	13,959	–	–
	741,042	699,164	514,661	465,273

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

39 PERBELANJAAN OPERASI LAIN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Perbelanjaan pemasaran				
Komisen jualan	90,473	75,335	59,107	59,471
Pengiklanan dan publisiti	64,868	67,112	48,823	48,171
Lain-lain	89,285	107,331	37,190	35,999
	244,626	249,778	145,120	143,641
Perbelanjaan pentadbiran dan am				
Perbelanjaan perhubungan	162,260	163,842	96,575	95,873
Ganjaran juruaudit (Nota (i))	10,224	7,687	6,369	3,600
Yuran guaman dan profesional	52,434	48,947	113,615	103,029
Lain-lain	141,743	147,953	83,940	84,438
	366,661	368,429	300,499	286,940
	3,357,655	3,184,181	2,206,020	2,075,667

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
(i) Ganjaran juruaudit				
(a) Audit:				
Audit berkanun:				
– Malaysia	2,884	2,579	1,677	1,462
– Luar negara	3,504	3,543	1,163	1,116
Tinjauan terhad	488	514	431	437
Berkaitan audit yang lain	300	300	200	200
	7,176	6,936	3,471	3,215
(b) Bukan audit:				
– Malaysia	3,048	751	2,898	385
	3,048	751	2,898	385
	10,224	7,687	6,369	3,600

Termasuk dalam kos kakitangan Kumpulan dan Bank adalah ganjaran Pengarah Urusan Kumpulan seperti yang dinyatakan dalam Nota 40.

Termasuk dalam perbelanjaan pentadbiran dan am Kumpulan dan Bank adalah ganjaran Pengarah lain seperti yang dinyatakan dalam Nota 40.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

40 GANJARAN PENGARAH

Kumpulan dan Bank	Gaji dan ganjaran lain RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Bonus RM'000	Jumlah RM'000
2018				
<u>Pengarah Urusan Kumpulan</u>				
Dato' Khairussaleh Ramli	2,721	35	1,750	4,506

Di samping itu, pada tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018, Pengarah Urusan Kumpulan yang mengetuai pencapaian objektif perniagaan jangka pendek dan jangka panjang Kumpulan telah dianugerahkan sejumlah RM3,360,000 (termasuk sumbangan KWSP majikan) di bawah Skim Pengekal Tunai Kumpulan. Pembayaran di bawah skim pengekal ini berdasarkan prestasi Pengarah Urusan Kumpulan bagi tempoh 4 tahun dari 2014 hingga 2017.

2017

Pengarah Urusan Kumpulan

Dato' Khairussaleh Ramli	2,594	35	3,600	6,229
--------------------------	-------	----	-------	-------

	← Kumpulan →				← Bank →			
	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari)		Ganjaran lain RM'000	Jumlah RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari)		Ganjaran lain RM'000	Jumlah RM'000
	Yuran RM'000	RM'000			Yuran RM'000	RM'000		
2018								
<u>Pengarah Bukan Eksekutif</u>								
Tan Sri Azlan Zainol	414	24	354	792	200	24	311	535
Tan Sri Saw Choo Boon	340	12	193	545	175	-	124	299
Abdul Aziz Peru Mohamed	509	3	112	624	175	-	23	198
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa	360	-	191	551	175	-	101	276
Mohamed Ali Ismaeil Ali Alfahim	175	-	17	192	175	-	17	192
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria	310	-	129	439	175	-	65	240
Ong Ai Lin	310	-	205	515	175	-	93	268
Lim Cheng Teck	16	-	11	27	16	-	11	27
	2,434	39	1,212	3,685	1,266	24	745	2,035

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

40 GANJARAN PENGARAH (SAMBUNGAN)

	Kumpulan				Bank			
	Yuran RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Ganjaran lain RM'000	Jumlah RM'000	Yuran RM'000	Manfaat barangan (berdasarkan anggaran nilai monetari) RM'000	Ganjaran lain RM'000	Jumlah RM'000
2017								
Pengarah Bukan Eksekutif								
Tan Sri Azlan Zainol	429	54	271	754	200	30	226	456
Tan Sri Saw Choo Boon	242	-	181	423	175	-	162	337
Abdul Aziz Peru Mohamed	502	-	132	634	175	-	38	213
Tan Sri Ong Leong Huat @ Wong Joo Hwa	384	-	191	575	175	-	78	253
Mohamed Ali Ismaeil Ali Alfahim	175	-	20	195	175	-	20	195
Tan Sri Dr Rebecca Fatima Sta Maria	310	-	111	421	175	-	51	226
Ong Ai Lin	133	-	71	204	88	-	42	130
Ong Seng Pheow	401	32	211	644	155	-	60	215
Dato' Sri Haji Syed Zainal Abidin Syed Mohamed Tahir	182	-	146	328	87	-	51	138
	2,758	86	1,334	4,178	1,405	30	728	2,163

Nota: Semasa tahun kewangan, para Pengarah Kumpulan dan Bank dilindungi di bawah Insurans Liabiliti Pengarah berhubung dengan liabiliti yang timbul daripada tindakan yang dilaksanakan dalam kapasiti masing-masing sebagai, antara lain, para Pengarah Kumpulan dan Bank tertakluk kepada syarat polisi insurans. Jumlah Insurans Liabiliti Pengarah yang ditetapkan bagi para Pengarah Kumpulan dan Bank adalah RM200 juta (2017: RM200 juta). Jumlah premium yang dibayar bagi Insurans Liabiliti Pengarah oleh Kumpulan dan Bank masing-masing adalah RM816,000 dan RM688,000 (2017: RM816,000 dan RM688,000).

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

41 PERUNTUKAN BAGI KERUGIAN KREDIT KE ATAS ASET KEWANGAN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Caj/(Masuk kira semula)				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan:				
– Caj bersih	425,425	535,539	295,255	376,853
– Hutang lapuk dipulih	(271,299)	(269,445)	(255,440)	(256,564)
– Hutang lapuk dihapus kira	168,295	151,299	146,568	137,568
	322,421	417,393	186,383	257,857
Aset kewangan pada FVOCI	(1,165)	218,674	(1,400)	215,014
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	(11,279)	(2,668)	(13,087)	(795)
Lain-lain aset kewangan	(3,975)	9,390	935	–
	306,002	642,789	172,831	472,076

42 KERUGIAN ROSOT NILAI DILAKUKAN/(DIMASUK KIRA SEMULA) KE ATAS ASET BUKAN KEWANGAN LAIN

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pelaburan di dalam syarikat bersekutu	23,000	–	–	–
Aset tidak ketara	–	(336)	–	–
	23,000	(336)	–	–

43 CUKAI

	Nota	Kumpulan		Bank	
		2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Cukai pendapatan berdasarkan keuntungan bagi tahun kewangan:					
– Cukai pendapatan Malaysia		821,006	590,860	617,633	413,689
– Cukai luar negara		12,253	13,172	(582)	2,131
Cukai tertunda	15	(66,975)	18,844	(53,697)	19,349
		766,284	622,876	563,354	435,169
Peruntukan kurang/(lebih) berkaitan dengan tahun-tahun kewangan sebelumnya		43,859	(20,784)	38,120	(20,495)
		810,143	602,092	601,474	414,674

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

43 CUKAI (SAMBUNGAN)

Penyesuaian berangka antara kadar cukai pendapatan berkanun yang boleh diguna pakai dan kadar cukai pendapatan yang berkuat kuasa bagi Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 %	2017 %	2018 %	2017 %
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia	24.0	24.0	24.0	24.0
Kesan cukai dari segi:				
Kesan kadar cukai yang berbeza di Labuan/negara-negara lain	(0.8)	(0.4)	-	-
Pendapatan tidak boleh dicukai	(0.6)	(2.2)	(0.1)	(1.7)
Perbelanjaan tidak dibenarkan	1.3	2.4	0.9	1.1
Perbezaan sementara tidak diiktiraf pada tahun-tahun sebelumnya	0.3	-	0.4	0.1
Kerugian tahun semasa tidak diiktiraf sebagai aset cukai tertunda sepanjang tahun kewangan	0.4	0.5	-	-
Peruntukan kurang/(lebih) berkaitan dengan tahun-tahun kewangan sebelumnya	1.4	(0.8)	1.7	(1.1)
	26.0	23.5	26.9	22.4

44 PEROLEHAN SESAHAM ('EPS')

(a) Perolehan sesaham asas

EPS asas dikira dengan membahagikan keuntungan bersih yang boleh diagihkan kepada pemegang ekuiti Kumpulan dengan purata berwajaran bilangan saham biasa diterbitkan sepanjang tahun kewangan.

	Kumpulan	
	2018	2017
Keuntungan bersih milik pemegang ekuiti (RM'000)	2,305,196	1,950,145
Purata wajaran bilangan saham biasa dalam terbitan ('000)	4,010,045	4,010,045
Perolehan sesaham asas (sen)	57.5	48.6

(b) Perolehan sesaham dicairkan

Tiada potensi kecairan saham-saham biasa yang tertunggak pada 31 Disember 2018. Oleh itu, EPS dicairkan sama dengan EPS asas bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

45 CUKAI PENDAPATAN BERKAITAN DENGAN KOMPONEN KEUNTUNGAN/(KERUGIAN) KOMPREHENSIF LAIN

Milik pemegang ekuiti Kumpulan:

	← Kumpulan →		
	Sebelum cukai RM'000	Faedah cukai RM'000	Selepas ditolak cukai RM'000
2018			
Pelaburan kewangan pada FVOCI			
– Keuntungan nilai saksama bersih, pemindahan jumlah bersih ke penyata pendapatan dan perubahan dalam kerugian kredit yang dijangka	33,315	(7,994)	25,321
Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari	8,141	(374)	7,767
	41,456	(8,368)	33,088

2017

Pelaburan kewangan AFS			
– Keuntungan nilai saksama bersih dan pemindahan jumlah bersih ke penyata pendapatan	255,289	(59,919)	195,370
Keuntungan aktuarial daripada pelan manfaat ditetapkan dalam syarikat subsidiari	882	(157)	725
	256,171	(60,076)	196,095

Milik pemegang ekuiti Bank:

	← Bank →		
	Sebelum cukai RM'000	Faedah cukai RM'000	Selepas ditolak cukai RM'000
2018			
Pelaburan kewangan pada FVOCI			
– Keuntungan nilai saksama bersih, pemindahan jumlah bersih ke penyata pendapatan dan perubahan dalam kerugian kredit yang dijangka	12,609	(3,719)	8,890
2017			
Pelaburan kewangan AFS			
– Keuntungan nilai saksama bersih dan pemindahan jumlah bersih ke penyata pendapatan	204,284	(51,603)	152,681

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

46 DIVIDEN

Dividen yang diisytiharkan atau dicadangkan adalah seperti yang berikut:

	← Kumpulan dan Bank →			
	2018		2017	
	Dividen sesaham sen	Jumlah dividen RM'000	Dividen sesaham sen	Jumlah dividen RM'000
Saham biasa:				
Dividen interim	7.50	300,753	5.00	200,502
Dividen akhir	13.00	521,306	10.00	401,005
	20.50	822,059	15.00	601,507

Pada Mesyuarat Agung Tahunan yang akan datang, dividen akhir peringkat satu bagi tahun kewangan semasa sebanyak 13.00 sen sesaham berjumlah RM521,306,000 akan dicadangkan bagi kelulusan para pemegang saham. Dividen akhir peringkat satu ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada 24 Januari 2019.

Penyata kewangan bagi tahun kewangan semasa tidak mencerminkan dividen akhir peringkat satu ini. Pembayaran dividen ini akan diambil kira dalam ekuiti pemegang saham sebagai peruntukan keuntungan tertahan dalam tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019.

Dividen yang diiktiraf sebagai pengagihan kepada pemegang ekuiti biasa Bank:

	← Kumpulan dan Bank →			
	2018		2017	
	Dividen sesaham sen	Jumlah dividen RM'000	Dividen sesaham sen	Jumlah dividen RM'000
Saham biasa				
Dividen interim – 2018	7.50	300,753	–	–
Dividen akhir – 2017	10.00	401,005	–	–
Dividen interim – 2017	–	–	5.00	200,502
Dividen akhir – 2016	–	–	7.00	280,703
	17.50	701,758	12.00	481,205

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

47 KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN

Dalam urusan perniagaan biasa, Kumpulan dan Bank membuat pelbagai komitmen dan menanggung liabiliti luar jangkaan tertentu dengan rekursa undang-undang kepada para pelanggannya. Selain daripada peruntukan untuk komitmen dan luar jangkaan yang telah dibuat dalam penyata kewangan, tidak ada kerugian ketara dijangkakan akibat daripada urus niaga ini.

Komitmen dan luar jangkaan merangkumi yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pengganti kredit langsung	1,586,463	1,713,757	1,565,728	1,691,694
Item luar jangkaan berkaitan urus niaga	5,189,623	5,241,528	4,861,283	4,997,587
Luar jangkaan berkaitan dagangan bubar sendiri jangka pendek	1,096,962	1,062,958	1,055,709	975,179
Peminjaman sekuriti perbankan atau penempatan sekuriti sebagai cagaran oleh bank-bank termasuk kejadian di mana ia timbul daripada urus niaga dengan cara perjanjian belian semula (repo), dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam di bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	3,300,032	629,085	3,300,032	1,657,649
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti separa berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	20,361	–	20,361	–
Komitmen tidak boleh batal untuk melanjutkan kredit:				
– Kematangan tidak melebihi satu tahun	1,903,660	2,215,137	516,646	548,057
– Kematangan melebihi satu tahun	27,844,792	28,020,104	20,302,395	20,464,906
Kontrak berkaitan pertukaran asing [^] :				
– Kurang dari satu tahun	75,290,044	72,013,970	77,918,858	73,557,981
– Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	3,024,523	5,284,174	3,865,873	6,262,028
– Melebihi lima tahun	1,238,167	2,613,222	1,238,167	2,721,200
Kontrak berkaitan ekuiti [^] :				
– Kurang dari satu tahun	–	7,262	–	–
Kontrak berkaitan kadar faedah [^] :				
– Kurang dari satu tahun	10,520,565	10,804,368	11,785,566	11,724,368
– Satu tahun hingga kurang dari lima tahun	17,225,565	15,171,523	17,815,564	15,596,523
– Melebihi lima tahun	9,642,534	11,825,636	10,327,534	11,825,636
Sebarang komitmen yang dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberi notis terlebih dahulu atau secara berkesan memberikan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kebolehpercayaan kredit seseorang peminjam	15,058,136	15,622,899	12,744,941	13,355,680
	172,941,427	172,225,623	167,318,657	165,378,488

[^] Derivatif ini dinilai semula berdasarkan kedudukan kasar dan keuntungan atau kerugian yang belum direalisasikan telah dinyatakan dalam penyata pendapatan dan kedudukan kewangan sebagai aset derivatif atau liabiliti derivatif.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

47 KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN (SAMBUNGAN)

	Kumpulan	
	2018 RM'000	2017 RM'000
Jaminan korporat yang diterbitkan memihak kepada Pihak Berkuasa Monetari Singapura berhubung dengan usaha-usaha syarikat subsidiari	151,647	151,450
Jaminan korporat yang diterbitkan memihak kepada Bursa Saham Thailand berhubung dengan program waran derivatif syarikat subsidiari	359	133
	152,006	151,583

Kumpulan dan Bank juga telah memberikan jaminan kepada Bank of Thailand untuk memberi sokongan bagi memenuhi sebarang liabiliti perundangan yang mungkin tertanggung berhubung dengan operasinya di Thailand.

48 KOMITMEN PAJAKAN OPERASI TIDAK BOLEH BATAL

Kumpulan dan Bank mempunyai komitmen pajakan dari segi premis sewaan yang dikelaskan sebagai pajakan operasi. Ringkasan komitmen jangka panjang tidak boleh batal, tolak sub-pajakan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Sewaan premis:				
– Dalam masa satu tahun	96,511	99,945	50,576	53,268
– Antara satu hingga lima tahun	70,879	81,232	34,621	38,590
– Melebihi lima tahun	1,242	304	–	–
	168,632	181,481	85,197	91,858

49 KOMITMEN MODAL

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Dibenarkan dan dikontrakkan bagi:				
– Hartanah, loji dan peralatan	163,698	433,157	139,123	399,518
– Sekuriti pelaburan	8,845	40,905	–	–
	172,543	474,062	139,123	399,518

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

(a) Pihak berkaitan dan perhubungan

Pihak berkaitan dan hubungannya dengan Bank adalah seperti yang berikut:

Pihak berkaitan	Perhubungan
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja ('KWSP')	Pemegang saham utama, sebuah badan dana yang dipengaruhi oleh kerajaan
Syarikat subsidiari, bersekutu dan usaha sama KWSP seperti yang dinyatakan dalam penyata kewangan	Entiti yang membuat laporan di mana KWSP mempunyai kawalan atau pengaruh yang ketara
Syarikat subsidiari Bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 16	Syarikat subsidiari
Kakitangan pengurusan utama	Kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Bank terdiri daripada: – Semua Pengarah Bank dan syarikat subsidiari utamanya; dan – Ahli Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan ('GMC')
Kakitangan berkaitan pengurusan utama (dianggap berkait dengan Bank)	(i) Ahli keluarga yang rapat dan tanggungan kakitangan pengurusan utama; dan (ii) Entiti yang dikawal, dikawal bersama atau dipengaruhi dengan ketara, atau di mana kuasa mengundi dalam sesebuah entiti terletak pada, sama ada secara langsung atau tidak langsung, kakitangan pengurusan utama atau ahli keluarga yang rapat

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara

Selain pendedahan pihak berkaitan yang disebut dalam Nota 12 dan 26, urus niaga dan baki pihak berkaitan lain tersebut di bawah.

Pihak berkaitan lain bagi Bank merangkumi urus niaga atau baki dengan syarikat subsidiari Bank.

Kesemua urus niaga pihak berkaitan yang dimeterai dalam perjalanan biasa perniagaan berdasarkan syarat-syarat yang dipersetujui di antara pihak-pihak yang berkaitan.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

Kumpulan	2018		2017	
	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000
Pendapatan				
Faedah ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	654	41,745	572	17,828
Faedah ke atas aset kewangan pada FVTPL	–	9	–	–
Faedah ke atas aset kewangan pada FVOCI/pelaburan kewangan AFS	–	14,559	–	18,993
Faedah ke atas pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/ pelaburan kewangan HTM	–	24,662	–	26,352
Yuran pendapatan	1,009	2,383	371	8,284
Premium insurans	135	19,245	153	19,339
Pendapatan pembrokeran	178	13,550	113	13,587
Pendapatan lain	90	73	1	141
	2,066	116,226	1,210	104,524
Perbelanjaan				
Faedah ke atas deposit daripada pelanggan	267	5,472	318	5,058
Sewa premis	508	–	920	–
Perbelanjaan lain	19	1,294	65	1,334
	794	6,766	1,303	6,392
Amaun terhutang daripada				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	15,166	136,226	13,979	792,394
Baki pelanggan dan broker	–	1,383	101	94,255
Aset kewangan pada FVOCI/pelaburan kewangan AFS	–	240,640	–	360,784
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan HTM	–	540,186	–	567,351
Lain-lain aset	3	2,428	107	7,374
	15,169	920,863	14,187	1,822,158
Amaun terhutang kepada				
Deposit daripada pelanggan	50,005	706,053	31,501	441,186
Baki pelanggan dan broker	184	–	327	16,535
Lain-lain liabiliti	37	946	18	1,891
	50,226	706,999	31,846	459,612

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

Bank	2018			2017		
	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Syarikat- syarikat Subsidiari RM'000	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Syarikat- syarikat Subsidiari RM'000
<u>Pendapatan</u>						
Faedah ke atas deposit dan penempatan dengan institusi kewangan lain	-	-	454,221	-	-	415,824
Faedah ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	485	-	2,315	422	114	2,301
Faedah ke atas aset kewangan pada FVOCI/pelaburan kewangan AFS	-	13,072	-	-	15,211	-
Faedah ke atas pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan HTM	-	24,662	-	-	26,352	4,097
Yuran pendapatan	27	-	-	11	-	-
Pendapatan lain	-	-	1,935	-	-	(30,436)
	512	37,734	458,471	433	41,677	391,786
<u>Perbelanjaan</u>						
Faedah ke atas deposit dan penempatan serta institusi kewangan lain	-	-	68,311	-	-	141,253
Faedah ke atas deposit daripada pelanggan	119	331	6,548	182	2,167	9,072
Faedah atas obligasi ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian beli balik	-	-	-	-	-	51
Faedah ke atas Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	338	-	-	339
Sewa premis	-	-	8,003	-	-	7,814
Yuran pengurusan	-	-	9,004	-	-	9,047
Pembayaran balik perbelanjaan operasi daripada syarikat subsidiari	-	-	(295,564)	-	-	(239,036)
Perbelanjaan lain	-	-	102,769	-	-	96,835
	119	331	(100,591)	182	2,167	25,375

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(b) Baki dan urus niaga pihak berkaitan yang ketara (sambungan)

Bank	2018			2017		
	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Syarikat- syarikat Subsidiari RM'000	Kakitangan pengurusan utama RM'000	KWSP dan kumpulan syarikat KWSP RM'000	Syarikat- syarikat Subsidiari RM'000
Amaun terhutang daripada						
Wang panggilan dan penempatan deposit	-	-	1,596,817	-	-	1,889,469
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	10,767,318	-	-	11,232,377
Aset derivatif	-	-	106,866	-	-	14,649
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	11,922	-	204,426	9,754	-	197,982
Aset kewangan pada FVOCI/pelaburan kewangan AFS	-	230,580	-	-	315,570	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan/pelaburan kewangan HTM	-	540,186	-	-	567,351	-
Lain-lain aset	-	-	246,754	-	-	313,202
	11,922	770,766	12,922,181	9,754	882,921	13,647,679
Amaun terhutang kepada						
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	-	2,754,419	-	-	6,021,155
Deposit daripada pelanggan	26,983	334,432	684,031	15,243	307,234	535,800
Liabiliti derivatif	-	-	114,214	-	-	321,562
Lain-lain liabiliti	-	-	21,684	-	-	26,943
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	5,014	-	-	5,012
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	-	926,125	-	-	1,587,979
	26,983	334,432	4,505,487	15,243	307,234	8,498,451

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(c) Kakitangan pengurusan utama

Ganjaran Pengarah dan anggota pengurusan utama lain adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Manfaat pekerja jangka pendek:				
– Yuran	2,434	2,758	1,266	1,405
– Gaji dan ganjaran lain (Nota (i))	41,491	28,528	26,031	18,133
– Caruman KWSP (Nota (i))	4,478	3,140	3,476	2,466
– Manfaat barangan	172	315	71	96
	48,575	34,741	30,844	22,100

(i) Termasuk Skim Pengekalan Tunai Kumpulan dan sumbangan majikan yang berkaitan masing-masing berjumlah RM14,394,000 dan RM7,688,000 untuk Kumpulan dan Bank. Pembayaran di bawah skim pengekalan ini adalah berdasarkan prestasi kakitangan pengurusan utama bagi tempoh 4 tahun dari 2014 hingga 2017.

Termasuk di atas adalah ganjaran Pengarah seperti yang dinyatakan dalam Nota 40.

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Had diluluskan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan bagi kakitangan pengurusan utama	31,228	28,308	20,047	16,729

(d) Pendedahan kredit yang timbul daripada urus niaga dengan pihak berkaitan.

Pendedahan kredit dengan pihak yang berkaitan selaras dengan Garis Panduan BNM yang disemak semula ke atas Urus Niaga Kredit dan Pendedahan dengan Pihak Berkaitan adalah seperti berikut:

	Kumpulan		Bank	
	2018	2017	2018	2017
Pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan (RM'000)	13,214,043	11,154,524	11,807,408	10,933,966
Peratusan pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan sebagai sebahagian daripada jumlah pendedahan kredit (%)	6.41	5.76	8.43	7.90
Peratusan pendedahan kredit tertunggak dengan pihak berkaitan yang tidak berbayar atau ingkar (%)	0.09	0.001	0.0002	0.001

Pendedahan kredit di atas berdasarkan Garis Panduan BNM yang disemak semula ke atas Urus Niaga Kredit dan Pendedahan dengan Pihak Berkaitan, yang berkuat kuasa mulai 1 Januari 2008.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

50 URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (SAMBUNGAN)

(e) Caj antara syarikat

Huraian caj antara syarikat mengikut jenis perkhidmatan yang diterima dan pengagihan geografi seperti Garis Panduan Pelaporan Kewangan BNM yang diterbitkan pada 2 Februari 2018 adalah seperti berikut:

Bank	Faedah atas deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain RM'000	Faedah atas deposit daripada pelanggan RM'000	Faedah atas Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1 RM'000	Sewa pejabat RM'000	Yuran pengurusan RM'000	Pembayaran balik perbelanjaan operasi daripada syarikat subsidiari RM'000	Lain-lain perbelanjaan RM'000
2018							
Malaysia	68,311	6,317	338	694	8,878	(295,564)	102,616
Singapura	-	160	-	7,309	126	-	-
Thailand	-	71	-	-	-	-	153
	68,311	6,548	338	8,003	9,004	(295,564)	102,769
2017							
Malaysia	141,253	8,538	339	693	8,877	(239,036)	97,045
Singapura	-	466	-	7,121	170	-	(189)
Thailand	-	68	-	-	-	-	30
	141,253	9,072	339	7,814	9,047	(239,036)	96,886

51 LAPORAN BERSEGMENT

Segmen operasi dilaporkan mengikut cara yang konsisten dengan pelaporan dalaman yang diberikan kepada ketua pembuat keputusan operasi, iaitu individu atau kumpulan yang memperuntukkan sumber dan menilai prestasi segmen operasi sesebuah entiti. Kumpulan telah menetapkan Jawatankuasa Pengurusannya sebagai ketua pembuat keputusan operasi.

Selaras dengan rangka kerja pelaporan pengurusan dalaman Kumpulan, operasi RHB Insurance Berhad ('RHB Insurance') kini dikelompokkan di bawah 'Pusat Sokongan dan Lain-lain'. RHB Insurance sebelum ini dikategorikan di bawah 'Perbankan Runcit Kumpulan'. Selaras ini, Kumpulan telah menyatakan semula maklumat segmen berkaitan.

Segmen perniagaan Kumpulan boleh disusun mengikut segmen utama berikut yang mencerminkan struktur pelaporan dalaman Kumpulan:

(a) Perbankan Runcit Kumpulan

Perbankan Runcit Kumpulan memberikan tumpuan kepada penyediaan produk dan perkhidmatan kepada pelanggan-pelanggan individu. Produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada pelanggan termasuk kemudahan kredit (gadai janji, gadai janji bukan kediaman, sewa beli, pembelian sekuriti, kad kredit serta pinjaman dan pembiayaan peribadi lain), kiriman wang, pungutan deposit, produk berkaitan pelaburan dan produk berkaitan pelaburan dan produk insurans am dan takaful.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

51 LAPORAN BERSEGMENT (SAMBUNGAN)

Segmen perniagaan Kumpulan boleh disusun mengikut segmen utama berikut yang mencerminkan struktur pelaporan dalaman Kumpulan (sambungan):

(b) Perbankan Perniagaan Kumpulan

Perbankan Perniagaan Kumpulan menyediakan keperluan pendanaan serta pungutan deposit daripada perusahaan kecil dan sederhana serta pelanggan pendorongan.

(c) Perbankan Borong Kumpulan

(i) Perbankan Korporat Kumpulan dan Perbankan Pelaburan Kumpulan

Perbankan Korporat Kumpulan memenuhi pendanaan atau pemberian pinjaman yang diperlukan oleh pelanggan korporat termasuk syarikat tersenarai awam dan entiti yang berkaitan, syarikat multinasional (termasuk Jepun), institusi kewangan dan perusahaan milik Kerajaan dan negeri. Termasuk di bawah Perbankan Korporat Kumpulan adalah aktiviti perbankan luar pesisir yang dikendalikan oleh RHB Bank (L) Ltd. di mana kemudahan pinjaman dan pemberian pinjaman ditawarkan dalam mata wang utama dan sebahagian besarnya adalah kepada pelanggan korporat.

Perbankan Pelaburan Kumpulan menyediakan khidmat nasihat, pengumpulan dana dalam penstrukturan dan penerbitan sekuriti hutang serta instrumen pasaran modal, penstrukturan semula korporat dan hutang, penggabungan dan pengambilalihan, penempatan persendirian, penaja jaminan dan penstrukturan pemberian pinjaman dua hala, pembiayaan projek, pensindikatan pinjaman, pembiayaan infrastruktur, tawaran awam permulaan bagi instrumen berkaitan ekuiti, penempatan persendirian dan penaja jaminan.

Segmen ini juga merangkumi kemudahan untuk perdagangan saham ekuiti dalam pasaran tempatan dan luar negara, pembiayaan margin saham, produk dan perkhidmatan pembrokeran niaga hadapan, perkhidmatan kustodian dan penamaan, pengurusan tunai pelaburan dan dana amanah saham.

(ii) Perbendaharaan Kumpulan dan Pasaran Global

Operasi Perbendaharaan Kumpulan dan Pasaran Global terlibat dalam dagangan hak milik dan bukan hak milik dalam sekuriti berpendapatan tetap dan pertukaran asing, dagangan derivatif dan penstrukturan, menguruskan pertukaran asing berasaskan pelanggan dan urus niaga pasaran wang, pendanaan dan pelaburan dalam ringgit dan mata wang asing bagi Kumpulan, dan juga pusat pendanaan.

(d) Perniagaan Antarabangsa Kumpulan

Perniagaan Antarabangsa Kumpulan tertumpu terutamanya kepada membekal produk dan perkhidmatan berkaitan perbankan komersial yang disediakan untuk memenuhi keperluan khusus pelanggan di negara-negara luar di mana Kumpulan mempunyai operasi. Buat masa ini, kehadiran Kumpulan di luar negara adalah di Singapura, Thailand, Brunei, Kemboja dan Lao.

(e) Pusat Sokongan dan Lain-Lain

Pusat sokongan dan lain-lain merangkumi keputusan daripada segmen perniagaan lain dalam Kumpulan (perniagaan insurans am, perkhidmatan penama, pelaburan hartanah dan penyewaan premis serta perkhidmatan kewangan lain yang berkaitan). Keputusan perniagaan lain ini tidak penting kepada Kumpulan dan dengan itu tidak memerlukan pendedahan yang berasingan dalam penyata kewangan dan telah dilaporkan dalam bentuk agregat.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

51 LAPORAN BERSEGMENT (SAMBUNGAN)

Keputusan segmen perniagaan telah disediakan berdasarkan pelaporan pengurusan dalaman Kumpulan, yang mencerminkan struktur pelaporan pengurusan organisasi. Peruntukan dalaman bagi kos, contohnya sokongan sumber tenaga, kos berpusat, pusat pendanaan dan mengguna pakai penetapan harga pemindahan, di mana sesuai, telah digunakan dalam penyediaan pelaporan segmen.

Sepanjang tahun kewangan, tidak ada mana-mana satu kumpulan pelanggan yang membentuk lebih daripada 10% hasil Kumpulan.

(a) Analisis segmen perniagaan

	←— GWB —→							Jumlah RM'000
	Perbankan Runcit Kumpulan RM'000	Perbankan Perniagaan Kumpulan RM'000	Perbendaharaan CBIB Kumpulan RM'000	Kumpulan dan Pasaran Global RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Penyingkiran antara Segmen RM'000	
2018								
Hasil luaran	2,405,341	1,084,119	1,574,483	1,359,720	536,002	(154,052)	-	6,805,613
Hasil antara segmen	18,556	-	34,019	(10,289)	6,419	8,878	(57,583)	-
Hasil segmen	2,423,897	1,084,119	1,608,502	1,349,431	542,421	(145,174)	(57,583)	6,805,613
Perbelanjaan operasi lain Termasuk:	(1,208,370)	(597,736)	(897,287)	(152,262)	(416,318)	(143,265)	57,583	(3,357,655)
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	(57,804)	(17,534)	(22,262)	(2,615)	(16,610)	(2,896)	-	(119,721)
Pelunasan aset tidak ketara	(41,098)	(23,631)	(18,186)	(4,563)	(10,135)	(3,101)	-	(100,714)
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas aset kewangan	(212,848)	(88,678)	(94,463)	(8,364)	88,691	9,660	-	(306,002)
Kerugian rosot nilai dilakukan ke atas aset bukan kewangan lain	-	-	(22,912)	(88)	-	-	-	(23,000)
Keuntungan/(Kerugian) segmen	1,002,679	397,705	593,840	1,188,717	214,794	(278,779)	-	3,118,956
Bahagian hasil syarikat usaha sama								99
Keuntungan sebelum cukai								3,119,055
Cukai								(810,143)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan								2,308,912

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

51 LAPORAN BERSEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

2018	← GWB →						Jumlah RM'000
	Perbankan Runcit Kumpulan RM'000	Perbankan Perniagaan Kumpulan RM'000	CBIB Kumpulan RM'000	Perbendaharaan dan Pasaran Global RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	
Segmen aset	85,399,122	25,354,862	52,926,258	50,642,438	25,049,775	2,409,184	241,781,639
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama							25,352
Cukai boleh diperolehi semula							389,172
Aset cukai tertunda							79,191
Aset tidak diperuntukan							890,325
Jumlah aset							<u>243,165,679</u>
Segmen liabiliti	52,510,894	25,901,243	54,095,596	56,427,360	20,089,033	1,313,292	210,337,418
Liabiliti cukai							24,578
Liabiliti cukai tertunda							2,308
Pinjaman							1,182,885
Sekuriti hutang kanan							3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1							603,221
Obligasi subordinat							3,748,655
Liabiliti tidak diperuntukan							547,002
Jumlah liabiliti							<u>219,769,731</u>
Butiran segmen lain:							
Perbelanjaan modal	134,423	89,754	41,325	12,154	34,301	8,823	320,780

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

51 LAPORAN BERSEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

	←— GWB —→							Jumlah RM'000
	Perbankan Runcit Kumpulan RM'000	Perbankan Perniagaan Kumpulan RM'000	Perbendaharaan Kumpulan CBIB Kumpulan RM'000	Kumpulan dan Pasaran Global RM'000	Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Penyingkiran antara Segmen RM'000	
2017								
Hasil luaran	2,182,928	1,016,584	1,488,823	1,327,854	537,879	(169,693)	-	6,384,375
Hasil antara segmen	20,610	-	65,851	(52,102)	6,317	11,499	(52,175)	-
Hasil segmen	2,203,538	1,016,584	1,554,674	1,275,752	544,196	(158,194)	(52,175)	6,384,375
Perbelanjaan operasi lain	(1,165,677)	(533,376)	(904,949)	(125,301)	(382,884)	(124,169)	52,175	(3,184,181)
Termasuk:								
Susut nilai hartanah, loji dan peralatan	(60,240)	(12,864)	(26,115)	(1,964)	(15,379)	(2,780)	-	(119,342)
Pelunasan aset tidak ketara	(33,930)	(15,921)	(17,128)	(3,933)	(7,844)	(2,253)	-	(81,009)
Peruntukan bagi kerugian kredit ke atas aset kewangan	(77,876)	(90,718)	(79,410)	14,819	(410,751)	1,147	-	(642,789)
Kerugian rosot nilai dimasuk kira semula ke atas aset bukan kewangan lain	-	-	-	-	-	336	-	336
Keuntungan/(Kerugian) segmen	959,985	392,490	570,315	1,165,270	(249,439)	(280,880)	-	2,557,741
Bahagian hasil syarikat usaha sama								391
Keuntungan sebelum cukai								2,558,132
Cukai								(602,092)
Keuntungan bersih bagi tahun kewangan								1,956,040

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

51 LAPORAN BERSEGMENT (SAMBUNGAN)

(a) Analisis segmen perniagaan (sambungan)

	Perbankan Runcit Kumpulan RM'000	Perbankan Perniagaan Kumpulan RM'000	←— GWB —→		Perniagaan Antarabangsa Kumpulan RM'000	Pusat Sokongan dan Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
			CBIB Kumpulan RM'000	Perbendaharaan Kumpulan dan Pasaran Global RM'000			
2017							
Segmen aset	77,185,915	24,134,440	59,842,186	40,599,762	25,643,884	2,183,279	229,589,466
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama							48,253
Cukai boleh diperolehi semula							115,874
Aset cukai tertunda							36,072
Aset tidak diperuntukan							420,261
Jumlah aset							<u>230,209,926</u>
Segmen liabiliti	47,566,692	22,809,848	62,109,781	43,540,492	20,869,184	1,224,431	198,120,428
Liabiliti cukai							33,531
Liabiliti cukai tertunda							19,698
Pinjaman							1,153,719
Sekuriti hutang kanan							3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1							602,666
Obligasi subordinat							3,748,294
Liabiliti tidak diperuntukkan							94,581
Jumlah liabiliti							<u>207,025,498</u>
Butiran segmen lain:							
Perbelanjaan modal	125,810	56,203	39,275	9,287	34,407	16,611	281,593

(b) Analisis segmen geografi:

	Hasil RM'000	Segmen aset RM'000	Perbelanjaan modal RM'000
2018			
Malaysia	6,056,037	216,328,036	277,987
Di luar Malaysia	749,576	26,837,643	42,793
	<u>6,805,613</u>	<u>243,165,679</u>	<u>320,780</u>
2017			
Malaysia	5,521,498	202,616,781	240,460
Di luar Malaysia	862,877	27,593,145	41,133
	<u>6,384,375</u>	<u>230,209,926</u>	<u>281,593</u>

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

52 NISBAH KECUKUPAN MODAL

Garis panduan BNM mengenai kecukupan modal memerlukan Kumpulan, Bank dan syarikat subsidiari Bank untuk mengekalkan tahap modal yang mencukupi bagi menangani sebarang kerugian yang mungkin timbul dari risiko kredit dan lain yang berkaitan dengan operasi pembiayaan. Nisbah kecukupan modal dikira berdasarkan modal layak yang berhubung dengan jumlah aset berlawanan risiko yang ditetapkan oleh BNM.

Berkuat kuasa mulai 30 September 2018, RHB Islamic Bank berhijrah dari Pendekatan Seragam ('SA') kepada Pendekatan Penarafan Dalam ('IRB') bagi Risiko Kredit untuk pelaporan modal pengawalseliaannya. Maklumat perbandingan RHB Islamic Bank tidak dinyatakan semula.

RHB Indochina Bank, sebuah syarikat subsidiari milik penuh Bank, adalah tertakluk kepada keperluan kecukupan modal Bank Negara Kemboja.

(a) Nisbah kecukupan modal Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		Bank [@]	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Modal Ekuiti Biasa Tahap I ('CET')/Modal Tahap I				
Modal saham	6,994,103	6,994,103	6,994,103	6,994,103
Keuntungan tertahan	14,791,837	13,249,895	12,116,174	11,019,987
Rizab lain	722,541	667,019	499,913	450,926
Rizab FVOCI/AFS	319,844	275,224	299,322	272,449
	22,828,325	21,186,241	19,909,512	18,737,465
Tolak:				
Muhibah	(2,633,383)	(2,633,383)	(1,651,542)	(1,651,542)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(563,693)	(447,837)	(504,752)	(390,769)
Aset cukai tertunda	(100,192)	(44,629)	(55,305)	(10,542)
55% daripada keuntungan terkumpul yang berpunca daripada perubahan nilai instrumen FVOCI/AFS	(175,914)	(151,373)	(164,627)	(149,847)
Pelaburan dalam syarikat subsidiari*	(127,779)	(120,542)	(4,711,343)	(3,436,416)
Potongan lain [#]	(39,524)	(35,272)	(34,675)	(30,965)
Jumlah Modal CET I	19,187,840	17,753,205	12,787,268	13,067,384
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1**	240,000	300,000	240,000	300,000
Kelayakan kepentingan bukan kawalan yang diiktiraf sebagai Modal Tahap I	10,606	20,207	-	-
Jumlah Modal Tahap I	19,438,446	18,073,412	13,027,268	13,367,384
Modal Tahap II				
Obligasi subordinat tertakluk kepada tindakan penamatan secara beransur***	300,000	300,000	300,000	300,000
Obligasi subordinat memenuhi kesemua kriteria	2,249,272	2,249,028	2,249,272	2,249,028
Instrumen modal yang layak bagi syarikat subsidiari yang dikeluarkan kepada pihak ketiga ⁺	501,504	385,523	-	-
Peruntukan melebihi kerugian yang dijangka	473,875	457,989	379,954	376,282
Peruntukan rosot nilai kolektif [^] dan rizab kawal selia~	-	399,560	-	284,839
Peruntukan am dan rizab kawal selia~	192,590	-	144,014	-
	3,717,241	3,792,100	3,073,240	3,210,149
Tolak:				
Pelaburan dalam syarikat subsidiari*	-	(30,135)	-	(859,104)
Jumlah Modal Tahap II	3,717,241	3,761,965	3,073,240	2,351,045
Jumlah Modal	23,155,687	21,835,377	16,100,508	15,718,429

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

52 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(a) Nisbah kecukupan modal Kumpulan dan Bank adalah seperti yang berikut (sambungan):

	Kumpulan		Bank [@]	
	2018	2017	2018	2017
Nisbah modal				
Sebelum dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	15.920%	14.228%	13.818%	13.523%
Nisbah Modal Tahap I	16.128%	14.485%	14.077%	13.833%
Jumlah Nisbah Modal	19.213%	17.500%	17.398%	16.266%
Selepas dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	15.488%	13.907%	13.254%	13.108%
Nisbah Modal Tahap I	15.696%	14.164%	13.514%	13.418%
Jumlah Nisbah Modal	18.780%	17.179%	16.835%	15.851%

[@] Nisbah kecukupan modal Bank merangkumi asas modal dan aset berwajaran risiko yang diperolehi daripada Bank dan syarikat subsidiari perbankan luar pesisir milik sepenuhnya, RHB Bank (L) Ltd.

* Pelaburan dalam syarikat subsidiari adalah tertakluk kepada potongan secara beransur dalam pengiraan di bawah Modal CET I berkuat kuasa mulai 1 Januari 2014 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.11 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

Selaras dengan Risiko Pasaran Basel II perenggan 5.19 & 5.20 – Pelarasan Penilaian, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – RWA) hendaklah mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan terhadap portfolio perdagangannya.

** Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1 diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap I adalah tertakluk kepada proses penamatan secara beransur berkuat kuasa mulai 1 Januari 2013 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.7 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

*** Obligasi subordinat yang diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II adalah tertakluk kepada proses penamatan secara beransur berkuat kuasa mulai 1 Januari 2013 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.7 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

+ Sukuk subordinat yang layak yang diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II yang dipegang oleh pihak ketiga seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 17.6 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM yang diterbitkan oleh sebuah syarikat subsidiari Bank yang digabungkan sepenuhnya.

^ Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif yang diagihkan kepada pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dikelaskan sebagai rosot nilai tetapi dinilai secara individu untuk rosot nilai menurut Garis Panduan BNM mengenai Pengkelasan dan Peruntukan Rosot Nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan.

∨ Menurut dokumen dasar BNM berkaitan Pelaporan Kewangan, peruntukan am merujuk kepada peruntukan kerugian yang diukur pada jumlah yang sama dengan kerugian kredit jangkaan 12-bulan hayat seperti yang ditakrifkan di bawah MFRS 9 'Instrumen Kewangan'.

~ Termasuk rizab kawal selia yang layak yang diperuntukan kepada pendedahan tidak terosot nilai tanpa kredit, yang ditentukan di bawah pendekatan seragam bagi risiko kredit Kumpulan dan Bank masing-masing sebanyak RM61,723,000 (2017: RM268,407,000) dan RM27,796,000 (2017: RM202,172,000).

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

52 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(b) Nisbah kecukupan modal RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank adalah seperti yang berikut:

	RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Modal CET I/Tahap I				
Modal saham	1,673,424	1,273,424	1,487,773	1,487,773
Keuntungan tertahan	2,013,893	1,787,323	558,690	883,218
Rizab FVOCI/AFS	(3,499)	(15,929)	20,853	26,120
	3,683,818	3,044,818	2,067,316	2,397,111
Tolak:				
Muhibah	-	-	(372,395)	(372,395)
Pelaburan dalam syarikat subsidiari, bersekutu dan usaha sama*	-	-	(1,203,286)	(1,199,358)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(4,271)	(4,412)	(27,055)	(27,700)
Aset cukai tertunda	(23,499)	(17,140)	(5,832)	(1,180)
55% daripada keuntungan terkumpul yang berpunca daripada perubahan nilai instrumen FVOCI/AFS	-	-	(11,469)	(14,366)
Potongan lain#	(4,849)	(4,296)	-	(12)
Jumlah modal CET I/Jumlah Modal Tahap I	3,651,199	3,018,970	447,279	782,100
Modal Tahap II				
Sukuk subordinat	750,000	750,000	-	-
Obligasi subordinat memenuhi kesemua kriteria	-	-	400,000	400,000
Peruntukan melebihi kerugian yang dijangka	94,333	-	-	-
Peruntukan rosot nilai kolektif^ dan rizab kawal selia~	-	343,212	-	8,987
Peruntukan am dan rizab kawal selia~	54,330	-	7,657	-
	898,663	1,093,212	407,657	408,987
Tolak:				
Pelaburan dalam syarikat subsidiari, bersekutu dan usaha sama*	-	-	-	(299,839)
Jumlah Modal Tahap II	898,663	1,093,212	407,657	109,148
Jumlah Modal	4,549,862	4,112,182	854,936	891,248

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

52 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(b) Nisbah kecukupan modal RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank adalah seperti yang berikut (sambungan):

	RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2018	2017	2018	2017
Nisbah modal				
Sebelum dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	13.222%	10.376%	21.323%	34.995%
Nisbah Modal Tahap I	13.222%	10.376%	21.323%	34.995%
Jumlah Nisbah Modal	16.476%	14.134%	40.757%	39.878%
Selepas dividen dicadangkan:				
Nisbah Modal CET I	13.222%	10.376%	21.323%	34.995%
Nisbah Modal Tahap I	13.222%	10.376%	21.323%	34.995%
Jumlah Nisbah Modal	16.476%	14.134%	40.757%	39.878%

* Pelaburan dalam syarikat subsidiari adalah tertakluk kepada potongan secara beransur dalam pengiraan di bawah Modal CET I berkuat kuasa mulai 1 Januari 2014 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.11 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

Selaras dengan Risiko Pasaran Basel II perenggan 5.19 & 5.20 – Pelarasan Penilaian, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – RWA) hendaklah mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan terhadap portfolio perdagangannya.

^ Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif yang diagihkan kepada pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dikelaskan sebagai rosot nilai tetapi dinilai secara individu untuk rosot nilai menurut Garis Panduan BNM mengenai 'Pengkelasan dan Peruntukan Rosot Nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan'.

∨ Menurut dokumen dasar BNM berkaitan Pelaporan Kewangan bagi Institusi-institusi Perbankan Islam, peruntukan am merujuk kepada peruntukan kerugian yang diukur pada jumlah yang sama dengan kerugian kredit jangkaan 12-bulan hayat seperti yang ditakrifkan di bawah MFRS 9 'Instrumen Kewangan'.

~ Termasuk rizab kawal selia yang layak yang diperuntukan kepada pendedahan tidak terosot nilai tanpa kredit, yang ditentukan di bawah pendekatan seragam bagi risiko kredit RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank masing-masing sebanyak RM42,756,000 (2017: RM204,312,000) dan RM7,501,000 (2017: RM8,987,000).

(c) Pecahan butiran aset berwajaran risiko dalam pelbagai kategori berwajaran risiko adalah seperti berikut:

2018	Kumpulan RM'000	Bank [@] RM'000	RHB	RHB
			Islamic Bank RM'000	Investment Bank RM'000
Risiko kredit	104,908,738	81,202,389	20,068,530	612,585
Risiko pasaran	3,852,444	2,945,831	268,130	678,014
Risiko operasi	11,762,542	8,394,333	1,679,551	807,022
Aset berwajaran risiko tambahan disebabkan oleh modal minimum	-	-	5,599,323	-
Jumlah aset berwajaran risiko	120,523,724	92,542,553	27,615,534	2,097,621

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

52 NISBAH KECUKUPAN MODAL (SAMBUNGAN)

(c) Pecahan butiran aset berwajaran risiko dalam pelbagai kategori berwajaran risiko adalah seperti berikut (sambungan):

2017	Kumpulan RM'000	Bank [@] RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Risiko kredit	108,296,294	85,500,785	27,456,953	718,961
Risiko pasaran	4,960,017	2,872,562	240,688	610,542
Risiko operasi	11,516,719	8,260,751	1,397,487	905,417
Jumlah aset berwajaran risiko	124,773,030	96,634,098	29,095,128	2,234,920

@ Nisbah kecukupan modal Bank merangkumi asas modal dan aset berwajaran risiko yang diperoleh daripada Bank dan syarikat subsidiari perbankan luar pesisir milik sepenuhnya, RHB Bank (L) Ltd.

Jumlah aset berwajaran risiko Kumpulan dan Bank dikira berdasar Garis Panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko: Pendekatan IRB bagi Risiko Kredit, Pendekatan Seragam bagi Risiko Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II).

Berkuat kuasa mulai 30 September 2018, jumlah aset berwajaran risiko RHB Islamic Bank dikira berdasarkan Rangka Kerja Kecukupan Modal BNM bagi Bank-bank Islam ('CAFIB'): Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalaman bagi Kredit dan Pendekatan Seragam bagi Risiko Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II). Sebelum ini, jumlah aset berwajaran risiko RHB Islamic Bank dikira berdasarkan Rangka Kerja Kecukupan Modal BNM bagi Bank-bank Islam ('CAFIB'): Pendekatan Seragam bagi Kredit dan Risiko Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas untuk Risiko Operasi (Basel II).

Jumlah aset berwajaran risiko RHB Investment Bank dikira berdasarkan Garis Panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko: Pendekatan Seragam bagi Risiko Kredit dan Pasaran dan Pendekatan Petunjuk Asas bagi Risiko Operasi (Basel II).

(d) Nisbah kecukupan modal RHB Indochina Bank adalah seperti berikut:

	2018	2017
Sebelum dividen dicadangkan: Nisbah solvensi	19.438%	18.686%
Selepas dividen dicadangkan: Nisbah solvensi	19.438%	18.686%

Nisbah Solvensi RHB Indochina Bank adalah nisbah pematuhan pengawalseliaan yang hampir menyamai piawaian di Kemboja dan dihitung mengikut Prakas B7-00-46, B7-04-206 dan B7-07-135 yang dikeluarkan oleh Bank Negara Kemboja. Nisbah ini diterbitkan sebagai nilai bersih RHB Indochina Bank dibahagikan dengan aset berwajaran risiko dan perkara di luar lembaranimbangan. Keperluan nisbah solvensi kawal selia minimum di Kemboja adalah 15%.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan

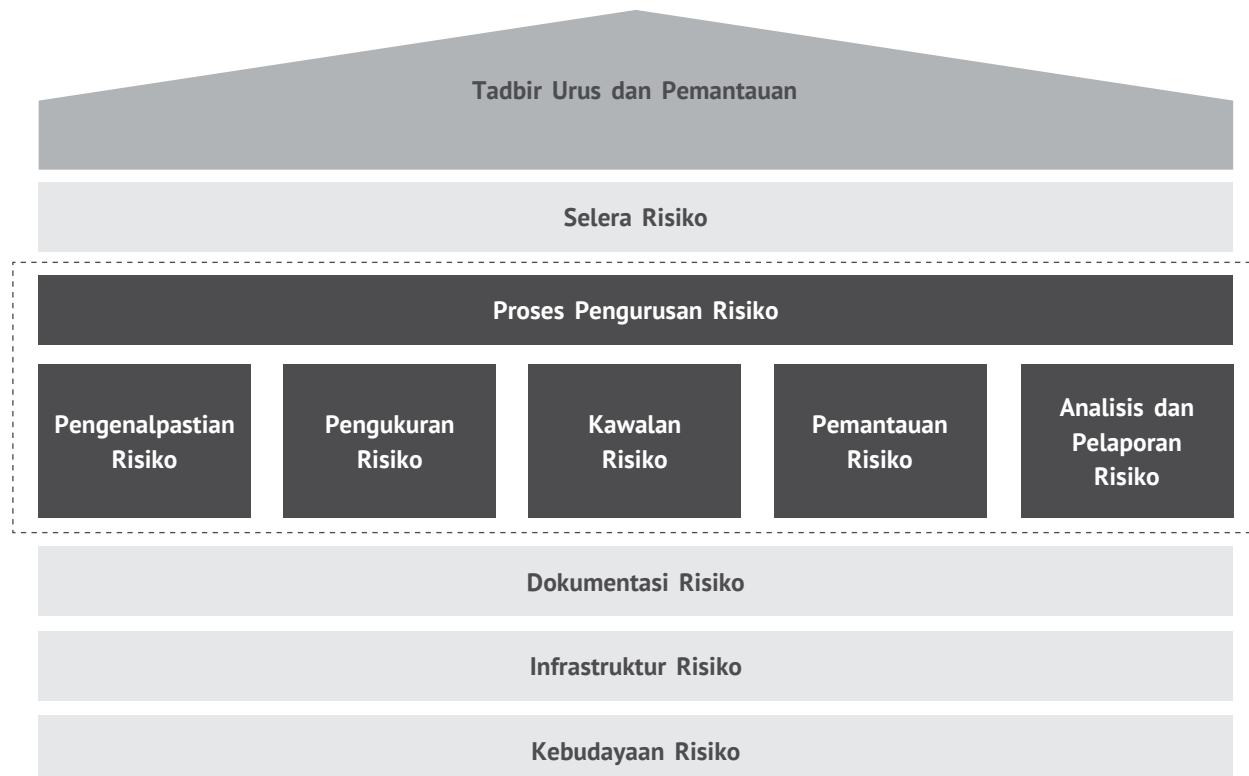
Risiko adalah sesuatu yang sedia wujud dalam aktiviti Kumpulan dan ia diurus menerusi sesuatu proses pengenalpastian, pengukuran dan pemantauan yang berterusan dengan tertakluk kepada batas serta kawalan lain. Selain daripada risiko kredit, Kumpulan terdedah kepada pelbagai jenis risiko lain seperti risiko pasaran, kecairan, operasi, undang-undang, strategik Shariah serta silang sempadan, dan bentuk risiko berlainan yang sedia wujud dalam strategi, rangkaian produk serta liputan geografi.

Pengurusan risiko yang berkesan adalah asas kepada keupayaan untuk menjana keuntungan secara konsisten sementara mengekalkan kelebihan daya saing, dan justeru itu ia merupakan bahagian utama dalam pengurusan dan operasi Kumpulan.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan mentadbir pengurusan risiko dalam Kumpulan seperti berikut:

1. Ia memberi gambaran holistik tentang persekitaran risiko dan kawalan Kumpulan, dengan pengurusan risiko disasarkan ke arah meminimumkan kerugian dan perlindungan terhadap kerugian yang mungkin berlaku, terutamanya menerusi kegagalan pemeriksaan dan kawalan yang berkesan dalam organisasi.
2. Ia menetapkan perkembangan strategik pengurusan risiko ke arah menjadi sebuah syarikat yang mencipta nilai. Ia direalisasikan dengan cara membina keupayaan dan infrastruktur yang serba canggih dalam pengurusan risiko, serta memantapkan penaksiran risiko bagi mengoptimumkan pulangan terlaras risiko.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan diwakili dalam gambar rajah berikut:

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Rangka Kerja Pengurusan Risiko mengandungi lima prinsip teras yang memacu falsafah pengurusan risiko dalam Kumpulan. Prinsip-prinsip tersebut adalah:

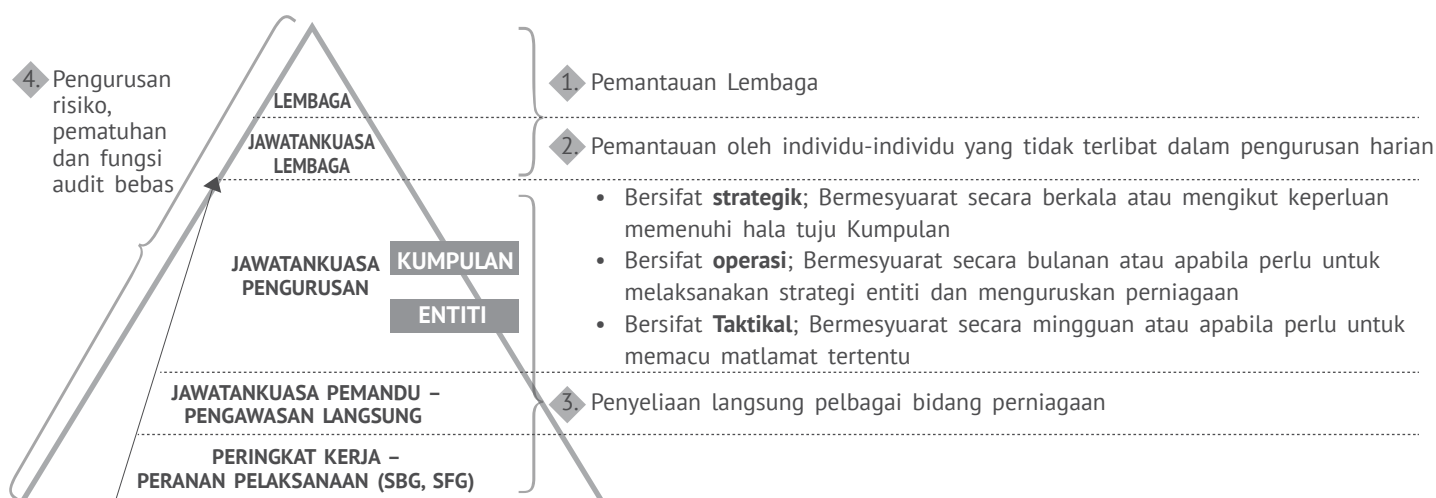
1. Tadbir urus risiko daripada Lembaga Pengarah pelbagai entiti yang beroperasi dalam Kumpulan

Tanggungjawab muktamad Lembaga Pengarah dalam Kumpulan adalah untuk memastikan bahawa suatu strategi pengurusan risiko yang berkesan telah ditetapkan dan difahami secara seragam di serata Kumpulan. Kumpulan mempunyai rangka kerja berstruktur untuk menyokong tanggungjawab pemantauan Lembaga.

Tadbir Urus dan Organisasi

Jawatankuasa Risiko Lembaga ('BRC') adalah Jawatankuasa Lembaga yang utama melaksanakan pemantauan terhadap pengurusan risiko untuk Kumpulan bagi memastikan proses pengurusan risiko Kumpulan telah ditetapkan dan berfungsi. BRC membantu Lembaga mengkaji falsafah pengurusan risiko, rangka kerja pengurusan risiko, dasar pengurusan risiko dan model pengurusan risiko Kumpulan secara keseluruhan. Sebuah Jawatankuasa Pengurusan Risiko Islam ('IRMC') turut dibentuk bagi membantu Lembaga Pengarah RHB Islamic Bank mengenai isu yang relevan dan unik kepada kewangan Islam.

Tanggungjawab untuk menyelia pengurusan harian risiko perusahaan dan hal-hal modal ditugaskan kepada Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan ('GCRC') yang terdiri daripada pihak Pengurusan Kanan Kumpulan, di mana ia melapor secara langsung kepada BRC/IRMC serta Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan ('GMC'). Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan ('ALCO Kumpulan') membantu GCRC untuk memantau risiko pasaran, risiko kecairan dan pengurusan lembaran imbalan sementara Jawatankuasa Pengurusan Risiko Bank ('IBRMC') bertanggungjawab untuk mengawasi perkara-perkara pengurusan risiko yang berkaitan dengan perniagaan Kumpulan RHB Investment Bank. Gambaran keseluruhan rangka kerja tadbir urus ini pada peringkat Kumpulan adalah seperti berikut:

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Rangka Kerja Pengurusan Risiko mengandungi lima prinsip teras yang memacu falsafah pengurusan risiko dalam Kumpulan. Prinsip-prinsip tersebut adalah: (sambungan)

Budaya Risiko

2. Pemahaman yang jelas tentang pemilikan pengurusan risiko

Pemilikan risiko yang proaktif adalah penting untuk pengurusan risiko yang berkesan. Ia mendorong budaya kesedaran risiko di seluruh Kumpulan. Kumpulan mengamalkan prinsip 'Risiko dan Pematuhan adalah Tanggungjawab Semua'.

Kumpulan Perniagaan Strategik ('SBG') dan Kumpulan Fungsian Strategik ('SFG') entiti operasi masing-masing dalam Kumpulan bertanggungjawab secara kolektif untuk mengenal pasti, mengurus dan melaporkan risiko. Unit perniagaan menguruskan risiko tertentu yang telah ditetapkan dengan sokongan perkhidmatan yang disediakan oleh unit fungsian, termasuk fungsi pengurusan risiko. Pendekatan ini berdasarkan kepada model 'tiga barisan pertahanan' seperti yang digambarkan di bawah:

BARISAN PERTAMA ..... Peringkat Perniagaan/Fungsi	<ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab menguruskan risiko operasi harian dan isu pematuhan Tanggungjawab Pegawai Risiko Perniagaan dan Pematuhan adalah untuk membantu unit perniagaan/fungsian dalam hal-hal risiko harian dan pematuhan
BARISAN KEDUA ..... Pengurusan Risiko Kumpulan & Pematuhan Kumpulan	<ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab ke atas pemantauan, mewujudkan tadbir urus dan memberi sokongan kepada unit perniagaan/fungsian hal-hal risiko dan pematuhan
BARISAN KETIGA ..... Audit Dalaman Kumpulan	<ul style="list-style-type: none"> Menyediakan jaminan bebas kepada Lembaga bahawa fungsi pengurusan risiko dan pematuhan berfungsi secara berkesan mengikut matlamat

Persekitaran dan Infrastruktur Risiko

3. Menginstitusikan organisasi yang tertumpu risiko

Di samping pemilikan risiko, budaya tertumpu risiko turut digalakkan di seluruh Kumpulan dengan mengukuhkan fungsi penyelarasan risiko pusat dan pemantauan berterusan persekitaran risiko serta kawalan dalam Kumpulan.

Fungsi Risiko & Pengurusan Kredit Kumpulan adalah bebas daripada fungsi perniagaan bagi memastikan bahawa pertimbangan yang diperlukan dalam membuat keputusan risiko/pulangan tidak terjejas oleh tekanan untuk menjanakan pendapatan dalam masa pendek. Fungsi ini dipegang oleh Ketua Pegawai Risiko Kumpulan.

Ketua-ketua perniagaan dan fungsian bertanggungjawab bagi pengurusan risiko di dalam perniagaan dan fungsi mereka, dan bagi operasi luar negara di mana mereka mempunyai tanggungjawab tadbir urus. Unit perniagaan dan fungsian mempunyai pengasingan tugas yang jelas bagi memastikan bahawa proses perniagaan berfungsi dengan berkesan. Kebertanggungjawaban diberikan kepada pihak atasan yang tertentu bagi membolehkan mereka melaksanakan tugas masing-masing dalam memenuhi strategi perniagaan tanpa menjejaskan proses pengurusan risiko.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Rangka Kerja Pengurusan Risiko mengandungi lima prinsip teras yang memacu falsafah pengurusan risiko dalam Kumpulan. Prinsip-prinsip tersebut adalah (sambungan):

Persekitaran dan Infrastruktur Risiko (sambungan)

3. Menginstitusikan organisasi yang tertumpu risiko (sambungan)

Tanggungjawab utama pengurusan risiko terletak pada pengurus-pengurus perniagaan, yang berada dalam kedudukan terbaik bagi memastikan bahawa pengurusan risiko dan kawalan sentiasa diberikan tumpuan dalam proses perniagaan. Aktiviti dan proses perniagaan dikaji semula secara berterusan bagi bidang risiko penting dan untuk melaksanakan prosedur kawalan yang sesuai untuk memastikan ianya beroperasi dalam dasar dan had korporat yang ditetapkan.

Proses pengurusan risiko di dalam Kumpulan berusaha untuk mengenal pasti, mengukur, mengawasi dan mengawal risiko supaya pendedahan risiko dikendalikan dengan secukupnya dan pulangan yang dijangka adalah mencukupi untuk menampung risiko tersebut.

- Pengenalpastian: Pengenalpastian dan analisis risiko yang sedia ada dan berpotensi adalah suatu proses yang berterusan, bagi memudahkan dan memastikan bahawa risiko dapat diuruskan dan dikawal mengikut selera risiko Kumpulan dan entiti tertentu, di mana perlu.
- Pengukuran: Risiko diukur, dinilai dan diagregatkan menggunakan metodologi pengukuran risiko kualitatif dan kuantitatif yang menyeluruh, dan proses tersebut juga berfungsi sebagai kaedah penting kerana ianya menyediakan penilaian kecukupan modal dan kesolvenan.
- Mengawal dan Memantau: Pengawasan, pencetusan dan had digunakan untuk menguruskan pendedahan risiko dan memudahkan pengenalan awal masalah yang berpotensi pada masa yang tepat.
- Analisis dan Pelaporan: Analisis risiko dan laporan yang disediakan di entiti masing-masing dan peringkat disatukan serta di peringkat perniagaan sentiasa dirujuk kepada pihak pengurusan kanan dan Lembaga daripada entiti Kumpulan yang berkaitan untuk memastikan risiko kekal mengikut selera risiko yang ditetapkan dan bagi menyokong proses membuat keputusan yang bermaklumat.

Kumpulan mengiktiraf bahawa pelaksanaan sistem dan proses pengurusan risiko yang berkesan mesti disokong oleh set dokumentasi dan infrastruktur yang mantap. Bagi mencapai tujuan ini, Kumpulan telah mewujudkan rangka kerja, dasar dan dokumen kawalan lain yang berkaitan bagi memastikan amalan dan proses yang jelas dilaksanakan secara konsisten di seluruh Kumpulan.

Dari segi infrastruktur risiko, Kumpulan telah menstrukturkan sumber dan bakatnya ke dalam fungsi tertentu, dan telah melabur dalam teknologi, ini termasuk pengurusan data bagi menyokong aktiviti pengurusan risiko Kumpulan.

Selera Risiko

4. Penjajaran pengurusan risiko kepada strategi perniagaan

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan berperanan menjajarkan strategi perniagaan kepada strategi risiko Kumpulan, dan begitu juga sebaliknya. Ini dijelaskan menerusi penetapan selera risiko dan pelan perniagaan tahunan serta belanjawan kewangan Kumpulan, yang dipermudahkan oleh langkah-langkah penyepaduan risiko dalam pengurusan modal.

Selera risiko menggambarkan jenis dan tahap risiko yang boleh diterap oleh Kumpulan dalam menyampaikan strategi perniagaannya. Ianya merupakan komponen penting dalam pengurusan risiko dan ditetapkan oleh Lembaga, dan dilaporkan melalui pelbagai metrik yang membolehkan Kumpulan menguruskan sumber modal dan jangkaan para pemegang saham.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Rangka Kerja Pengurusan Risiko mengandungi lima prinsip teras yang memacu falsafah pengurusan risiko dalam Kumpulan. Prinsip-prinsip tersebut adalah (sambungan):

Selera Risiko (sambungan)

5. Mengoptimalkan pulangan terlaras risiko

Salah satu matlamat pengurusan risiko adalah untuk mencerminkan pulangan terlaras risiko yang ditanggung oleh perniagaan di seluruh Kumpulan. Dengan mengaitkan risiko kepada modal, pengukuran pulangan terlaras risiko menyumbang kepada penciptaan nilai para pemegang saham dengan memudahkan peruntukan modal kepada perniagaan.

Strategi jangka sederhana hingga panjang serta prinsip pengurusan risiko Kumpulan adalah untuk menguatkan penyepaduan pengurusan modal dalam Kumpulan. Kumpulan sedang melaksanakan rangka kerja berasaskan pulangan terlaras risiko secara progresif bagi peruntukan modal kepada unit perniagaan dan untuk pengukuran serta pengurusan prestasi.

Bidang Risiko Utama

Sebagai sebuah institusi perbankan dengan aktiviti utama meliputi perbankan runcit, perbankan perniagaan, perbankan korporat dan perkhidmatan nasihat serta produk dan perkhidmatan perbendaharaan dan perniagaan berkaitan sekuriti dan niaga hadapan, Kumpulan adalah tertakluk kepada risiko perniagaan yang sedia wujud dalam industri perkhidmatan kewangan. Secara umumnya, risiko perniagaan boleh dikelaskan secara meluas seperti berikut:

- (i) Risiko pasaran – risiko kerugian yang timbul daripada pergerakan negatif dalam petunjuk pasaran, seperti kadar faedah/keuntungan, penyebaran kredit, harga ekuiti, kadar pertukaran mata wang serta harga komoditi di dalam portfolio perdagangan dan pendedahan tertentu dalam buku perbankan.
- (ii) Risiko kecairan – risiko Kumpulan dan Bank tidak berupaya mengekalkan aset cair yang mencukupi bagi memenuhi komitmen dan obligasi kewangannya apabila sampai tempoh dan mengurus niaga pada kos yang munasabah. Risiko kecairan juga timbul daripada ketidakupayaan untuk menguruskan penurunan yang tidak dirancang atau perubahan dalam sumber pembiayaan.
- (iii) Risiko kredit – risiko yang timbul daripada kegagalan atau ketidakupayaan pelanggan atau pihak sejawat memenuhi obligasi kewangan dan kontraktual mereka apabila tiba masanya. Obligasi ini timbul terutamanya daripada pinjaman/pembiayaan Kumpulan dan Bank, pembiayaan perdagangan serta aktiviti pendanaan, aktiviti pelaburan dan perdagangan daripada dalam atau luar lembaranimbangan.
- (iv) Risiko operasi – risiko kerugian akibat daripada ketidakmampuan atau kegagalan proses dalaman, insan, sistem dan/atau peristiwa luar, dan termasuk juga risiko IT, undang-undang dan tidak patuh Syariah tetapi tidak termasuk risiko strategik dan reputasi.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Bidang Risiko Utama (sambungan)

Bagi mengurangkan pelbagai risiko perniagaan Kumpulan dan Bank, yang berikutnya telah ditetapkan:

Risiko Pasaran

- Satu rangka kerja dasar risiko, metodologi pengukuran dan hadnya, seperti yang diluluskan oleh Lembaga, untuk mengawal kegiatan pasaran kewangan Kumpulan dan Bank dan mengenal pasti secara awal bidang potensi risiko supaya sebarang kesan buruk yang timbul daripada ketidakpastian pasaran dapat dikurangkan.
- Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan ('ALCO Kumpulan') dan GCRC memainkan peranan yang kritikal dalam mengawasi pengurusan risiko pasaran dan menyokong IRMC dan BRC dalam pengurusan risiko pasaran secara keseluruhan.
- Fungsi Pengurusan Risiko Kumpulan membentuk fungsi pusat dalam menyokong pihak Pengurusan Kanan mengendalikan proses dan kaedah, bagi memastikan kawalan risiko dan pengawasan yang memuaskan telahpun ditetapkan.
- Kumpulan dan Bank mengguna pakai kaedah pemantauan dan penilaian untuk mengukur kedudukan buku perdagangan dan faktor risiko pasaran. Kaedah penilaian risiko dalam bentuk statistik dan bukan statistik yang diguna pakai termasuklah Nilai Berisiko ('VaR'), analisis kepekaan dan ujian tekanan.
- Risiko pasaran dipantau dan dikawal terutamanya melalui struktur had dan pemicu iaitu mencantas kerugian, VaR, had perdagangan dan tanggapan yang ditetapkan menurut saiz kedudukan dan selera toleransi risiko.
- Ujian tekanan secara berkala digunakan bagi menentukan risiko pasaran di bawah keadaan pasaran yang tidak normal.

Risiko Kecairan

- ALCO Kumpulan memainkan peranan penting dalam pengurusan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank dan mewujudkan strategi bagi membantu mengawal dan mengurangkan sebarang potensi pendedahan risiko kecairan.
- Proses pengurusan kecairan melibatkan pembentukan dasar dan had pengurusan kecairan, pemantauan yang kerap terhadap had risiko kecairan, melakukan ujian tekanan secara kerap dan mewujudkan pelan pendanaan luar jangka. Proses ini adalah tertakluk kepada kajian semula yang dilakukan secara kerap untuk memastikan ianya kekal relevan dalam konteks pasaran semasa.
- Had terhadap bahagian minimum dana mencapai kematangan yang tersedia ada untuk memenuhi obligasi dan tahap minimum kemudahan antara bank serta kemudahan pinjaman lain ditetapkan untuk memastikan simpanan yang mencukupi untuk pengeluaran yang timbul daripada tahap permintaan yang tidak dijangka.
- Pengkalan dan pemantauan nisbah pengurusan kecairan yang telah ditentukan.
- Kumpulan dan Bank telah mewujudkan Prosedur Pengurusan Insiden Kecairan bagi mengurus sebarang potensi berlakunya kejadian kecairan negatif, di mana ia boleh dilaksanakan tepat pada masanya supaya tindakan sewajarnya dapat diambil bagi mengurangkan sebarang perkembangan pasaran yang tidak dijangka.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Bidang Risiko Utama (sambungan)

Risiko Kredit

- Kumpulan dan Bank mematuhi dasar kredit yang diluluskan oleh Lembaga yang menyokong pembangunan budaya kredit yang kukuh dengan matlamat untuk mengekalkan kepelbagaian portfolio yang menangani risiko kredit dan mengurangkan kebimbangan terhadap kerugian yang tidak diduga.
- Amalan terbaik pasaran antarabangsa juga diterapkan ke dalam dasar ini.
- Jawatankuasa Kredit Kumpulan ('GCC') bertanggungjawab memastikan pematuhan terhadap selera risiko kredit yang telah diluluskan oleh Lembaga serta keberkesanan pengurusan risiko kredit. GCC adalah jawatankuasa pengurusan kanan yang diberi kuasa untuk meluluskan atau menolak semua pelaburan kewangan, kredit rakan niaga dan pinjaman/pembiayaan sehingga had ambang yang ditetapkan.
- Jawatankuasa Penaja Jaminan Pelaburan Kumpulan ('GIUC') mempertimbangkan, meluluskan dan menolak cadangan berkaitan perniagaan broker saham/ekuiti/niaga hadapan seperti penaja jaminan ekuiti, derivatif ekuiti dan produk berstruktur, dan pembiayaan margin saham.
- GCC dan GIUC mengemukakan kepada Jawatankuasa Kredit Lembaga ('BCC') bagi pengesahan atau veto sekiranya pembiayaan melebihi tahap yang telah ditetapkan.
- Kumpulan dan Bank juga memastikan bahawa proses dalaman dan piawai penaja jaminan dipatuhi sebelum cadangan kredit diluluskan. Kesemua cadangan kredit terlebih dahulu dinilai oleh unit perniagaan asal sebelum diserahkan untuk penilaian kepada jawatankuasa yang berkaitan bagi mendapatkan kelulusan. Dengan pengecualian permohonan kredit untuk pengguna dan produk yang diluluskan di bawah pinjaman/pembiayaan program yang boleh diluluskan oleh penyelia unit perniagaan, kesemua kemudahan kredit lain adalah tertakluk kepada penilaian bebas oleh pasukan penilai kredit terkhusus dan berpengalaman di Ibu Pejabat. Bagi pemeriksaan dan kawalan yang tepat, kelulusan bersama diperlukan bagi semua kelulusan pinjaman budi bicara di antara perniagaan dan penaja jamin kredit bebas. Pinjaman/pembiayaan yang melebihi had bidang kuasa pinjaman yang diwakilkan, akan dirujuk kepada jawatankuasa berkaitan bagi kelulusan.
- Model penarafan kredit dalaman adalah sebahagian penting pengurusan risiko kredit, proses membuat keputusan dan pengiraan modal kawal selia bagi Kumpulan dan Bank.
- Akaun pelanggan akan dikaji dalam jarak waktu yang tetap dan kredit yang semakin lemah dipindahkan kepada Pemulihan Pinjaman untuk pengurusan yang lebih berkesan.
- Had/arahan pendedahan pihak rakan niaga, industri dan produk telah ditetapkan dan hubungan ganjaran risiko telah disusun dengan matlamat untuk mengekalkan kepelbagaian profil kredit dan mengesan tumpuan risiko yang berubah disebabkan perubahan pasaran dan peristiwa luaran.
- Bank telah mendapat kelulusan BNM untuk mengguna pakai pendekatan Berdasarkan Penarafan Dalaman ('IRB') bagi risiko kredit, di mana pendekatan Basel II dan komponen program utama yang lebih maju dilaksanakan, termasuk (i) meningkatkan pulangan ekonomi Bank menggunakan rangka kerja risiko kredit dan metodologi yang telah ditetapkan, (ii) melaksana dan menggunakan model pemarkahan kredit empirik bagi pembiayaan pengguna dan model penggredan kredit untuk pinjaman/pembiayaan perniagaan, dan (iii) merangka dan melaksana model kerugian yang dijangka dan tidak dijangka.
- Pelan sedang dilaksanakan untuk memindahkan portfolio penting kepada pendekatan IRB bagi risiko kredit.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(a) Objektif dan Dasar Pengurusan Risiko Kewangan (sambungan)

Bidang Risiko Utama (sambungan)

Risiko Operasi

- Fungsi Pengurusan Risiko Kumpulan bertanggungjawab membangunkan dasar risiko operasi, rangka kerja dan metodologi di seluruh Kumpulan, dan memberi panduan serta maklumat kepada unit perniagaan tentang bidang risiko operasi. Unit perniagaan masing-masing bertanggungjawab terutamanya bagi menguruskan risiko operasi harian. Di antara kaedah kawalan yang digunakan termasuklah Penilaian Sendiri Risiko dan Kawalan, Petunjuk Risiko Utama, Pengurusan Insiden dan Kerugian dan Analisis Senario.
- Kumpulan dan Bank menggunakan sistem pengurusan risiko operasi yang mempunyai aplikasi bersepadu bagi menyokong seluruh proses pengurusan risiko operasi. Sistem ini akan memudahkan keupayaan Kumpulan dan Bank dalam berhadapan dengan Pendekatan Pengukuran Lanjutan bagi Rangka Kerja Basel II pada masa hadapan.
- Kumpulan dan Bank mempunyai program Perancangan Kesenambungan Perniagaan ('BCP') untuk operasi dan aktiviti perniagaan yang kritikal di Ibu Pejabat, pusat data, dan cawangannya. Program BCP adalah tertakluk kepada ujian berkala untuk memastikan keberkesanan, keutuhan dan kefungsiannya.
- Terdapat penambahbaikan yang berterusan terhadap dasar, prosedur dan langkah-langkah dalaman yang sedia ada; serta tinjauan dalaman, pemantauan pematuhan dan audit dilaksanakan secara kerap untuk mencegah dan/atau meminimumkan kerugian yang tidak diduga.
- Pelaporan risiko operasi dibuat secara kerap kepada pihak pengurusan kanan, jawatankuasa dan lembaga yang berkaitan agar lebih mudah mengenal pasti kesilapan operasi yang merugikan, melakukan tindakan pembetulan secara segera, dan memastikan keputusan serta pelan tindakan yang bersesuaian untuk mengurangkan risiko.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori

Kumpulan 2018	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	12,553,188	-	-	12,553,188
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	898,120	-	-	898,120
Aset kewangan pada FVTPL	-	3,800,649	-	3,800,649
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	32,577,833	32,577,833
- Instrumen hutang	-	-	31,900,621	31,900,621
- Instrumen ekuiti	-	-	677,212	677,212
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	14,090,275	-	-	14,090,275
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	165,629,774	-	-	165,629,774
Baki pelanggan dan broker	943,056	-	-	943,056
Aset kewangan lain	956,588	-	-	956,588
Aset derivatif	-	1,131,057	-	1,131,057
	195,071,001	4,931,706	32,577,833	232,580,540
LIABILITI				
Deposit daripada pelanggan	178,856,330	-	-	178,856,330
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	18,290,894	-	-	18,290,894
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	2,194,324	-	-	2,194,324
Bil dan penerimaan belum dibayar	301,603	-	-	301,603
Baki pelanggan dan broker	841,782	-	-	841,782
Liabiliti kewangan lain	2,583,306	-	-	2,583,306
Liabiliti derivatif	-	1,116,701	-	1,116,701
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	5,266,116	-	-	5,266,116
Pinjaman	1,182,885	-	-	1,182,885
Sekuriti hutang kanan	3,323,664	-	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	603,221	-	-	603,221
Obligasi subordinat	3,748,655	-	-	3,748,655
	217,192,780	1,116,701	-	218,309,481

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

Kumpulan 2017	Pinjaman dan belum terima RM'000	Aset pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Pelaburan kewangan AFS RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000	Jumlah RM'000
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	9,951,878	-	-	-	9,951,878
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	1,161,601	-	-	-	1,161,601
Aset kewangan pada FVTPL	-	2,564,269	-	-	2,564,269
Pelaburan kewangan AFS	-	-	25,816,616	-	25,816,616
Pelaburan kewangan HTM	-	-	-	19,045,943	19,045,943
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	158,301,463	-	-	-	158,301,463
Baki pelanggan dan broker	1,599,594	-	-	-	1,599,594
Aset kewangan lain	755,025	-	-	-	755,025
Aset derivatif	-	1,826,667	-	-	1,826,667
	171,769,561	4,390,936	25,816,616	19,045,943	221,023,056

	Liabiliti pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Liabiliti kewangan lain pada kos dilunaskan RM'000	Jumlah RM'000
LIABILITI			
Deposit daripada pelanggan	-	166,865,031	166,865,031
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	21,079,737	21,079,737
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	604,163	604,163
Bil dan penerimaan belum dibayar	-	302,152	302,152
Baki pelanggan dan broker	-	1,369,395	1,369,395
Liabiliti kewangan lain	-	2,253,247	2,253,247
Liabiliti derivatif	2,551,504	-	2,551,504
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	1,729,606	1,729,606
Pinjaman	-	1,153,719	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	-	3,252,581	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	602,666	602,666
Obligasi subordinat	-	3,748,294	3,748,294
	2,551,504	202,960,591	205,512,095

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

Bank 2018	Pada kos dilunaskan RM'000	Pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Pada nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain RM'000	Jumlah RM'000
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	8,855,326	-	-	8,855,326
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	10,990,797	-	-	10,990,797
Aset kewangan pada FVTPL	-	1,891,771	-	1,891,771
Aset kewangan pada FVOCI	-	-	27,584,376	27,584,376
- Instrumen hutang	-	-	26,946,919	26,946,919
- Instrumen ekuiti	-	-	637,457	637,457
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	10,228,651	-	-	10,228,651
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	108,216,146	-	-	108,216,146
Aset kewangan lain	602,692	-	-	602,692
Aset derivatif	-	1,147,494	-	1,147,494
	138,893,612	3,039,265	27,584,376	169,517,253
LIABILITI				
Deposit daripada pelanggan	127,145,222	-	-	127,145,222
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	17,526,185	-	-	17,526,185
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	3,120,449	-	-	3,120,449
Bil dan penerimaan belum dibayar	247,552	-	-	247,552
Liabiliti kewangan lain	1,932,128	-	-	1,932,128
Liabiliti derivatif	-	1,120,287	-	1,120,287
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	2,995,877	-	-	2,995,877
Pinjaman	981,849	-	-	981,849
Sekuriti hutang kanan	3,323,664	-	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	608,235	-	-	608,235
Obligasi subordinat	2,589,066	-	-	2,589,066
	160,470,227	1,120,287	-	161,590,514

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(b) Instrumen Kewangan mengikut Kategori (sambungan)

Bank 2017	Pinjaman dan belum terima RM'000	Aset pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Pelaburan kewangan AFS RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000	Jumlah RM'000
ASET					
Tunai dan dana jangka pendek	7,614,663	-	-	-	7,614,663
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	11,275,105	-	-	-	11,275,105
Aset kewangan pada FVTPL	-	828,006	-	-	828,006
Pelaburan kewangan AFS	-	-	21,427,655	-	21,427,655
Pelaburan kewangan HTM	-	-	-	14,496,205	14,496,205
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	109,530,317	-	-	-	109,530,317
Aset kewangan lain	584,214	-	-	-	584,214
Aset derivatif	-	1,834,676	-	-	1,834,676
	129,004,299	2,662,682	21,427,655	14,496,205	167,590,841

	Liabiliti pada nilai saksama menerusi keuntungan atau kerugian RM'000	Liabiliti kewangan lain pada kos dilunaskan RM'000	Jumlah RM'000
LIABILITI			
Deposit daripada pelanggan	-	121,237,748	121,237,748
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	22,031,408	22,031,408
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	1,587,979	1,587,979
Bil dan penerimaan belum dibayar	-	286,751	286,751
Liabiliti kewangan lain	-	1,333,666	1,333,666
Liabiliti derivatif	2,513,980	-	2,513,980
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	1,729,606	1,729,606
Pinjaman	-	978,068	978,068
Sekuriti hutang kanan	-	3,252,581	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	607,678	607,678
Obligasi subordinat	-	2,588,638	2,588,638
	2,513,980	155,634,123	158,148,103

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran

Penilaian sensitiviti risiko pasaran adalah berdasarkan perubahan dalam pembolehubah utama, seperti kadar faedah/keuntungan dan kadar pertukaran mata wang asing, sementara kesemua pembolehubah lain kekal tidak berubah. Faktor sensitiviti yang digunakan merupakan andaian berdasarkan anjakan selari dalam pembolehubah utama bagi menunjukkan kesan terhadap kedudukan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank.

Senario yang digunakan adalah berdasarkan andaian bahawa semua pembolehubah utama bagi kesemua kematangan bergerak pada masa yang sama dan mengikut magnitud yang sama dan tidak melibatkan tindakan yang mana jika, tidak akan diambil oleh unit perniagaan dan pengurusan risiko untuk mengurangkan kesan terhadap pergerakan dalam pembolehubah utama. Kumpulan dan Bank berusaha memastikan bahawa profil risiko kadar faedah/keuntungan diurus untuk meminimumkan kerugian dan mengoptimumkan hasil bersih.

(i) Analisis sensitiviti kadar faedah/keuntungan

Keputusan sensitiviti kadar faedah/keuntungan di bawah menunjukkan kesan terhadap keuntungan selepas cukai dan ekuiti aset kewangan serta liabiliti kewangan dengan kadar faedah/keuntungan terapung serta aset kewangan dan liabiliti kewangan dengan kadar tetap:

	Kumpulan		Bank	
	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan terhadap rizab RM'000	Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Kesan terhadap rizab RM'000
2018				
+100 bps	120,789	(1,101,111)	79,444	(930,795)
-100 bps	(109,937)	1,192,661	(70,218)	1,007,497
2017				
+100 bps	146,031	(773,749)	108,529	(639,044)
-100 bps	(140,586)	830,583	(104,227)	686,565

Keputusan di atas menunjukkan aset dan liabiliti kewangan yang telah disediakan mengikut asas berikut:

- Kesan terhadap keuntungan selepas cukai adalah jumlah perubahan penilaian ke atas instrumen pendapatan tetap yang dipegang dalam portfolio perdagangan dan pergerakan perolehan untuk semua aset dan liabiliti sensitif kadar faedah/keuntungan jangka pendek (dengan kematangan atas tempoh penetapan semula harga sehingga satu tahun) yang tidak dipegang dalam portfolio perdagangan. Pergerakan perolehan bagi aset dan liabiliti sensitif kadar faedah/keuntungan jangka pendek, menggunakan suatu set pengaruh risiko dengan jalur masa masing-masing untuk merangsang kesan perubahan kadar faedah/keuntungan 100 bps (2017: 100 bps). Bagi aset dan liabiliti tanpa kematangan tetap, contohnya, akaun semasa dan simpanan, andaian tertentu dibuat untuk mencerminkan sifat sensitif sebenar aset dan liabiliti dengan kadar faedah/keuntungan ini.
- Kesan terhadap rizab menunjukkan perubahan dalam nilai saksama bagi instrumen pendapatan tetap yang dipegang dalam portfolio FVOCI/AFS yang timbul daripada anjakan dalam kadar faedah/keuntungan.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

(ii) Analisis sensitiviti pertukaran mata wang asing

Sensitiviti pertukaran mata wang asing mewakili kesan tambah nilai atau susut nilai mata wang asing. Kadar (terutamanya terdiri daripada USD dan SGD) pada kedudukan mata wang yang disatukan, sementara pembolehubah lain kekal berterusan.

	Kumpulan Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000	Bank Kesan terhadap keuntungan selepas cukai RM'000
2018		
+10%	53,963	28,829
-10%	(53,963)	(28,829)
2017		
+10%	26,699	9,642
-10%	(26,699)	(9,642)

Kesan terhadap keuntungan selepas cukai dianggar berdasarkan andaian bahawa pertukaran asing bergerak dengan jumlah yang sama dan semua pembolehubah lain adalah malar dan berdasarkan kedudukan tarikh laporan yang tetap.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang:

Kumpulan 2018	←————— Buku bukan perdagangan —————→						Tidak sensitif faedah	Buku perdagangan	Jumlah
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 - 3 bulan RM'000	>3 - 6 bulan RM'000	>6 - 12 bulan RM'000	>1 - 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	9,916,148	-	-	-	-	-	2,637,040	-	12,553,188
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	488,697	115,376	286,534	-	-	7,513	-	898,120
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	3,800,649	3,800,649
Aset kewangan pada FVOCI	1,055,897	762,010	775,427	1,070,840	4,719,355	23,224,603	969,701	-	32,577,833
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	472,781	407,057	538,140	1,349,167	4,366,125	6,927,339	29,666	-	14,090,275
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	125,853,456	10,241,490	3,108,080	1,896,768	3,881,149	20,536,837	111,994	-	165,629,774
Baki pelanggan dan broker	24,041	-	-	-	-	-	919,015	-	943,056
Aset insurans semula	-	-	-	-	-	-	511,236	-	511,236
Lain-lain aset	-	-	-	-	-	3,329	1,486,510	-	1,489,839
Aset derivatif	-	-	-	-	-	-	-	1,131,057	1,131,057
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	4,795,230	-	4,795,230
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	389,172	-	389,172
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	79,191	-	79,191
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	25,352	-	25,352
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	999,962	-	999,962
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,649,307	-	2,649,307
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	602,438	-	602,438
JUMLAH ASET	137,322,323	11,899,254	4,537,023	4,603,309	12,966,629	50,692,108	16,213,327	4,931,706	243,165,679

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Kumpulan 2018	← Buku bukan perdagangan →						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 - 3 bulan RM'000	>3 - 6 bulan RM'000	>6 - 12 bulan RM'000	>1 - 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
LIABILITI									
Deposit daripada pelanggan	53,250,313	31,065,053	28,242,051	33,753,531	1,296,097	898,794	30,350,491	-	178,856,330
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	8,143,457	6,652,932	2,853,268	230,144	193,304	110,763	107,026	-	18,290,894
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	831,313	957,616	194,085	-	-	205,992	5,318	-	2,194,324
Bil dan penerimaan belum dibayar	20,803	31,790	-	-	-	-	249,010	-	301,603
Baki pelanggan dan broker	-	-	-	-	-	-	841,782	-	841,782
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	-	-	-	-	1,094,114	-	1,094,114
Lain-lain liabiliti	87,499	1,343	12,786	23,741	78,579	1,300	2,717,308	-	2,922,556
Liabiliti derivatif	-	-	-	621	-	3,146	-	1,112,934	1,116,701
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	1,725,000	3,500,000	-	41,116	-	5,266,116
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	24,578	-	24,578
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	2,308	-	2,308
Pinjaman	143,314	142,916	25,827	20,662	847,129	-	3,037	-	1,182,885
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	1,238,957	2,063,245	-	21,462	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	369,893	-	225,000	-	-	8,328	-	603,221
Obligasi subordinat	-	-	500,000	1,000,000	999,849	1,199,424	49,382	-	3,748,655
JUMLAH LIABILITI	62,476,699	39,221,543	31,828,017	38,217,656	8,978,203	2,419,419	35,515,260	1,112,934	219,769,731
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	23,357,987	-	23,357,987
NCI	-	-	-	-	-	-	37,961	-	37,961
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	62,476,699	39,221,543	31,828,017	38,217,656	8,978,203	2,419,419	58,911,208	1,112,934	243,165,679
Jurang sensitiviti faedah atas lembaranimbangan	74,845,624	(27,322,289)	(27,290,994)	(33,614,347)	3,988,426	48,272,689			
Jurang sensitiviti faedah luar lembaranimbangan	1,420,543	581,343	1,040,905	1,876,266	5,170,736	762,545			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	76,266,167	(26,740,946)	(26,250,089)	(31,738,081)	9,159,162	49,035,234			

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Kumpulan 2017	← Buku bukan perdagangan →						Tidak sensitif faedah	Buku perdagangan	Jumlah
	Sehingga 1 bulan	>1 - 3 bulan	>3 - 6 bulan	>6 - 12 bulan	>1 - 3 tahun	Melebihi 3 tahun			
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	7,217,684	-	-	-	-	-	2,734,194	-	9,951,878
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	965,572	125,599	60,973	621	-	8,836	-	1,161,601
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	2,564,269	2,564,269
Pelaburan kewangan AFS	693,111	1,297,511	883,870	1,408,580	6,263,677	14,109,740	1,160,127 [#]	-	25,816,616
Pelaburan kewangan HTM	157,456	3,729,889	694,659	1,409,914	4,860,912	8,054,550	138,563 [#]	-	19,045,943
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan									
- berbayar	119,715,379	10,503,834	3,201,454	541,191	6,482,348	15,355,413	760,034	-	156,559,653
- rosot nilai	-	-	-	-	-	-	1,741,810 [*]	-	1,741,810
Baki pelanggan dan broker	220,222	-	-	-	-	-	1,379,372	-	1,599,594
Aset insurans semula	-	-	-	-	-	-	482,760	-	482,760
Lain-lain aset	-	100	100	-	-	3,412	1,102,436	-	1,106,048
Aset derivatif	-	-	-	-	-	-	-	1,826,667	1,826,667
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	4,001,002	-	4,001,002
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	115,874	-	115,874
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	36,072	-	36,072
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	48,253	-	48,253
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,013,710	-	1,013,710
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,649,307	-	2,649,307
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	488,869	-	488,869
JUMLAH ASET	128,003,852	16,496,906	4,905,682	3,420,658	17,607,558	37,523,115	17,861,219	4,390,936	230,209,926

Termasuk kerugian rosot nilai.

* Ini mewakili pinjaman rosot nilai yang masih tertunggak selepas menolak peruntukan rosot nilai individu dan peruntukan rosot nilai kolektif.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Kumpulan kepada risiko kadar faedah/keuntungan. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Kumpulan 2017	← Buku bukan perdagangan →						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 - 3 bulan RM'000	>3 - 6 bulan RM'000	>6 - 12 bulan RM'000	>1 - 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
LIABILITI									
Deposit daripada pelanggan	57,149,272	28,099,987	32,084,700	20,303,029	433,603	518,349	28,276,091	-	166,865,031
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	8,363,025	8,961,924	2,958,012	324,083	228,293	172,502	71,898	-	21,079,737
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	603,909	-	-	-	-	-	254	-	604,163
Bil dan penerimaan belum dibayar	49,497	8,864	-	-	-	-	243,791	-	302,152
Baki pelanggan dan broker	107,991	-	-	-	-	-	1,261,404	-	1,369,395
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	-	-	-	-	998,310	-	998,310
Lain-lain liabiliti	20,150	4,987	2,610	27,142	42,848	4,300	2,613,074	-	2,715,111
Liabiliti derivatif	-	-	-	1,588	1,493	-	-	2,548,423	2,551,504
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	1,725,000	-	4,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	33,531	-	33,531
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	19,698	-	19,698
Pinjaman	175,576	20,233	25,291	109,722	820,600	-	2,297	-	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	-	1,212,233	2,019,331	21,017	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	-	-	594,461	-	8,205	-	602,666
Obligasi subordinat	-	-	-	-	2,499,743	1,199,285	49,266	-	3,748,294
JUMLAH LIABILITI	66,469,420	37,095,995	35,070,613	20,765,564	7,558,274	3,913,767	33,603,442	2,548,423	207,025,498
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	23,149,714	-	23,149,714
NCI	-	-	-	-	-	-	34,714	-	34,714
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	66,469,420	37,095,995	35,070,613	20,765,564	7,558,274	3,913,767	56,787,870	2,548,423	230,209,926
Jurang sensitiviti faedah atas lembaranimbangan	61,534,432	(20,599,089)	(30,164,931)	(17,344,906)	10,049,284	33,609,348			
Jurang sensitiviti faedah luar lembaranimbangan	750,000	431,954	794,793	(306,754)	(1,053,710)	1,305,145			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	62,284,432	(20,167,135)	(29,370,138)	(17,651,660)	8,995,574	34,914,493			

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Bank kepada risiko kadar faedah. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Bank 2018	←————— Buku bukan perdagangan —————→						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 - 3 bulan RM'000	>3 - 6 bulan RM'000	>6 - 12 bulan RM'000	>1 - 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	7,860,706	-	-	-	-	-	994,620	-	8,855,326
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	1,491,004	533,079	249,681	2,540,810	6,077,013	99,210	-	10,990,797
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	1,891,771	1,891,771
Aset kewangan pada FVOCI	964,986	563,176	745,384	942,413	3,972,026	19,512,407	883,984	-	27,584,376
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	336,414	347,041	438,140	1,193,527	3,499,435	4,412,661	1,433	-	10,228,651
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	85,413,311	8,284,523	2,718,036	1,780,004	3,628,991	5,954,210	437,071	-	108,216,146
Lain-lain aset	-	-	-	-	-	-	921,813	-	921,813
Aset derivatif	-	-	-	-	-	-	-	1,147,494	1,147,494
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	2,978,677	-	2,978,677
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	351,451	-	351,451
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	32,490	-	32,490
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,911,660	-	4,911,660
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	753,531	-	753,531
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,651,542	-	1,651,542
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	527,562	-	527,562
JUMLAH ASET	94,575,417	10,685,744	4,434,639	4,165,625	13,641,262	35,956,291	14,545,044	3,039,265	181,043,287

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Bank kepada risiko kadar faedah. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Bank 2018	←————— Buku bukan perdagangan —————→						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 – 3 bulan RM'000	>3 – 6 bulan RM'000	>6 – 12 bulan RM'000	>1 – 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
LIABILITI									
Deposit daripada pelanggan	40,053,794	20,524,628	18,184,544	23,149,265	1,113,157	809,278	23,310,556	-	127,145,222
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	7,984,058	6,607,584	2,374,142	181,368	190,045	73,575	115,413	-	17,526,185
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	1,429,471	1,280,908	194,085	-	-	205,992	9,993	-	3,120,449
Bil dan penerimaan belum dibayar	8,056	-	-	-	-	-	239,496	-	247,552
Lain-lain liabiliti	87,499	1,343	12,786	23,741	78,579	1,300	1,876,875	-	2,082,123
Liabiliti derivatif	-	-	-	621	-	3,146	-	1,116,520	1,120,287
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	1,725,000	1,250,000	-	20,877	-	2,995,877
Pinjaman	-	85,436	25,827	20,662	847,129	-	2,795	-	981,849
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	1,238,957	2,063,245	-	21,462	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	369,893	-	230,000	-	-	8,342	-	608,235
Obligasi subordinat	-	-	-	1,000,000	799,849	749,424	39,793	-	2,589,066
JUMLAH LIABILITI	49,562,878	28,869,792	20,791,384	27,569,614	6,342,004	1,842,715	25,645,602	1,116,520	161,740,509
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	19,302,778	-	19,302,778
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	49,562,878	28,869,792	20,791,384	27,569,614	6,342,004	1,842,715	44,948,380	1,116,520	181,043,287
Jurang sensitiviti faedah atas lembaranimbangan	45,012,539	(18,184,048)	(16,356,745)	(23,403,989)	7,299,258	34,113,576			
Jurang sensitiviti faedah luar lembaranimbangan	1,420,543	581,343	1,165,905	2,086,266	5,260,736	1,947,545			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	46,433,082	(17,602,705)	(15,190,840)	(21,317,723)	12,559,994	36,061,121			

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Bank kepada risiko kadar faedah. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Bank 2017	←————— Buku bukan perdagangan —————→						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 – 3 bulan RM'000	>3 – 6 bulan RM'000	>6 – 12 bulan RM'000	>1 – 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
ASET									
Tunai dan dana jangka pendek	5,675,866	-	-	-	-	-	1,938,797	-	7,614,663
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	1,442,665	1,311,761	1,137,710	2,588,417	4,497,775	296,777	-	11,275,105
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	-	-	-	-	-	828,006	828,006
Pelaburan kewangan AFS	404,087	1,272,492	768,507	1,197,453	5,509,015	11,250,327	1,025,774 [#]	-	21,427,655
Pelaburan kewangan HTM	13,920	2,057,607	441,485	1,106,097	4,572,445	6,189,711	114,940 [#]	-	14,496,205
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan									
- berbayar	87,038,882	8,900,632	2,533,195	370,147	4,080,088	4,567,238	555,851	-	108,046,033
- rosot nilai	-	-	-	-	-	-	1,484,284 [*]	-	1,484,284
Lain-lain aset	-	-	-	-	-	-	906,895	-	906,895
Aset derivatif	-	-	-	-	-	-	-	1,834,676	1,834,676
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	2,538,107	-	2,538,107
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	58,871	-	58,871
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,495,837	-	4,495,837
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	756,434	-	756,434
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,651,542	-	1,651,542
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	415,690	-	415,690
JUMLAH ASET	93,132,755	13,673,396	5,054,948	3,811,407	16,749,965	26,505,051	16,239,799	2,662,682	177,830,003

Termasuk kerugian rosot nilai.

* Ini mewakili pinjaman rosot nilai yang masih tertunggak selepas menolak peruntukan rosot nilai individu dan peruntukan rosot nilai kolektif.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Risiko Pasaran (sambungan)

Risiko kadar faedah/keuntungan (sambungan)

Jadual di bawah meringkaskan pendedahan Bank kepada risiko kadar faedah. Amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) dikategorikan mengikut tarikh penetapan semula harga kontraktual atau tarikh matang (sambungan):

Bank 2017	←————— Buku bukan perdagangan —————→						Tidak sensitif faedah RM'000	Buku perdagangan RM'000	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 bulan RM'000	>1 – 3 bulan RM'000	>3 – 6 bulan RM'000	>6 – 12 bulan RM'000	>1 – 3 tahun RM'000	Melebihi 3 tahun RM'000			
LIABILITI									
Deposit daripada pelanggan	44,963,509	19,348,883	20,801,640	12,010,770	428,470	516,289	23,168,187	-	121,237,748
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	8,791,978	9,667,698	2,781,703	312,808	227,598	152,512	97,111	-	22,031,408
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	968,712	609,921	-	-	-	9,346	-	1,587,979
Bil dan penerimaan belum dibayar	49,497	2,679	-	-	-	-	234,575	-	286,751
Lain-lain liabiliti	20,150	4,987	2,610	27,142	42,848	4,300	1,471,509	-	1,573,546
Liabiliti derivatif	-	-	-	792	1,493	-	-	2,511,695	2,513,980
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	1,725,000	-	4,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	14,467	-	14,467
Pinjaman	-	20,233	25,291	109,722	820,600	-	2,222	-	978,068
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	-	1,212,233	2,019,331	21,017	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	-	-	599,460	-	8,218	-	607,678
Obligasi subordinat	-	-	-	-	1,799,743	749,285	39,610	-	2,588,638
JUMLAH LIABILITI	53,825,134	30,013,192	24,221,165	12,461,234	6,857,445	3,441,717	25,070,868	2,511,695	158,402,450
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	19,427,553	-	19,427,553
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	53,825,134	30,013,192	24,221,165	12,461,234	6,857,445	3,441,717	44,498,421	2,511,695	177,830,003
Jurang sensitiviti faedah atas lembaran imbalan	39,307,621	(16,339,796)	(19,166,217)	(8,649,827)	9,892,520	23,063,334			
Jurang sensitiviti faedah luar lembaran imbalan	750,000	651,954	639,793	343,246	(628,710)	1,305,145			
JUMLAH JURANG SENSITIVITI FAEDAH	40,057,621	(15,687,842)	(18,526,424)	(8,306,581)	9,263,810	24,368,479			

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan

Obligasi kecairan timbul daripada pengeluaran deposit, pembayaran balik dana yang dibeli apabila matang, lanjutan kredit dan keperluan modal kerja.

Kumpulan dan Bank telah menerima pakai piawaian kecairan BNM berkaitan Nisbah Liputan Kecairan, untuk memastikan pengekalan stok mencukupi aset cair berkualiti tinggi tiada halangan untuk menggunakannya bagi keperluan kecairan 30 hari kalendar sekiranya terdapat kekangan kecairan. Kumpulan dan Bank masih terus melaporkan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih di bawah pemerhatian Basel III pelaporan kepada BNM.

Kumpulan dan Bank berusaha untuk mengunjur, memantau dan mengurus keperluan kecairannya dalam keadaan biasa dan juga keadaan negatif.

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak:

Kumpulan 2018	Sehingga	1 minggu	1 hingga	3 hingga	6 hingga	Melebihi	Tiada	Jumlah
	1 minggu	1 bulan	3 bulan	6 bulan	12 bulan	1 tahun	kematangan	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	8,788,657	3,758,767	-	-	-	-	5,764	12,553,188
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	491,152	115,868	80,765	210,335	-	898,120
Aset kewangan pada FVTPL	899,268	-	26,091	19,846	24,411	2,087,812	743,221	3,800,649
Aset kewangan pada FVOCI	155,996	822,933	778,276	786,192	1,076,243	28,280,981	677,212	32,577,833
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	26,103	252,367	407,881	539,095	1,357,313	11,507,516	-	14,090,275
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	12,669,760	78,140,144	7,178,877	2,606,163	1,386,079	63,648,751	-	165,629,774
Baki pelanggan dan broker	813,052	126,985	-	-	-	-	3,019	943,056
Aset insurans semula	-	-	-	-	511,236	-	-	511,236
Lain-lain aset	538,872	58,537	41,965	103,955	160,191	240,046	346,273	1,489,839
Aset derivatif	16,609	84,378	192,984	158,936	306,523	371,627	-	1,131,057
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	4,795,230	4,795,230
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	389,172	389,172
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	79,191	79,191
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	25,352	25,352
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	999,962	999,962
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,649,307	2,649,307
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	602,438	602,438
JUMLAH ASET	23,908,317	83,244,111	9,117,226	4,330,055	4,902,761	106,347,068	11,316,141	243,165,679

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak (sambungan):

Kumpulan 2018	1 minggu						Tiada	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 minggu RM'000	hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	kematangan khusus RM'000	
LIABILITI								
Deposit daripada pelanggan	58,276,158	24,081,177	31,481,492	28,683,625	34,115,443	2,214,989	3,446	178,856,330
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	1,991,901	6,243,680	6,647,975	2,866,284	236,438	304,616	-	18,290,894
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	832,668	960,378	194,422	-	206,856	-	2,194,324
Bil dan penerimaan belum dibayar	269,332	481	31,790	-	-	-	-	301,603
Baki pelanggan dan broker	592,134	249,648	-	-	-	-	-	841,782
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	-	-	1,094,114	-	-	1,094,114
Lain-lain liabiliti	859,865	682,789	299,415	126,246	310,777	304,214	339,250	2,922,556
Liabiliti derivatif	19,243	117,660	186,545	138,240	324,476	330,537	-	1,116,701
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	1,729,826	3,536,290	-	5,266,116
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	24,578	24,578
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	196	2,112	2,308
Pinjaman	143,331	-	145,937	25,827	20,661	847,129	-	1,182,885
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	21,462	1,238,957	2,063,245	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	369,893	8,328	225,000	-	-	603,221
Obligasi subordinat	-	23,925	9,409	1,016,048	1,000,000	1,699,273	-	3,748,655
JUMLAH LIABILITI	62,151,964	32,232,028	40,132,834	33,080,482	40,295,692	11,507,345	369,386	219,769,731
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	23,357,987	23,357,987
NCI	-	-	-	-	-	-	37,961	37,961
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	62,151,964	32,232,028	40,132,834	33,080,482	40,295,692	11,507,345	23,765,334	243,165,679

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak (sambungan):

Kumpulan 2017	Sehingga	1 minggu	1 hingga	3 hingga	6 hingga	Melebihi	Tiada	Jumlah
	1 minggu	1 bulan	3 bulan	6 bulan	12 bulan	1 tahun	kematangan	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	9,242,803	702,569	-	-	-	-	6,506	9,951,878
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	973,754	126,185	61,040	622	-	1,161,601
Aset kewangan pada FVTPL	734,775	17,231	16,559	5,554	-	983,983	806,167	2,564,269
Pelaburan kewangan AFS	34,852	383,388	1,324,319	895,084	1,419,639	20,668,536	1,090,798	25,816,616
Pelaburan kewangan HTM	29,009	4,569	3,743,726	705,283	1,422,989	13,140,367	-	19,045,943
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	4,735,443	23,587,019	9,639,627	4,669,912	2,030,653	113,638,809	-	158,301,463
Baki pelanggan dan broker	1,119,716	479,878	-	-	-	-	-	1,599,594
Aset insurans semula	-	-	-	-	482,760	-	-	482,760
Lain-lain aset	181,040	108,539	70,250	115,962	60,433	238,471	331,353	1,106,048
Aset derivatif	58,914	564,716	133,177	130,666	343,240	595,954	-	1,826,667
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	4,001,002	4,001,002
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	115,874	115,874
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	36,072	36,072
Pelaburan dalam syarikat bersekutu dan usaha sama	-	-	-	-	-	-	48,253	48,253
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	1,013,710	1,013,710
Muhibah	-	-	-	-	-	-	2,649,307	2,649,307
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	488,869	488,869
JUMLAH ASET	16,136,552	25,847,909	15,901,412	6,648,646	5,820,754	149,266,742	10,587,911	230,209,926

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak (sambungan):

Kumpulan 2017							Tiada	Jumlah RM'000
	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	kematangan khusus RM'000	
LIABILITI								
Deposit daripada pelanggan	60,960,666	23,424,993	28,431,227	32,585,490	20,497,288	965,367	-	166,865,031
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	2,550,374	5,832,521	8,992,048	2,971,605	326,229	406,960	-	21,079,737
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	604,163	-	-	-	-	-	-	604,163
Bil dan penerimaan belum dibayar	197,722	95,566	8,864	-	-	-	-	302,152
Baki pelanggan dan broker	960,338	409,057	-	-	-	-	-	1,369,395
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	-	-	998,310	-	-	998,310
Lain-lain liabiliti	415,013	666,282	321,789	112,643	261,580	338,472	599,332	2,715,111
Liabiliti derivatif	80,110	672,438	634,136	230,203	396,062	538,555	-	2,551,504
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	-	1,729,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai	-	-	-	-	-	-	33,531	33,531
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	19,698	19,698
Pinjaman	163,226	12,425	22,455	25,291	109,722	820,600	-	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	21,017	-	3,231,564	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	-	8,205	-	594,461	-	602,666
Obligasi subordinat	-	-	9,409	35,594	-	3,703,291	-	3,748,294
JUMLAH LIABILITI	65,931,612	31,113,282	38,419,928	35,990,048	22,589,191	12,328,876	652,561	207,025,498
Dana pemegang saham	-	-	-	-	-	-	23,149,714	23,149,714
NCI	-	-	-	-	-	-	34,714	34,714
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	65,931,612	31,113,282	38,419,928	35,990,048	22,589,191	12,328,876	23,836,989	230,209,926

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak (sambungan):

Bank 2018	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	5,272,510	3,582,816	-	-	-	-	-	8,855,326
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,497,173	536,123	253,056	8,704,445	-	10,990,797
Aset kewangan pada FVTPL	12,145	-	26,091	15,538	24,411	1,813,586	-	1,891,771
Aset kewangan pada FVOCI	154,617	822,933	579,442	755,996	946,253	23,687,678	637,457	27,584,376
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	24,035	252,367	347,386	439,028	1,198,809	7,967,026	-	10,228,651
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	10,043,903	74,211,939	5,568,880	2,021,255	564,720	15,805,449	-	108,216,146
Lain-lain aset	152,887	31,732	37,301	95,509	163,220	166,878	274,286	921,813
Aset derivatif	23,385	89,452	197,988	158,765	306,650	371,254	-	1,147,494
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	2,978,677	2,978,677
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	351,451	351,451
Aset cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	32,490	32,490
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,911,660	4,911,660
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	753,531	753,531
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,651,542	1,651,542
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	527,562	527,562
JUMLAH ASET	15,683,482	78,991,239	8,254,261	4,022,214	3,457,119	58,516,316	12,118,656	181,043,287
LIABILITI								
Deposit daripada pelanggan	46,736,621	15,863,905	20,805,867	18,457,843	23,341,561	1,939,425	-	127,145,222
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	1,943,670	6,157,592	6,591,083	2,386,315	183,365	264,160	-	17,526,185
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	1,435,379	1,283,792	194,422	-	206,856	-	3,120,449
Bil dan penerimaan belum dibayar	247,071	481	-	-	-	-	-	247,552
Lain-lain liabiliti	686,765	418,938	196,759	70,235	271,902	287,529	149,995	2,082,123
Liabiliti derivatif	23,617	122,635	185,561	133,467	324,349	330,658	-	1,120,287
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	1,729,826	1,266,051	-	2,995,877
Pinjaman	-	-	88,231	25,827	20,662	847,129	-	981,849
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	21,462	1,238,957	2,063,245	-	3,323,664
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	369,893	8,342	230,000	-	-	608,235
Obligasi subordinat	-	23,925	9,409	506,459	1,000,000	1,049,273	-	2,589,066
JUMLAH LIABILITI	49,637,744	24,022,855	29,530,595	21,804,372	28,340,622	8,254,326	149,995	161,740,509
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	19,302,778	19,302,778
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	49,637,744	24,022,855	29,530,595	21,804,372	28,340,622	8,254,326	19,452,773	181,043,287

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menganalisis amaun bawaan aset dan liabiliti (termasuk instrumen bukan kewangan) berdasarkan baki tempoh matang kontrak (sambungan):

Bank 2017	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada kematangan khusus RM'000	Jumlah RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	5,764,635	1,850,028	-	-	-	-	-	7,614,663
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,447,640	1,317,057	1,166,898	7,343,510	-	11,275,105
Aset kewangan pada FVTPL	-	-	16,559	-	-	811,447	-	828,006
Pelaburan kewangan AFS	34,162	381,415	1,295,727	777,439	1,207,081	16,934,826	797,005	21,427,655
Pelaburan kewangan HTM	19,009	2,530	2,070,513	443,798	1,117,305	10,843,050	-	14,496,205
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	2,447,025	19,555,453	8,813,155	2,512,539	492,797	75,709,348	-	109,530,317
Lain-lain aset	135,171	66,466	54,212	187,561	71,386	177,466	214,633	906,895
Aset derivatif	60,043	563,889	137,047	131,021	346,266	596,410	-	1,834,676
Deposit berkanun	-	-	-	-	-	-	2,538,107	2,538,107
Cukai boleh diperolehi semula	-	-	-	-	-	-	58,871	58,871
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	-	-	-	-	-	-	4,495,837	4,495,837
Hartanah, loji dan peralatan	-	-	-	-	-	-	756,434	756,434
Muhibah	-	-	-	-	-	-	1,651,542	1,651,542
Aset tidak ketara	-	-	-	-	-	-	415,690	415,690
JUMLAH ASET	8,460,045	22,419,781	13,834,853	5,369,415	4,401,733	112,416,057	10,928,119	177,830,003
LIABILITI								
Deposit daripada pelanggan	50,147,182	17,337,360	19,599,426	21,087,429	12,108,396	957,955	-	121,237,748
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	3,217,144	5,618,801	9,700,461	2,793,881	314,850	386,271	-	22,031,408
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	-	975,560	612,419	-	-	-	1,587,979
Bil dan penerimaan belum dibayar	188,506	95,566	2,679	-	-	-	-	286,751
Lain-lain liabiliti	45,238	480,133	193,756	57,656	228,075	328,990	239,698	1,573,546
Liabiliti derivatif	81,538	669,963	598,062	231,073	394,380	538,964	-	2,513,980
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	-	-	-	1,729,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai tertunda	-	-	-	-	-	-	14,467	14,467
Pinjaman	-	-	22,455	25,291	109,722	820,600	-	978,068
Sekuriti hutang kanan	-	-	-	21,017	-	3,231,564	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	-	-	8,218	-	599,460	-	607,678
Obligasi subordinat	-	-	9,409	30,201	-	2,549,028	-	2,588,638
JUMLAH LIABILITI	53,679,608	24,201,823	31,101,808	24,867,185	13,155,423	11,142,438	254,165	158,402,450
Jumlah ekuiti	-	-	-	-	-	-	19,427,553	19,427,553
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI	53,679,608	24,201,823	31,101,808	24,867,185	13,155,423	11,142,438	19,681,718	177,830,003

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai bagi liabiliti kewangan Kumpulan mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tidak berdiskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan tidak berdiskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah:

Kumpulan 2018	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Deposit daripada pelanggan	80,199,097	61,793,384	35,627,706	1,364,333	835,968	97,405	179,917,893
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	7,073,307	6,803,476	4,752,386	451,028	112,147	-	19,192,344
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	839,373	1,183,549	-	-	-	243,754	2,266,676
Bil dan penerimaan belum dibayar	271,454	31,856	-	-	-	-	303,310
Baki pelanggan dan broker	841,782	-	-	-	-	-	841,782
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	1,094,114	-	-	-	1,094,114
Liabiliti kewangan lain	1,456,071	508,208	306,893	138,374	21,433	79,477	2,510,456
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif kasar diselesaikan:							
- Aliran masuk	(11,870,625)	(23,455,329)	(3,516,555)	(952,430)	(604,937)	(665,885)	(41,065,761)
- Aliran keluar	11,983,153	23,820,223	3,830,175	1,074,041	749,196	807,724	42,264,512
- Derivatif bersih diselesaikan	1,018	19,365	15,245	93,618	62,712	152,589	344,547
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	54,362	54,362	1,859,420	3,573,740	-	-	5,541,884
Pinjaman	143,331	179,625	30,107	865,569	-	-	1,218,632
Sekuriti hutang kanan	-	21,209	1,280,040	2,150,986	-	-	3,452,235
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	392,394	232,594	-	-	-	624,988
Obligasi subordinat	24,950	1,066,648	1,061,302	629,690	1,264,250	-	4,046,840
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	91,017,273	72,418,970	46,573,427	9,388,949	2,440,769	715,064	222,554,452
2017							
Deposit daripada pelanggan	84,614,754	61,644,110	20,993,260	466,633	520,721	-	168,239,478
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	8,530,587	11,875,922	334,139	235,720	262,442	-	21,238,810
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	604,265	-	-	-	-	-	604,265
Bil dan penerimaan belum dibayar	293,288	8,864	-	-	-	-	302,152
Baki pelanggan dan broker	1,369,395	-	-	-	-	-	1,369,395
Liabiliti kontrak insurans am	-	-	267,761	357,304	57,671	9,450	692,186
Liabiliti kewangan lain	1,009,770	637,447	259,575	257,005	39,175	51,321	2,254,293
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif kasar diselesaikan:							
- Aliran masuk	(14,954,127)	(20,202,383)	(5,473,116)	(2,627,584)	(655,249)	(787,326)	(44,699,785)
- Aliran keluar	16,230,693	21,977,628	5,915,403	3,103,011	812,095	1,008,887	49,047,717
- Derivatif bersih diselesaikan	3,853	52,605	4,678	55,685	44,018	103,941	264,780
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	39,919	39,919	1,805,058	-	-	1,884,896
Pinjaman	175,651	94,670	93,736	839,106	-	-	1,203,163
Sekuriti hutang kanan	-	39,513	39,513	1,353,272	2,064,813	-	3,497,111
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	22,394	22,394	624,988	-	-	669,776
Obligasi subordinat	24,950	66,648	91,652	2,730,567	1,310,173	-	4,223,990
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	97,903,079	76,257,337	22,588,914	9,200,765	4,455,859	386,273	210,792,227

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan aliran keluar tunai bagi liabiliti kewangan Bank mengikut baki kematangan kontraktual berdasarkan kadar tidak berdiskaun. Baki dalam jadual di bawah tidak sama dengan baki dilaporkan dalam penyata kedudukan kewangan kerana jadual ini merangkumi semua aliran tunai kontraktual, berdasarkan tidak berdiskaun, berhubung dengan kedua-dua pembayaran pokok dan faedah:

Bank 2018	Sehingga 1 bulan RM'000	1 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 hingga 3 tahun RM'000	3 hingga 5 tahun RM'000	Melebihi 5 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Deposit daripada pelanggan	62,075,982	39,544,769	23,955,306	1,188,826	728,053	97,405	127,590,341
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	6,991,462	6,252,102	4,728,698	446,589	74,376	-	18,493,227
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	1,454,883	1,514,682	-	-	-	243,754	3,213,319
Bil dan penerimaan belum dibayar	249,176	-	-	-	-	-	249,176
Liabiliti kewangan lain	1,019,744	352,589	269,779	129,712	21,433	66,374	1,859,631
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif kasar diselesaikan:							
- Aliran masuk	(12,927,310)	(23,301,051)	(3,518,422)	(962,268)	(642,264)	(698,997)	(42,050,312)
- Aliran keluar	13,049,628	23,601,389	3,818,954	1,027,299	703,364	775,960	42,976,594
- Derivatif bersih diselesaikan	777	17,112	17,738	92,533	62,712	150,216	341,088
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	-	1,805,058	1,330,846	-	-	3,135,904
Pinjaman	-	121,919	30,107	865,569	-	-	1,017,595
Sekuriti hutang kanan	-	21,209	1,280,040	2,150,986	-	-	3,452,235
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	392,563	237,763	-	-	-	630,326
Obligasi subordinat	24,950	538,350	1,051,425	380,700	786,150	-	2,781,575
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	71,939,292	49,055,633	33,676,446	6,650,792	1,733,824	634,712	163,690,699
2017							
Deposit daripada pelanggan	67,639,374	41,082,316	12,355,986	459,152	518,220	-	122,055,048
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	8,949,066	12,442,697	321,840	235,373	242,536	-	22,191,512
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	-	1,642,861	-	-	-	-	1,642,861
Bil dan penerimaan belum dibayar	284,072	2,679	-	-	-	-	286,751
Liabiliti kewangan lain	458,364	318,371	228,706	238,025	39,175	52,071	1,334,712
Liabiliti derivatif:							
- Derivatif kasar diselesaikan:							
- Aliran masuk	(15,500,899)	(20,251,977)	(5,494,010)	(2,874,284)	(700,041)	(839,500)	(45,660,711)
- Aliran keluar	16,781,879	22,023,431	5,914,524	3,223,686	748,499	956,896	49,648,915
- Derivatif bersih diselesaikan	1,078	20,127	13,736	60,146	43,398	103,941	242,426
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	39,919	39,919	1,805,058	-	-	1,884,896
Pinjaman	-	94,670	93,736	839,106	-	-	1,027,512
Sekuriti hutang kanan	-	39,513	39,513	1,353,272	2,064,813	-	3,497,111
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	22,563	22,563	630,325	-	-	675,451
Obligasi subordinat	24,950	38,350	63,300	1,959,275	822,300	-	2,908,175
JUMLAH LIABILITI KEWANGAN	78,637,884	57,515,520	13,599,813	7,929,134	3,778,900	273,408	161,734,659

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan penamatan kontraktual mengikut tempoh kematangan komitmen dan luar jangkaan Kumpulan:

	Kumpulan		
	Kurang dari 1 tahun RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000
2018			
Pengganti kredit langsung	295,825	1,290,638	1,586,463
Item luar jangkaan berkaitan urus niaga	1,178,067	4,011,556	5,189,623
Luar jangkaan berkaitan dagangan bubar sendiri jangka pendek	764,248	332,714	1,096,962
Peminjaman sekuriti perbankan atau penempatan sekuriti sebagai cagaran oleh bank-bank termasuk kejadian di mana ia timbul daripada urus niaga dengan cara perjanjian belian semula (repo), dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam di bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	2,179,881	1,120,151	3,300,032
Komitmen tidak boleh batal untuk melanjutkan kredit	1,903,660	27,844,792	29,748,452
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti separa berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	–	20,361	20,361
Sebarang komitmen yang dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberi notis terlebih dahulu atau secara berkesan memberikan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kebolehpercayaan kredit seseorang peminjam	368,888	14,689,248	15,058,136
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN	6,690,569	49,309,460	56,000,029
2017			
Pengganti kredit langsung	257,838	1,455,919	1,713,757
Item luar jangkaan berkaitan urus niaga	1,176,051	4,065,477	5,241,528
Luar jangkaan berkaitan dagangan bubar sendiri jangka pendek	781,657	281,301	1,062,958
Peminjaman sekuriti perbankan atau penempatan sekuriti sebagai cagaran oleh bank-bank termasuk kejadian di mana ia timbul daripada urus niaga dengan cara perjanjian belian semula (repo), dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam di bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	–	629,085	629,085
Komitmen tidak boleh batal untuk melanjutkan kredit	2,215,137	28,020,104	30,235,241
Sebarang komitmen yang dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberi notis terlebih dahulu atau secara berkesan memberikan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kebolehpercayaan kredit seseorang peminjam	722,678	14,900,221	15,622,899
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN	5,153,361	49,352,107	54,505,468

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(d) Risiko Kecairan (sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan penamatan kontraktual mengikut tempoh kematangan komitmen dan luar jangkaan Bank:

	Bank		Jumlah RM'000
	Kurang dari 1 tahun RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	
2018			
Pengganti kredit langsung	281,677	1,284,051	1,565,728
Item luar jangkaan berkaitan urus niaga	1,138,780	3,722,503	4,861,283
Luar jangkaan berkaitan dagangan bubar sendiri jangka pendek	758,136	297,573	1,055,709
Peminjaman sekuriti perbankan atau penempatan sekuriti sebagai cagaran oleh bank-bank termasuk kejadian di mana ia timbul daripada urus niaga dengan cara perjanjian belian semula (repo), dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam di bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	2,179,881	1,120,151	3,300,032
Komitmen tidak boleh batal untuk melanjutkan kredit	516,646	20,302,395	20,819,041
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti separa berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	–	20,361	20,361
Sebarang komitmen yang dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberi notis terlebih dahulu atau secara berkesan memberikan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kebolehpercayaan kredit seseorang peminjam	349,741	12,395,200	12,744,941
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN	5,224,861	39,142,234	44,367,095
2017			
Pengganti kredit langsung	251,157	1,440,537	1,691,694
Item luar jangkaan berkaitan urus niaga	1,145,763	3,851,824	4,997,587
Luar jangkaan berkaitan dagangan bubar sendiri jangka pendek	733,183	241,996	975,179
Peminjaman sekuriti perbankan atau penempatan sekuriti sebagai cagaran oleh bank-bank termasuk kejadian di mana ia timbul daripada urus niaga dengan cara perjanjian belian semula (repo), dan komitmen untuk membeli balik sekuriti Perbankan Islam di bawah urus niaga Perjanjian Jual dan Beli Balik	1,657,649	–	1,657,649
Komitmen tidak boleh batal untuk melanjutkan kredit	548,057	20,464,906	21,012,963
Sebarang komitmen yang dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa memberi notis terlebih dahulu atau secara berkesan memberikan pembatalan automatik disebabkan oleh kemerosotan kebolehpercayaan kredit seseorang peminjam	689,475	12,666,205	13,355,680
JUMLAH KOMITMEN DAN LUAR JANGKAAN	5,025,284	38,665,468	43,690,752

Pinjaman/komitmen kewangan belum guna diiktiraf pada peringkat pengaktifan dan termasuk komitmen yang boleh dibatalkan tanpa syarat oleh Kumpulan dan Bank. Kumpulan dan Bank menjangkakan bahawa tidak semua liabiliti luar jangkaan dan pinjaman/komitmen kewangan yang belum diguna, akan digunakan sebelum tamat tempoh.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit

(i) Pendedahan maksimum kepada risiko kredit

Pendedahan maksimum kepada risiko kredit pada penyata kedudukan kewangan adalah amaun pada penyata kedudukan kewangan serta instrumen kewangan di luar lembaran imbalan, tanpa mengambil kira sebarang cagaran yang dipegang atau peningkatan kredit lain. Bagi liabiliti luar jangkaan, pendedahan maksimum kepada risiko kredit adalah amaun maksimum yang perlu dibayar oleh Kumpulan dan Bank jika obligasi instrumen yang diterbitkan digunakan. Bagi komitmen kredit, pendedahan maksimum kepada risiko kredit adalah amaun penuh kemudahan kredit belum guna yang diberikan kepada pelanggan.

Jadual di bawah menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan dan Bank yang tertakluk kepada kemerosotan nilai:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Pendedahan risiko kredit berkaitan dengan aset pada lembaran imbalan:				
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai di tangan)	11,464,332	8,842,240	7,839,388	6,687,946
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	898,120	1,161,601	10,990,797	11,275,105
Pelaburan kewangan AFS	–	24,721,745*	–	20,626,578*
Pelaburan kewangan HTM	–	19,045,943	–	14,496,205
Aset kewangan pada FVOCI	31,900,621 [^]	–	26,946,919 [^]	–
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	14,090,275	–	10,228,651	–
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	165,629,774	158,301,463	108,216,146	109,530,317
Baki pelanggan dan broker	943,056	1,599,594	–	–
Aset insurans semula	411,881	377,685	–	–
Aset kewangan lain	956,588	755,025	602,692	584,214
	226,294,647	214,805,296	164,824,593	163,200,365
Pendedahan risiko kredit berkaitan dengan item di luar lembaran imbalan:				
– Komitmen dan luar jangkaan	56,000,029	54,505,468	44,367,095	43,690,752
Pendedahan risiko kredit maksimum yang tertakluk kepada kemerosotan nilai	282,294,676	269,310,764	209,191,688	206,891,117

[^] Tidak termasuk saham dan amanah saham.

* Tidak termasuk saham, amanah saham dan nota/sukuk kekal.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

- (i) Pendedahan maksimum kepada risiko kredit (sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan dan Bank yang tidak tertakluk kepada kemerosotan nilai (sambungan):

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset kewangan pada FVTPL	3,800,649	2,564,269	1,891,771	828,006
Pelaburan kewangan AFS	-	1,094,871	-	801,077
Aset kewangan pada FVOCI	677,212	-	637,457	-
Aset derivatif	1,131,057	1,826,667	1,147,494	1,834,676
	5,608,918	5,485,807	3,676,722	3,463,759

- (ii) Cagaran

Jenis-jenis cagaran utama yang diperolehi Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

- Simpanan tetap, Deposit Komoditi Murabahah-i, instrumen deposit boleh niaga, instrumen deposit boleh niaga Islam, deposit mata wang asing dan deposit/margin tunai
- Tanah dan/atau bangunan
- Kapal dan kenderaan bermotor
- Saham disebut harga, amanah saham, bon dan sekuriti kerajaan dan sekuriti hutang swasta
- Aset perniagaan ketara yang lain, seperti inventori dan peralatan

Kumpulan dan Bank juga menerima sekuriti tidak ketara sebagai sokongan, seperti jaminan daripada individu, korporat dan institusi, jaminan bank, debentur, umpukan hasil kontrak, Polisi Hayat Endowmen dengan Nilai Serahan Tunai yang tertakluk kepada garis panduan kelayakan dalaman.

Baki tertunggak untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang mana tiada peruntukan diiktiraf disebabkan cagaran pada 31 Disember 2018 masing-masing berjumlah RM1,804.9 juta dan RM1,721.4 juta bagi Kumpulan dan Bank.

Kesan kewangan bagi cagaran (penentuan kuantiti sehingga ke takat di mana cagaran dan peningkatan kredit lain dapat mengurangkan risiko kredit) yang dipegang untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta baki pelanggan dan broker pada 31 Disember 2018 bagi Kumpulan dan Bank, masing-masing adalah 75.7% (2017: 71.8%) dan 76.2% (2017: 74.2%). Kesan kewangan bagi cagaran yang dipegang untuk aset yang selebihnya pada lembaranimbangan adalah tidak ketara.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(ii) Cagaran (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang terosot nilai kredit dan cagaran berkaitan yang dipegang:

	Tunggakan kasar RM'000	Kerugian kredit RM'000	Jumlah bersih dibawa RM'000	Nilai kolateral bahagi tunggakan kasar %
2018				
Kumpulan				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	3,483,554	(1,665,078)	1,818,476	73.7
Bank				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	2,555,206	(1,193,133)	1,362,073	69.2

(iii) Pendedahan kredit mengikut peringkat

Aset kewangan Kumpulan dan Bank dikelaskan kepada tiga peringkat seperti berikut:

Peringkat	Deskripsi
Peringkat 1: ECL 12 bulan – tidak terosot nilai	Bagi pendedahan kredit di mana terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang terosot nilai kredit pada asalnya, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa ingkar yang berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang akan diiktiraf.
Peringkat 2: ECL hayat – tidak terosot nilai	Bagi pendedahan kredit di mana terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang tidak terosot nilai kredit pada asalnya, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa ingkar yang berlaku bagi tempoh hayat akan datang akan diiktiraf.
Peringkat 3: ECL hayat – terosot nilai	Aset kewangan dinilai sebagai terosot nilai kredit apabila satu atau lebih bukti objektif keingkaran yang mempunyai kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa depan aset tersebut telah berlaku. Bagi aset kewangan yang telah terosot nilai kredit, ECL hayat akan diiktiraf.

Bagi butiran lanjut mengenai peringkat, rujuk kepada dasar perakaunan Nota 4(d).

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit

Kumpulan dan Bank menilai kualiti kredit bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan menggunakan teknik penarafan dalaman yang disesuaikan dengan pelbagai kategori produk dan rakan niaga. Teknik-teknik ini telah dirangka secara dalaman dan menggabungkan analisis statistik dengan pertimbangan pegawai kredit.

Huraian kualiti kredit diringkaskan seperti berikut:

Kualiti Kredit	Deskripsi
– Baik	Pendedahan memperlihatkan keupayaan yang mantap untuk memenuhi komitmen kewangan tanpa perlu dibimbangi oleh Kumpulan dan Bank
– Berpatutan	Pendedahan memperlihatkan keupayaan yang agak berpatutan yang boleh diterima bagi memenuhi komitmen kewangan dan mungkin memerlukan tahap kebimbangan yang berlainan bagi Kumpulan dan Bank
– Tiada Penarafan	Rakan niaga yang tidak memenuhi kriteria untuk diberi penarafan berdasarkan sistem pengredan kredit dalaman
– Terosot nilai kredit	Apabila satu atau lebih bukti objektif keingkaran yang mempunyai kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa depan aset tersebut telah berlaku

Kualiti kredit aset kewangan selain daripada pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ditentukan berdasarkan penarafan rakan niaga seperti yang ditakrifkan oleh Moody's atau penarafan yang setara oleh agensi penarafan antarabangsa yang lain seperti yang ditakrifkan di bawah:

Kualiti Kredit	Penarafan
– Baik	Aaa ke A3
– Berpatutan	Baa1 ke Baa3
– Tiada Penarafan	Tidak ditaraf
– Terosot nilai kredit	Keingkaran

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, serta peruntukan ECL:

Kumpulan 2018	Jumlah kasar dibawa					Peruntukan bagi kerugian kredit RM'000
	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Terosot nilai kredit RM'000	Jumlah RM'000	
Pendekatan Am						
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai di tangan)	5,487,729	182,737	5,797,902	-	11,468,368	(4,036)
Peringkat 1	5,487,729	182,737	5,797,902	-	11,468,368	(4,036)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	602,604	-	295,791	-	898,395	(275)
Peringkat 1	602,604	-	295,791	-	898,395	(275)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	15,015,963	70,251	16,809,155	5,252	31,900,621	(56,283)
Peringkat 1	15,005,849	70,251	16,809,155	-	31,885,255	(55,977)
Peringkat 2	10,114	-	-	-	10,114	(306)
Peringkat 3	-	-	-	5,252	5,252	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	2,703,160	-	11,587,057	141,405	14,431,622	(341,347)
Peringkat 1	2,703,160	-	10,943,925	-	13,647,085	(23,820)
Peringkat 2	-	-	643,132	-	643,132	(176,683)
Peringkat 3	-	-	-	141,405	141,405	(140,844)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	99,181,661	34,609,496	31,603,816	3,483,554	168,878,527	(3,251,593)
Peringkat 1	96,113,198	26,445,728	28,236,338	-	150,795,264	(591,911)
Peringkat 2	3,068,463	8,163,768	3,367,478	-	14,599,709	(994,604)
Peringkat 3	-	-	-	3,483,554	3,483,554	(1,665,078)
	122,991,117	34,862,484	66,093,721	3,630,211	227,577,533	(3,653,534)

Kumpulan 2018	Semasa hingga kurang daripada 90 hari lampau tempoh bayaran			Lebih daripada 90 hari lampau tempoh bayaran		Jumlah RM'000
	Semasa RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	
Pendekatan Mudah						
Jumlah kasar dibawa:						
- Baki pelanggan dan broker	813,052	127,238		22,330		962,620
- Lain-lain belum terima	107,438	48,392		78,520		234,350
	920,490	175,630		100,850		1,196,970

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan analisis pendedahan kredit secara berperingkat, serta peruntukan ECL (sambungan):

Bank 2018	Jumlah kasar dibawa					Peruntukan bagi kerugian kredit RM'000
	Baik RM'000	Berpatutan RM'000	Tiada penarafan RM'000	Terosot nilai kredit RM'000	Jumlah RM'000	
Pendekatan Am						
Dana jangka pendek (tidak termasuk tunai di tangan)	5,726,970	53,852	2,061,700	-	7,842,522	(3,134)
Peringkat 1	5,726,970	53,852	2,061,700	-	7,842,522	(3,134)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	10,908,322	-	82,736	-	10,991,058	(261)
Peringkat 1	10,908,322	-	82,736	-	10,991,058	(261)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI	13,853,318	70,251	13,018,098	5,252	26,946,919	(50,278)
Peringkat 1	13,853,318	70,251	13,018,098	-	26,941,667	(50,278)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	-
Peringkat 3	-	-	-	5,252	5,252	-
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	2,195,797	-	8,225,739	63,341	10,484,877	(256,226)
Peringkat 1	2,195,797	-	8,225,739	-	10,421,536	(19,017)
Peringkat 2	-	-	-	-	-	(174,430)
Peringkat 3	-	-	-	63,341	63,341	(62,779)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	67,260,236	21,771,605	19,084,358	2,555,206	110,671,405	(2,457,132)
Peringkat 1	65,053,325	15,945,234	16,206,729	-	97,205,288	(489,408)
Peringkat 2	2,206,911	5,826,371	2,877,629	-	10,910,911	(774,591)
Peringkat 3	-	-	-	2,555,206	2,555,206	(1,193,133)
	99,944,643	21,895,708	42,472,631	2,623,799	166,936,781	(2,767,031)

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit yang dianalisis oleh industri berkaitan dengan kewangan aset Kumpulan, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dinyatakan di bawah:

Kumpulan 2018	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [¥] RM'000	Aset kewangan pada FVTPL [~] RM'000	Aset kewangan pada FVOCI [@] RM'000	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [¥] RM'000	Pinjaman, pendahuluan dan pembinaan [#] RM'000	Baki pelanggan dan broker [^] RM'000	Aset insurans semula RM'000	Aset kewangan lain* RM'000	Komitmen dan luar jangkaan RM'000	Jumlah RM'000
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	112,176	105,486	3,699,545	-	-	119	842,452	4,759,778
Perlombongan dan kuari	-	-	101,658	15,134	1,114,646	-	-	5	663,232	1,894,675
Perkilangan	-	-	75,759	560	8,128,792	-	-	5,011	6,889,380	15,099,502
Elektrik, gas dan air	-	199,446	1,676,267	141,218	2,173,847	-	-	25,854	643,030	4,859,662
Pembinaan	-	-	1,071,397	484,887	12,012,313	-	-	1,518	7,634,210	21,204,325
Hartanah	-	-	946,526	566,333	4,778,546	-	-	5,963	-	6,297,368
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	-	-	45,922	132,230	12,695,131	-	-	3,838	6,061,119	18,938,240
Pengangkutan, perdagangan dan perhubungan	-	12,145	2,406,898	950,796	7,533,612	-	-	72,104	790,532	11,766,087
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	7,547,259	400,683	13,707,266	6,926,041	15,294,423	-	-	1,343,003	11,965,789	57,184,464
Kerajaan dan agensi kerajaan	4,819,504	1,558,954	11,756,752	4,959,467	5,449,188	-	-	-	-	28,543,865
Pembelian sekuriti	-	-	-	-	1,163,449	943,309	-	-	-	2,106,758
Kredit penggunaan	-	-	-	-	2,128,826	-	-	-	5,025,295	7,154,121
Lain-lain	-	-	-	8,626	91,041,131	-	411,881	630,230	15,484,990	107,576,858
	12,366,763	2,171,228	31,900,621	14,290,778	167,213,449	943,309	411,881	2,087,645	56,000,029	287,385,703

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 berjumlah RM4,311,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM1,629,421,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM677,212,000.

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM200,503,000.

[#] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,586,515,000 dan perubahan nilai saksama positif berjumlah RM2,840,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM253,000.

* Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM956,588,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,131,057,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit yang dianalisis oleh industri berkaitan dengan aset kewangan Bank, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dinyatakan di bawah:

Bank 2018	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [~]	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [¥]	Pinjaman, pendahuluan dan pembayaan [#]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangkaan	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pertanian, perburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	72,125	-	2,445,209	119	591,330	3,108,783
Perlombongan dan kuari	-	-	101,658	15,134	326,317	5	659,100	1,102,214
Perkilangan	-	-	75,759	560	6,410,465	4,441	6,097,807	12,589,032
Elektrik, gas dan air	-	199,446	1,480,435	105,778	1,794,861	24,584	574,156	4,179,260
Pembinaan	-	-	792,083	377,323	7,720,929	18	6,030,771	14,921,124
Hartanah	-	-	722,452	262,990	3,333,318	-	-	4,318,760
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	-	-	45,922	132,230	10,503,674	3,800	5,580,250	16,265,876
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	12,145	1,865,226	905,198	2,679,965	70,856	641,838	6,175,228
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	17,396,177	390,158	12,654,184	5,125,257	10,227,387	1,504,602	9,449,436	56,747,201
Kerajaan dan agensi kerajaan	1,437,403	1,284,728	9,137,075	3,497,628	1,941,949	-	-	17,298,783
Kredit penggunaan	-	-	-	-	1,847,264	-	4,420,676	6,267,940
Lain-lain	-	-	-	-	60,246,934	141,761	10,321,731	70,710,426
	18,833,580	1,886,477	26,946,919	10,422,098	109,478,272	1,750,186	44,367,095	213,684,627

[~] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 berjumlah RM3,395,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM5,294,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM637,457,000.

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM193,447,000.

[#] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,263,999,000 dan perubahan nilai saksama positif berjumlah RM1,873,000.

^{*} Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM602,692,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,147,494,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit yang dianalisis mengikut geografi berkaitan dengan aset kewangan Kumpulan, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dinyatakan di bawah:

Kumpulan 2018	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [¥]	Aset kewangan pada FVTPL [~]	Aset kewangan pada FVOCI [@]	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [¥]	Pinjaman, pendahuluan dan pembayaan [#]	Baki pelanggan dan broker [^]	Aset diinsurankan semula	Lain-lain aset kewangan*	Komitmen dan luar jangkaan	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Asia Tenggara	9,430,215	1,981,840	28,793,207	14,290,778	163,832,477	899,752	349,127	1,840,736	52,121,134	273,539,266
- Malaysia	6,277,242	1,899,402	24,536,392	14,038,717	148,694,180	535,362	347,265	1,664,374	46,902,514	244,895,448
- Singapura	1,209,188	82,438	2,970,777	212,636	10,453,961	146,073	1,862	126,905	3,404,846	18,608,686
- Thailand	93,139	-	1,180,374	-	278,602	123,796	-	28,968	832,867	2,537,746
- Brunei	128,361	-	-	39,425	1,616,660	-	-	-	202,201	1,986,647
- Indonesia	148,134	-	105,664	-	618,004	94,521	-	10,391	196,314	1,173,028
- Kemboja	976,904	-	-	-	1,826,466	-	-	8,481	542,135	3,353,986
- Lao	448,871	-	-	-	223,183	-	-	1,617	38,189	711,860
- Vietnam	22,399	-	-	-	76,689	-	-	-	985	100,073
- Filipina	125,977	-	-	-	22,503	-	-	-	904	149,384
- Myanmar	-	-	-	-	22,229	-	-	-	179	22,408
Asia Selatan	492,597	118,358	548,949	-	501,328	29	-	1,622	329,005	1,991,888
Asia Timur	1,696,452	37,859	883,155	-	741,602	43,528	-	128,512	2,437,582	5,968,690
Asia Tengah	-	-	-	-	1,540	-	-	-	-	1,540
Timur Tengah	5,188	-	119,240	-	86,855	-	-	-	103	211,386
Eropah	84,826	33,171	1,090,867	-	163,020	-	-	110,232	830,430	2,312,546
Amerika Utara	652,132	-	465,203	-	1,508,854	-	-	6,543	280,309	2,913,041
Lain-lain	5,353	-	-	-	377,773	-	62,754	-	1,466	447,346
	12,366,763	2,171,228	31,900,621	14,290,778	167,213,449	943,309	411,881	2,087,645	56,000,029	287,385,703

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 berjumlah RM4,311,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM1,629,421,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM677,212,000.

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM200,503,000.

[#] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,586,515,000 dan perubahan nilai saksama positif berjumlah RM2,840,000.

[^] Tidak termasuk peruntukan kerugian kredit bagi rosot nilai bukan kredit berjumlah RM253,000.

* Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM956,588,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,131,057,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(iv) Kualiti kredit (sambungan)

Pendedahan risiko kredit yang dianalisis mengikut geografi berkaitan dengan aset kewangan Bank, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dinyatakan di bawah:

Bank 2018	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain [¥] RM'000	Aset kewangan pada FVTPL [~] RM'000	Aset kewangan pada FVOCI [@] RM'000	Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan [¥] RM'000	Pinjaman, pendahuluan dan pembayaan [#] RM'000	Lain-lain aset kewangan* RM'000	Komitmen dan luar jangkaan RM'000	Jumlah RM'000
		Asia Tenggara	16,467,250	1,697,089	23,864,985	10,422,098	108,042,849	1,509,797
- Malaysia	14,865,529	1,614,651	19,608,172	10,170,037	95,738,422	1,418,694	37,564,406	180,979,911
- Singapura	1,197,699	82,438	2,970,775	212,636	10,208,848	86,802	3,168,495	17,927,693
- Thailand	31,604	-	1,180,374	-	5,877	4,301	607,507	1,829,663
- Brunei	24,055	-	-	39,425	1,615,284	-	202,201	1,880,965
- Indonesia	5,152	-	105,664	-	390,992	-	32,861	534,669
- Kemboja	2,918	-	-	-	22,649	-	-	25,567
- Lao	214,375	-	-	-	1,075	-	-	215,450
- Vietnam	101	-	-	-	17,594	-	88	17,783
- Filipina	125,817	-	-	-	20,712	-	904	147,433
- Myanmar	-	-	-	-	21,396	-	179	21,575
Asia Selatan	29,675	118,358	548,951	-	454,381	1,622	323,193	1,476,180
Asia Timur	1,622,193	37,859	883,155	-	451,344	121,992	2,101,303	5,217,846
Timur Tengah	4,188	-	93,758	-	7,135	-	103	105,184
Eropah	77,848	33,171	1,090,867	-	85,809	110,232	365,752	1,763,679
Amerika Utara	632,226	-	465,203	-	429,498	6,543	103	1,533,573
Lain-lain	200	-	-	-	7,256	-	-	7,456
	18,833,580	1,886,477	26,946,919	10,422,098	109,478,272	1,750,186	44,367,095	213,684,627

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 berjumlah RM3,395,000.

[~] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM5,294,000.

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM637,457,000.

[¥] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM193,447,000.

[#] Tidak termasuk kerugian kredit jangkaan peringkat 1 dan peringkat 2 berjumlah RM1,263,999,000 dan perubahan nilai saksama positif berjumlah RM1,873,000.

* Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM602,692,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,147,494,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan diringkaskan seperti berikut:

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai	147,249,125	102,517,808
Lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai	9,310,528	5,528,225
Rosot nilai	3,567,788	2,784,470
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	160,127,441	110,830,503
Tolak: Peruntukan rosot nilai individu	(761,692)	(493,112)
Peruntukan rosot nilai kolektif	(1,064,286)	(807,074)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan bersih	158,301,463	109,530,317

(i) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai

Analisis pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai berdasarkan sistem penarafan kredit dalaman Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Baik	110,311,139	76,744,472
Berpatutan	25,593,008	20,160,166
Tiada Penarafan	11,344,978	5,613,170
Tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai	147,249,125	102,517,808

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dikelaskan sebagai tiada penarafan terutamanya merangkumi pinjaman/ pembiayaan di bawah Pendekatan Seragam bagi risiko kredit.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (sambungan)

(ii) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai

Analisis penuaan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai adalah seperti berikut:

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Lampau tempoh sehingga 30 hari	7,249,735	3,976,563
Lampau tempoh 31 sehingga 60 hari	1,429,888	1,049,200
Lampau tempoh 61 sehingga 90 hari	630,905	502,462
Lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai	9,310,528	5,528,225

(iii) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosot nilai

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang ditentukan rosot nilai secara individu adalah seperti berikut:

	Kumpulan 2017 RM'000	Bank 2017 RM'000
Pinjaman rosot nilai	3,567,788	2,784,470

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

- (b) Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, baki pelanggan dan broker, aset insurans semula, aset kewangan lain dan aset derivatif Kumpulan diringkaskan seperti berikut:

Kumpulan 2017	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Aset kewangan pada FVTPL [^] RM'000	Pelaburan kewangan AFS* RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000	Baki pelanggan dan broker RM'000	Aset insurans semula RM'000	Aset kewangan lain RM'000	Aset derivatif RM'000
Tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai	10,003,841	1,610,236	24,700,374	19,045,382	1,544,698	377,685	752,908	1,826,667
Lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai	-	-	-	-	54,896	-	426	-
Rosot nilai	-	-	509,737	182,435	31,882	-	27,005	-
	10,003,841	1,610,236	25,210,111	19,227,817	1,631,476	377,685	780,339	1,826,667
Tolak: Kerugian rosot nilai	-	-	(488,366)	(181,874)	(31,882)	-	(25,314)	-
	10,003,841	1,610,236	24,721,745	19,045,943	1,599,594	377,685	755,025	1,826,667

Amaun dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, baki pelanggan dan broker, aset insurans semula, aset kewangan lain dan aset derivatif yang lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai adalah tidak ketara.

[^] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM954,033,000.

* Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM1,094,871,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

(b) Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, aset kewangan lain dan aset derivatif Bank diringkaskan seperti berikut:

Bank 2017	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Aset kewangan		Aset kewangan		Aset derivatif RM'000
		pada FVTPL RM'000	Pelaburan kewangan AFS* RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000	kewangan lain RM'000	
Tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai	17,963,051	828,006	20,605,205	14,495,644	584,214	1,834,676
Rosot nilai	-	-	504,480	103,030	-	-
	17,963,051	828,006	21,109,685	14,598,674	584,214	1,834,676
Tolak: Kerugian rosot nilai	-	-	(483,107)	(102,469)	-	-
	17,963,051	828,006	20,626,578	14,496,205	584,214	1,834,676

Amaun dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, aset kewangan lain dan aset derivatif yang lampau tempoh tetapi tidak rosot nilai adalah tidak ketara.

* Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM801,077,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

- (c) Analisis dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, baki pelanggan dan broker, aset insurans semula, aset kewangan lain dan aset derivatif Kumpulan yang tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai mengikut takrif agensi penarafan adalah seperti berikut:

Kumpulan 2017	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Aset kewangan pada FVTPL [^]			Baki pelanggan dan broker RM'000	Aset insurans semula RM'000	Aset kewangan lain RM'000	Aset derivatif RM'000
		Pelaburan kewangan AFS* RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000					
AAA ke AA3	506,366	639,588	9,604,179	1,926,549	-	-	236,954	1,242,982
A1 ke A3	644,657	91,148	1,701,590	19,215	-	-	17,602	374,346
Baa1 ke Baa3	-	47,442	2,536,823	13,166	-	-	-	780
P1 ke P3	2,645,688	-	-	-	-	-	2,599	88
Tiada penarafan termasuk:	6,207,130	832,058	10,857,782	17,086,452	1,544,698	377,685	495,753	208,471
- Bank Negara Malaysia	3,884,719	-	-	-	-	-	-	8,634
- Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	263,769	1,377,296	1,303,583	-	-	-	-
- Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	548,495	3,310,678	5,296,360	-	-	-	-
- Bil Perbendaharaan Kerajaan Malaysia	-	16,559	-	-	-	-	-	-
- Bon korporat/sukuk	-	3,235	5,849,040	6,550,697	-	-	-	-
- Bon Khazanah	-	-	50,785	105,673	-	-	-	-
- Instrumen deposit boleh niaga	-	-	121,436	3,697,694	-	-	-	-
- Lain-lain	2,322,411	-	148,547	132,445	1,544,698	377,685	495,753	199,837
	10,003,841	1,610,236	24,700,374	19,045,382	1,544,698	377,685	752,908	1,826,667

[^] Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM954,033,000.

* Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM1,094,871,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

- (c) Analisis dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain, portfolio aset dan pelaburan kewangan, aset kewangan lain dan aset derivatif Bank yang tidak lampau tempoh ataupun rosot nilai mengikut takrif agensi penarafan adalah seperti berikut (sambungan):

Bank 2017	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Aset	Pelaburan	Pelaburan	Aset	Aset
		kewangan FVTPL RM'000	kewangan AFS* RM'000	kewangan HTM RM'000	kewangan lain RM'000	derivatif RM'000
AAA ke AA3	10,393,046	29,895	8,366,224	1,784,716	236,954	1,254,831
A1 ke A3	541,940	91,148	1,681,238	-	17,602	374,346
Baa1 ke Baa3	-	47,441	2,536,823	13,166	-	780
P1 ke P3	1,670,985	-	-	-	-	-
Tiada penarafan termasuk:	5,357,080	659,522	8,020,920	12,697,762	329,658	204,719
- Bank Negara Malaysia	2,483,870	-	-	-	-	8,634
- Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	263,769	1,238,204	1,303,583	-	-
- Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	375,959	2,521,291	4,503,836	-	-
- Bil Perbendaharaan Kerajaan Malaysia	-	16,559	-	-	-	-
- Bon korporat/sukuk	-	3,235	4,061,607	4,835,967	-	-
- Bon Khazanah	-	-	-	72,312	-	-
- Instrumen deposit boleh niaga	-	-	121,436	1,859,604	-	-
- Lain-lain	2,873,210	-	78,382	122,460	329,658	196,085
	17,963,051	828,006	20,605,205	14,495,644	584,214	1,834,676

* Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM801,077,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

(d) Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Kumpulan, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dikemukakan di bawah:

Kumpulan 2017	Dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain RM'000	Aset kewangan pada FVTPL [~] RM'000	Pelaburan kewangan AFS [@] RM'000	Pelaburan kewangan HTM RM'000	Pinjaman, pendahuluan dan pembayaran* RM'000	Baki pelanggan dan broker [^] RM'000	Aset insurans semula RM'000	Aset kewangan lain* RM'000	Komitmen dan luar jangkaan RM'000	Jumlah RM'000
Pertanian, pemburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	665,136	221,271	4,596,643	-	-	116	1,128,143	6,611,309
Perlombongan dan kuari	-	-	-	15,189	1,104,009	-	-	443	1,374,661	2,494,302
Perkilangan	-	-	50,279	101,718	8,382,839	-	-	16,808	7,596,468	16,148,112
Elektrik, gas dan air	-	22	1,937,734	1,285,454	2,281,809	-	-	22,106	868,800	6,395,925
Pembinaan	-	-	630,898	313,950	10,970,485	-	-	64	8,614,723	20,530,120
Hartanah	-	5,006	1,420,309	429,877	3,785,629	-	-	-	16,804	5,657,625
Pembelian harta bertanah	-	-	-	-	12,785,567	-	-	-	1,619	12,787,186
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	-	-	20,205	657,021	11,431,764	-	-	22,196	6,123,514	18,254,700
Pengangkutan, perdagangan dan perhubungan	-	22,005	2,561,159	1,555,563	8,262,971	-	-	91,477	886,852	13,380,027
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	5,060,055	663,607	7,431,227	6,064,009	13,629,058	-	377,685	1,680,321	9,449,255	44,355,217
Kerajaan dan agensi kerajaan	4,587,341	919,596	9,007,993	8,136,287	5,811,969	-	-	5,359	-	28,468,545
Pembelian sekuriti	-	-	-	-	1,408,136	1,602,925	-	-	-	3,011,061
Pembelian kenderaan pengangkutan	-	-	-	-	33	-	-	-	-	33
Kredit penggunaan	-	-	-	-	1,648,773	-	-	-	4,717,839	6,366,612
Lain-lain	356,445	-	996,805	265,604	73,266,064	-	-	742,802	13,726,790	89,354,510
	10,003,841	1,610,236	24,721,745	19,045,943	159,365,749	1,602,925	377,685	2,581,692	54,505,468	273,815,284

~ Tidak termasuk instrumen ekuiti berjumlah RM954,033,000.

@ Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM1,094,871,000.

Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif berjumlah RM1,064,286,000.

^ Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif RM3,331,000.

* Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM755,025,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,826,667,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(v) Kualiti kredit (sambungan)

(d) Pendedahan risiko kredit dianalisis mengikut industri berhubung dengan aset kewangan Bank, termasuk komitmen dan luar jangkaan, dikemukakan di bawah:

Bank 2017	Dana jangka pendek, deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	Aset kewangan FVTPL	Pelaburan kewangan AFS [@]	Pelaburan kewangan HTM	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan [#]	Aset kewangan lain [*]	Komitmen dan luar jangkaan	Jumlah
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pertanian, pemburuan, perhutanan dan perikanan	-	-	484,748	101,046	2,893,062	116	814,898	4,293,870
Perlombongan dan kuari	-	-	-	15,189	272,349	17	1,636,336	1,923,891
Perkilangan	-	-	50,279	560	6,661,530	16,312	6,836,338	13,565,019
Elektrik, gas dan air	-	-	1,489,301	565,377	1,891,639	22,106	765,620	4,734,043
Pembinaan	-	-	444,982	313,950	7,771,045	64	6,072,186	14,602,227
Hartanah	-	5,006	1,289,144	303,590	2,425,535	-	-	4,023,275
Pembelian harta bertanah	-	-	-	-	1,110,922	-	-	1,110,922
Perdagangan borong & runcit dan restoran & hotel	-	-	10,189	524,255	9,449,317	19,657	5,720,692	15,724,110
Pengangkutan, pergudangan dan perhubungan	-	22,005	1,836,184	1,443,496	3,118,229	91,477	686,316	7,197,707
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	15,479,181	144,709	6,345,685	3,911,708	9,408,553	1,918,125	8,283,790	45,491,751
Kerajaan dan agensi kerajaan	2,483,870	656,286	7,679,259	7,060,264	1,947,074	-	-	19,826,753
Kredit penggunaan	-	-	-	-	1,629,870	-	4,049,504	5,679,374
Lain-lain	-	-	996,807	256,770	61,758,266	351,016	8,825,072	72,187,931
	17,963,051	828,006	20,626,578	14,496,205	110,337,391	2,418,890	43,690,752	210,360,873

[@] Tidak termasuk instrumen ekuiti dan nota/sukuk kekal berjumlah RM801,077,000.

[#] Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif berjumlah RM807,074,000.

^{*} Aset kewangan lain termasuk lain-lain aset berjumlah RM584,214,000 dan aset derivatif berjumlah RM1,834,676,000.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(vi) Dasar Hapus Kira

Kumpulan dan Bank menghapus kira aset kewangan secara keseluruhan atau sebahagiannya, apabila ianya telah menggunakan kesemua usaha pemulihan yang praktikal dan telah membuat kesimpulan bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah. Petunjuk bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah termasuk (i) menghentikan kegiatan penguatkuasaan dan (ii) di mana kaedah pemulihan Kumpulan dan Bank menutup gadai janji dan nilai cagaran adalah sedemikian bahawa tidak ada jangkaan pemulihan yang munasabah.

Hapus kira adalah peristiwa penyahiktirafan. Kumpulan dan Bank boleh mengguna pakai aktiviti penguatkuasaan terhadap aset kewangan yang telah dihapus kira. Pemulihan ekoran aktiviti penguatkuasaan Kumpulan dan Bank akan dimasukkan kira semula sebagai pemulihan hutang lapuk di dalam penyata pendapatan.

Jumlah kontrak yang tertunggak atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan portfolio sekuriti yang dihapus kira dalam tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018, dan masih tertakluk kepada aktiviti penguatkuasaan adalah RM234.7 juta bagi Kumpulan dan RM151.4 juta bagi Bank.

(vii) Pengubahsuaian aliran tunai kontraktual

Jika terma kontrak asal aset kewangan telah diubahsuai untuk tujuan kredit dan instrumen itu tidak dinyahiktiraf, kerugian pengubahsuaian yang terhasil diiktiraf sebagai kemerosotan nilai di dalam penyata pendapatan dengan pengurangan yang sama di dalam nilai bawaan aset. Sekiranya pengubahsuaian tersebut melibatkan konsesi yang tidak akan dipertimbangkan oleh Kumpulan dan Bank, instrumen tersebut dianggap sebagai terosot nilai kredit dan dianggap tertahan.

ECL untuk aset kewangan yang diubahsuai yang tidak dinyahiktiraf dan tidak dianggap sebagai rosot nilai kredit akan diiktiraf pada kadar 12 bulan, atau hayat, sekiranya terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara. Aset-aset ini dinilai untuk menentukan sama ada terdapat peningkatan ketara dalam risiko kredit selepas pengubahsuaian.

Walaupun pinjaman dan pembiayaan boleh diubahsuai atas sebab-sebab bukan kredit, peningkatan risiko kredit yang signifikan mungkin berlaku. Kumpulan dan Bank boleh menentukan bahawa risiko kredit telah meningkat dengan ketara selepas penstrukturan semula, sehingga aset tersebut dipindahkan dari peringkat 3 atau peringkat 2 ke peringkat 1. Ini hanya berlaku untuk aset yang telah dipantau selama tempoh pemerhatian enam bulan berturut-turut atau lebih.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(e) Risiko Kredit (sambungan)

(viii) Analisis sensitiviti

Kumpulan dan Bank telah melaksanakan penilaian sensitiviti ECL ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan berdasarkan kepada perubahan pembolehubah utama, seperti pertumbuhan KDNK, kadar pengangguran, inflasi dan harga perumahan, sementara kesemua pembolehubah lain kekal malar. Faktor sensitiviti yang digunakan adalah andaian berdasarkan peralihan selari dalam pembolehubah utama untuk menunjukkan kesan ke atas ECL Kumpulan dan Bank.

Jadual di bawah menggariskan kesan ECL ke atas perubahan dalam pembolehubah utama yang digunakan manakala pembolehubah lain kekal malar:

(a) Runcit

	Perubahan	Kumpulan		Bank	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Penggunaan Persendirian	+/-50bps	(9,256)	9,325	(8,195)	8,296
Kadar pengangguran	+/-10bps	14,995	(14,695)	13,138	(12,892)
Inflasi	+/-5bps	987	(1,146)	919	(1,049)

(b) Bukan runcit

	Perubahan	Kumpulan		Bank	
		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Penggunaan Persendirian	+/-50bps	(6,846)	5,917	(4,504)	3,884
KLIBOR-3M	+/-25bps	20,468	(20,876)	12,863	(13,049)

Sebahagian besar runcit merangkumi sektor isi rumah seperti yang dinyatakan di dalam Nota 9(e) di bawah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor ekonomi.

Bukan runcit terdiri daripada sektor melainkan isi rumah seperti yang dinyatakan di dalam Nota 9(e) di bawah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor ekonomi.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(f) Pengimbangan Aset Kewangan dan Liabiliti Kewangan

Kumpulan melaporkan aset kewangan dan liabiliti kewangan pada asas bersih pada lembaranimbangan hanya jika terdapat hak penguatkuasaan yang sah untuk mengimbangi amaun yang diiktiraf dan terdapat tujuan untuk menyelesaikannya pada asas bersih atau untuk merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

Jadual berikut menunjukkan kesan pengaturan penyelesaian ke atas:

- (i) kesemua aset dan liabiliti kewangan yang dilaporkan di dalam lembaranimbangan; dan
- (ii) kesemua instrumen kewangan derivatif dan perjanjian pembelian semula pembalikan dan pengaturan pinjaman (pengaturan pengimbangan dan cagaran kewangan) tetapi tidak layak bagi penyelesaian.

Aset dan liabiliti kewangan berikut adalah tertakluk kepada pengimbangan, pengaturan penyelesaian induk yang boleh dikuatkuasakan dan perjanjian yang setara:

Kumpulan	Jumlah kasar aset kewangan/ liabiliti kewangan yang diiktiraf RM'000	Jumlah berkaitan yang tidak ditolak selesai di dalam penyata kedudukan kewangan		Jumlah bersih RM'000
		Instrumen kewangan RM'000	Cagaran kewangan RM'000	
2018				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,131,057	(223,579)	(315,171)	592,307
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	1,116,701	(223,579)	(90,569)	802,553
2017				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,826,667	(782,096)	(497,380)	547,191
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	2,551,504	(782,096)	(192,028)	1,577,380

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(f) Pengimbangan Aset Kewangan dan Liabiliti Kewangan (sambungan)

Aset dan liabiliti kewangan berikut adalah tertakluk kepada pengimbangan, pengaturan penyelesaian induk yang boleh dikuatkuasakan dan perjanjian yang setara (sambungan):

	Jumlah kasar aset kewangan/liabiliti yang diiktiraf RM'000	Jumlah berkaitan yang tidak ditolak selesai di dalam penyata kedudukan kewangan		Jumlah bersih RM'000
		Instrumen kewangan RM'000	Cagaran kewangan RM'000	
Bank				
2018				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,147,494	(223,579)	(315,171)	608,744
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	1,120,287	(223,579)	(90,569)	806,139
2017				
Aset kewangan				
Aset derivatif	1,834,676	(782,096)	(497,380)	555,200
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	2,513,980	(782,096)	(192,028)	1,539,856

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan

Kumpulan dan Bank menganalisis instrumen kewangannya yang diukur pada nilai saksama ke dalam tiga kategori yang dihuraikan di bawah:

Tahap 1: Harga sebutan (tidak dilaras) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang sama.

Tahap 2: Harga sebutan bagi instrumen yang sama atau setara di dalam pasaran yang tidak aktif; dan penilaian diperolehi daripada model di mana input selain daripada harga sebutan termasuk dalam Tahap 1 yang dapat dicerap bagi aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung.

Tahap 3: Penilaian diperolehi daripada teknik penilaian di mana satu atau lebih input penting tidak berdasarkan data pasaran yang dapat dicerap.

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama yang dianalisis mengikut tahap dalam hieraki nilai saksama:

Kumpulan	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2018				
Aset kewangan				
Aset kewangan pada FVTPL:	415,344	2,932,295	453,010	3,800,649
– Instrumen pasaran wang	–	1,608,238	–	1,608,238
– Sekuriti disebut harga	415,344	1,704	3,590	420,638
– Sekuriti tidak disebut harga	–	1,322,353	449,420	1,771,773
Aset kewangan pada FVOCI:	2,596	31,807,311	767,926	32,577,833
– Instrumen pasaran wang	–	12,530,290	–	12,530,290
– Sekuriti disebut harga	2,596	–	–	2,596
– Sekuriti tidak disebut harga	–	19,277,021	767,926	20,044,947
Aset derivatif	–	1,131,057	–	1,131,057
	417,940	35,870,663	1,220,936	37,509,539
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	4,246	1,112,455	–	1,116,701

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama yang dianalisis mengikut tahap dalam hieraki nilai saksama (sambungan):

Kumpulan	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2017				
Aset kewangan				
Aset kewangan pada FVTPL:	597,409	1,607,001	359,859	2,564,269
– Instrumen pasaran wang	–	849,021	–	849,021
– Sekuriti disebut harga	597,409	–	–	597,409
– Sekuriti tidak disebut harga	–	757,980	359,859	1,117,839
Pelaburan kewangan AFS:	59,995	24,617,611	1,139,010	25,816,616
– Instrumen pasaran wang	–	8,410,681	–	8,410,681
– Sekuriti disebut harga	59,995	–	4,072	64,067
– Sekuriti tidak disebut harga	–	16,206,930	1,134,938	17,341,868
Aset derivatif	–	1,826,667	–	1,826,667
	657,404	28,051,279	1,498,869	30,207,552
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	45,947	2,505,557	–	2,551,504

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

Jadual di bawah menganalisis instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama yang dianalisis mengikut tahap dalam hierarki nilai saksama (sambungan):

Bank	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2018				
Aset kewangan				
Aset kewangan pada FVTPL:	3,179	1,872,857	15,735	1,891,771
– Instrumen pasaran wang	–	1,334,012	–	1,334,012
– Sekuriti disebut harga	3,179	1,704	3,590	8,473
– Sekuriti tidak disebut harga	–	537,141	12,145	549,286
Aset kewangan pada FVOCI:	–	26,945,899	638,477	27,584,376
– Instrumen pasaran wang	–	10,988,111	–	10,988,111
– Sekuriti tidak disebut harga	–	15,957,788	638,477	16,596,265
Aset derivatif	–	1,147,494	–	1,147,494
	3,179	29,966,250	654,212	30,623,641
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	–	1,120,287	–	1,120,287
2017				
Aset kewangan				
Aset kewangan pada FVTPL:	3,235	824,771	–	828,006
– Instrumen pasaran wang	–	676,485	–	676,485
– Sekuriti disebut harga	3,235	–	–	3,235
– Sekuriti tidak disebut harga	–	148,286	–	148,286
Pelaburan kewangan AFS:	–	20,612,705	814,950	21,427,655
– Instrumen pasaran wang	–	7,331,457	–	7,331,457
– Sekuriti disebut harga	–	–	4,072	4,072
– Sekuriti tidak disebut harga	–	13,281,248	810,878	14,092,126
Aset derivatif	–	1,834,676	–	1,834,676
	3,235	23,272,152	814,950	24,090,337
Liabiliti kewangan				
Liabiliti derivatif	–	2,513,980	–	2,513,980

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

Tidak ada pemindahan di antara Tahap 1 dan 2 sepanjang tahun kewangan.

(i) Teknik penilaian

Instrumen kewangan dikelaskan sebagai Tahap 1 sekiranya nilainya dapat dicerap dalam pasaran aktif. Instrumen sebegini dinilai dengan merujuk kepada harga sebutan tidak dilaras untuk aset atau liabiliti yang sama dalam pasaran aktif di mana wujudnya harga sebutan yang sedia ada, dan harga ini merupakan harga urus niaga pasaran sebenar dan berlaku dengan kerap. Pasaran aktif adalah di mana urus niaga berlaku pada volum dan kekerapan yang mencukupi untuk menyediakan maklumat penentuan harga secara berterusan. Ini termasuklah sekuriti dan amanah saham disebut harga.

Jika nilai saksama ditentukan menggunakan harga pasaran tidak disebut harga dalam pasaran kurang aktif atau harga sebutan untuk aset dan liabiliti yang setara, instrumen tersebut secara amnya dikelaskan pada Tahap 2. Dalam keadaan di mana harga sebutan secara umumnya tidak tersedia ada, Kumpulan dan Bank akan menentukan nilai saksama berdasarkan teknik penilaian termasuk yang menggunakan parameter pasaran, tetapi tidak terhad kepada keluk hasil, ketidaktentuan dan kadar pertukaran asing sebagai input. Sebahagian besar teknik penilaian menggunakan hanya data pasaran yang dapat dicerap. Ini merangkumi bon-bon tertentu, bon-bon kerajaan, sekuriti hutang korporat dan derivatif.

Instrumen kewangan dikelaskan sebagai Tahap 3 jika penilaiannya merangkumi input penting yang tidak berdasarkan data pasaran yang dapat dicerap (input tidak dapat dicerap). Kategori ini merangkumi saham-saham tidak disebut harga yang dipegang atas sebab-sebab sosio-ekonomi, nota/sukuk kekal yang tidak boleh dipindah milik dan tidak boleh diniagakan, sekuriti rosot nilai dan stok pinjaman korporat yang tidak disebut harga. Nilai saksama untuk saham yang dipegang atas sebab sosio-ekonomi adalah berdasarkan aset ketara bersih syarikat-syarikat yang terjejas. Bagi saham pinjaman korporat yang tidak disebut harga, analisis aliran tunai berdiskaun telah dilaksanakan bagi menentukan nilai boleh diperolehi semula bagi instrumen tersebut.

(ii) Penyesuaian pengukuran nilai saksama dalam Tahap 3

Berikut mewakili perubahan dalam instrumen Tahap 3 bagi Kumpulan dan Bank:

	Kumpulan		Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Aset kewangan pada FVTPL				
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	359,859	167,901	–	16,390
– Kesan penggunaan MFRS 9	15,525	–	15,525	–
– Seperti yang dinyatakan semula	375,384	167,901	15,525	16,390
Jumlah pendapatan/(kerugian) diiktiraf dalam penyata pendapatan	32,393	(27,067)	(1,654)	(16,390)
Pembelian	46,359	243,928	1,851	–
Penyelesaian	(10,660)	(10,685)	–	–
Perbezaan pertukaran	9,534	(14,218)	13	–
Baki pada akhir tahun kewangan	453,010	359,859	15,735	–

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

53 PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(g) Nilai Saksama Instrumen Kewangan (sambungan)

(ii) Penyesuaian pengukuran nilai saksama dalam Tahap 3 (sambungan)

Berikut mewakili perubahan dalam instrumen Tahap 3 bagi Kumpulan dan Bank (sambungan):

	Kumpulan	Bank
	2018	2018
	RM'000	RM'000
Pelaburan kewangan pada FVOCI		
Baki pada awal tahun kewangan		
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	1,123,485	799,425
– Seperti yang dinyatakan semula	1,123,485	799,425
Jumlah kerugian diiktiraf di bawah pendapatan komprehensif lain	(42,161)	(55,589)
Pindahan ke tahap 2	(102,750)	(102,750)
Pembelian	5,839	(236)
Penyelesaian/pelupusan	(218,407)	(2,373)
Perbezaan pertukaran	1,920	–
Baki pada akhir tahun kewangan	767,926	638,477
	Group	Bank
	2017	2017
	RM'000	RM'000
Pelaburan kewangan AFS		
Baki pada awal tahun kewangan	1,138,800	806,979
Jumlah keuntungan diiktiraf di bawah pendapatan komprehensif lain	13,906	61
Pembelian	16,001	10,793
Penyelesaian	(17,087)	(67)
Kerugian rosot nilai	(2,551)	(2,551)
Perbezaan pertukaran	(10,059)	(265)
Baki pada akhir tahun kewangan	1,139,010	814,950

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

54 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN

- (a) Nilai saksama setiap aset dan liabiliti kewangan yang dibentangkan di dalam penyata kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank menghampiri amaun bawaan pada tarikh pelaporan, kecuali yang berikut:

	Kumpulan		Bank	
	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000	Nilai bawaan RM'000	Nilai saksama RM'000
2018				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	898,120	898,120	10,990,797	11,001,568
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	14,090,275	14,112,695	10,228,651	10,241,083
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	165,629,774	165,800,768	108,216,146	108,385,579
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	178,856,330	178,997,455	127,145,222	127,219,471
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	18,290,894	18,269,845	17,526,185	17,510,932
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	5,266,116	5,198,325	2,995,877	2,840,705
Pinjaman	1,182,885	1,182,885	981,849	981,849
Sekuriti hutang kanan	3,323,664	3,258,030	3,323,664	3,258,030
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	603,221	611,370	608,235	616,384
Obligasi subordinat	3,748,655	3,772,036	2,589,066	2,608,750
2017				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	1,161,601	1,146,786	11,275,105	11,203,148
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	19,045,943	18,473,067	14,496,205	13,925,578
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	158,301,463	158,437,389	109,530,317	109,660,800
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	166,865,031	166,964,599	121,237,748	121,265,537
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	21,079,737	20,403,617	22,031,408	21,359,190
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	1,729,606	1,630,200	1,729,606	1,630,200
Pinjaman	1,153,719	1,153,719	978,068	978,068
Sekuriti hutang kanan	3,252,581	3,223,972	3,252,581	3,223,972
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	602,666	625,097	607,678	630,109
Obligasi subordinat	3,748,294	3,758,813	2,588,638	2,598,841

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

54 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Jadual di bawah menganalisis dalam lingkungan hieraki nilai saksama aset dan liabiliti Kumpulan yang tidak diukur pada nilai saksama tetapi yang mana nilai saksamanya didedahkan:

Kumpulan	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2018				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	898,120	-	898,120
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	10,322,328	3,790,367	14,112,695
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	165,800,768	-	165,800,768
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	-	178,997,455	-	178,997,455
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	18,269,845	-	18,269,845
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	5,198,325	-	5,198,325
Pinjaman	-	1,182,885	-	1,182,885
Sekuriti hutang kanan	-	3,258,030	-	3,258,030
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	611,370	-	611,370
Obligasi subordinat	-	3,772,036	-	3,772,036
2017				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	1,146,786	-	1,146,786
Pelaburan kewangan HTM	-	15,439,592	3,033,475	18,473,067
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	158,437,389	-	158,437,389
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	-	166,964,599	-	166,964,599
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	20,403,617	-	20,403,617
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	1,630,200	-	1,630,200
Pinjaman	-	1,153,719	-	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	-	3,223,972	-	3,223,972
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	625,097	-	625,097
Obligasi subordinat	-	3,758,813	-	3,758,813

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

54 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

- (b) Jadual di bawah menganalisis dalam lingkungan hieraki nilai saksama aset dan liabiliti Bank yang tidak diukur pada nilai saksama tetapi yang mana nilai saksamanya didedahkan:

Bank	Tahap 1 RM'000	Tahap 2 RM'000	Tahap 3 RM'000	Jumlah RM'000
2018				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	11,001,568	-	11,001,568
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	-	8,087,276	2,153,807	10,241,083
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	108,385,579	-	108,385,579
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	-	127,219,471	-	127,219,471
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	17,510,932	-	17,510,932
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	2,840,705	-	2,840,705
Pinjaman	-	981,849	-	981,849
Sekuriti hutang kanan	-	3,258,030	-	3,258,030
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	616,384	-	616,384
Obligasi subordinat	-	2,608,750	-	2,608,750
2017				
Aset kewangan				
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	11,203,148	-	11,203,148
Pelaburan kewangan HTM	-	12,192,149	1,733,429	13,925,578
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	109,660,800	-	109,660,800
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan	-	121,265,537	-	121,265,537
Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	-	21,359,190	-	21,359,190
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	-	1,630,200	-	1,630,200
Pinjaman	-	978,068	-	978,068
Sekuriti hutang kanan	-	3,223,972	-	3,223,972
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	-	630,109	-	630,109
Obligasi subordinat	-	2,598,841	-	2,598,841

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

54 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Nilai saksama adalah berdasarkan metodologi dan andaian berikut:

(i) Tunai dan dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan institusi kewangan lain

Bagi tunai dan dana jangka pendek dan deposit dan penempatan dengan institusi kewangan yang kematangannya kurang daripada enam bulan, nilai bawaan merupakan anggaran nilai saksama yang munasabah. Bagi deposit dan penempatan yang kematangannya adalah enam bulan dan ke atas, anggaran nilai saksama adalah berdasarkan aliran tunai berdiskaun, menggunakan kadar faedah pasaran wang semasa di mana deposit dan penempatan yang serupa digunakan boleh dibuat dengan institusi kewangan yang mempunyai risiko kredit dan baki tempoh mencapai kematangan yang serupa.

(ii) Sekuriti dibeli di bawah perjanjian jualan semula

Nilai saksama sekuriti dibeli di bawah perjanjian jualan semula dengan kematangan kurang daripada enam bulan adalah menghampiri nilai bawaan. Bagi sekuriti dibeli di bawah perjanjian jualan semula dengan kematangan enam bulan dan ke atas, anggaran nilai saksama adalah berdasarkan aliran tunai berdiskaun menggunakan kadar pasaran semasa bagi baki tempoh mencapai kematangan.

(iii) Aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI, pelaburan kewangan pada kos dilunaskan dan pelaburan kewangan HTM dan AFS

Anggaran nilai saksama aset kewangan pada FVTPL, aset kewangan pada FVOCI, pelaburan kewangan pada kos dilunaskan dan pelaburan kewangan HTM dan AFS adalah berasaskan harga sebutan dan harga pasaran yang dapat dicerap. Bilamana tidak terdapat pasaran sedia ada dalam sekuriti tertentu, nilai saksama ditaksir dengan merujuk kepada kadar hasil faedah indikatif pasaran atau sokongan aset ketara bersih pihak penerima pelaburan. Jika teknik aliran tunai berdiskaun digunakan, anggaran aliran tunai masa hadapan akan didiskaun menggunakan kadar pasaran semasa bagi instrumen yang setara pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(iv) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Bagi pinjaman kadar terapung, nilai bawaan secara umumnya adalah anggaran nilai saksama yang munasabah.

Bagi pinjaman kadar tetap, nilai saksama dianggar dengan mendiskaun anggaran aliran tunai masa hadapan menggunakan kadar pasaran semasa bagi pinjaman risiko kredit dan kematangan yang serupa.

Nilai saksama bagi pinjaman rosot nilai diwakili oleh nilai bawaannya, ditolak peruntukan rosot nilai.

(v) Aset dan liabiliti lain

Nilai bawaan ditolak sebarang anggaran peruntukan rosot nilai bagi aset dan liabiliti kewangan yang termasuk dalam 'aset dan liabiliti lain', adalah diandaikan hampir dengan nilai saksamanya kerana item ini tidak sensitif terhadap anjakan dalam kadar faedah pasaran.

(vi) Deposit daripada pelanggan

Bagi deposit daripada pelanggan dengan kematangan kurang daripada enam bulan, nilai bawaannya adalah anggaran nilai saksama yang munasabah. Bagi deposit dengan kematangan enam bulan dan ke atas, nilai saksama dianggar menggunakan aliran tunai berdiskaun berdasarkan kadar pasaran semasa untuk deposit yang setara daripada pelanggan.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

54 NILAI SAKSAMA ASET DAN LIABILITI KEWANGAN (SAMBUNGAN)

(c) Nilai saksama adalah berdasarkan metodologi dan andaian berikut (sambungan):

(vii) Deposit dan penempatan bank serta institusi kewangan lain, obligasi ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula dan bil dan penerimaan belum dibayar

Anggaran nilai saksama deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain, obligasi ke atas sekuriti yang dijual di bawah perjanjian pembelian semula dan bil dan penerimaan belum dibayar dengan tempoh matang kurang daripada enam bulan menghampiri nilai bawaannya. Bagi item yang mempunyai tempoh matang enam bulan ke atas, nilai saksama dianggarkan berdasarkan aliran tunai didiskaun menggunakan kadar faedah pasaran wang semasa dengan baki tempoh yang sama sehingga matang.

(viii) Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas

Bagi amaun yang terhutang kepada Cagamas dengan kematangan kurang daripada satu tahun, amaun bawaan adalah anggaran nilai saksama yang munasabah. Bagi amaun terhutang kepada Cagamas, dengan kematangan melebihi satu tahun, nilai saksama dianggar berdasarkan aliran tunai berdiskaun, menggunakan kadar faedah pasaran semasa dengan baki tempoh mencapai kematangan yang setara.

(ix) Pinjaman

Bagi pinjaman kadar terapung, nilai bawaan secara umumnya adalah anggaran nilai saksama yang munasabah.

Anggaran nilai saksama bagi pinjaman lain dengan tempoh kematangan kurang daripada enam bulan adalah hampir dengan nilai bawaannya. Bagi pinjaman lain yang kematangannya enam bulan dan lebih, nilai saksama dianggar berdasarkan aliran tunai berdiskaun menggunakan kadar pasaran semasa bagi pinjaman dengan profil risiko yang setara.

(x) Sekuriti hutang kanan

Anggaran nilai saksama bagi sekuriti hutang kanan secara umumnya adalah berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran yang dapat dicerap pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(xi) Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1

Anggaran nilai saksama bagi hutang Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1 secara umumnya adalah berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran yang dapat dicerap pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(xii) Obligasi subordinat

Anggaran nilai saksama bagi obligasi subordinat secara umumnya adalah berdasarkan harga sebutan dan harga pasaran yang dapat dicerap pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

(xiii) Komitmen dan luar jangkaan berkaitan kredit

Nilai saksama bersih bagi item-item ini tidak dihitung kerana anggaran nilai saksamanya tidak boleh dipastikan. Instrumen kewangan ini secara umumnya berkait dengan risiko kredit dan menarik yuran yang selaras dengan harga pasaran bagi pengaturan yang serupa. Pada masa ini, ia tidak dijual atau didagangkan. Nilai saksama boleh diwakili oleh nilai semasa yuran yang dijangka diterima, tolak kos berkaitan.

(xiv) Kontrak berkaitan pertukaran asing dan kadar faedah

Nilai saksama bagi kontrak berkaitan pertukaran asing dan kadar faedah adalah anggaran amaun yang akan diterima atau dibayar oleh Kumpulan dan Bank untuk memindahkan kontrak berkenaan pada tarikh penyata kedudukan kewangan.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN

(1) Penggunaan MFRS 9 'Instrumen Kewangan'

Kumpulan dan Bank telah mengguna pakai MFRS 9 'Instrumen Kewangan', yang diterbitkan oleh MASB dengan tarikh peralihan pada 1 Januari 2018, yang mengakibatkan perubahan dalam dasar perakaunan dan penyesuaian kepada jumlah yang diiktiraf dalam penyata kewangan sebelum ini.

Seperti yang dibenarkan oleh peruntukan peralihan MFRS 9, Kumpulan dan Bank memilih untuk tidak menyatakan semula angka perbandingan. Sebarang pelarasan kepada jumlah dibawa aset dan liabiliti kewangan pada tarikh peralihan telah diiktiraf dalam pembukaan keuntungan tertahan dan rizab lain pada tahun semasa.

MFRS 9 juga membuat pindaan yang ketara terhadap piawaian lain yang berkaitan dengan instrumen kewangan seperti MFRS 7 'Instrumen Kewangan: Pendedahan'. Oleh itu, pindaan kepada pendedahan MFRS 7 hanya digunakan pada tahun kewangan semasa, dan pendedahan tahun perbandingan tidak dinyatakan semula seperti yang ditunjukkan dalam Nota 53.

Penggunaan MFRS 9 telah menyebabkan perubahan dalam dasar perakaunan Kumpulan dan Bank bagi pengiktirafan, pengelasan dan pengukuran aset dan liabiliti kewangan dan rosot nilai aset kewangan.

Berikut adalah pendedahan yang berkaitan dengan kesan penggunaan MFRS 9 ke atas Kumpulan dan Bank:

(a) Pengelasan dan pengukuran aset kewangan

Bermula dari 1 Januari 2018, Kumpulan dan Bank telah menggunakan MFRS 9 dan mengelaskan aset kewangannya dalam kategori pengukuran berikut:

- Kos dilunaskan
- Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain ('FVOCI')
- Nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian ('FVTPL')

Aset kewangan diukur pada kos dilunaskan jika aset tersebut dipegang dalam model perniagaan di mana tujuannya adalah untuk memegang aset kewangan untuk mengumpul aliran tunai kontrak yang semata-mata mewakili pembayaran pokok dan faedah. Aset kewangan diukur pada FVOCI jika aset tersebut dipegang dalam model perniagaan di mana matlamatnya akan tercapai dengan mengumpul aliran tunai kontraktual dan menjual aset kewangan dan aliran tunai kontraktual semata-mata mewakili pembayaran pokok dan faedah. Kesemua aset kewangan lain dikelaskan dan diukur pada FVTPL.

Setelah mengguna pakai MFRS 9, perkara-perkara berikut adalah nyata:

- (i) Majoriti instrumen hutang Kumpulan dan Bank yang dikelaskan sebagai HTM dan diukur pada kos dilunaskan memenuhi syarat pengelasan sebagai kos dilunaskan di bawah MFRS 9, kecuali untuk:
  - Pengelasan semula instrumen hutang tertentu kepada FVOCI yang timbul daripada perubahan dalam model perniagaan Kumpulan dan Bank daripada 'dipegang untuk mengumpul aliran tunai kontraktual' kepada 'dipegang untuk mengumpul aliran tunai kontrak dan menjual', berjumlah RM2,108,721,000 untuk Kumpulan dan Bank. Perbezaan di antara nilai saksama dan kos yang dilunaskan, selepas kesan cukai, sebanyak RM20,023,000 (keuntungan bersih) untuk Kumpulan dan Bank diiktiraf kepada rizab FVOCI pada 1 Januari 2018
  - Pengelasan semula instrumen hutang, yang mengandungi peruntukan luar jangkaan yang boleh mengurangkan jumlah pokok yang perlu dibayar jika petunjuk prestasi utama tertentu dipenuhi oleh penerbit, dan oleh sebab proviso ini, gagal memenuhi syarat SPPI untuk pengelasan kos terlunas di bawah MFRS 9, kepada FVTPL, masing-masing berjumlah RM15,484,000 dan RM5,104,000 bagi Kumpulan dan Bank. Perbezaan di antara nilai saksama dan kos yang dilunaskan, selepas kesan cukai, sebanyak RM264,000 (keuntungan bersih) dan RM30,000 (kerugian bersih) bagi Kumpulan dan Bank masing-masing, diiktiraf ke keuntungan tertahan pada 1 Januari 2018.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(1) Penggunaan MFRS 9 'Instrumen Kewangan' (sambungan)

(a) Pengelasan dan pengukuran aset kewangan (sambungan)

(ii) Majoriti hutang Kumpulan dan Bank dan instrumen ekuiti yang dikelaskan sebagai instrumen kewangan AFS memenuhi syarat untuk pengelasan sebagai FVOCI dan oleh itu tidak ada perubahan kepada perakaunan bagi aset tersebut. Walau bagaimanapun, Kumpulan dan Bank memegang portfolio instrumen hutang dalam AFS, yang mengandungi klausa kontraktual ke atas kegagalan dan penyerapan kerugian sekiranya berlaku keingkaran, dan disebabkan oleh klausa-klausa ini, gagal memenuhi syarat SPPI untuk pengelasan FVOCI di bawah MFRS 9. Keputusannya, instrumen-instrumen ini, yang berjumlah RM971,996,000 untuk Kumpulan dan RM915,533,000 untuk Bank, dikelaskan sebagai FVTPL dan keuntungan kumulatif yang timbul daripada perubahan dalam nilai saksama, tolak cukai sebanyak RM4,095,000 (keuntungan bersih) bagi Kumpulan dan RM4,255,000 (keuntungan bersih) bagi Bank, telah dipindahkan dari ekuiti ke keuntungan tertahan pada 1 Januari 2018.

(b) Pengelasan dan pengukuran liabiliti kewangan

Liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank secara berterusan diukur pada kos dilunaskan.

Liabiliti kewangan tidak mempunyai sebarang kesan ke atas perakaunan Kumpulan dan Bank kerana keperluan baru hanya mempengaruhi perakaunan liabiliti kewangan yang ditetapkan pada nilai saksama melalui keuntungan atau kerugian dan Kumpulan dan Bank tidak mempunyai sebarang liabiliti seperti itu pada tarikh lembaranimbangan.

(c) Perakaunan lindung nilai

Kumpulan dan Bank telah memilih untuk terus menggunakan keperluan perakaunan lindung nilai MFRS 139 selepas penggunaan pakaian MFRS 9.

(d) Rosot nilai aset kewangan

Hasil daripada perubahan dalam menentukan kadar peruntukan kerugian kredit seperti yang dijelaskan di bawah dasar perakaunan, jumlah peruntukan ECL yang dikira di bawah MFRS 9 adalah lebih tinggi sebanyak RM1,472,481,000 (selepas ditolak cukai) dan RM1,106,140,000 (selepas ditolak cukai) bagi Kumpulan dan Bank masing-masing, berbanding jumlah peruntukan bagi rosot nilai aset kewangan di bawah MFRS 139.

Kesan kewangan penggunaan MFRS 9 dibentangkan dalam Nota 55(3).

(2) Dokumen Dasar Semakan BNM ke atas Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan bagi Institusi Perbankan Islam

Berkuat kuasa mulai 1 Januari 2018, Bank dan syarikat subsidiari perbankan domestiknya mesti mengekalkan, secara agregat, peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai bukan kredit dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1% daripada jumlah pendedahan kredit, tolak peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai kredit selaras dengan dokumen dasar semakan ke atas Pelaporan Kewangan dan Pelaporan Kewangan bagi Institusi Perbankan Islam yang diterbitkan oleh BNM.

Kesan kewangan penggunaan semakan dibentangkan dalam Nota 55(3).

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan

Ringkasan kesan pengelasan dan pengukuran, dan penyesuaian kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank setelah mengguna pakai MFRS 9 pada 1 Januari 2018 adalah seperti berikut:

Kumpulan	Kategori pengukuran MFRS 139	Kategori pengukuran MFRS 9	Jumlah dibawa MFRS 139 pada 31 Disember 2017 RM'000	Pengelasan semula RM'000	Pengukuran semula RM'000	Jumlah dibawa selepas pengelasan dan pengukuran RM'000	Kerugian kredit jangkaan RM'000	Jumlah dibawa MFRS 9 pada 1 Januari 2018 RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	9,951,878	-	-	9,951,878	(40,732)	9,911,146
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	1,161,601	-	-	1,161,601	(25)	1,161,576
Aset kewangan pada FVTPL	FVTPL	FVTPL	2,564,269	987,480	436	3,552,185	-	3,552,185
Pelaburan kewangan AFS	Pelaburan kewangan AFS	NA	25,816,616	(25,816,616)	-	-	-	-
Pelaburan kewangan HTM	Pelaburan kewangan HTM	NA	19,045,943	(19,045,943)	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI:								
- Instrumen hutang	NA	FVOCI	-	26,308,353	26,345	26,334,698	-	26,334,698
- Instrumen ekuiti	NA	FVOCI	-	644,988	-	644,988	-	644,988
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	NA	Kos dilunaskan	-	16,921,738	-	16,921,738	(208,904)	16,712,834
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	158,301,463	-	(98,310)	158,203,153	(1,416,599)	156,786,554
Baki pelanggan dan broker	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	1,599,594	-	-	1,599,594	(111,057)	1,488,537
Aset insurans semula	NA	NA	482,760	-	-	482,760	-	482,760
Lain-lain aset	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	1,106,048	-	-	1,106,048	(15,099)	1,090,949
Aset derivatif	FVTPL	FVTPL	1,826,667	-	(22,553)	1,804,114	-	1,804,114
Deposit berkanun	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	4,001,002	-	-	4,001,002	-	4,001,002
Cukai boleh diperolehi semula	NA	NA	115,874	(1,344)	29,224	143,754	360,130	503,884
Aset cukai tertunda	NA	NA	36,072	-	1,978	38,050	-	38,050
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	NA	NA	48,253	-	-	48,253	-	48,253
Hartanah, loji dan peralatan	NA	NA	1,013,710	-	-	1,013,710	-	1,013,710
Muhibah	NA	NA	2,649,307	-	-	2,649,307	-	2,649,307
Aset tidak ketara	NA	NA	488,869	-	-	488,869	-	488,869
JUMLAH ASET			230,209,926	(1,344)	(62,880)	230,145,702	(1,432,286)	228,713,416

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan (sambungan)

Ringkasan kesan pengelasan dan pengukuran, dan penyesuaian kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank setelah mengguna pakai MFRS 9 pada 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

Kumpulan	Kategori pengukuran MFRS 139	Kategori pengukuran MFRS 9	Jumlah dibawa MFRS 139 pada 31 Disember 2017 RM'000	Pengelasan semula RM'000	Pengukuran semula RM'000	Jumlah dibawa selepas pengelasan dan pengukuran RM'000	Kerugian kredit jangkaan RM'000	Jumlah dibawa MFRS 9 pada 1 Januari 2018 RM'000
LIABILITI								
Depositi daripada pelanggan	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	166,865,031	-	-	166,865,031	-	166,865,031
Depositi dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	21,079,737	-	-	21,079,737	-	21,079,737
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	604,163	-	-	604,163	-	604,163
Bil dan penerimaan belum dibayar	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	302,152	-	-	302,152	-	302,152
Baki pelanggan dan broker	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,369,395	-	-	1,369,395	-	1,369,395
Liabiliti kontrak insuransam	NA	NA	998,310	-	-	998,310	-	998,310
Lain-lain liabiliti	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	2,715,111	-	-	2,715,111	-	2,715,111
Liabiliti derivatif	FVTPL	FVTPL	2,551,504	-	-	2,551,504	-	2,551,504
Obligasi rekursa ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,729,606	-	-	1,729,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai	NA	NA	33,531	-	-	33,531	(15,623)	17,908
Liabiliti cukai tertunda	NA	NA	19,698	(1,344)	6,475	24,829	(2,876)	21,953
Pinjaman	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,153,719	-	-	1,153,719	-	1,153,719
Sekuriti hutang kanan	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	3,252,581	-	-	3,252,581	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	602,666	-	-	602,666	-	602,666
Obligasi subordinat	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	3,748,294	-	-	3,748,294	-	3,748,294
JUMLAH LIABILITI			207,025,498	(1,344)	6,475	207,030,629	(18,499)	207,012,130
EKUITI								
Modal saham			6,994,103	-	-	6,994,103	-	6,994,103
Rizab			16,155,611	-	(69,381)	16,086,230	(1,413,304)	14,672,926
Ekuiti milik pemegang Bank			23,149,714	-	(69,381)	23,080,333	(1,413,304)	21,667,029
NCI			34,714	-	26	34,740	(483)	34,257
JUMLAH EKUITI			23,184,428	-	(69,355)	23,115,073	(1,413,787)	21,701,286
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI			230,209,926	(1,344)	(62,880)	230,145,702	(1,432,286)	228,713,416

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan (sambungan)

Ringkasan kesan pengelasan dan pengukuran, dan penyesuaian kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank setelah mengguna pakai MFRS 9 pada 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

Bank	Kategori pengukuran MFRS 139	Kategori pengukuran MFRS 9	Jumlah dibawa MFRS 139 pada 31 Disember 2017 RM'000	Pengelasan semula RM'000	Pengukuran semula RM'000	Jumlah dibawa selepas pengelasan dan pengukuran RM'000	Kerugian kredit jangkaan RM'000	Jumlah dibawa MFRS 9 pada 1 Januari 2018 RM'000
ASET								
Tunai dan dana jangka pendek	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	7,614,663	-	-	7,614,663	(44,456)	7,570,207
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	11,275,105	-	-	11,275,105	-	11,275,105
Aset kewangan pada FVTPL	FVTPL	FVTPL	828,006	920,636	(39)	1,748,603	-	1,748,603
Pelaburan kewangan AFS	Pelaburan kewangan AFS	NA	21,427,655	(21,427,655)	-	-	-	-
Pelaburan kewangan HTM	Pelaburan kewangan HTM	NA	14,496,205	(14,496,205)	-	-	-	-
Aset kewangan pada FVOCI:			-					
- Instrumen hutang	NA	FVOCI	-	22,011,278	26,344	22,037,622	-	22,037,622
- Instrumen ekuiti	NA	FVOCI	-	609,566	-	609,566	-	609,566
Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	NA	Kos dilunaskan	-	12,382,380	-	12,382,380	(205,015)	12,177,365
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	109,530,317	-	(56,094)	109,474,223	(1,152,371)	108,321,852
Lain-lain aset	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	906,895	-	-	906,895	-	906,895
Aset derivatif	FVTPL	FVTPL	1,834,676	-	(23,416)	1,811,260	-	1,811,260
Deposit berkanun	Pinjaman dan belum terima	Kos dilunaskan	2,538,107	-	-	2,538,107	-	2,538,107
Cukai boleh diperolehi semula	NA	NA	58,871	(1,344)	19,092	76,619	348,867	425,486
Pelaburan dalam syarikat subsidiari	NA	NA	4,495,837	-	-	4,495,837	-	4,495,837
Hartanah, loji dan peralatan	NA	NA	756,434	-	-	756,434	-	756,434
Muhibah	NA	NA	1,651,542	-	-	1,651,542	-	1,651,542
Aset tidak ketara	NA	NA	415,690	-	-	415,690	-	415,690
JUMLAH ASET			177,830,003	(1,344)	(34,113)	177,794,546	(1,052,975)	176,741,571

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan (sambungan)

Ringkasan kesan pengelasan dan pengukuran, dan penyesuaian kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank setelah mengguna pakai MFRS 9 pada 1 Januari 2018 adalah seperti berikut (sambungan):

Bank	Kategori pengukuran MFRS 139	Kategori pengukuran MFRS 9	Jumlah dibawa MFRS 139 pada 31 Disember 2017 RM'000	Pengelasan semula RM'000	Pengukuran semula RM'000	Jumlah dibawa selepas pengelasan dan pengukuran RM'000	Kerugian kredit jangkaan RM'000	Jumlah dibawa MFRS 9 pada 1 Januari 2018 RM'000
LIABILITI								
Depositi daripada pelanggan	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	121,237,748	-	-	121,237,748	-	121,237,748
Depositi dan penempatan bank serta institusi kewangan lain	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	22,031,408	-	-	22,031,408	-	22,031,408
Obligasi ke atas sekuriti dijual di bawah perjanjian pembelian semula	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,587,979	-	-	1,587,979	-	1,587,979
Bil dan penerimaan belum dibayar	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	286,751	-	-	286,751	-	286,751
Lain-lain liabiliti	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,573,546	-	-	1,573,546	-	1,573,546
Liabiliti derivatif	FVTPL	FVTPL	2,513,980	-	-	2,513,980	-	2,513,980
Obligasi rekursi ke atas pinjaman yang dijual kepada Cagamas	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	1,729,606	-	-	1,729,606	-	1,729,606
Liabiliti cukai tertunda	NA	NA	14,467	(1,344)	6,321	19,444	-	19,444
Pinjaman	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	978,068	-	-	978,068	-	978,068
Sekuriti hutang kanan	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	3,252,581	-	-	3,252,581	-	3,252,581
Sekuriti Modal Hibrid Tahap-1	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	607,678	-	-	607,678	-	607,678
Obligasi subordinat	Kos dilunaskan	Kos dilunaskan	2,588,638	-	-	2,588,638	-	2,588,638
JUMLAH LIABILITI			158,402,450	(1,344)	6,321	158,407,427	-	158,407,427
EKUITI								
Modal saham			6,994,103	-	-	6,994,103	-	6,994,103
Rizab			12,433,450	-	(40,434)	12,393,016	(1,052,975)	11,340,041
JUMLAH EKUITI			19,427,553	-	(40,434)	19,387,119	(1,052,975)	18,334,144
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI			177,830,003	(1,344)	(34,113)	177,794,546	(1,052,975)	176,741,571

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan kesan ke atas rizab FVOCI/AFS, rizab kawal selia dan keuntungan tertahan pada 31 Disember 2017 dan 1 Januari 2018:

	Kumpulan	Bank
	RM'000	RM'000
Rizab AFS/FVOCI		
Baki terakhir di bawah MFRS 139 pada 31 Disember 2017	275,937	271,524
Pengelasan semula sekuriti pelaburan (hutang) dari HTM kepada FVOCI	20,023	20,023
Pengelasan semula sekuriti pelaburan (hutang dan ekuiti) dari AFS kepada FVTPL	(4,095)	(4,255)
Pengiktirafan kerugian kredit yang dijangka	58,922	53,165
	74,850	68,933
Baki permulaan di bawah MFRS 9 pada 1 Januari 2018	350,787	340,457
Rizab kawal selia		
Baki terakhir di bawah MFRS 139 pada 31 Disember 2017	1,797,903	1,484,902
Dipindahkan ke keuntungan tertahan	(998,409)	(762,323)
Baki permulaan di bawah MFRS 9 pada 1 Januari 2018	799,494	722,579
Keuntungan tertahan		
Baki terakhir di bawah MFRS 139 pada 31 Disember 2017	13,429,174	10,333,461
Kesan pengelasan semula dan pengukuran semula aset kewangan, tolak cukai	(85,312)	(56,202)
Kesan pelarasan ECL, tolak cukai	(1,472,481)	(1,106,140)
Dipindahkan dari rizab kawal selia	998,409	762,323
	(559,384)	(400,019)
Baki permulaan di bawah MFRS 9 pada 1 Januari 2018	12,869,790	9,933,442

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

55 PERUBAHAN DALAM DASAR PERAKAUNAN (SAMBUNGAN)

(3) Kesan kewangan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan penyesuaian semula peruntukan kemerosotan nilai tahun sebelumnya diukur menurut model kerugian MFRS 139 yang ditanggung dengan peruntukan kemerosotan nilai baru yang diukur menurut MFRS 9 ECL pada 1 Januari 2018:

	Peruntukan MFRS 139 pada 31 Disember 2017 RM'000	Pengelasan semula RM'000	Pengukuran semula RM'000	Peruntukan MFRS 9 pada 1 Januari 2018 RM'000
Kumpulan				
Tunai dan dana jangka pendek	-	-	40,732	40,732
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	25	25
Aset kewangan pada FVOCI/rizab FVOCI	-	-	58,922	58,922
Pelaburan kewangan HTM/Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	181,874	(38,334)	208,904	352,444
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	1,825,978	-	1,416,599	3,242,577
Baki pelanggan dan broker	31,882	-	111,057	142,939
Lain-lain aset	23,709	-	15,099	38,808
	2,063,443	(38,334)	1,851,338	3,876,447
Bank				
Tunai dan dana jangka pendek	-	-	44,456	44,456
Aset kewangan pada FVOCI/rizab FVOCI	-	-	53,165	53,165
Pelaburan kewangan HTM/Pelaburan kewangan pada kos dilunaskan	102,469	(38,334)	205,015	269,150
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	1,300,186	-	1,152,371	2,452,557
	1,402,655	(38,334)	1,455,007	2,819,328

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

56 PERISTIWA PENTING SEPANJANG TAHUN KEWANGAN

(1) Cadangan pemerolehan oleh RHB Investment Bank baki 51% kepentingan ekuiti di dalam Vietnam Securities Corporation ('VSEC') ('Cadangan Pemerolehan')

Pada 9 Februari 2018, RHB Investment Bank, sebuah syarikat subsidiari milik penuh Bank telah menandatangani perjanjian pembelian saham bersyarat ('CSPA') dengan Chu Thi Phuong Dung, Truong Lan Anh dan Viet Quoc Insurance Broker Joint Stock Company bagi pemerolehan baki 51% kepentingan ekuiti dalam VSEC, terdiri daripada 6,885,000 saham biasa sedia ada berjumlah VND10,000 setiap satu dalam VSEC untuk pertimbangan pembelian berjumlah VND121,629,915,000 (bersamaan dengan kira-kira USD5.365 juta atau RM21.285 juta) yang akan dilaksanakan sepenuhnya dalam bentuk wang tunai.

Cadangan Pemerolehan di antara lain, tertakluk kepada kelulusan BNM dan Suruhanjaya Sekuriti Vietnam ('Vietnam SSC'). Bank dan RHB Investment Bank telah mengemukakan permohonan kepada BNM bagi kelulusan Cadangan Pemerolehan dan VSEC juga telah mengemukakan permohonan kepada Vietnam SSC bagi kelulusan Cadangan Pemerolehan dan pertukaran status VSEC dari sebuah syarikat saham bersama kepada syarikat liabiliti terhad tunggal ('Pertukaran').

Vietnam SSC dan BNM masing-masing pada 17 Oktober 2018 dan 12 Disember 2018 telah memberikan kelulusan mereka kepada VSEC bagi Cadangan Pemerolehan.

Pada 27 Disember 2018, RHB Investment Bank, Chu Thi Phuong Dung, Truong Lan Anh dan Viet Quoc Insurance Broker Joint Stock Company melalui pertukaran surat, telah bersetuju untuk melanjutkan tempoh untuk memenuhi atau mengetepikan syarat-syarat terdahulu CSPA hingga 28 Februari 2019.

Pada 29 Januari 2019, Vietnam SCC telah memberikan kelulusannya bagi Pertukaran tersebut dan pengeluaran lesen dipinda sebagai satu syarikat liabiliti terhad tunggal. VSEC seterusnya telah dijadikan sebuah syarikat subsidiari milik penuh RHB Investment Bank berkuat kuasa 19 Februari 2019.

57 PERISTIWA-PERISTIWA SELEPAS TARIKH LEMBARAN IMBANGAN

(1) Cadangan penstrukturan semula operasi penyelidikan ekuiti, ekonomi dan pendapatan tetap dan mata wang RHB Research Institute Sdn Bhd ('RHBRI') ke dalam RHB Investment Bank dan Bank

RHB Investment Bank mencadangkan penstrukturan semula operasi penyelidikan ekuiti dan ekonomi, yang kini ditempatkan di bawah RHBRI, menjadi satu bahagian dalam RHB Investment Bank, sementara fungsi penyelidikan pendapatan tetap dan mata wang akan diserap oleh Bank, tertakluk kepada kesemua kelulusan yang sewajarnya ('Cadangan Penstrukturan Semula'). RHBRI kini merupakan sebuah syarikat subsidiari milik penuh RHB Investment Bank.

Cadangan Penstrukturan Semula bertujuan untuk menyelaraskan operasi penyelidikan di bawah RHB Investment Bank dan Bank, dan untuk merasionalisasikan kos perlunya mengekalkan entiti berlesen yang berasingan bagi tujuan penyelidikan.

Cadangan Penstrukturan Semula tertakluk kepada kelulusan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan tertakluk kepada syarat kelulusan bagi variasi di dalam Lesen Perkhidmatan Pasaran Modal RHB Investment Bank ('CMSL') bagi merangkumi aktiviti Nasihat Pelaburan yang terkawal selia.

Nota Kepada Penyata Kewangan

bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018

57 PERISTIWA-PERISTIWA SELEPAS TARIKH LEMBARAN IMBANGAN (SAMBUNGAN)

(1) Cadangan penstrukturan semula operasi penyelidikan ekuiti, ekonomi dan pendapatan tetap dan mata wang RHB Research Institute Sdn Bhd ('RHBRI') ke dalam RHB Investment Bank dan Bank (sambungan)

Cadangan Penstrukturan Semula akan dilaksanakan melalui Perjanjian Pembelian Aset ('APA') yang akan dimeterai di antara RHB Investment Bank dan RHBRI dan akan merangkumi pembaharuan kontrak yang telah dimeterai oleh RHBRI dan pemindahan sumber tenaga. Sedemikian juga Bank dan RHBRI mencadangkan untuk memeterai APA berhubung dengan pemindahan aset.

Setelah selesainya Penstrukturan Semula yang Dicadangkan, operasi penyelidikan ekuiti dan ekonomi di bawah RHBRI akan menjadi sebahagian RHB Investment Bank, manakala fungsi penyelidikan pendapatan tetap dan mata wang akan diserap oleh Bank. RHBRI akan kemudiannya menyerahkan CMSLnya dan seterusnya dibubarkan.

Cadangan Penstrukturan Semula tidak akan mempunyai sebarang kesan ke atas modal saham dan saham milik pemegang saham utama Bank, dan dijangka tidak mempunyai sebarang kesan ketara ke atas pendapatan dan aset bersih Bank dan syarikat-syarikat subsidiarinya bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2019.

(2) Penerbitan nota tidak bercagar kanan bernilai USD300 juta oleh Bank dalam nilai nominal ('Nota Kanan') di bawah Program Nota Jangka Sederhana Euro ('Program EMTN') USD5 bilion (atau yang setara dengannya dalam mata wang lain)

Pada 19 Februari 2019, Bank telah menyempurnakan terbitan Nota Kanan ketiganya berjumlah USD300 juta di bawah Program EMTN USD5 bilion yang ditubuhkan pada 23 September 2014.

Nota Kanan yang ditaraf A3 oleh Moody's Investors Service Inc dan disenaraikan di Singapore Exchange Securities Trading Limited dan Labuan International Financial Exchange Inc, dinilai pada Perbendaharaan AS 5 tahun +128 bps atau hasil 3.766% dan akan membayar kupon sebanyak 3.766% setiap tahun. Nota Kanan mempunyai tempoh 5 tahun dari tarikh terbitan dan akan matang pada 19 Februari 2024.

Hasil bersih dari penerbitan Nota Kanan akan digunakan oleh Bank untuk tujuan modal kerja umum.

Penyata Para Pengarah

menurut Seksyen 251(2) Akta Syarikat 2016

Kami, Tan Sri Azlan Zainol dan Dato' Khairussaleh Ramli, selaku dua orang Pengarah RHB Bank Berhad menyatakan bahawa, pada pendapat para Pengarah, penyata kewangan yang dikemukakan pada muka surat 7 hingga 215 telah dinyatakan agar memberikan gambaran yang benar dan saksama tentang keadaan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2018 dan prestasi kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 selaras dengan Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah selaras dengan resolusi para Pengarah bertarikh 27 Februari 2019.

TAN SRI AZLAN ZAINOL
PENGERUSI

DATO' KHAIRUSSALEH RAMLI
PENGARAH URUSAN KUMPULAN

Kuala Lumpur

Akuan Berkanun

menurut Seksyen 251(1) Akta Syarikat 2016

Saya, Syed Ahmad Taufik Albar, selaku Pegawai utama bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan RHB Bank Berhad, mengakui dengan ikhlas dan sesungguhnya bahawa penyata kewangan yang disertakan pada muka surat 7 hingga 215 adalah, pada pendapat saya, betul dan saya membuat pengakuan ini dengan penuh keyakinan bahawa ia adalah benar dan menurut peruntukan Akta Akuan Berkanun, 1960.

SYED AHMAD TAUFIK ALBAR
(No Ahli MIA: 29842)

Ditandatangani dan diakui dengan sesungguhnya oleh Syed Ahmad Taufik Albar di Kuala Lumpur di Malaysia pada 27 Februari 2019.

PESURUHJAYA SUMPAAH
Kuala Lumpur

Laporan Juruaudit Bebas

kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

LAPORAN MENGENAI PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Pendapat kami

Pada pendapat kami, penyata kewangan RHB Bank Berhad (“Bank”) dan syarikat subsidiari (“Kumpulan”) memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank pada 31 Disember 2018, dan prestasi kewangan dan aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun berakhir tersebut menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia.

Apa yang telah kami audit

Kami telah mengaudit penyata kewangan Kumpulan dan Bank, yang terdiri daripada penyata kedudukan kewangan bertarikh 31 Disember 2018 bagi Kumpulan dan Bank, dan penyata pendapatan, penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan dalam ekuiti dan penyata aliran tunai Kumpulan dan Bank bagi tahun berakhir tersebut serta nota-nota kepada penyata kewangan, termasuk ringkasan dasar perakaunan yang penting, seperti yang dibentangkan pada muka surat 7 hingga 215.

Asas kepada pendapat

Kami telah melaksanakan audit kami mengikut Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa. Tanggungjawab kami di bawah piawaian tersebut telah dihuraikan dengan lebih lanjut di bawah bahagian “Tanggungjawab Juruaudit untuk mengaudit penyata kewangan” di dalam laporan kami.

Kami percaya bahawa bukti audit yang kami perolehi adalah mencukupi dan sesuai untuk memberi asas yang munasabah bagi pendapat kami.

Kebebasan dan tanggungjawab etika yang lain

Kami beroperasi secara bebas daripada Kumpulan dan Bank menurut Undang-undang Kecil (berkaitan Etika, Perilaku dan Amalan Profesional) Institut Akauntan Malaysia (“Undang-undang Kecil”) dan Lembaga Piawaian Etika Antarabangsa untuk Kod Etika Profesional bagi Akauntan (“Kod IESBA”), dan kami telah memenuhi tanggungjawab beretika yang lain menurut Undang-undang Kecil dan Kod IESBA.

Pendekatan audit kami

Sebagai sebahagian daripada usaha pembentukan audit, kami telah menentukan kematangan dan menilai risiko salah nyata yang ketara dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank. Khususnya, di mana kami menganggap para Pengarah telah membuat pertimbangan subjektif; sebagai contoh, hal-hal berkenaan dengan anggaran perakaunan penting yang melibatkan pembuatan andaian dan mempertimbangkan peristiwa masa hadapan yang tidak pasti. Sebagaimana dalam semua urusan pengauditan kami, pertimbangan juga telah diberikan kepada risiko kuasa pembatalan pihak pengurusan ke atas kawalan dalaman, termasuk antara lain, pertimbangan sama ada terdapat bukti keberatsebelahan yang mewujudkan risiko salah nyata yang ketara disebabkan oleh penipuan.

Kami telah membentuk skop pengauditan yang bertujuan melaksanakan kerja-kerja yang mencukupi bagi membolehkan kami memberi pendapat ke atas penyata kewangan secara keseluruhan, dengan mengambil kira struktur Kumpulan dan Bank, proses perakaunan dan kawalan, serta industri operasi Kumpulan dan Bank.

Laporan Juruaudit Bebas

kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

LAPORAN MENGENAI PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Perkara-perkara utama audit

Perkara-perkara utama audit, menurut pertimbangan profesional kami, adalah perkara-perkara yang paling penting dalam pengauditan penyata kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun semasa. Perkara-perkara ini telah ditangani dalam konteks pengauditan penyata kewangan Kumpulan dan Bank secara keseluruhan, dan dalam membentuk pendapat kami selanjutnya, dan kami tidak memberikan pendapat berasingan mengenai perkara-perkara tersebut.

Perkara utama audit	Bagaimana perkara utama audit ditangani dalam pengauditan kami
<p><i>Peruntukan bagi kerugian kredit pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Kumpulan dan Bank</i></p> <p>Rujuk kepada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dasar perakaunan 4(d); - Anggaran perakaunan kritikal (2); - Nota 9, 41, 53(e)(viii) di dalam penyata kewangan; dan - Nota 55 – pendedahan kesan kewangan ke atas penggunaan MFRS 9. <p>Kumpulan dan Bank telah mula menggunakan MFRS 9 – ‘Instrumen Kewangan’, dengan tarikh peralihannya pada 1 Januari 2018. MFRS 9 memperkenalkan model rosot nilai kerugian kredit dijangka (‘ECL’), yang memerlukan penggunaan model-model yang kompleks dan andaian penting mengenai keadaan ekonomi masa depan dan peralihan kredit.</p> <p>Bidang ini memerlukan tumpuan kerana para Pengarah akan membuat pertimbangan yang penting dalam mengguna-pakai keperluan perakaunan untuk mengukur ECL, seperti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Memilih model penilaian kolektif yang bersesuaian bagi mengira ECL. Model-model tersebut adalah sememangnya kompleks dan pertimbangan sewajarnya digunakan untuk menentukan struktur model yang sewajarnya; - Pengenalpasti pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang telah mengalami peningkatan risiko kredit yang ketara; dan - Andaian yang digunakan di dalam model ECL seperti jangkaan aliran tunai masa depan, faktor dan pangkalan data makroekonomi yang akan digunakan sebagai input kepada model. 	<p><u>Penilaian individu</u></p> <p>Kami telah menilai reka bentuk dan keberkesanan operasi kawalan ke atas proses untuk mengenal pasti pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang telah mengalami peningkatan ketara dalam risiko kredit, proses mengenal pasti kejadian kerugian dan proses unjuran aliran tunai masa depan bagi menentukan jumlah ECL.</p> <p>Di samping itu, kami telah menguji sampel pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dipilih berdasarkan risiko serta membentuk pendapat kami sama ada penilaian yang telah dilakukan oleh para Pengarah ke atas berlakunya peristiwa kerugian atau peningkatan risiko kredit yang ketara adalah wajar. Sekiranya peristiwa kerugian atau peningkatan risiko kredit yang ketara telah dikenalpasti, kami akan menyemak ECL yang dikira bagi pendedahan yang telah ditaksir secara individu. Kami menyemak unjuran aliran tunai masa depan yang disediakan oleh para Pengarah bagi mengira jumlah ECL. Kami menilai kewajaran andaian yang mendasari aliran tunai yang diunjur. Di samping itu, kami telah membandingkan anggaran nilai cagaran di dalam unjuran aliran tunai dengan laporan-laporan penilaian luaran.</p> <p><u>Penilaian kolektif</u></p> <p>Untuk menentukan kesesuaian model ECL penilaian kolektif MFRS 9 yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank, kami telah:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menilai kaedah yang wujud di dalam model penilaian kolektif ECL yang digunakan terhadap keperluan MFRS 9; - Menguji reka bentuk dan keberkesanan operasi kawalan berkaitan dengan: <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir urus ke atas metodologi ECL dan pembangunan model, termasuk model yang dibina, kelulusan model dan pengesahan model; • Data yang digunakan untuk menentukan peruntukan kerugian kredit; dan • Pengiraan, semakan dan kelulusan pengiraan ECL. - Menilai dan menguji andaian pemodelan yang penting; - Menilai dan mempertimbangkan kemunasabahan ramalan andaian; dan - Memeriksa ketepatan data dan pengiraan jumlah ECL, berdasarkan sampel. <p>Berdasarkan prosedur-prosedur di atas, keputusan penilaian peruntukan kerugian kredit bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan adalah selaras dengan penilaian para Pengarah.</p>

Laporan Juruaudit Bebas

kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

LAPORAN MENGENAI PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Perkara-perkara utama audit (sambungan)

Perkara utama audit	Bagaimana perkara utama audit ditangani dalam pengauditan kami
<p><i>Ujian kemerosotan muhibah bagi Kumpulan</i></p> <p>Rujuk kepada dasar perakaunan 7, anggaran perakaunan kritikal (3) dan Nota 19 di dalam penyata kewangan.</p> <p>Sebagaimana yang diperlukan oleh MFRS 136, penilaian kemerosotan tahunan dilakukan ke atas baki muhibah berjumlah RM2,649.3 juta. Jumlah boleh diperolehi semula daripada setiap unit penajaan tunai ('CGU') dengan muhibah yang diperuntukkan ditentukan berdasarkan nilai yang lebih tinggi diantara nilai yang digunakan ('VIU') dan nilai saksama ditolak kos pelupusan. Para Pengarah telah menentukan VIU sebagai jumlah boleh diperolehi semula untuk CGU.</p> <p>Kami memberikan tumpuan kepada bidang ini kerana saiz jumlah bawaan muhibah, yang mewakili 1.09% daripada jumlah aset dan kerana para Pengarah membuat anggaran penting mengenai aliran tunai masa depan CGU ini dan kadar diskaun yang dikenakan terhadap setiap CGU.</p>	<p>Kami telah menguji penilaian kemerosotan muhibah para Pengarah dengan melaksanakan prosedur-prosedur berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bersetuju dengan unjuran aliran tunai setiap CGU kepada bajet yang diluluskan oleh para Pengarah bagi CGU masing-masing. Kami juga membandingkan unjuran sebelumnya kepada keputusan sebenar setiap CGU untuk menilai kewajaran andaian yang digunakan dalam unjuran aliran tunai; - menilai kewajaran kadar diskaun yang mencerminkan risiko khusus berkaitan dengan setiap CGU berdasarkan maklumat luaran; - menilai kewajaran kadar pertumbuhan melebihi tiga tahun ('Kadar Pertumbuhan Terminal') berdasarkan keputusan sejarah, tinjauan ekonomi dan ramalan industri; - melaksanakan analisis kepekaan ke atas Kadar Pertumbuhan Terminal dan kadar diskaun yang digunakan dalam penentuan aliran tunai VIU untuk menilai potensi kesan kemungkinan perubahan yang munasabah kepada andaian-andaian ini ke atas jumlah yang boleh diperolehi semula untuk setiap CGU. <p>Berdasarkan bukti yang diperolehi, kami mendapati bahawa andaian-andaian yang digunakan oleh para Pengarah dalam penilaian rosot nilai muhibah adalah konsisten dengan pemahaman kami.</p>

Maklumat selain daripada penyata kewangan dan laporan juruaudit

Para Pengarah Bank bertanggungjawab terhadap maklumat yang lain. Maklumat yang lain terdiri daripada Laporan Pengarah, yang telah kami perolehi sebelum tarikh laporan juruaudit ini, dan Laporan Tahunan 2018, yang kami menjangkakan akan diberikan kepada kami selepas tarikh tersebut. Maklumat yang lain tidak termasuk penyata kewangan Kumpulan dan Bank dan laporan juruaudit kami.

Pendapat kami mengenai penyata kewangan Kumpulan dan Bank tidak meliputi maklumat yang lain dan kami tidak menyatakan sebarang bentuk jaminan ke atas kesimpulannya.

Sehubungan dengan pengauditan kami ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank, tanggungjawab kami adalah untuk membaca maklumat yang lain dan, dengan berbuat demikian, mempertimbangkan sama ada maklumat yang lain itu tidak selaras secara ketara dengan penyata kewangan Kumpulan dan Bank atau maklumat yang kami perolehi daripada pengauditan atau sebaliknya menampakkan sebagai salah nyata yang ketara.

Sekiranya, berdasarkan kepada kerja-kerja yang telah kami laksanakan di mana, atas maklumat lain yang kami perolehi sebelum tarikh laporan juruaudit ini, kami membuat kesimpulan bahawa terdapat salah nyata yang ketara bagi maklumat lain tersebut; kami dikehendaki melaporkan maklumat tersebut. Sehubungan dengan hal ini, kami tidak mempunyai sebarang maklumat untuk dilaporkan.

Laporan Juruaudit Bebas

kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

LAPORAN MENGENAI PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tanggungjawab Para Pengarah terhadap penyata kewangan

Para Pengarah Bank bertanggungjawab untuk menyediakan penyata kewangan Kumpulan dan Bank agar memberi gambaran yang benar dan saksama menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia, Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa dan keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia. Para Pengarah juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman tertentu yang dianggap perlu untuk membolehkan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan.

Dalam menyediakan penyata kewangan Kumpulan dan Bank, para Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kumpulan dan Bank untuk terus beroperasi sebagai satu usaha berterusan, menyatakan sepertimana berkenaan, perkara-perkara yang berkaitan dengan usaha berterusan dan menggunakan dasar perakaunan usaha berterusan, melainkan sekiranya para Pengarah sama ada berhasrat untuk membubarkan Kumpulan atau Bank atau menamatkan operasi, atau tidak mempunyai alternatif yang realistik selain daripada berbuat demikian.

Tanggungjawab Juruaudit untuk mengaudit penyata kewangan

Matlamat kami adalah untuk memperolehi jaminan yang wajar terhadap penyata kewangan Kumpulan dan Bank secara keseluruhan adalah bebas daripada salah nyata ketara, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, dan membentangkan laporan juruaudit yang mengandungi pendapat kami. Jaminan yang wajar merupakan satu jaminan peringkat tinggi, namun bukan jaminan bahawa audit yang dilaksanakan selaras dengan Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa akan sentiasa mengesan salah nyata yang wujud. Salah nyata boleh timbul daripada penipuan atau kesilapan dan dianggap ketara sekiranya, secara individu atau agregat, ianya secara wajar dijangka boleh mempengaruhi keputusan ekonomi yang diambil oleh para pengguna laporan kewangan berasaskan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada audit selaras dengan Piawaian Audit yang diluluskan di Malaysia dan Piawaian Audit Antarabangsa, kami menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang audit. Kami juga:

- (a) Menenal pasti dan menilai risiko salah nyata yang ketara di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank, sama ada disebabkan oleh penipuan atau kesilapan, merangka dan melaksanakan langkah-langkah audit untuk menghadapi risiko tersebut, dan mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan berpatutan sebagai asas kepada pendapat kami. Risiko tidak dapat mengesan salah nyata yang ketara disebabkan oleh penipuan adalah lebih tinggi berbanding dengan yang disebabkan oleh kesilapan, kerana penipuan mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, pengecualian bertujuan, salah nyata, atau pelanggaran kawalan dalaman.
- (b) Mendapatkan kefahaman terhadap kawalan dalaman yang berkaitan dengan audit untuk merangka langkah-langkah audit yang berpatutan mengikut keadaan, tetapi bukan dengan tujuan memberi pendapat terhadap keberkesanan kawalan dalaman Kumpulan dan Bank.
- (c) Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang digunakan dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan berkaitan yang telah dibuat oleh para Pengarah.
- (d) Membuat kesimpulan mengenai kesesuaian penggunaan asas perakaunan usaha berterusan oleh para Pengarah dan, berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada wujudnya ketidakpastian yang ketara berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan terhadap keupayaan Kumpulan dan Bank meneruskan operasi secara berterusan wujud. Sekiranya kami membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian yang ketara wujud, kami dikehendaki untuk menyerlahkan pendedahan berkaitan di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank atau, sekiranya pendedahan tersebut tidak mencukupi, mengubah pendapat kami. Kesimpulan kami adalah berdasarkan bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh laporan juruaudit kami. Walau bagaimanapun, peristiwa atau keadaan masa hadapan mungkin menyebabkan Kumpulan dan Bank menamatkan operasi sebagai usaha berterusan.

Laporan Juruaudit Bebas

kepada Ahli-ahli RHB Bank Berhad

LAPORAN MENGENAI PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN (SAMBUNGAN)

Tanggungjawab Juruaudit untuk mengaudit penyata kewangan (sambungan)

- (e) Menilai keseluruhan pembentangan, struktur dan kandungan penyata kewangan Kumpulan dan Bank, termasuk pendedahan, dan sekiranya penyata kewangan Kumpulan dan Bank mewakili urusan niaga dasar dan peristiwa-peristiwa yang membolehkan pembentangan yang saksama.
- (f) Memperolehi bukti audit yang mencukupi berkaitan dengan maklumat kewangan entiti atau aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk menyatakan pendapat terhadap penyata kewangan Kumpulan. Kami bertanggungjawab bagi arahan, penyeliaan dan prestasi pengauditan kumpulan. Kami bertanggungjawab sepenuhnya bagi pendapat pengauditan kami.

Kami berkomunikasi dengan para Pengarah mengenai antara yang lain, skop yang dirancang dan tempoh audit dan penemuan audit penting, termasuk sebarang kekurangan yang ketara dalam kawalan dalaman yang telah dikenalpasti semasa pengauditan kami.

Kami juga menyediakan kenyataan kepada para Pengarah bahawa kami telah mematuhi keperluan etika yang berkaitan dengan kebebasan, dan berkomunikasi dengan mereka mengenai kesemua hubungan dan perkara-perkara lain yang dengan munasabahnya boleh dianggap berhubungan dengan kebebasan kami, dan di mana berkenaan, menyediakan perlindungan yang sewajarnya.

Daripada perkara-perkara yang telah dikomunikasikan dengan para Pengarah, kami menentukan perkara-perkara yang dianggap paling penting dalam pengauditan penyata kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun semasa dan maka itu perkara utama audit. Kami telah menghuraikan perkara-perkara ini dalam laporan juruaudit kami kecuali jika undang-undang atau peraturan menghalang pendedahan umum mengenai sesuatu perkara atau apabila, dalam keadaan yang jarang berlaku, kami menentukan bahawa sesuatu perkara itu tidak perlu dilaporkan dalam laporan kami kerana kesan buruk daripada perbuatan sedemikian dengan munasabahnya dijangka lebih ketara daripada manfaat kepentingan awam.

LAPORAN MENGENAI KEPERLUAN PERUNDANGAN DAN KAWAL SELIA YANG LAIN

Menurut keperluan Akta Syarikat 2016 di Malaysia, kami melaporkan bahawa syarikat subsidiari yang tidak diaudit oleh kami, sepertimana yang dinyatakan dalam Nota 16 penyata kewangan ini.

PERKARA-PERKARA LAIN

Laporan ini disediakan khusus untuk ahli-ahli Bank, sebagai satu badan, selaras dengan Seksyen 266 Akta Syarikat 2016 di Malaysia dan bukan untuk tujuan lain. Kami tidak bertanggungjawab terhadap mana-mana pihak lain mengenai kandungan laporan ini.

PRICEWATERHOUSECOOPERS PLT
LLP0014401-LCA & AF 1146
Akauntan-akauntan Bertauliah

SOO HOO KHOON YEAN
02682/10/2019 J
Akauntan Bertauliah

Kuala Lumpur
27 Februari 2019

PENDEDAHAN BASEL II TUNGGAK 3

PADA 31 DISEMBER 2018

Penyata Pengarah Urusan Kumpulan	224
1.0 Pengenalan	225
2.0 Skop Aplikasi	227
3.0 Pengurusan Modal	228
3.1 Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (ICAAP)	229
3.2 Pelaksanaan Basel III	229
3.3 Nisbah Kecukupan Modal	230
3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA)	231
4.0 Struktur Modal	234
5.0 Pengurusan Risiko	236
6.0 Risiko Kredit	241
6.1 Pengurusan dan Organisasi Pengurusan Risiko Kredit	241
6.2 Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit	242
6.3 Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (CCR)	243
6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan	244
6.5 Penggunaan Penarafan Luaran	258
6.6 Model Penarafan Kredit Dalaman	263
6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit	273
6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan	279
7.0 Risiko Pasaran	287
8.0 Pendedahan Ekuiti di dalam Buku Perbankan	292
9.0 Risiko Kecairan	293
10.0 Risiko Kadar Faedah/Kadar Risiko Pulangan dalam Buku Perbankan	294
11.0 Risiko Operasi	296
12.0 Risiko Silang Sempadan	300
13.0 Risiko Reputasi	301
14.0 Risiko Tidak Patuh Syariah dan Tadbir Urus	302
15.0 Kenyataan Tinjauan Masa Depan	303

Senarai Jadual

No. Jadual	Penerangan	Muka Surat
Jadual 1	Nisbah Kecukupan Modal	231
Jadual 2	Aset Berwajaran Risiko (RWA) mengikut Jenis-jenis Risiko	231
Jadual 3a & 3b	Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis-jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum	232-233
Jadual 4	Struktur Modal	234-235
Jadual 5a & 5b	Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan)	245-248
Jadual 6a & 6b	Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit)	249-250
Jadual 7a & 7b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi	251-252
Jadual 8a & 8b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri	253-254
Jadual 9a & 9b	Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan	255-256
Jadual 10a & 10b	Portfolio di bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko	257
Jadual 11a & 11b	Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi-institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAIs)	259-262
Jadual 12a & 12b	Pendedahan Tertakluk kepada Wajaran Risiko Penyeliaan di bawah Pendekatan IRB	265
Jadual 13a & 13b	Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkaran (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko	266-269
Jadual 14a & 14b	Pendedahan Pendekatan A-IRB menerusi Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko	270-271
Jadual 15	Pendedahan Pendekatan IRB menerusi Kerugian Sebenar berbanding Kerugian Dijangka	272
Jadual 16a & 16b	Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan Seragam	274-275
Jadual 17a & 17b	Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan IRB	276-277
Jadual 18a & 18b	Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Sektor Industri	282
Jadual 19	Caj/(Masuk kira semula) Bersih dan Hapus Kira bagi Rosot nilai mengikut Sektor Industri	283
Jadual 20a & 20b	Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Pengagihan Geografi	284
Jadual 21a & 21b	Penyesuaian Perubahan kepada Peruntukan Rosot nilai Pinjaman/Pembiayaan	285-286
Jadual 22a & 22b	Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum	288-291
Jadual 23	Pendedahan Ekuiti di dalam Buku Perbankan	292
Jadual 24a & 24b	Risiko Kadar Faedah/Kadar Risiko Pulangan dalam Buku Perbankan	295
Jadual 25a & 25b	Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum	300
Jadual 26	Senarai Istilah	304

Penyata Pengarah Urusan Kumpulan

Selaras dengan keperluan Garis Panduan Bank Negara Malaysia ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) – Keperluan Pendedahan (Tunggak 3), dan bagi pihak Lembaga Pengarah dan Pengurusan Kanan RHB Bank Berhad, saya dengan sukacitanya membentangkan penyaksian bahawa pendedahan Basel II Tunggak 3 RHB Bank Berhad bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah tepat dan lengkap.

DATO' KHAIRUSSALEH BIN RAMLI

Pengarah Urusan Kumpulan

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

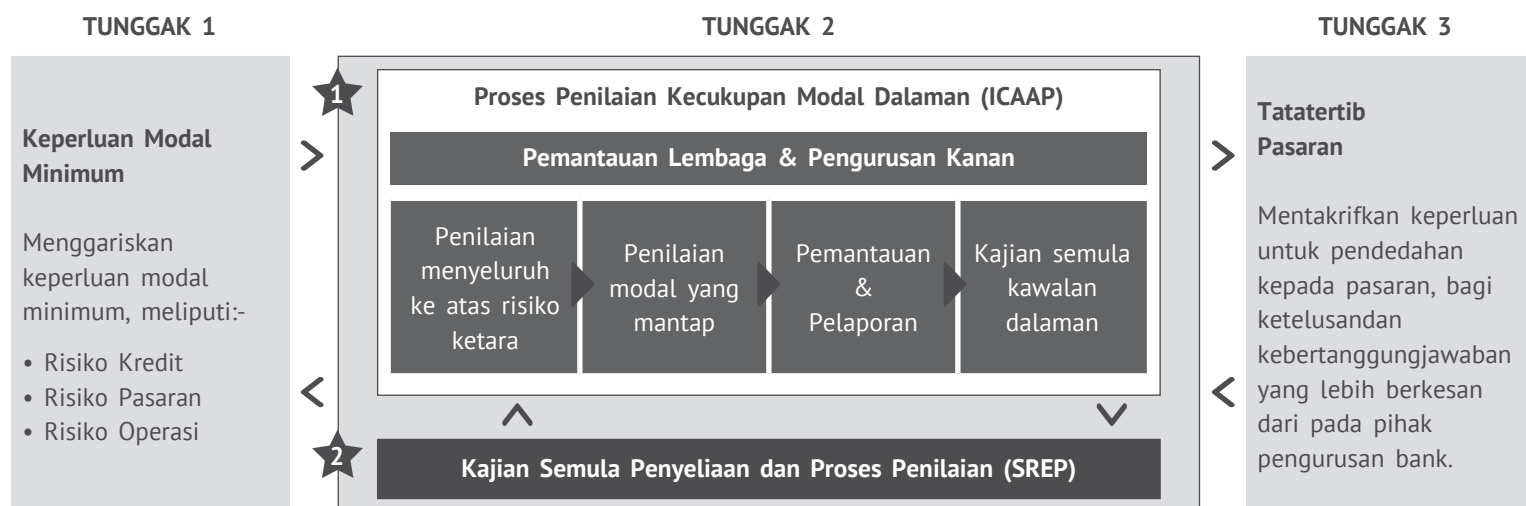
1.0 PENGENALAN

Dokumen ini menerangkan profil risiko, amalan pengurusan risiko dan kedudukan kecukupan modal RHB Bank Berhad mengikut keperluan pendedahan seperti yang digariskan di dalam Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) – Keperluan Pendedahan (Tunggak 3) yang diterbitkan oleh Bank Negara Malaysia (BNM).

Garis panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – Aset Berwajaran Risiko) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (Aset Berwajaran Risiko) menyediakan dan menentukan pendekatan untuk mengukur aset berwajaran risiko bagi risiko kredit, risiko pasaran dan risiko operasi.

Basel II memperkenalkan pendekatan berasaskan risiko bagi modal pengawalseliaan dengan caj berbeza bagi risiko operasi di samping risiko kredit dan caj modal risiko pasaran yang sedia ada. Basel II direka sebagai pemangkin bagi teknik-teknik pengurusan risiko yang lebih maju, budaya pengurusan risiko yang menyeluruh dan peningkatan dalam tadbir urus korporat dan pendedahan awam.

Pendekatan Basel II berdasarkan tiga tunggak boleh ditunjukkan dalam bentuk gambar rajah seperti di bawah:

Tunggak 1 menggariskan garis panduan bagi penghitungan aset berwajaran risiko bagi risiko kredit, risiko pasaran dan risiko operasi, dan jumlah minimum modal pengawalseliaan yang perlu dipegang oleh bank-bank terhadap risiko-risiko yang ditanggung.

Bagi tujuan mematuhi keperluan pengawalseliaan di bawah Basel II Tunggak 1, pendekatan yang diguna pakai oleh entiti-entiti perbankan masing-masing di dalam Kumpulan adalah seperti berikut:

Entiti	Risiko Kredit	Risiko Pasaran	Risiko Operasi
RHB Bank Berhad	Pendekatan Berdasarkan Penarafan Dalaman	Pendekatan Seragam	Pendekatan Petunjuk Asas
RHB Islamic Bank Berhad*			
RHB Investment Bank Berhad	Pendekatan Seragam		

* Pada 31 Mei 2018, BNM telah memberikan kelulusan kepada RHB Islamic Bank Berhad untuk menerima pakai pendekatan Risiko Kredit IRB bagi pelaporan modal pengawalseliaannya dan mengemukakan pelaporan sebenar berdasarkan pendekatan IRB bermula dengan kedudukannya pada 30 September 2018.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

1.0 PENGENALAN (SAMBUNGAN)

Tunggak 2 merangkumi dua komponen seperti berikut:

- Meletakkan kewajipan ke atas bank-bank untuk membangunkan Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalam dan menetapkan sasaran modal yang sepadan dengan profil risiko dan kawalan persekitaran institusi perbankan; dan
- Meletakkan kewajipan ke atas pihak berkuasa penyeliaan untuk menilai sejauh mana institusi-institusi perbankan sedang menilai keperluan modal mereka berbanding dengan risiko, dan mengambil tindakan, sekiranya perlu.

Tunggak 3 meliputi komunikasi luaran yang berkaitan risiko dan maklumat modal oleh bank. Tujuan pendedahan Tunggak 3 adalah untuk melengkapkan keperluan modal minimum di bawah Tunggak 1 dan proses kajian semula penyeliaan di bawah Tunggak 2, dengan menggalakkan kecekapan pasaran melalui satu set keperluan pendedahan yang akan membolehkan peserta-peserta pasaran untuk menilai maklumat mengenai struktur modal, pendedahan risiko dan proses pengurusan risiko institusi-institusi perbankan, dan dengan demikian, kecukupan modal mereka secara keseluruhan.

Asas Pendedahan

Laporan pendedahan tahunan Tunggak 3 diterbitkan selaras dengan Garis Panduan Tunggak 3 yang diterbitkan oleh BNM. Laporan pendedahan ini telah disahkan dan diluluskan secara dalaman selaras dengan Kumpulan Perbankan RHB: Dasar Pendedahan Basel II Tunggak 3.

Maklumat Perbandingan

Dokumen ini meliputi maklumat kualitatif dan kuantitatif bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2018 dengan maklumat kuantitatif perbandingan tahun kewangan 2017 sebelumnya.

Kekerapan Pendedahan

Pendedahan kualitatif yang terkandung di sini dikemas kini secara tahunan dan lebih kerap jika terdapat perubahan ketara dalam tempoh pelaporan interim. Pendedahan kecukupan modal dan struktur dibuat setiap suku tahun dan kesemua pendedahan kuantitatif lain dibuat setiap setengah tahun mengikut tempoh pelaporan Kumpulan.

Medium dan Lokasi Pendedahan

Laporan pendedahan Tunggak 3 Kumpulan disediakan di bawah bahagian Perhubungan Pelabur di laman sesawang Kumpulan di www.rhbgroup.com, sebagai satu laporan yang berasingan di dalam laporan tahunan Kumpulan 2018, selepas nota-nota kepada Penyata Kewangan.

2.0 SKOP APLIKASI

Di dalam dokumen Tunggak 3 ini, maklumat RHB Bank Berhad dibentangkan atas dasar penyatuan, iaitu RHB Bank Berhad dengan operasi-operasi luar negaranya dan syarikat-syarikat subsidiarinya, dan dirujuk sebagai “Kumpulan Perbankan RHB” atau “Kumpulan”.

Selaras dengan piawaian perakaunan bagi laporan kewangan, kesemua syarikat subsidiari Kumpulan Perbankan RHB telah disatukan sepenuhnya mulai tarikh kawalan sehingga tarikh kawalan tersebut tamat. Rujuk kepada Nota 14 kepada penyata kewangan bagi senarai entiti-entiti yang disatukan.

Keperluan modal Kumpulan secara umumnya adalah berdasarkan prinsip-prinsip penyatuan yang diguna pakai di dalam penyediaan penyata kewangan, kecuali di mana jenis pelaburan yang akan ditolak daripada modal layak selaras dengan Garis Panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (Komponen Modal).

- a. Rangka Kerja Kecukupan Modal dikemaskini dan diterbitkan semula oleh BNM pada 2 Februari 2018 bagi pengguna pakaian berkuat kuasa mulai 1 Januari 2018. Kemas kini utama dalam rangka kerja tersebut adalah:
  - Penyemakan semula definisi Peruntukan Am dan Peruntukan Khusus yang timbul daripada pelaksanaan ‘Instrumen Kewangan’ Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) 9.
  - Definisi Peruntukan Am dan pengiktirafannya dalam Modal Tahap II.
  - Penjajaran istilah yang digunakan di bawah MFRS 9 untuk tujuan pengiktirafan modal dan pelarasan kawal selia.
- b. Dokumen Dasar Semakan BNM berkaitan Pelaporan Kewangan yang diterbitkan pada 2 Februari 2018 mewajibkan Bank dan syarikat-syarikat subsidiari perbankan domestiknya mengekalkan, secara agregat, peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai bukan kredit dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1% daripada jumlah pendedahan kredit, tolak peruntukan kerugian bagi pendedahan rosot nilai kredit berkuat kuasa mulai 1 Januari 2018.

Pada tahun sebelumnya, Kumpulan Perbankan telah secara purata mengekalkan peruntukan rosot nilai kolektif dan rizab kawal selia tidak kurang daripada 1.2% daripada jumlah pinjaman/pembiayaan tertunggak, tolak peruntukan rosot nilai individu.

Kesan kepada nisbah kecukupan modal Kumpulan dan Bank dinyatakan dalam Nota 52 kepada Penyata Kewangan pada 31 Disember 2018.

Kumpulan telah mengguna pakai MFRS 9 berkuat kuasa 1 Januari 2018.

Seperti yang dibenarkan oleh peruntukan peralihan MFRS 9, angka perbandingan tidak dinyatakan semula bagi pengguna pakaian kali pertama Piawaian. Sila rujuk kepada Nota 55 kepada Penyata Kewangan bagi maklumat lanjut.

Kumpulan Perbankan RHB menawarkan perkhidmatan kewangan perbankan Islam melalui syarikat subsidiari milik sepenuhnya, RHB Islamic Bank Berhad (RHB Islamic Bank).

Pemindahan dana atau modal pengawalseliaan di dalam Kumpulan Perbankan RHB adalah tertakluk kepada kelulusan pemegang saham dan badan kawal selia.

Semasa tahun kewangan 2017, tidak ada kekurangan modal di dalam RHB Bank Berhad atau mana-mana syarikat-syarikat subsidiarinya.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

3.0 PENGURUSAN MODAL

Secara keseluruhan, objektif pengurusan modal adalah untuk menguruskan modal secara berhemah bagi mengekalkan kedudukan modal yang kukuh untuk memacu pertumbuhan perniagaan yang mampan dan mencari peluang strategik bagi meningkatkan nilai para pemegang saham, dan agar seiring dengan selera risiko. Kecukupan modal adalah setakat mana sumber modal dalam lembaran imbalan Kumpulan adalah mencukupi untuk membiayai keperluan modal perniagaan semasa dan pada masa hadapan. Ia juga menggambarkan keupayaan Kumpulan untuk menyediakan pembiayaan merentasi kitaran perniagaan dan memenuhi sebarang keperluan luar jangka tanpa menjejaskan kepentingan para pendeposit dan pelabur. Kumpulan berhasrat untuk mengekalkan kedudukan modal yang kukuh untuk memacu pertumbuhan perniagaan yang mampan menerusi struktur modal yang optimum di samping memenuhi keperluan-keperluan pengawalseliaan.

Dengan adanya pengurusan modal yang komprehensif, matlamat Kumpulan adalah untuk menetapkan amalan pengurusan modal yang kukuh yang sejajar dengan keperluan ICAAP BNM.

Pengurusan modal melibatkan strategi modal, perancangan modal dan peruntukan/penstrukturan/pengoptimuman modal.

- **Strategi Modal**

Strategi modal termasuk penentuan modal sasaran di dalam persekitaran pasaran yang biasa dan tertekan, serta mempertimbangkan risiko perniagaan dan objektif strategik, penarafan kredit luaran, dan keperluan kecukupan modal. Satu penilaian kecukupan modal yang komprehensif dilaksanakan secara tahunan bagi memastikan bahawa tahap modal sasaran adalah sewajarnya.

- **Perancangan Modal**

Berdasarkan hala tuju strategik dan keperluan kawal selia, Kumpulan telah merumuskan pelan modal yang komprehensif dan berwawasan bagi:

- menyokong profil risiko keseluruhan dan meramal permintaan modal untuk risiko ketara di mana modal dipegang adalah sesuai dan sejajar dengan selera risiko Kumpulan;
- menyediakan modal yang mencukupi untuk pertumbuhan perniagaan, perubahan dalam campuran aset atau untuk mengatasi kerugian-kerugian yang tidak dijangka.

Pelan modal menerangkan tindakan-tindakan yang perlu diambil untuk memperoleh modal apabila tiba masanya, di bawah persekitaran biasa mahupun tertekan seperti yang diandaikan di dalam senario tekanan. Bagi tujuan perancangan modal, kecukupan modal dinilai dalam unjuran kewangan pelbagai tahun di bawah senario biasa dan tekanan, di mana objektifnya adalah untuk memastikan Kumpulan mengekalkan modal yang mencukupi bagi masa hadapan. Kumpulan juga membentuk pelan dana luar jangka modal yang merupakan sebahagian daripada pelan modal. Pelan modal, bersama-sama dengan analisis dan tindakan yang dicadangkan, disemak oleh Ketua Pegawai Kewangan Kumpulan dan dibincangkan di Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan (GCRC) bagi pengesahan, dan dikemukakan kepada Jawatankuasa Lembaga Risiko (BRC) dan Lembaga Pengarah bagi kelulusan.

- **Peruntukan/Penstrukturan/Pengoptimuman Modal**

Kumpulan menentukan jumlah modal yang diperuntukkan untuk setiap entiti dan perniagaan berdasarkan sasaran prestasi modal dan pendanaan tersedia. Peruntukan yang cekap menjanakan pulangan bagi para pemegang saham Kumpulan.

Penstrukturan modal membawa kesan kepada Kumpulan melalui kesannya ke atas aliran tunai dan kos modal. Kumpulan menerima pakai penstrukturan modal yang memaksimumkan nilai dan mengurangkan kos keseluruhan modal. Dalam usahanya mencapai struktur modal yang optimum, Kumpulan menentukan tahap, kepelbagaian dan struktur modal dalaman dan kawal selia seiring aktiviti perniagaan, selera risiko dan tahap kecukupan modal diperlukan semasa dan terancang.

Kumpulan mengoptimumkan modalnya dengan mengintegrasikan modal berasaskan risiko ke dalam strategi dan menjajarkannya dengan pengukuran prestasi.

Kumpulan juga bertujuan untuk mencapai keseimbangan di antara pembayaran dividen dan keperluan untuk mengekalkan pendapatan supaya konsisten dengan kukuh modal dan untuk menyokong pembangunan perniagaan. Lembaga mengkaji cadangan pembayaran dividen secara tahunan.

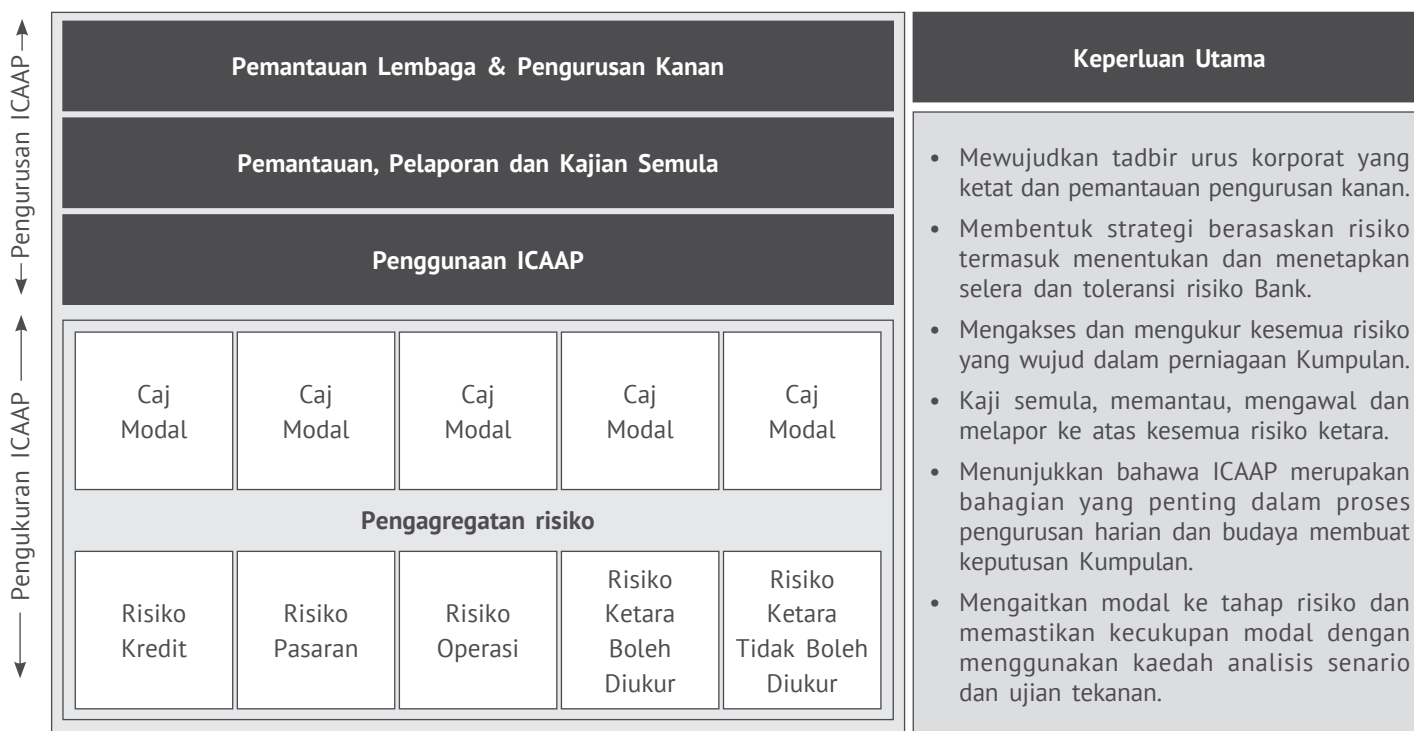

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.1 Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (ICAAP)

Selaras dengan Garis Panduan BNM ke atas ICAAP di bawah Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko (Basel II) – Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Tunggak 2) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (CAFIB) – Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman (Tunggak 2), Kumpulan telah melaksanakan ICAAP dengan objektif untuk menjalin penjajaran yang mantap di antara risiko dan modal. Kecukupan modal dinilai sejajar dengan profil risiko Kumpulan, dan strategi-strategi ditetapkan bagi mengekalkan tahap modal yang sesuai.

Rangka Kerja ICAAP yang dibangunkan dan diguna pakai merentasi Kumpulan, meringkaskan keperluan ICAAP utama kepada dua kategori berfungsi, iaitu; Pengukuran ICAAP dan Pengurusan ICAAP seperti yang digambarkan di bawah:

3.2 Pelaksanaan Basel III

Pelaksanaan Basel III oleh BNM bagi komponen modal di Malaysia telah berkuat kuasa mulai 1 Januari 2013. Di bawah peraturan Basel III, institusi-institusi perbankan dikehendaki mengukuhkan kualiti modal dengan mengekalkan keperluan modal minimum dan pemegangan penampunan modal yang lebih tinggi terutamanya penampunan pemuliharaan modal dan penampunan modal kitar balas. Walau bagaimanapun, keperluan-keperluan ini adalah tertakluk kepada satu siri kemasukan berperingkat secara beransur-ansur mulai 2013.

Kumpulan telah melaksanakan piawaian kecairan BNM ke atas Nisbah Liputan Kecairan (LCR) berkuat kuasa mulai 1 Jun 2015 setelah melaporkan pencerapan LCR sejak Jun 2012. BNM telah menerima pakai kemasukan berperingkat bagi institusi-institusi perbankan Malaysia untuk mematuhi keperluan minimum sebanyak 60% pada tahun 2015 dengan peningkatan sebanyak 10% setiap tahun berikutnya sehinggalah mencapai 100% mulai 1 Januari 2019 dan seterusnya. Institusi-institusi perbankan terus melaporkan pencerapan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (NSFR). Keputusan yang dicapai dalam tempoh pencerapan akan memudahkan strategi Kumpulan dalam menguruskan struktur lembaran imbalan yang sesuai bagi mencapai NSFR yang optimum.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.3 Nisbah Kecukupan Modal

Garis panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (Komponen Modal) menetapkan keperluan umum berkenaan kecukupan modal pengawalseliaan dan komponen modal pengawalseliaan yang layak. Mulai 1 Januari 2015, Institusi-institusi perbankan dikehendaki untuk mengekalkan, pada setiap masa, nisbah kecukupan modal minimum seperti berikut:

Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I (CET I)	4.5%
Nisbah Modal Tahap I	6.0%
Jumlah Nisbah Modal	8.0%

Di samping itu, Kumpulan dikehendaki mengekalkan penampunan modal tambahan dalam bentuk Modal CET I yang melebihi CET I, Tahap I dan Jumlah Nisbah Modal minimum yang dinyatakan di atas. Penampunan modal hendaklah terdiri daripada penampunan pemuliharaan modal (CCB) dan penampunan modal kitar balas (CCyB). CCB bertujuan bagi membolehkan sistem perbankan menahan tekanan masa depan dan akan dimasukkan secara berperingkat seperti berikut:

Tahun Kalendar	CCB
2018	1.875%
2019 dan seterusnya	2.500%

CCyB ditentukan berdasarkan purata wajaran kadar CCyB yang lazim digunakan dalam bidang kuasa di mana Kumpulan memiliki pendedahan kredit. Penampunan ini adalah bertujuan untuk melindungi sektor perbankan secara keseluruhan daripada pengumpulan risiko sistemik semasa lambungan ekonomi di mana pertumbuhan kredit agregat biasanya adalah berlebihan. Penggunaan CCyB yang melebihi nisbah modal minimum adalah dalam lingkungan 0.0% kepada 2.5%. BNM akan menyatakan sebarang keputusan ke atas kadar CCyB dalam tempoh 12 bulan sebelum tarikh kadar tersebut dikena pakai.

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.3 Nisbah Kecukupan Modal (sambungan)

Nisbah modal RHB Bank Berhad atas dasar penyatuan (Kumpulan Perbankan RHB), RHB Bank Berhad secara global (RHB Bank), RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

Jadual 1: Nisbah Kecukupan Modal

	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank		RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	Dinyatakan Semula 2017
Sebelum Dividen Dicadangkan:								
Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	15.920%	14.228%	13.818%	13.523%	13.222%	10.376%	21.323%	30.891%
Nisbah Modal Tahap I	16.128%	14.485%	14.077%	13.833%	13.222%	10.376%	21.323%	30.891%
Jumlah Nisbah Modal	19.213%	17.500%	17.398%	16.266%	16.476%	14.134%	40.757%	35.774%
Selepas Dividen Dicadangkan:								
Nisbah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	15.488%	13.907%	13.254%	13.108%	13.222%	10.376%	21.323%	30.891%
Nisbah Modal Tahap I	15.696%	14.164%	13.514%	13.418%	13.222%	10.376%	21.323%	30.891%
Jumlah Nisbah Modal	18.780%	17.179%	16.835%	15.851%	16.476%	14.134%	40.757%	35.774%

Nisbah modal melebihi tahap minimum yang ditetapkan oleh BNM.

3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA)

Jadual berikut menunjukkan pecahan RWA mengikut jenis-jenis risiko pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017:

Jadual 2: Aset Berwajaran Risiko (RWA) mengikut Jenis-jenis Risiko

Jenis-jenis Risiko	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank		RHB Islamic Bank		RHB Investment Bank	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	Dinyatakan Semula 2017 RM'000
RWA Kredit	104,908,738	108,296,294	81,202,389	85,500,785	25,943,117	34,726,152	612,585	719,482
RWA Kredit Diserap oleh PSIA	-	-	-	-	(5,874,587)	(7,269,199)	-	-
RWA Pasaran	3,852,444	4,960,017	2,945,831	2,872,562	268,130	240,688	678,014	610,542
RWA Operasi	11,762,542	11,516,719	8,394,333	8,260,751	1,679,551	1,397,487	807,022	905,417
Penambahan RWA disebabkan Modal Minimum	-	-	-	-	5,599,323	-	-	-
Jumlah RWA	120,523,724	124,773,030	92,542,553	96,634,098	27,615,534	29,095,128	2,097,621	2,235,441

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA) (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pecahan RWA mengikut jenis-jenis risiko dan keperluan modal yang sepadan pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017:

Jadual 3a: Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis-jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2018

Jenis-jenis Risiko	RWA				Keperluan Modal Minimum			
	Kumpulan Perbankan	RHB Bank	RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank	Kumpulan Perbankan	RHB Bank	RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kredit, yang mana	104,908,738	81,202,389	20,068,530	612,585	8,392,699	6,496,191	1,605,482	49,007
<i>Di bawah Pendekatan Asas</i>								
<i>Penarafan Dalaman (F-IRB)</i>	50,669,274	42,191,889	13,735,988	-	4,053,542	3,375,351	1,098,879	-
<i>Di bawah Pendekatan Lanjutan</i>								
<i>Penarafan Dalaman (A-IRB)</i>	28,309,813	21,133,710	7,206,853	-	2,264,785	1,690,697	576,548	-
<i>Di bawah Pendekatan Seragam</i>								
<i>Diserap oleh PSIA di bawah Pendekatan F-IRB</i>	-	-	(5,220,725)	-	-	-	(417,658)	-
<i>Diserap oleh PSIA di bawah Pendekatan Seragam</i>	-	-	(653,862)	-	-	-	(52,309)	-
Risiko Pasaran								
<i>Di bawah Pendekatan Seragam</i>	3,852,444	2,945,831	268,130	678,014	308,196	235,666	21,450	54,241
Risiko Operasi								
<i>Di bawah Pendekatan Petunjuk Asas</i>	11,762,542	8,394,333	1,679,551	807,022	941,003	671,547	134,364	64,562
Penambahan RWA disebabkan Modal Minimum	-	-	5,599,323	-	-	-	447,946	-
Jumlah	120,523,724	92,542,553	27,615,534	2,097,621	9,641,898	7,403,404	2,209,242	167,810

3.0 PENGURUSAN MODAL (SAMBUNGAN)

3.4 Keperluan Modal Minimum dan Aset Berwajaran Risiko (RWA) (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pecahan RWA mengikut jenis-jenis risiko dan keperluan modal yang sepadan pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017: (sambungan)

Jadual 3b: Aset Berwajaran Risiko mengikut Jenis-jenis Risiko dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2017

Jenis-jenis Risiko	← RWA →				← Keperluan Modal Minimum →			
	Kumpulan Perbankan		RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank Dinyatakan Semula	Kumpulan Perbankan		RHB Islamic Bank	RHB Investment Bank Dinyatakan Semula
	RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RM'000	RM'000	RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kredit, yang mana	108,296,294	85,500,785	27,456,953	719,482	8,663,704	6,840,063	2,196,556	57,559
<i>Di bawah Pendekatan Asas</i>								
<i>Penarafan Dalam (F-IRB)</i>	45,346,432	37,489,502	-	-	3,627,714	2,999,160	-	-
<i>Di bawah Pendekatan Lanjutan</i>								
<i>Penarafan Dalam (A-IRB)</i>	30,985,108	25,224,217	-	-	2,478,809	2,017,938	-	-
<i>Di bawah Pendekatan Seragam</i>	31,964,754	22,787,066	34,726,152	719,482	2,557,181	1,822,965	2,778,092	57,559
<i>Diserap oleh PSIA di bawah Pendekatan Seragam</i>	-	-	(7,269,199)	-	-	-	(581,536)	-
Risiko Pasaran								
<i>Di bawah Pendekatan Seragam</i>	4,960,017	2,872,562	240,688	610,542	396,801	229,805	19,255	48,843
Risiko Operasi								
<i>Di bawah Pendekatan Petunjuk Asas</i>	11,516,719	8,260,751	1,397,487	905,417	921,338	660,860	111,799	72,433
Jumlah	124,773,030	96,634,098	29,095,128	2,235,441	9,981,843	7,730,728	2,327,610	178,835

Keperluan modal bagi tiga jenis risiko diperolehi dengan mendarabkan aset berwajaran risiko sebanyak 8%.

Aset Berwajaran Risiko Kredit Kumpulan Perbankan (RWA) dikurangkan terutamanya disebabkan oleh pelaksanaan model SME Runcit yang menggantikan model sedia ada, tetapi diimbangi oleh pertumbuhan aset.

Pasaran RWA juga mengalami pengurang berikutan klasifikasi semula aset Buku Dagangan kepada aset Buku Perbankan berikutan pelaksanaan MFRS 9.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

4.0 STRUKTUR MODAL

Butiran jumlah kelayakan modal dinyatakan dalam Garis Panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (Komponen Modal). Ini termasuk dana-dana pemegang saham, selepas pelarasan pengawalselian yang berkaitan, dan instrumen kelayakan modal yang diterbitkan oleh Kumpulan. Modal Tahap I terdiri terutamanya daripada modal saham biasa, premium saham, keuntungan terkumpul, rizab-rizab lain dan sekuriti modal hibrid Tahap I. Modal Tahap II merangkumi obligasi subordinat, melebihi peruntukan layak ke atas kerugian yang dijangkakan dan peruntukan am. Rujuk kepada Nota 52 kepada Penyata Kewangan bagi terma-terma instrumen-instrumen modal yang berkaitan.

Jadual berikut mewakili kedudukan modal Kumpulan Perbankan RHB dan RHB Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017:

Jadual 4: Struktur Modal

	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank [@]	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Modal Ekuiti Biasa Tahap I/Modal Tahap I				
Modal saham biasa berbayar	6,994,103	6,994,103	6,994,103	6,994,103
Premium saham	–	–	–	–
Keuntungan terkumpul	14,791,837	13,249,895	12,116,174	11,019,987
Rizab-rizab lain	722,541	667,019	499,913	450,926
Nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain (FVOCI)/Rizab (AFS) tersedia untuk dijual	319,844	275,224	299,322	272,449
Tolak:				
Muhibah	(2,633,383)	(2,633,383)	(1,651,542)	(1,651,542)
Aset tidak ketara (termasuk liabiliti cukai tertunda yang berkaitan)	(563,693)	(447,837)	(504,752)	(390,769)
Cukai aset tertunda	(100,192)	(44,629)	(55,305)	(10,542)
55% keuntungan terkumpul instrumen kewangan FVOCI/Instrumen AFS	(175,914)	(151,373)	(164,627)	(149,847)
Pelaburan dalam syarikat-syarikat subsidiari*	(127,779)	(120,542)	(4,711,343)	(3,436,416)
Potongan lain [#]	(39,524)	(35,272)	(34,675)	(30,965)
Jumlah Modal Ekuiti Biasa Tahap I	19,187,840	17,753,205	12,787,268	13,067,384
Sekuriti Modal Hibrid Tahap I**	240,000	300,000	240,000	300,000
Kepentingan bukan kawalan yang layak diiktiraf sebagai Modal Tahap I	10,606	20,207	–	–
Jumlah Modal Tahap I	19,438,446	18,073,412	13,027,268	13,367,384

4.0 STRUKTUR MODAL (SAMBUNGAN)

Jadual 4: Struktur Modal (sambungan)

	Kumpulan Perbankan RHB		RHB Bank [@]	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Modal Tahap II				
Obligasi subordinat tertakluk kepada proses penamatan secara beransur ^{***}	300,000	300,000	300,000	300,000
Obligasi subordinat memenuhi kesemua kriteria	2,249,272	2,249,028	2,249,272	2,249,028
Instrumen modal yang layak milik syarikat subsidiari yang dikeluarkan kepada pihak ketiga ⁺	501,504	385,523	-	-
Lebihan peruntukan layak daripada kerugian yang dijangkakan	473,875	457,989	379,954	376,282
Peruntukan rosot nilai kolektif [^] dan rizab kawal selia [~]	-	399,560	-	284,839
Peruntukan Am [∇]	192,590	-	144,014	-
Tolak:				
Pelaburan dalam syarikat-syarikat subsidiari [*]	-	(30,135)	-	(859,104)
Jumlah Modal Tahap II	3,717,241	3,761,965	3,073,240	2,351,045
Jumlah Modal	23,155,687	21,835,377	16,100,508	15,718,429

[@] Nisbah kecukupan modal Bank terdiri daripada modal asas dan aset berwajaran risiko yang diperolehi daripada Bank dan syarikat subsidiari perbankan luar pesisir yang dimiliki sepenuhnya oleh RHB Bank (L) Ltd.

^{*} Pelaburan dalam syarikat-syarikat subsidiari adalah tertakluk kepada potongan berperingkat menggunakan Pendekatan Penolakan dalam di bawah Modal CET I berkuat kuasa mulai 1 Januari 2014 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.11 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

[#] Selaras dengan Risiko Pasaran Basel II Perenggan 5.19 & 5.20 – Pelarasan Penilaian, pengiraan Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II-RWA) hendaklah mengambil kira pelarasan penuaan, kecairan dan penahanan terhadap portfolio perdagangannya.

^{**} Sekuriti Modal Hibrid Tahap I diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap I adalah tertakluk kepada proses penamatan secara berperingkat berkuat kuasa mulai 1 Januari 2013 seperti yang ditetapkan di bawah Perenggan 37.7 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

^{***} Obligasi subordinat yang diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II adalah tertakluk kepada proses penamatan secara berperingkat berkuat kuasa mulai 1 Januari 2013 seperti yang ditetapkan di bawah perenggan 37.7 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM.

⁺ Sukuk subordinat yang layak yang diiktiraf sebagai instrumen modal Tahap II yang dipegang oleh pihak ketiga seperti yang ditetapkan di bawah Perenggan 17.6 Rangka Kerja Kecukupan Modal (Komponen Modal) BNM yang diterbitkan oleh sebuah syarikat subsidiari Bank yang disatukan sepenuhnya.

[^] Tidak termasuk peruntukan rosot nilai kolektif yang diagihkan kepada pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dikelaskan sebagai rosot nilai tetapi dinilai secara individu bagi rosot nilai menurut Garis Panduan BNM ke atas 'Pengkelasan dan Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan'

[∇] Menurut dokumen dasar BNM berkaitan Pelaporan Kewangan bagi Institusi-institusi Perbankan Islam, peruntukan am merujuk kepada peruntukan kerugian yang diukur pada jumlah yang sama dengan kerugian kredit jangkaan 12-bulan hayat seperti yang ditakrifkan di bawah MFRS 9 'Instrumen Kewangan' dan rizab kawal selia, setakat mana ianya berkait rapat dengan pendedahan rosot nilai bukan kredit, ditentukan di bawah pendekatan seragam bagi risiko kredit.

[~] Termasuk rizab kawal selia yang layak Kumpulan dan Bank berjumlah RM61,723,000 (31 Disember 2017: RM268,407,000) dan RM27,796,000 (31 Disember 2017: RM202,172,000) masing-masing.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

5.0 PENGURUSAN RISIKO

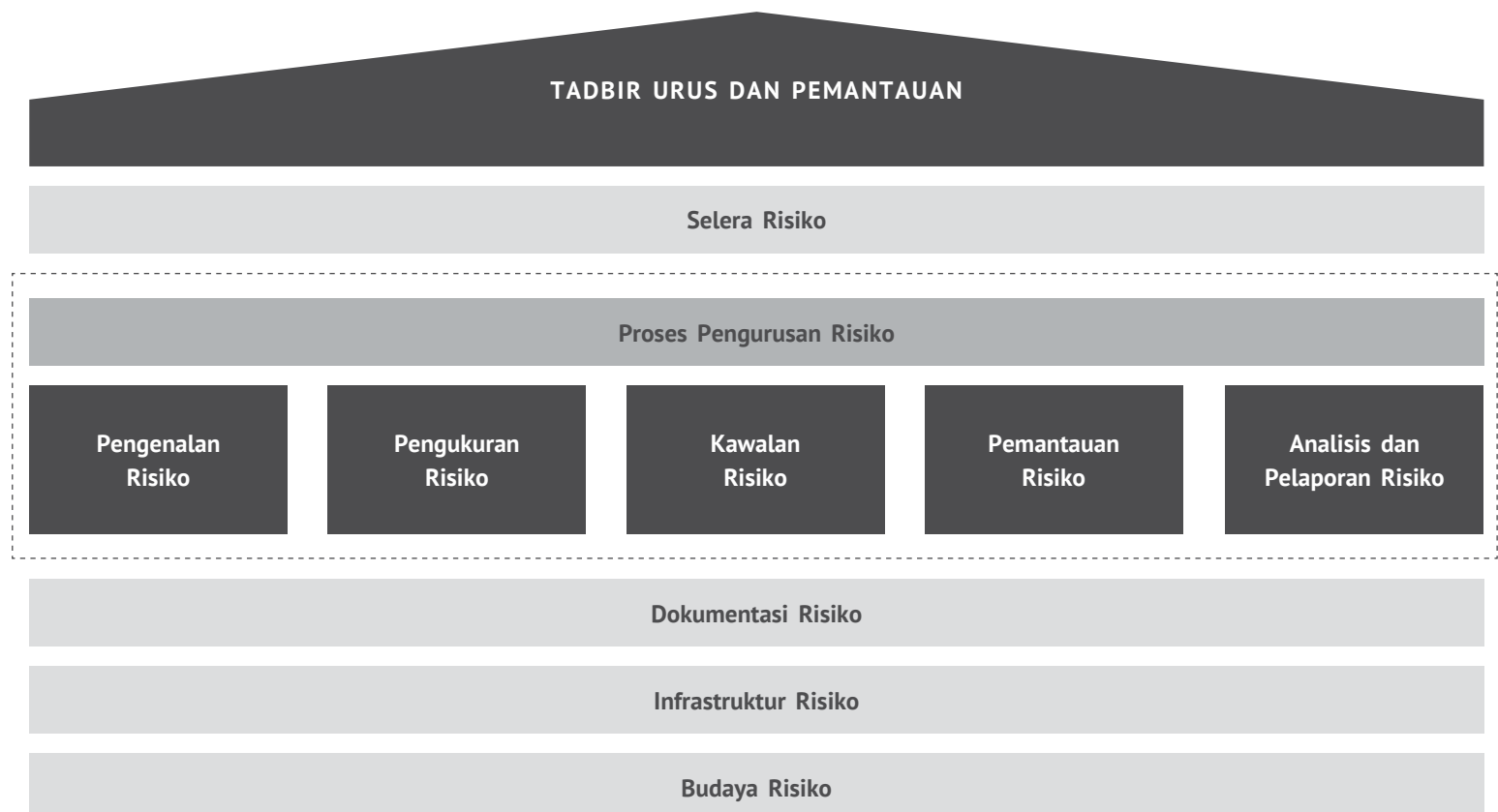
Risiko adalah sesuatu yang sedia wujud dalam aktiviti Kumpulan dan ianya diurus menerusi sesuatu proses pengenalpastian, pengukuran dan pemantauan yang berterusan, tertakluk kepada pengehadan dan kawalan lain. Selain daripada risiko kredit, Kumpulan terdedah kepada pelbagai jenis risiko lain seperti risiko pasaran, kecairan, operasi, undang-undang, syariah dan strategik serta silang sempadan, dan bentuk risiko berlainan yang sedia wujud dalam strategi, rangkaian produk serta liputan geografi Kumpulan.

Pengurusan risiko yang efektif adalah asas kepada keupayaan untuk menjana pertumbuhan yang mampan dan mempertingkatkan nilai para pemegang saham, di samping mengekalkan kelebihan daya saing, dan justeru itu, ianya merupakan bahagian utama di dalam pengurusan risiko proaktif di dalam operasi Kumpulan.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan mentadbir pengurusan risiko di dalam Kumpulan seperti berikut:

- Ia memberi gambaran holistik tentang persekitaran risiko dan kawalan Kumpulan, dengan pengurusan risiko disasarkan ke arah meminimumkan kerugian dan perlindungan terhadap kerugian yang mungkin berlaku, terutamanya menerusi kegagalan semakan dan kawalan yang berkesan dalam organisasi.
- Ianya menetapkan perkembangan strategik pengurusan risiko ke arah mewujudkan sebuah syarikat yang mencipta nilai. Ini boleh direalisasikan dengan membina keupayaan dan infrastruktur yang serba canggih dalam pengurusan risiko, serta menambahbaik pengkuantitian risiko bagi mengoptimumkan pulangan terlaras risiko.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan diwakili dalam rajah berikut:

Seksyen-seksyen yang berikut menerangkan beberapa daripada bidang pengurusan risiko.

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

PRINSIP-PRINSIP PENGURUSAN RISIKO YANG MENYELURUH

Rangka Kerja Pengurusan Risiko mengandungi lima prinsip teras yang memacu falsafah pengurusan risiko dalam Kumpulan. Prinsip-prinsip tersebut adalah:

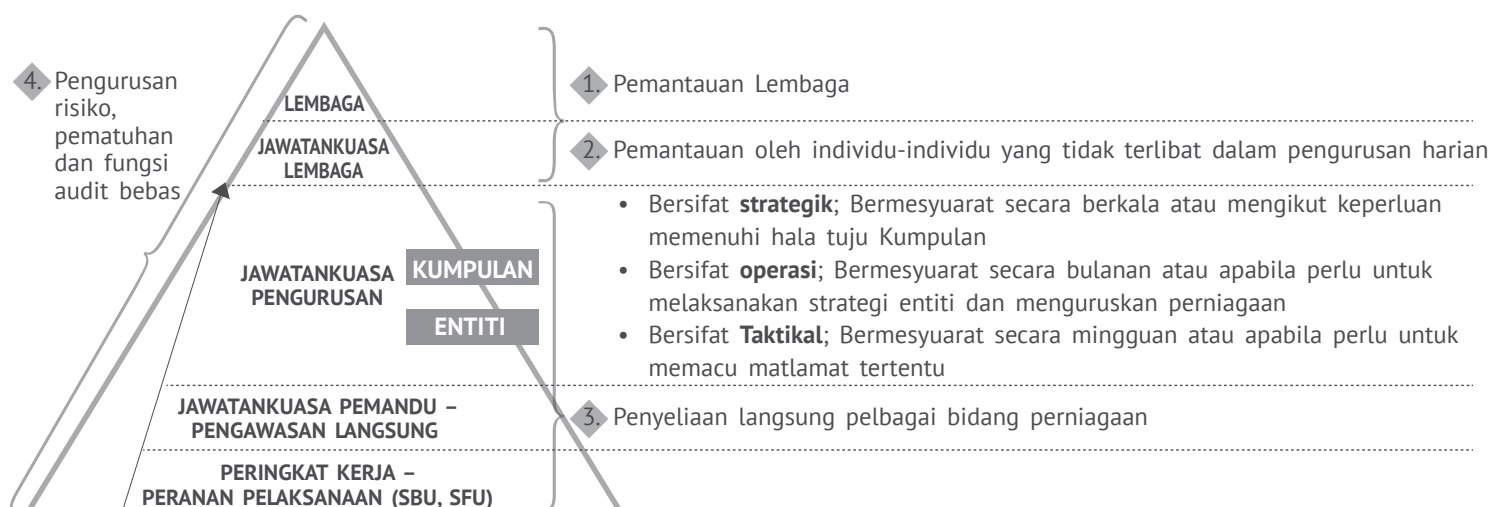
Prinsip 1: Tadbir Urus Risiko Daripada Lembaga Pengarah Pelbagai Entiti Yang Beroperasi Dalam Kumpulan

Tanggungjawab muktamad Lembaga Pengarah Kumpulan adalah untuk memastikan bahawa suatu strategi pengurusan risiko yang berkesan telah ditetapkan dan difahami secara seragam merentasi Kumpulan. Kumpulan mempunyai rangka kerja berstruktur untuk menyokong tanggungjawab pemantauan Lembaga.

TADBIR URUS RISIKO DAN ORGANISASI

Lembaga Pengarah (Lembaga), menerusi fungsinya di dalam BRC, GCRC dan Bahagian Risiko Kumpulan & Pengurusan Kredit, menetapkan selera risiko dan prinsip-prinsip risiko bagi Kumpulan dan entiti-entiti yang berkaitan. BRC adalah Jawatankuasa Lembaga utama yang melaksanakan pemantauan terhadap pengurusan risiko untuk Kumpulan bagi memastikan proses pengurusan risiko Kumpulan telah ditetapkan dan berfungsi. BRC membantu Lembaga mengkaji falsafah pengurusan risiko, rangka kerja pengurusan risiko, dasar pengurusan risiko dan model pengurusan risiko Kumpulan secara keseluruhan. Sebuah Jawatankuasa Pengurusan Risiko Islam (IRMC) turut dibentuk bagi membantu Lembaga Pengarah RHB Islamic Bank mengenai isu yang relevan dan khusus kepada RHB Islamic Bank.

Tanggungjawab penyeliaan pengurusan harian risiko perusahaan dan hal-hal modal ditugaskan kepada GCRC, yang terdiri daripada pihak Pengurusan Kanan Kumpulan, di mana ia melapor secara langsung kepada BRC/IRMC serta Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan (GMC). Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan ('ALCO Kumpulan') membantu BRC/IRMC mengawasi risiko pasaran, risiko kecairan serta pengurusan lembaran imbangan sementara Jawatankuasa Pengurusan Risiko Bank Pelaburan bertanggungjawab bagi mengawasi hal-hal pengurusan risiko yang berhubung dengan Perniagaan Kumpulan RHB Investment Bank. Gambaran keseluruhan rangka kerja tadbir urus ini di peringkat Kumpulan adalah seperti berikut:

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

BUDAYA RISIKO

Prinsip 2: Pemahaman Yang Jelas Mengenai Tanggungjawab Pemilikan Pengurusan Risiko

Pemilikan risiko yang proaktif adalah penting untuk pengurusan risiko yang berkesan. Ia mendorong budaya kesedaran risiko merentasi Kumpulan. Kumpulan menerima pakai prinsip Risiko dan Pematuhan adalah Tanggungjawab Semua.

Unit perniagaan strategik (SBU) dan unit fungsian strategik (SFU) entiti operasi masing-masing dalam Kumpulan bertanggungjawab secara kolektif untuk mengenal pasti, mengurus dan melaporkan risiko. Unit perniagaan menguruskan risiko tertentu yang telah ditetapkan dengan sokongan perkhidmatan yang disediakan oleh unit fungsian, termasuk fungsi pengurusan risiko. Pendekatan ini berdasarkan kepada model 'tiga barisan pertahanan' seperti yang digambarkan di bawah:

BARISAN PERTAMA ----- Tahap Perniagaan/Fungsi	<ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab mengurus risiko dan isu pematuhan harian Pegawai Risiko dan Pematuhan Perniagaan adalah untuk membantu unit perniagaan/fungsian dalam hal-hal risiko dan pematuhan harian
BARISAN KEDUA ----- Pengurusan Risiko Kumpulan & Pematuhan Kumpulan	<ul style="list-style-type: none"> Bertanggungjawab terhadap pengawasan, mewujudkan tadbir urus dan memberi sokongan kepada unit perniagaan/fungsian mengenai perkara-perkara risiko dan pematuhan
BARISAN KETIGA ----- Audit Dalaman Kumpulan	<ul style="list-style-type: none"> Memberikan jaminan bebas kepada Lembaga bahawa pengurusan dan pematuhan risiko berfungsi secara berkesan mengikut pelan

PERSEKITARAN DAN INFRASTRUKTUR RISIKO

Prinsip 3: Menginstitusikan Organisasi Tertumpu Risiko

Di samping pemilikan risiko, budaya tertumpu risiko turut disebarikan merentasi Kumpulan menerusi fungsi penyelarasan risiko pusat dan pengukuhan berlanjutan persekitaran risiko serta kawalan dalam Kumpulan. Terdapat kajian berterusan terhadap aktiviti dan proses perniagaan untuk mengenal pasti bidang risiko yang ketara dan melaksanakan prosedur kawalan bagi beroperasi dalam dasar dan had korporat yang diwujudkan.

Fungsi Pengurusan Risiko Pusat

Fungsi Risiko Kumpulan & Pengurusan Kredit adalah bebas daripada fungsi perniagaan bagi memastikan bahawa pertimbangan yang diperlukan dalam membuat keputusan risiko/pulangan tidak terjejas oleh tekanan untuk menjanakan pendapatan dalam masa pendek. Fungsi ini dipegang oleh Ketua Pegawai Risiko Kumpulan.

Peranan dan tanggungjawab Ketua Pegawai Risiko Kumpulan termasuk:

- Memudahkan penetapan hala tuju strategik dan dasar pengurusan dan kawalan risiko Kumpulan secara keseluruhan;
- Memastikan amalan terbaik di dalam industri pengurusan risiko diterima pakai merentasi Kumpulan, termasuk penetapan parameter pengurusan risiko dan model risiko;
- Mewujudkan budaya pro-aktif, seimbang dan budaya tertumpu risiko di dalam Kumpulan;
- Menasihati pihak Pengurusan Kanan dan Lembaga Pengarah berkaitan isu-isu risiko dan kemungkinan kesannya ke atas Kumpulan dalam mencapai objektif-objektif dan strategi-strategi.

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Fungsi Pengurusan Risiko Pusat (sambungan)

Risiko Kumpulan & Pengurusan Kredit yang terdiri daripada Pengurusan Risiko Kumpulan, Pengurusan Kredit Kumpulan dan Operasi Risiko Kumpulan berfungsi menyediakan pemantauan bebas ke atas aktiviti perniagaan dan pelaksanaan Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan bagi melindungi dan mengawal selamat aset-aset Kumpulan dan untuk mencegah dan mengurangkan kerugian kewangan dan reputasi kepada Kumpulan. Bidang utama kebertanggungjawaban Pengurusan Risiko Kumpulan termasuk dasar risiko dan rangka kerja risiko, pengukuran risiko harian dan pemantauan, memberikan analisis risiko yang menetapi waktu kepada pihak pengurusan, dan memastikan pematuhan kepada keperluan laporan risiko kawal selia.

Pengurusan Kredit Kumpulan berfungsi menyelia penilaian dan pentaksiran kredit, kelulusan dan fungsi pemantauan kredit Kumpulan secara menyeluruh dengan menyediakan jaminan pentaksiran risiko kredit ke atas cadangan kredit, mengutarakan risiko-risiko utama serta akaun-akaun yang mungkin bermasalah, dan meningkatkan kecekapan proses kredit.

Operasi Risiko Kumpulan bertanggungjawab untuk membentuk strategi dan melaksanakan satu rangka kerja tadbir urus risiko yang komprehensif bagi Kumpulan, dan menguruskan pembangunan infrastruktur dan keadah-kaedah pengurusan risiko yang teguh, selaras dengan strategi pertumbuhan Kumpulan dan seiring dengan keperluan pasaran serta persekitaran perniagaan yang kompetitif. Operasi Risiko Kumpulan mendorong pengoperasian inisiatif transformasi risiko Kumpulan dalam membentuk pengurusan risiko sebagai suatu rakan kongsi perniagaan yang berharga.

Risiko dan Persekitaran Kawalan

Ketua-ketua perniagaan dan fungsian bertanggungjawab bagi pengurusan risiko di dalam perniagaan dan fungsi mereka, dan bagi operasi luar negara di mana mereka mempunyai tanggungjawab tadbir urus. Unit perniagaan dan fungsian mempunyai pengasingan tugas yang jelas bagi memastikan bahawa proses perniagaan berfungsi dengan berkesan. Kebertanggungjawaban diberikan kepada pihak atasan yang tertentu bagi membolehkan mereka melaksanakan tugas masing-masing dalam memenuhi strategi perniagaan tanpa menjejaskan proses pengurusan risiko.

Oleh itu, tanggungjawab utama pengurusan risiko terletak pada pengurus-pengurus perniagaan, yang berada dalam kedudukan terbaik bagi memastikan bahawa pengurusan risiko dan kawalan sentiasa diberikan tumpuan dalam proses perniagaan. Kajian semula aktiviti dan proses perniagaan dilaksanakan secara berterusan bagi mengenal pasti bidang risiko ketara dan melaksanakan prosedur kawalan dalam memastikan Kumpulan beroperasi di dalam lingkungan dasar dan had korporat yang telah ditetapkan.

Proses pengurusan risiko di dalam Kumpulan berusaha untuk mengenal pasti, mengukur, mengawasi dan mengawal risiko supaya pendedahan risiko dikendalikan dengan secukupnya dan pulangan yang dijangka adalah mencukupi untuk menampung risiko tersebut.

- Pengenalpastian: Pengenalpastian dan analisis risiko yang sedia ada dan berpotensi adalah suatu proses yang berterusan, bagi memudahkan dan memastikan bahawa risiko dapat diuruskan dan dikawal mengikut selera risiko Kumpulan dan entiti tertentu, di mana perlu.
- Pengukuran: Risiko diukur, dinilai dan diagregatkan menggunakan metodologi pengukuran risiko kualitatif dan kuantitatif yang menyeluruh, dan proses tersebut juga berfungsi sebagai kaedah penting kerana ianya menyediakan penilaian kecukupan modal dan kesolvenan.
- Mengawal dan Memantau: Pengawasan, pencetusan dan pengehadan digunakan untuk menguruskan pendedahan risiko dan memudahkan pengenalan awal masalah yang berpotensi pada masa yang tepat.
- Analisis dan Pelaporan: Analisis risiko dan laporan yang disediakan di entiti masing-masing dan peringkat disatukan serta di peringkat perniagaan sentiasa dirujuk kepada pihak pengurusan kanan dan Lembaga yang berkaitan untuk memastikan risiko kekal mengikut selera risiko yang ditetapkan dan bagi menyokong proses membuat keputusan yang bermaklumat.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

5.0 PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Risiko dan Persekitaran Kawalan (sambungan)

Kumpulan mengiktiraf bahawa pelaksanaan sistem dan proses pengurusan risiko yang berkesan mesti disokong oleh set dokumentasi dan infrastruktur yang mantap. Bagi mencapai tujuan ini, Kumpulan telah mewujudkan rangka kerja, dasar dan dokumen kawalan lain yang berkaitan bagi memastikan amalan dan proses yang jelas dilaksanakan secara konsisten di seluruh Kumpulan.

Dari segi infrastruktur risiko, Kumpulan telah menstrukturkan sumber dan bakatnya ke dalam fungsi tertentu, dan telah melabur dalam teknologi, ini termasuk pengurusan data bagi menyokong aktiviti pengurusan risiko Kumpulan.

SELERA RISIKO

Prinsip 4: Menjajarkan Pengurusan Risiko Kepada Strategi Perniagaan

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kumpulan berperanan menjajarkan strategi perniagaan kepada strategi risiko Kumpulan, dan begitu juga sebaliknya. Ini dijelaskan menerusi penetapan selera risiko dan pelan perniagaan tahunan serta belanjawan kewangan Kumpulan, yang dipermudahkan oleh langkah-langkah penyepaduan risiko dalam pengurusan modal.

Selera risiko menggambarkan jenis dan tahap risiko yang boleh diterap oleh Kumpulan dalam menunaikan strategi perniagaannya. Ianya merupakan komponen penting dalam pengurusan risiko dan ditetapkan oleh Lembaga, dan dilaporkan melalui pelbagai metrik yang membolehkan Kumpulan menguruskan sumber modal dan jangkaan para pemegang saham.

Prinsip 5: Mengoptimumkan Pulangan Terlaras Risiko

Salah satu matlamat pengurusan risiko adalah untuk mencerminkan pulangan terlaras risiko yang ditanggung oleh perniagaan di seluruh Kumpulan. Dengan mengaitkan risiko kepada modal, pengukuran pulangan terlaras risiko menyumbang kepada penciptaan nilai para pemegang saham dengan memudahkan peruntukan modal kepada perniagaan.

Strategi jangka sederhana hingga panjang serta prinsip pengurusan risiko Kumpulan adalah untuk menguatkan penyepaduan pengurusan modal dalam Kumpulan. Kumpulan sedang melaksanakan rangka kerja berasaskan pulangan terlaras risiko secara progresif bagi peruntukan modal kepada unit perniagaan dan untuk mengukur serta menguruskan prestasi.

6.0 RISIKO KREDIT

Definisi Risiko Kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian yang timbul daripada kegagalan atau ketidakupayaan pelanggan atau pihak sejawat memenuhi obligasi kewangan dan kontraktual mereka apabila tiba masanya. Obligasi ini timbul terutamanya daripada pinjaman/pembiayaan Kumpulan dan Bank, pembiayaan perdagangan serta aktiviti pendanaan, aktiviti pelaburan dan perdagangan daripada dalam atau luar lembaranimbangan.

6.1 Pengurusan dan Organisasi Pengurusan Risiko Kredit

Jawatankuasa Kredit Kumpulan (GCC) adalah jawatankuasa pengurusan kanan yang diberi kuasa untuk meluluskan atau menolak kesemua pelaburan kewangan, kredit pihak berlawanan dan pemberian pinjaman/pembiayaan dalam lingkungan had yang diluluskan.

GCC akan mengarah, mengawasi, mengkaji semula dan mempertimbangkan isu-isu yang mungkin mempunyai kesan ketara ke atas kualiti semasa dan masa depan buku pinjaman/aset Kumpulan. GCC juga bertindak sebagai badan yang, menerusi BRC mencadangkan kepada Lembaga masing-masing, mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengan risiko kredit (seperti kredit dan penilaian/kelulusan/prosedur penajajaminan, serta pinjaman/pembiayaan yang diwakilkan).

Jawatankuasa Penajajaminan Pelaburan Kumpulan (GIUC) mempertimbangkan, meluluskan dan menolak pelaburan pembrokeran saham/ekuiti/niaga hadapan berkaitan cadangan seperti penajajaminan ekuiti, derivatif ekuiti dan produk berstruktur dan pembiayaan margin saham.

Fungsi utama BCC adalah (i) mengesahkan, membatalkan atau mengenakan syarat-syarat yang lebih ketat ke atas kredit Kumpulan, yang diluluskan oleh GCC dan/atau GIUC, (ii) untuk mengawasi pengurusan akaun rosot nilai dan berisiko tinggi, dan (iii) meluluskan urusan niaga kredit kepada pihak yang berkaitan sehingga had yang diluluskan. BCC juga mengendors dasar-dasar pinjaman/pembiayaan serta pinjaman/pembiayaan pematuhan BNM yang perlu dirujuk kepada Lembaga masing-masing untuk kelulusan.

Pengurusan Kredit Kumpulan mempunyai tanggungjawab yang berfungsi untuk memastikan bahawa proses dalaman dan piawaian penajajaminan kredit dipatuhi sebelum cadangan pembiayaan diluluskan. Pertamanya, kesemua cadangan pembiayaan dinilai untuk kelayakan kreditnya oleh unit perniagaan asal sebelum dinilai oleh pengurus kredit bebas dan diputuskan oleh pinjaman yang ditetapkan/pihak pembiayaan/jawatankuasa-jawatankuasa berkaitan.

Kesemua had pendedahan pembiayaan diluluskan dalam rangka kerja kuasa kelulusan kredit yang ditetapkan. Pendedahan pembiayaan yang luas adalah tertakluk kepada pasca kajian semula kelulusan oleh Audit Dalaman Kumpulan. Kesemua kemudahan kredit, dengan pengecualian permohonan kredit untuk pengguna dan produk yang diluluskan di bawah program pinjaman/pembiayaan yang boleh diluluskan oleh penyelia unit perniagaan, adalah tertakluk kepada penilaian bebas oleh pasukan penilai kredit khusus dan berpengalaman dari Ibu Pejabat. Bagi pemeriksaan dan kawalan yang betul, kelulusan bersama diperlukan untuk kesemua pinjaman budi bicara antara perniagaan dan penaja jamin kredit bebas. Pinjaman/pembiayaan yang melebihi had bidang kuasa yang ditetapkan akan dirujuk kepada jawatankuasa kelulusan masing-masing.

Di dalam Pengurusan Risiko Kumpulan, Pengurusan Risiko Kredit Kumpulan mempunyai fungsi tanggungjawab ke atas pengurusan risiko kredit, pemantauan risiko portfolio, pelaporan risiko dan pembangunan dasar dan garis panduan kredit. Kumpulan juga menjalankan ujian tekanan secara berkala ke atas kredit bagi menilai pendedahan kredit portfolio terhadap risiko-risiko kredit yang ketara.

Pelaporan risiko dibentangkan kepada Jawatankuasa GCRC, IRMC, BRC dan Lembaga Pengarah secara berkala. Laporan-laporan ini merangkumi pelbagai aspek risiko kredit seperti kualiti portfolio, kerugian yang dijangkakan, dan pendedahan risiko tertumpu mengikut portfolio perniagaan. Amalan pelaporan sebegini membolehkan Pengurusan Kanan mengenal pasti aliran kredit buruk, mengambil tindakan pembetulan dengan segera dan memastikan pembuatan keputusan terlaraskan risiko yang sesuai.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.2 Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit

Rangka kerja pengurusan risiko kredit Kumpulan adalah berasaskan Garis Panduan BNM ke atas Amalan Terbaik bagi Pengurusan Risiko Kredit. Kumpulan mematuhi Dasar Kredit Kumpulan yang menyokong pembangunan budaya kredit yang kukuh dengan objektif mengekalkan portfolio yang pelbagai, dan pulangan diwajibkan risiko yang andal dan memuaskan. Amalan terbaik industri sentiasa dipupuk di dalam kajian semula lanjutan dasar dan Garis Panduan Kredit Kumpulan.

Proses pengurusan risiko kredit Kumpulan didokumentasikan dalam Garis Panduan Kredit Kumpulan (GCG) dan Manual Prosedur Kredit Kumpulan (GCPM) yang menetapkan prosedur operasi dan garis panduan yang mengawal proses kredit dalam Kumpulan.

Garis Panduan GCG dan GCPM telah dibentuk untuk memastikan bahawa:

- Proses permulaan, pentadbiran, penyeliaan kredit dan pengurusan pinjaman/pembiayaan serta pendahuluan dilakukan secara konsisten dan seragam oleh unit-unit perniagaan asal dan fungsian sokongan kredit lain di dalam Kumpulan.
- Prosedur dan garis panduan yang mengawal fungsi kredit mematuhi dasar-dasar kredit Kumpulan.

Pinjaman/Pembiayaan kepada Pelanggan Korporat dan Institusi

Pinjaman/pembiayaan kepada pelanggan korporat dan institusi dinilai secara individu dan ditaraf risiko. Penaja jamin kredit mengenal pasti dan menilai risiko kredit pelanggan korporat atau institusi, atau kumpulan pelanggan yang besar, dengan mengambil kira profil kewangan dan perniagaan, faktor-faktor industri dan ekonomi, cagaran atau bantuan kredit yang lain.

Risiko Kredit daripada Aktiviti Pelaburan atau Dagangan

Dalam perjalanan aktiviti perdagangan atau pelaburan, Kumpulan juga terdedah kepada risiko kredit daripada aktiviti perdagangan, derivatif dan sekuriti hutang. Garis panduan kredit yang sewajarnya telah diwujudkan untuk mentadbir risiko kredit melalui panduan derivatif, lindung nilai dan aktiviti berkaitan pelaburan pelbagai pendedahan.

Pinjaman/Pembiayaan kepada Pengguna dan Perniagaan Kecil

Bagi sektor-sektor pengguna dan perniagaan kecil, risiko kredit diuruskan berasaskan portfolio. Produk-produk tersebut termasuk gadai janji kediaman/pembiayaan rumah, kad kredit, pinjaman/pembiayaan kenderaan, pinjaman/pembiayaan harta komersil, pembiayaan peribadi, pembiayaan ASB dan pinjaman/pembiayaan perniagaan. Pinjaman/pembiayaan ditaja jamin di bawah program produk yang jelas menentukan pasaran sasaran, kriteria penajajaminan, syarat-syarat pembiayaan, pendedahan maksimum, garis panduan pengasalan kredit dan proses pengesahan. Skala pemarkahan digunakan dalam proses keputusan kredit untuk membolehkan penilaian risiko dan ketekalan keputusan yang objektif, pemprosesan kos yang cekap, dan pemantauan prestasi portfolio berasaskan unjuran.

Pinjaman/Pembiayaan kepada Pembiayaan Margin Saham

Pinjaman/pembiayaan kepada pelanggan margin saham adalah berdasarkan kemudahan kredit/pembiayaan yang disediakan kepada pelanggan untuk dagangan atau penebusan sekuriti yang disenaraikan di Bursa Malaysia Berhad menurut Peraturan Bursa Securities.

Bagi pembiayaan margin saham, risiko kredit dikurangkan melalui penubuhan satu struktur/matriks penguasa kelulusan yang sewajarnya bagi lanjutan had dagangan/kredit. Mengikut garis panduan yang ditetapkan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah dan selaras dengan undang-undang dan peraturan yang diguna-pakai, pengurusan risiko kredit juga merangkumi penilaian kredit yang sistematik, pemantauan had yang rapi, pendedahan dan risiko penumpuan kepada pihak berlawanan atau pengeluar, melalui prosedur laporan pengurusan yang menepati masa.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.2 Pendekatan Pengurusan Risiko Kredit (sambungan)

Pengukuran Risiko Kredit

Di samping pertimbangan dan pengalaman, pengukuran risiko atau kuantifikasi memainkan peranan yang penting dalam pengambilan risiko dan pengurusan portfolio berdasarkan maklumat. Memandangkan sifat risiko kredit berbeza mengikut jenis pembiayaan, Kumpulan menggunakan kaedah pengukuran risiko kredit yang berbeza, supaya risiko kredit setiap jenis pembiayaan dinyatakan sewajarnya. Kaedah-keadah pengukuran ini dibentuk bagi pendedahan kredit yang ketara, menurut pendekatan IRB.

Berikut adalah dimensi yang dipertimbangkan dalam pengukuran risiko kredit:

1.0 Kebarangkalian Keingkaran (PD)

Bagi pembiayaan korporat/bukan runcit, kebarangkalian keingkaran diukur mengikut penarafan penanggung obligasi (atau pelanggan) yang diperolehi daripada sistem penarafan risiko untuk menentukan tahap risiko keingkaran penanggung obligasi. Penarafan risiko setiap penanggung obligasi dikemas kini secara berkala bagi memastikan bahawa ianya mencerminkan risiko Keingkaran penghutang/pelanggan terkini. Bagi pendedahan/pembiayaan runcit, risiko keingkaran diukur menerusi skor kredit yang berlainan atau model pemarkahan kegiatan.

2.0 Kerugian Akibat Keingkaran (LGD)

Bagi pembiayaan korporat, LGD ditentukan menerusi pelarasan pengurangan risiko kredit, di mana cagaran dan keselamatan akan menentukan tahap LGD untuk transaksi tertentu. Bagi pembiayaan runcit, LGD ditentukan pada peringkat segmen masing-masing (atau kumpulan).

3.0 Pendedahan pada Keingkaran (EAD)

Pendedahan pada keingkaran dihitung daripada baki tertunggak semasa dan ketersediaan barisan pembiayaan yang ditetapkan. Dalam hal ini, faktor utama adalah obligasi Kumpulan berkaitan dengan barisan pembiayaan yang tersedia ada. Bagi pembiayaan korporat, EAD diukur pada pendedahan penanggung obligasi individu mengikut Garis Panduan BNM ke atas Rangka Kerja Kecukupan Modal (Basel II – Aset Berwajaran Risiko) dan Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam (Aset Berwajaran Risiko). Bagi pembiayaan runcit, prinsip pengukuran risiko kredit adalah serupa, tetapi diukur atas dasar dikumpulkan, berdasarkan model dalaman.

6.3 Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (CCR)

Pengurusan pendedahan luar lembaranimbangan Kumpulan adalah selaras dengan pendekatan pengurusan risiko kredit yang dinyatakan di bawah Seksyen 6.2 dokumen ini:

- Jaminan kewangan dan surat kredit tunggu sedia, yang mewakili akujanji bahawa Kumpulan akan membuat bayaran sekira pelanggannya tidak dapat memenuhi obligasi pihak ketiganya. Pendedahan ini mempunyai risiko kredit yang sama seperti pinjaman/pembiayaan walaupun ianya bersifat luar jangkaan;
- Dokumentari dan surat kredit komersial adalah akujanji oleh Kumpulan bagi pihak pelanggannya. Pendedahan ini biasanya dicagarkan oleh pengagihan barangan yang berkaitan dengannya;
- Komitmen untuk melanjutkan pembiayaan, termasuk bahagian-bahagian kemudahan pembiayaan yang tidak digunakan atau belum dikeluarkan;
- Saluran kad kredit yang tidak digunakan; dan
- Jumlah prinsipal atau nosional instrumen kewangan derivatif.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.3 Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (CCR) (sambungan)

Risiko Kredit Pihak Berlawanan

Risiko Kredit Pihak Berlawanan adalah risiko apabila satu entiti di mana satu perjanjian kewangan telah dimeterai (pihak berlawanan kepada perjanjian) akan gagal untuk memenuhi syarat perjanjian mereka (contohnya; entiti Ingkar). Risiko pihak berlawanan biasanya ditakrifkan sebagai timbul daripada dua kelas produk kewangan yang luas:

- Derivatif atas kaunter (“OTC”) seperti swap kadar faedah/keuntungan, niaga depan FX dan swap Keingkaran kredit.
- Urus niaga pembiayaan sekuriti seperti repo dan repo berbalik; dan pinjaman/pembiayaan sekuriti.

Tujuan utama instrumen kewangan derivatif dilaksanakan adalah bagi perlindungan nilai. Kumpulan (tidak termasuk RHB Islamic Bank) mengambil kedudukan derivatif dagangan, di dalam had yang ditetapkan, dengan harapan untuk memperolehi keuntungan arbitraj daripada pergerakan harga atau kadar.

Sebarang kerugian kewangan dikira berdasarkan kos untuk menggantikan instrumen kewangan derivatif yang teringkar dengan kontrak yang setara di pasaran. Kos penggantian adalah setara dengan perbezaan antara nilai asal derivatif pada masa kontrak dengan pihak berlawanan teringkar dan nilai saksama semasa pengganti yang serupa pada harga pasaran semasa. Kerugian ekonomi akan berlaku jika transaksi atau portfolio urus niaga dengan pihak berlawanan mempunyai nilai ekonomi yang positif pada masa keingkaran.

Kesemua kedudukan derivatif kewangan tertunggak bertandakan marked-to-market. Kumpulan memantau kedudukan pihak berlawanan dan membetulkan sebarang kekurangan dengan segera dalam tahap ambang kepada pihak-pihak yang berkaitan bagi tindakan berikutnya.

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit atau EAD pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017, diasingkan oleh:

- pelbagai jenis kelas aset, menunjukkan butir-butir pendedahan mengikut jenis pendekatan, sebelum dan selepas pengurangan risiko kredit (CRM), RWA sepadan dan keperluan modal;
- pendedahan luar lembaran imbangan dan risiko kredit pihak berlawanan;
- pengagihan mengikut geografi;
- sektor industri;
- baki tempoh matang; dan
- pendedahan di bawah Pendekatan Seragam menerusi wajaran risiko.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5a: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan) pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD sebelum CRM RM'000	Pendedahan Bersih/EAD selepas CRM RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam (SA)				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Bank Pusat & Berdaulat	24,937,661	24,937,661	1,245,404	99,632
Entiti Sektor Awam	10,484,752	10,484,752	341,890	27,351
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	12,361,561	12,361,561	3,920,877	313,670
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	713,073	713,073	641,102	51,288
Kawal Selia Runcit	10,287,093	8,421,012	6,401,856	512,148
Gadai Janji Kediaman	7,491,910	6,695,052	5,879,342	470,347
Aset Berisiko Lebih Tinggi	888,628	880,438	312,848	25,028
Aset-aset Lain	494,971	494,971	742,456	59,397
Pendedahan Penssekuritan	4,910,527	4,910,527	2,932,079	234,566
Pendedahan Ekuiti	–	–	–	–
Pendedahan Keingkar	842,708	842,708	842,708	67,417
Pendedahan Keingkar	317,294	312,471	324,006	25,921
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	73,730,178	71,054,226	23,584,568	1,886,765
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	2,125,433	1,830,186	505,752	40,460
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	6,904,271	5,158,323	1,819,284	145,543
Pendedahan Keingkar	26,201	26,127	20,047	1,604
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	9,055,905	7,014,636	2,345,083	187,607
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan di bawah SA	82,786,083	78,068,862	25,929,651	2,074,372
Pendedahan di bawah Pendekatan F-IRB				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Korporat, yang mana	72,748,563	72,748,563	42,572,917	3,405,833
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	40,686,208	42,157,288	23,547,825	1,883,826
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,931,911	25,931,911	15,497,128	1,239,770
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	1,906,227	1,595,001	1,417,628	113,410
Hartanah Berpendapatan	4,224,217	3,064,363	2,110,336	168,827
Pendedahan Keingkar	2,237,979	2,237,979	84,309	6,745
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	74,986,542	74,986,542	42,657,226	3,412,578

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5a: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan) pada 31 Disember 2018 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD sebelum CRM RM'000	Pendedahan Bersih/EAD selepas CRM RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan F-IRB (sambungan)				
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	284,258	284,258	284,541	22,763
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	8,457,342	8,457,342	4,859,435	388,755
Pendedahan Keingkaran	7,100	7,100	-	-
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	8,748,700	8,748,700	5,143,976	411,518
Pendedahan di bawah Pendekatan A-IRB				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Runcit, yang mana	89,444,481	89,444,481	23,838,357	1,907,069
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	43,810,063	43,810,063	9,992,986	799,439
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	2,027,858	2,027,858	1,468,660	117,493
Pendedahan Sewa Beli	7,842,696	7,842,696	2,764,165	221,133
Pendedahan Runcit Lain	35,763,864	35,763,864	9,612,546	769,004
Pendedahan Keingkaran	1,665,700	1,665,700	348,284	27,863
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	91,110,181	91,110,181	24,186,641	1,934,932
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	-	-	-	-
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	12,786,579	12,786,579	2,462,138	196,971
Pendedahan Keingkaran	36,342	36,342	58,592	4,687
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	12,822,921	12,822,921	2,520,730	201,658
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan sebelum faktor penskalaan di bawah Pendekatan IRB	187,668,344	187,668,344	74,508,573	5,960,686
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan selepas faktor penskalaan, 1.06 di bawah Pendekatan IRB			78,979,087	6,318,327
Jumlah (Pendedahan di bawah Pendekatan SA dan Pendedahan di bawah Pendekatan IRB)	270,454,427	265,737,206	104,908,738	8,392,699

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5b: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan) pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD sebelum CRM RM'000	Pendedahan Bersih/EAD selepas CRM RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam (SA)				
Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan				
Bank Pusat & Berdaulat	26,392,116	26,392,116	1,221,227	97,698
Entiti Sektor Awam	8,284,169	8,284,169	406,245	32,500
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	11,914,477	11,914,477	3,683,421	294,674
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	641,748	639,406	600,285	48,023
Kawal Selia Runcit	27,882,075	26,023,314	14,058,978	1,124,718
Gadai Janji Kediaman	7,078,996	6,127,334	5,296,694	423,736
Aset Berisiko Lebih Tinggi	1,088,699	1,080,128	382,985	30,639
Aset-aset Lain	17,843	17,843	26,765	2,141
Pendedahan Pensekuritian	5,151,881	5,151,881	2,625,597	210,048
Pendedahan Ekuiti	-	-	-	-
Pendedahan Keingkaratan	648,100	648,100	648,100	51,848
	482,027	468,452	510,690	40,855
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	89,582,131	86,747,220	29,460,987	2,356,880
Pendedahan Luar Lembaran Imbangan				
Derivatif OTC	570,560	566,788	296,356	23,708
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	5,670,434	5,086,036	2,204,361	176,349
Pendedahan Keingkaratan	15,028	14,470	3,050	244
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	6,256,022	5,667,294	2,503,767	200,301
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan di bawah SA	95,838,153	92,414,514	31,964,754	2,557,181
Pendedahan di bawah Pendekatan F-IRB				
Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan				
Korporat, yang mana	55,197,965	55,747,280	35,784,636	2,862,770
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	26,212,808	27,144,961	16,825,276	1,346,022
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	24,609,731	24,630,342	16,085,440	1,286,835
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	1,436,305	1,410,019	1,145,043	91,603
Hartanah Berpendapatan	2,939,121	2,561,958	1,728,877	138,310
Pendedahan Keingkaratan	2,339,147	1,789,832	-	-
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	57,537,112	57,537,112	35,784,636	2,862,770

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 5b: Ringkasan Pendedahan Kredit dengan Pengurangan Risiko Kredit (CRM) mengikut Kelas Aset dan Keperluan Modal Minimum (Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan) pada 31 Disember 2017 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kasar/EAD sebelum CRM RM'000	Pendedahan Bersih/EAD selepas CRM RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan F-IRB (sambungan)				
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	652,253	652,253	606,211	48,497
Pendedahan luar lembaranimbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	10,368,500	10,368,500	6,388,806	511,104
Pendedahan Keingkaran	14,381	14,381	-	-
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	11,035,134	11,035,134	6,995,017	559,601
Pendedahan di bawah Pendekatan A-IRB				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Runcit, yang mana	78,254,234	78,256,259	25,257,420	2,020,593
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	37,997,311	37,997,311	9,813,518	785,081
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	1,969,774	1,969,774	1,447,524	115,802
Pendedahan Sewa Beli	7,502,173	7,502,173	2,742,715	219,417
Pendedahan Runcit Lain	30,784,976	30,787,001	11,253,663	900,293
Pendedahan Keingkaran	1,259,725	1,257,700	1,772,486	141,799
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	79,513,959	79,513,959	27,029,906	2,162,392
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	-	-	-	-
Pendedahan luar lembaranimbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	9,565,030	9,565,030	2,161,581	172,927
Pendedahan Keingkaran	20,646	20,646	39,747	3,180
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	9,585,676	9,585,676	2,201,328	176,107
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan sebelum faktor penskalaan di bawah Pendekatan IRB	157,671,881	157,671,881	72,010,887	5,760,870
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan selepas faktor penskalaan, 1.06 di bawah Pendekatan IRB			76,331,540	6,106,523
Jumlah (Pendedahan di bawah Pendekatan SA dan Pendedahan di bawah Pendekatan IRB)	253,510,034	250,086,395	108,296,294	8,663,704

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 6a: Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Jumlah Prinsipal/ Nosional RM'000	Nilai saksama Positif Kontrak Derivatif RM'000	Jumlah Setara Kredit RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000
Jenis Perkara				
Pengganti kredit langsung	1,586,463		1,489,145	775,702
Luar jangkaan berkaitan transaksi	5,189,623		2,525,110	1,226,033
Luar jangkaan berkaitan dagangan pencairan sendiri jangka pendek	1,096,963		230,311	180,773
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti separa berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	20,361		20,361	–
NIF dan obligasi di bawah perjanjian taja jamin	–		–	–
Peminjaman sekuriti bank atau peletakan sekuriti sebagai cagaran oleh bank, termasuk keadaan di mana ianya timbul daripada urus niaga bersifat repo	3,300,032		3,300,032	49,234
Kontrak berkaitan pertukaran asing	22,037,911	157,372	481,594	136,430
1 tahun atau kurang	21,970,914	157,372	480,705	134,884
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	66,997	–	889	1,546
Melebihi 5 tahun	–	–	–	–
Kontrak berkaitan kadar faedah/keuntungan	1,778,792	14,441	60,250	62,582
1 tahun atau kurang	127,692	754	1,051	871
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	1,651,100	13,687	59,199	61,711
Melebihi 5 tahun	–	–	–	–
Kontrak berkaitan Ekuiti	–	–	–	–
1 tahun atau kurang	–	–	–	–
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	–	–	–	–
Melebihi 5 tahun	–	–	–	–
Urus niaga derivatif OTC dan kontrak derivatif kredit tertakluk kepada perjanjian penghasilan bersih bilateral yang sah	93,124,696	523,953	1,867,856	591,282
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal lebih 1 tahun	27,591,598		19,590,614	6,710,059
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal sehingga 1 tahun	1,903,660		413,373	96,732
Sebarang komitmen yang boleh dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa notis terlebih dahulu atau dibatalkan secara automatik disebabkan oleh kemerosotan dalam kepercayaan kredit peminjam/pelanggan	15,311,329		648,880	180,963
Jumlah	172,941,428	695,766	30,627,526	10,009,790

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 6b: Pendedahan Luar Lembaran Imbangan dan Risiko Kredit Pihak Berlawanan (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Jumlah Prinsipal/ Nosional RM'000	Nilai saksama Positif Kontrak Derivatif RM'000	Jumlah Setara Kredit RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000
Jenis Perkara				
Pengganti kredit langsung	1,713,757		1,682,543	981,583
Luar jangkaan berkaitan transaksi	5,241,528		2,599,468	1,390,640
Luar jangkaan berkaitan dagangan pencairan sendiri jangka pendek	1,062,958		211,337	184,242
Pembelian aset hadapan, deposit hadapan, saham dan sekuriti separa berbayar yang mewakili komitmen dengan pengeluaran tertentu	-		-	-
NIF dan obligasi di bawah perjanjian taja jamin	-		-	-
Peminjaman sekuriti bank atau peletakan sekuriti sebagai cagaran oleh bank, termasuk keadaan di mana ianya timbul daripada urus niaga bersifat repo	629,085		629,085	-
Kontrak berkaitan pertukaran asing	28,160,757	377,145	1,062,992	798,348
1 tahun atau kurang	24,502,998	238,965	597,634	330,457
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	3,014,928	138,180	343,220	354,977
Melebihi 5 tahun	642,831	-	122,138	112,914
Kontrak berkaitan kadar faedah/keuntungan	2,813,217	48,759	159,469	104,219
1 tahun atau kurang	890,507	27,123	27,574	1,623
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	1,198,389	21,180	56,923	48,130
Melebihi 5 tahun	724,321	456	74,972	54,466
Kontrak berkaitan Ekuiti	7,262	-	436	-
1 tahun atau kurang	7,262	-	436	-
Lebih daripada 1 hingga 5 tahun	-	-	-	-
Melebihi 5 tahun	-	-	-	-
Urus niaga derivatif OTC dan kontrak derivatif kredit tertakluk kepada perjanjian penghasilan bersih bilateral yang sah	86,738,920	583,798	1,244,661	323,958
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal lebih 1 tahun	27,782,044		18,656,257	7,526,462
Komitmen lain, seperti kemudahan tunggu sedia formal dan barisan kredit/pembiayaan, dengan tempoh matang asal sehingga 1 tahun	2,215,137		527,105	290,190
Sebarang komitmen yang boleh dibatalkan tanpa syarat pada bila-bila masa oleh Bank tanpa notis terlebih dahulu atau dibatalkan secara automatik disebabkan oleh kemerosotan dalam kepercayaan kredit peminjam/pelanggan	15,860,958		103,479	100,470
Jumlah	172,225,623	1,009,702	26,876,832	11,700,112

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 7a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Malaysia (termasuk Labuan) RM'000	Singapura RM'000	Thailand RM'000	Brunei RM'000	Kemboja RM'000	Lao RM'000	Hong Kong RM'000	Indonesia RM'000	Jumlah RM'000
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam									
Bank Pusat & Berdaulat	22,201,133	3,211,371	528,329	74,017	926,402	232,657	-	-	27,173,909
Entiti Sektor Awam	10,254,742	610,139	309,713	-	-	-	-	-	11,174,594
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	12,507,977	2,886,402	161,906	176,835	414,800	3,860	52,287	124,720	16,328,787
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	678,635	72,722	-	-	-	-	4,809	-	756,166
Korporat	6,131,008	2,238,336	1,824,679	82,847	1,292,656	59,716	102,841	95,328	11,827,411
Kawal Selia Runcit	5,350,027	1,648,690	103,151	105,553	830,010	182,965	71,117	58,609	8,350,122
Gadai Janji Kediaman	99,119	827,769	-	-	-	-	-	-	926,888
Aset Berisiko Lebih Tinggi	494,574	-	255	-	103	-	-	39	494,971
Aset-aset Lain	4,064,298	426,272	163,920	43,955	55,124	14,475	23,468	119,015	4,910,527
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	61,781,513	11,921,701	3,091,953	483,207	3,519,095	493,673	254,522	397,711	81,943,375
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB									
Korporat, yang mana	75,456,803	8,278,439	-	-	-	-	-	-	83,735,242
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	43,064,256	3,128,203	-	-	-	-	-	-	46,192,459
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,861,292	4,226,181	-	-	-	-	-	-	30,087,473
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)									
Pembiayaan Projek	1,815,187	548,821	-	-	-	-	-	-	2,364,008
Hartanah Berpendapatan	4,716,068	375,234	-	-	-	-	-	-	5,091,302
Runcit, yang mana	103,933,102	-	-	-	-	-	-	-	103,933,102
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	45,960,133	-	-	-	-	-	-	-	45,960,133
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,227,566	-	-	-	-	-	-	-	3,227,566
Pendedahan Sewa Beli	7,925,684	-	-	-	-	-	-	-	7,925,684
Pendedahan Runcit Lain	46,819,719	-	-	-	-	-	-	-	46,819,719
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	179,389,905	8,278,439	-	-	-	-	-	-	187,668,344
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	241,171,418	20,200,140	3,091,953	483,207	3,519,095	493,673	254,522	397,711	269,611,719

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan pensekuritan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 7b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Malaysia (termasuk Labuan) RM'000	Singapura RM'000	Thailand RM'000	Brunei RM'000	Kemboja RM'000	Lao RM'000	Hong Kong RM'000	Indonesia RM'000	Jumlah RM'000
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam									
Bank Pusat & Berdaulat	22,501,519	3,082,408	342,482	80,820	946,981	248,870	-	-	27,203,080
Entiti Sektor Awam	7,696,140	611,951	426,336	-	-	-	-	-	8,734,427
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	9,418,629	4,300,857	181,947	164,592	280,090	4,549	42,733	87,810	14,481,207
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	630,968	33,708	9,279	-	-	-	17,964	1,544	693,463
Korporat	24,153,128	2,424,039	1,727,179	75,464	1,082,150	52,895	138,095	78,696	29,731,646
Kawal Selia Runcit	5,348,790	1,417,282	104,323	99,474	773,793	167,359	88,102	48,807	8,047,930
Gadai Janji Kediaman	106,573	1,022,003	-	-	-	-	-	-	1,128,576
Aset Berisiko Lebih Tinggi	17,458	35	249	-	101	-	-	-	17,843
Aset-aset Lain	4,074,139	568,799	235,070	10,725	46,727	17,691	62,442	136,288	5,151,881
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	73,947,344	13,461,082	3,026,865	431,075	3,129,842	491,364	349,336	353,145	95,190,053
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB									
Korporat, yang mana	61,282,887	7,289,359	-	-	-	-	-	-	68,572,246
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	29,901,433	3,427,241	-	-	-	-	-	-	33,328,674
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,959,398	3,275,840	-	-	-	-	-	-	29,235,238
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)									
Pembiayaan Projek	1,428,008	586,278	-	-	-	-	-	-	2,014,286
Hartanah Berpendapatan	3,994,048	-	-	-	-	-	-	-	3,994,048
Runcit, yang mana	89,099,635	-	-	-	-	-	-	-	89,099,635
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	39,677,873	-	-	-	-	-	-	-	39,677,873
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,153,267	-	-	-	-	-	-	-	3,153,267
Pendedahan Sewa Beli	7,601,363	-	-	-	-	-	-	-	7,601,363
Pendedahan Runcit Lain	38,667,132	-	-	-	-	-	-	-	38,667,132
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	150,382,522	7,289,359	-	-	-	-	-	-	157,671,881
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	224,329,866	20,750,441	3,026,865	431,075	3,129,842	491,364	349,336	353,145	252,861,934

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan penssekuritan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 8a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2018

Kelas Pendedahan	Perlombongan		Perkilangan RM'000	Elektrik, Gas & Air RM'000	Pembinaan RM'000	Perdagangan Pemborongan & Runcit Serta Restoran Dan Hotel RM'000	Pengangkutan, Pergudangan Dan Komunikasi RM'000	Kewangan, Insurans/ Takaful, Hartanah & Perniagaan RM'000	Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain RM'000	Isi Rumah RM'000	Lain-lain RM'000	Jumlah RM'000
	Pertanian RM'000	& Kuari RM'000										
Kumpulan Perbankan RHB												
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam												
Bank Pusat & Berdaulat	-	-	-	-	-	-	-	12,579,758	14,594,151	-	-	27,173,909
Entiti Sektor Awam	-	-	-	-	50,419	116	128,778	1,523,942	9,471,339	-	-	11,174,594
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	-	-	-	-	-	-	-	16,328,787	-	-	-	16,328,787
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	-	-	-	-	-	-	-	756,166	-	-	-	756,166
Korporat	125,043	111,061	1,211,406	146,866	500,903	1,040,697	426,956	5,724,799	199,492	2,340,188	-	11,827,411
Kawal Selia Runcit	8,536	9,392	129,734	568	91,636	56,592	43,440	61,139	13,012	7,936,073	-	8,350,122
Gadai Janji Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	926,888	-	926,888
Aset Berisiko Lebih Tinggi	-	-	3	-	-	-	-	494,864	-	-	104	494,971
Aset-aset Lain	-	-	-	-	-	-	-	283,769	-	-	4,626,758	4,910,527
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	133,579	120,453	1,341,143	147,434	642,958	1,097,405	599,174	37,753,224	24,277,994	11,203,149	4,626,862	81,943,375
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB												
Korporat, yang mana	4,003,256	2,419,760	7,639,237	6,098,358	16,378,971	9,835,928	9,756,502	24,905,213	2,698,017	-	-	83,735,242
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pededahan dengan pelarasan saiz firma)	1,127,417	1,941,948	3,770,839	3,535,451	6,791,815	4,379,558	6,951,469	15,760,034	1,933,928	-	-	46,192,459
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	2,875,839	168,046	3,486,666	1,834,674	6,055,845	5,094,950	2,805,033	7,002,331	764,089	-	-	30,087,473
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pembiayaan Projek	-	309,766	381,732	728,233	944,277	-	-	-	-	-	-	2,364,008
Hartanah Berpendapatan	-	-	-	-	2,587,034	361,420	-	2,142,848	-	-	-	5,091,302
Runcit, yang mana	313,403	51,423	1,915,427	8,676	1,906,856	5,236,614	464,858	3,129,633	366,960	90,539,252	-	103,933,102
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45,960,133	-	45,960,133
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,227,566	-	3,227,566
Pendedahan Sewa Beli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,925,684	-	7,925,684
Pendedahan Runcit Lain	313,403	51,423	1,915,427	8,676	1,906,856	5,236,614	464,858	3,129,633	366,960	33,425,869	-	46,819,719
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	4,316,659	2,471,183	9,554,664	6,107,034	18,285,827	15,072,542	10,221,360	28,034,846	3,064,977	90,539,252	-	187,668,344
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	4,450,238	2,591,636	10,895,807	6,254,468	18,928,785	16,169,947	10,820,534	65,788,070	27,342,971	101,742,401	4,626,862	269,611,719

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan pensekuritan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 8b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Perdagangan		Perdagangan & Runcit Serta Restoran Dan Hotel	Pengangkutan, Pergudangan Dan Komunikasi	Kewangan, Insurans/ Takaful, Perniagaan	Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	Isi Rumah	Lain-lain	Jumlah			
	Pertanian	Perlombongan & Kuari								Perkilangan	Elektrik, Gas & Air	Pembinaan
Kelas Pendedahan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000		
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam												
Bank Pusat & Berdaulat	-	-	-	-	-	-	10,762,728	16,440,352	-	-	27,203,080	
Entiti Sektor Awam	-	-	-	-	50,285	3,007	126,870	378,777	8,175,488	-	8,734,427	
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	-	-	-	-	-	-	-	14,481,207	-	-	14,481,207	
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	-	-	-	-	-	-	-	693,463	-	-	693,463	
Korporat	625,456	762,777	2,799,617	1,173,455	2,801,275	2,548,883	1,639,538	14,131,600	798,722	2,450,323	29,731,646	
Kawal Selia Runcit	11,101	4,309	180,290	1,239	168,144	296,740	57,650	191,246	15,919	7,121,292	8,047,930	
Gadai Janji Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,128,576	1,128,576	
Aset Berisiko Lebih Tinggi	-	-	3	-	-	-	-	17,828	-	12	17,843	
Aset-aset Lain	-	-	-	-	-	-	26,787	507,518	-	-	4,617,576	
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	636,557	767,086	2,979,910	1,174,694	3,019,704	2,848,630	1,850,845	41,164,367	25,430,481	10,700,203	4,617,576	95,190,053
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB												
Korporat, yang mana	5,154,938	1,762,028	8,316,480	3,382,398	12,431,387	8,524,139	8,011,527	16,019,643	4,969,706	-	-	68,572,246
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	2,107,527	1,301,698	3,934,275	2,713,743	4,284,027	2,872,700	4,705,382	7,241,643	4,167,679	-	-	33,328,674
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	3,047,411	95,562	4,003,804	225,259	5,045,384	5,371,125	3,306,145	7,338,521	802,027	-	-	29,235,238
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pembiayaan Projek	-	364,768	378,401	443,396	827,721	-	-	-	-	-	-	2,014,286
Hartanah Berpendapatan	-	-	-	-	2,274,255	280,314	-	1,439,479	-	-	-	3,994,048
Runcit, yang mana	95,252	16,882	954,392	2,574	978,740	3,017,175	239,969	2,002,576	151,786	81,640,289	-	89,099,635
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,677,873	-	39,677,873
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,153,267	-	3,153,267
Pendedahan Sewa Beli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,601,363	-	7,601,363
Pendedahan Runcit Lain	95,252	16,882	954,392	2,574	978,740	3,017,175	239,969	2,002,576	151,786	31,207,786	-	38,667,132
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	5,250,190	1,778,910	9,270,872	3,384,972	13,410,127	11,541,314	8,251,496	18,022,219	5,121,492	81,640,289	-	157,671,881
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	5,886,747	2,545,996	12,250,782	4,559,666	16,429,831	14,389,944	10,102,341	59,186,586	30,551,973	92,340,492	4,617,576	252,861,934

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan pensekuritan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 9a: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Lebih daripada			Jumlah RM'000
	Satu tahun atau kurang RM'000	satu hingga lima tahun RM'000	Melebihi lima tahun RM'000	
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam				
Bank Pusat & Berdaulat	9,142,970	7,126,740	10,904,199	27,173,909
Entiti Sektor Awam	757,375	5,740,375	4,676,844	11,174,594
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	10,769,010	4,107,992	1,451,785	16,328,787
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	15,617	261,314	479,235	756,166
Korporat	5,720,039	4,331,718	1,775,654	11,827,411
Kawal Selia Runcit	2,461,791	1,200,628	4,687,703	8,350,122
Gadai Janji Kediaman	1,248	20,469	905,171	926,888
Aset Berisiko Lebih Tinggi	358	-	494,613	494,971
Aset-aset Lain	83,278	-	4,827,249	4,910,527
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	28,951,686	22,789,236	30,202,453	81,943,375
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB				
Korporat, yang mana	32,025,471	24,946,708	26,763,063	83,735,242
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	16,292,701	16,181,951	13,717,807	46,192,459
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	13,140,730	6,761,105	10,185,638	30,087,473
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	1,120,736	505,552	737,720	2,364,008
Hartanah Berpendapatan	1,471,304	1,498,100	2,121,898	5,091,302
Runcit, yang mana	6,578,696	11,106,436	86,247,970	103,933,102
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	32,110	351,127	45,576,896	45,960,133
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	154,835	3,072,710	21	3,227,566
Pendedahan Sewa Beli	143,274	3,174,505	4,607,905	7,925,684
Pendedahan Runcit Lain	6,248,477	4,508,094	36,063,148	46,819,719
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	38,604,167	36,053,144	113,011,033	187,668,344
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	67,555,853	58,842,380	143,213,486	269,611,719

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan penssekuritan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Jadual 9b: Pendedahan Risiko Kredit (Sebelum Pengurangan Risiko Kredit) mengikut Baki Kematangan pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Lebih daripada			Jumlah RM'000
	Satu tahun atau kurang RM'000	satu hingga lima tahun RM'000	Melebihi lima tahun RM'000	
Kelas Pendedahan				
Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam				
Bank Pusat & Berdaulat	9,381,601	9,020,029	8,801,450	27,203,080
Entiti Sektor Awam	2,511,950	5,052,914	1,169,563	8,734,427
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	9,167,341	4,011,617	1,302,249	14,481,207
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana	25,176	331,647	336,640	693,463
Korporat	7,701,975	12,651,315	9,378,356	29,731,646
Kawal Selia Runcit	2,197,457	1,395,340	4,455,133	8,047,930
Gadai Janji Kediaman	369	25,830	1,102,377	1,128,576
Aset Berisiko Lebih Tinggi	385	-	17,458	17,843
Aset-aset Lain	-	-	5,151,881	5,151,881
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam	30,986,254	32,488,692	31,715,107	95,190,053
Pendedahan di bawah Pendekatan IRB				
Korporat, yang mana	32,743,453	16,003,396	19,825,397	68,572,246
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	17,336,405	8,175,060	7,817,209	33,328,674
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	13,388,803	7,020,077	8,826,358	29,235,238
Pendedahan Pinjaman Khusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	794,021	4,590	1,215,675	2,014,286
Hartanah Berpendapatan	1,224,224	803,669	1,966,155	3,994,048
Runcit, yang mana	3,791,609	9,862,283	75,445,743	89,099,635
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	30,023	351,032	39,296,818	39,677,873
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	171,045	2,982,138	84	3,153,267
Pendedahan Sewa Beli	133,356	3,331,726	4,136,281	7,601,363
Pendedahan Runcit Lain	3,457,185	3,197,387	32,012,560	38,667,132
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan IRB	36,535,062	25,865,679	95,271,140	157,671,881
Jumlah Pendedahan di bawah Pendekatan Seragam dan IRB	67,521,316	58,354,371	126,986,247	252,861,934

Nota: Jadual ini tidak termasuk pendedahan ekuiti dan penssekuritan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.4 Pendedahan Kredit dan Aset Berwajaran Risiko mengikut Portfolio dan Pendekatan (sambungan)

Pendekatan Seragam untuk Lain-lain Portfolio

Pendekatan Seragam digunakan untuk portfolio yang dikelaskan sebagai dikecualikan secara tetap daripada pendekatan IRB, dan portfolio yang kini dalam peralihan kepada Pendekatan IRB. Di bawah Pendekatan Seragam ini, wajaran risiko dinyatakan oleh BNM berdasarkan kelas aset pendedahan yang ditetapkan.

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan Perbankan RHB untuk portfolionya dengan risiko wajaran sepadan dan RWA di bawah Pendekatan Seragam, selepas pengurangan risiko kredit (CRM):

Jadual 10a: Portfolio di bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko pada 31 Disember 2018

Kelas Pendedahan	Kumpulan Perbankan RHB					Syarikat-syarikat					Jumlah Pendedahan selepas Pengurangan Risiko Kredit	Jumlah Aset Berwajaran Risiko
	Bank Pusat & Berdaulat	Entiti Sektor Awam	Bank-bank, Institusi Kewangan & MdB	Takaful, Firma Insurans/ Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	Kawal Selia Runcit	Gadai Janji Kediaman	Aset Berisiko Lebih Tinggi	Aset-aset Lain	Pendedahan Ekuiti			
Wajaran Risiko Penyeliaan (%)												
0%	25,310,390	9,739,873	126,729	-	789,372	-	-	-	1,751,513	-	37,717,877	-
20%	683,207	1,124,643	9,437,657	35,617	1,543,840	-	-	-	283,669	-	13,108,633	2,621,727
35%	-	-	-	-	-	-	854,479	-	-	-	854,479	299,068
50%	20,633	309,713	4,846,107	86,956	181,668	10,969	32,543	-	-	-	5,488,589	2,744,294
64.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75%	-	-	-	-	-	3,734,819	-	-	-	-	3,734,819	2,801,114
100%	1,159,679	-	565,488	633,081	6,963,627	3,495,182	31,390	-	2,875,345	842,708	16,566,500	16,566,500
150%	-	-	-	-	70,455	32,539	-	494,971	-	-	597,965	896,948
Jumlah Pendedahan	27,173,909	11,174,229	14,975,981	755,654	9,548,962	7,273,509	918,412	494,971	4,910,527	842,708	78,068,862	25,929,651

Jadual 10b: Portfolio di bawah Pendekatan Seragam mengikut Wajaran Risiko pada 31 Disember 2017

Kelas Pendedahan	Kumpulan Perbankan RHB					Syarikat-syarikat					Jumlah Pendedahan selepas Pengurangan Risiko Kredit	Jumlah Aset Berwajaran Risiko
	Bank Pusat & Berdaulat	Entiti Sektor Awam	Bank-bank, Institusi Kewangan & MdB	Takaful, Firma Insurans/ Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	Kawal Selia Runcit	Gadai Janji Kediaman	Aset Berisiko Lebih Tinggi	Aset-aset Lain	Pendedahan Ekuiti			
Wajaran Risiko Penyeliaan (%)												
0%	25,684,900	7,270,697	91,163	-	7,403,856	-	-	-	2,120,337	-	42,570,953	-
20%	331,751	1,032,462	9,264,250	35,468	806,156	188	-	-	507,432	-	11,977,707	2,395,542
35%	-	-	-	-	-	-	1,057,281	-	-	-	1,057,281	370,048
50%	8,637	426,337	4,759,999	21,493	175,883	18,416	33,777	-	-	-	5,444,542	2,722,271
64.5%	-	-	-	-	11,413,511	-	-	-	-	-	11,413,511	7,361,715
75%	-	-	-	-	-	3,885,631	-	-	-	-	3,885,631	2,914,223
100%	1,177,792	-	365,795	633,385	7,575,373	2,839,694	28,506	-	2,524,112	648,100	15,792,757	15,792,757
150%	-	-	-	-	218,972	35,317	-	17,843	-	-	272,132	408,198
Jumlah Pendedahan	27,203,080	8,729,496	14,481,207	690,346	27,593,751	6,779,246	1,119,564	17,843	5,151,881	648,100	92,414,514	31,964,754

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Penggunaan Penarafan Luaran

Bagi pendedahan seperti institusi-institusi berdaulat, korporat dan perbankan, penarafan luaran oleh institusi penilaian kredit luaran (ECAI) yang diluluskan, jika ada, digunakan untuk mengira aset berwajaran risiko dan modal kawal selia.

Proses yang digunakan untuk memetakan penarafan ECAI atau penarafan setara ECAI, adalah selaras dengan piawaian yang ditetapkan oleh BNM. ECAI yang diluluskan adalah seperti berikut:

- Standard & Poor's (S&P);
- Moody's Investor Services (Moody's);
- Fitch Ratings (Fitch);
- Malaysian Rating Corporation Berhad (MARC);
- Rating Agency Malaysia (RAM); dan
- Rating and Investment Information, Inc (R&I).

Penarafan luaran bagi pihak berlawanan ditentukan secepat hubungan ditubuhkan dan penarafan ini dikesan dan sentiasa dikemaskini. Hanya penarafan kredit yang sedia umum digunakan untuk tujuan wajaran risiko kawal selia.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Penggunaan Penarafan Luaran (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan bagi 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017, menurut penarafan ECAI:

Jadual 11a: Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi-institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAIs) pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Korporat oleh ECAI yang Diluluskan	Moody's	Aaa hingga Aa3	A1 hingga A3	Baa1 hingga Ba3	B1 hingga C	Tidak Ditaraf
	S&P	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
	Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	B hingga D	Tidak Ditaraf
	MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B1 hingga D	Tidak Ditaraf
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan						
Entiti Sektor Awam		778,583	-	-	-	10,395,646
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana		35,617	86,956	88,402	-	544,679
Korporat		1,177,796	125,430	151,168	-	7,743,241
Penarafan Korporat Jangka Pendek oleh ECAI yang Diluluskan						
	Moody's	P-1	P-2	P-3	Lain-lain	Tidak Ditaraf
	S&P	A-1	A-2	A-3	Lain-lain	Tidak Ditaraf
	Fitch	F1+, F1	F2	F3	B hingga D	Tidak Ditaraf
	RAM	P-1	P-2	P-3	NP	Tidak Ditaraf
	MARC	MARC-1	MARC-2	MARC-3	MARC-4	Tidak Ditaraf
	R&I	a-1+, a-1	a-2	a-3	b, c	Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan						
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		-	-	-	-	-
Korporat		351,327	-	-	-	-

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Penggunaan Penarafan Luaran (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan bagi 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017, menurut penarafan ECAI: (sambungan)

Jadual 11a: Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi-institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAIs) pada 31 Disember 2018 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Bank-bank Berdaulat dan Pusat oleh ECAI yang Diluluskan	Moody's S&P Fitch R&I	Aaa hingga Aa3 AAA hingga AA- AAA hingga AA- AAA hingga AA-	A1 hingga A3 A+ hingga A- A+ hingga A- A+ hingga A-	Baa1 hingga Baa3 BBB+ hingga BBB- BBB+ hingga BBB- BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga B3 BB+ hingga B- BB+ hingga B- BB+ hingga B-	Caa1 hingga C CCC+ hingga D CCC+ hingga D CCC+ hingga C	Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan							
Bank Pusat & Berdaulat		2,882,146	22,527,294	548,705	922,289	–	293,475
Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi Perbankan oleh ECAI yang Diluluskan							
Penarafan Institusi Perbankan oleh ECAI yang Diluluskan	Moody's S&P Fitch RAM MARC R&I	Aaa hingga Aa3 AAA hingga AA- AAA hingga AA3 AAA hingga AA- AAA hingga AA-	A1 hingga A3 A+ hingga A- A1 hingga A3 A+ hingga A- A+ hingga A-	Baa1 hingga Baa3 BBB+ hingga BBB- BBB1 hingga BBB3 BBB+ hingga BBB- BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga B3 BB+ hingga B- BB1 hingga B3 BB+ hingga B- BB+ hingga B-	Caa1 hingga C CCC+ hingga D C1 hingga D C+ hingga D CCC+ hingga C	Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan							
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		5,258,473	3,828,322	2,185,751	156,579	–	3,546,856

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Penggunaan Penarafan Luaran (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan bagi 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017 menurut penarafan ECAI: (sambungan)

Jadual 11b: Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi-institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAIs) pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Korporat oleh ECAI yang Diluluskan	Moody's	Aaa hingga Aa3	A1 hingga A3	Baa1 hingga Ba3	B1 hingga C	Tidak Ditaraf
	S&P	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
	Fitch	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
	RAM	AAA hingga AA3	A1 hingga A3	BBB1 hingga BB3	B hingga D	Tidak Ditaraf
	MARC	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B1 hingga D	Tidak Ditaraf
	R&I	AAA hingga AA-	A+ hingga A-	BBB+ hingga BB-	B+ hingga D	Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan						
Entiti Sektor Awam		667,371	9,820	-	-	8,052,305
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana		35,468	21,493	-	-	633,385
Korporat		7,585,883	636,635	175,402	-	19,195,831
Penarafan Korporat Jangka Pendek oleh ECAI yang Diluluskan						
	Moody's	P-1	P-2	P-3	Lain-lain	Tidak Ditaraf
	S&P	A-1	A-2	A-3	Lain-lain	Tidak Ditaraf
	Fitch	F1+, F1	F2	F3	B hingga D	Tidak Ditaraf
	RAM	P-1	P-2	P-3	NP	Tidak Ditaraf
	MARC	MARC-1	MARC-2	MARC-3	MARC-4	Tidak Ditaraf
	R&I	a-1+, a-1	a-2	a-3	b, c	Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan						
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		-	-	-	-	-
Korporat		-	-	-	-	-

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.5 Penggunaan Penarafan Luaran (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pendedahan kredit Kumpulan bagi 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017 menurut penarafan ECAI: (sambungan)

Jadual 11b: Pendedahan Berkadar Menurut Penarafan oleh Institusi-institusi Penilaian Kredit Luaran (ECAIs) pada 31 Disember 2017 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB

Penarafan Bank-bank Berdaulat dan Pusat oleh ECAI yang Diluluskan	Moody's S&P Fitch R&I	Aaa hingga AA- AAA hingga AA- AAA hingga AA- AAA hingga AA-	A1 hingga A- A+ hingga A- A+ hingga A- A+ hingga A-	Baa1 hingga BBB+ Baa3 hingga BBB- Baa3 hingga BBB- Baa3 hingga BBB-	Ba1 hingga BB+ B3 hingga B- B3 hingga B- B3 hingga B-	Caa1 hingga CCC+ C hingga D C hingga D C hingga C	Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan							
Bank Pusat & Berdaulat		2,934,753	22,657,953	350,871	946,981	–	312,522
Penarafan Institusi Perbankan oleh ECAI yang Diluluskan							
	Moody's S&P Fitch RAM MARC R&I	Aaa hingga AA- AAA hingga AA- AAA hingga AA- AAA hingga AA3 AAA hingga AA- AAA hingga AA-	A1 hingga A- A+ hingga A- A+ hingga A- A1 hingga A3 A+ hingga A- A+ hingga A-	Baa1 hingga BBB+ Baa3 hingga BBB- Baa3 hingga BBB- BBB1 hingga BBB3 BBB+ hingga BBB- BBB+ hingga BBB-	Ba1 hingga BB+ B3 hingga B- B3 hingga B- BB1 hingga B3 BB+ hingga B- BB+ hingga B-	Caa1 hingga CCC+ C hingga D C hingga D C1 hingga D C+ hingga D CCC+ hingga C	Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf Tidak Ditaraf
Kelas Pendedahan		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan							
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB		6,821,722	3,911,071	1,569,563	80,837	–	2,098,014

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

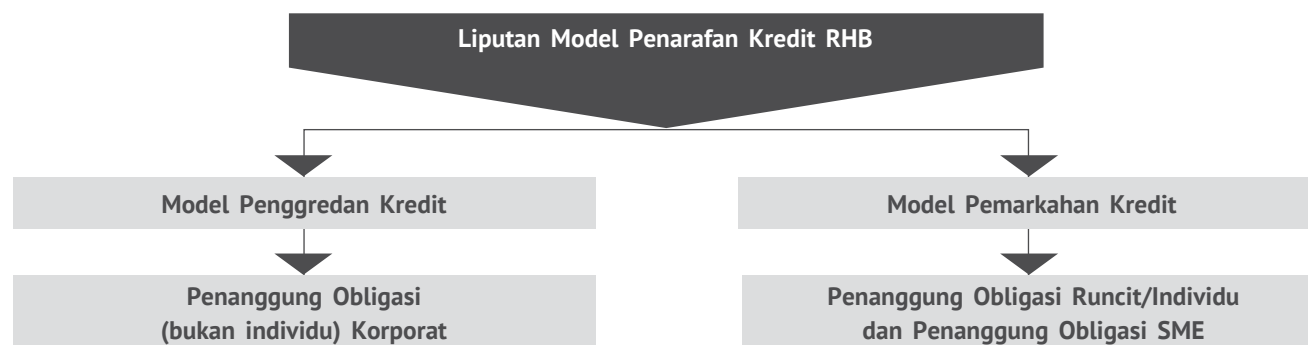
6.6 Model Penarafan Kredit Dalaman

Model penarafan kredit dalaman merupakan sebahagian utama pengurusan risiko kredit Kumpulan, proses membuat keputusan, dan pengiraan modal pengawalseliaan. Model-model penarafan kredit dalaman ini dibentuk oleh Operasi Risiko Kumpulan dengan penyertaan aktif pakar-pakar kredit daripada unit fungsian Kumpulan dan/atau unit perniagaan.

Pembangunan model penarafan dalaman dan proses pelaksanaan telah ditubuhkan untuk mentadbir pembangunan dan pengesahan model-model penarafan dan aplikasinya. Secara khusus, kesemua model-model baharu yang dibangunkan, perubahan ketara sistem penarafan dan keputusan pengesahan hendaklah disahkan oleh GCRC dan diluluskan oleh BRC sebelum ianya dilaksanakan. Model-model juga tertakluk kepada pengesahan Pasukan Pengesahan Model sebelum ianya dilaksanakan bagi memastikan kesemua aspek proses pembangunan model telah dipatuhi. Di samping itu, model-model ini juga tertakluk kepada kajian semula tahunan dan pengesahan bebas Pasukan Pengesahan Model untuk memastikan bahawa ianya berfungsi mengikut jangkaan.

Model risiko/penarafan kredit boleh dikelaskan secara umum kepada:

- Model Penggredan Kredit
- Model Pemarkahan Kredit

Model penggredan kredit bagi penanggung obligasi (bukan individu) korporat digunakan untuk menaraf risiko kebolehpercayaan kredit penanggung obligasi/penjamin/penerbit hutang korporat berasaskan kedudukan kewangan mereka (seperti penggearing, perbelanjaan dan keuntungan) dan aspek kualitatif (seperti keberkesanan pengurusan dan persekitaran industri). Model penarafan yang berbeza akan digunakan tertakluk kepada aset dan jumlah jualan penanggung obligasi untuk mewujudkan pembezaan risiko selanjutnya.

Model pemarkahan kredit adalah bagi volum pendedahan yang luas yang diuruskan berasaskan portfolio, termasuk program pinjaman/pembiayaan bagi RSMEs. Model-model ini dibangunkan menerusi pemodelan statistik dan digunakan terhadap portfolio dengan sewajarnya. Bagi portfolio di mana data tersedia ada atau apabila segmentasi yang lebih terperinci diperlukan untuk menyokong strategi perniagaan, lebih banyak model akan dibangunkan dan digunakan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalaman (sambungan)

Aplikasi Penarafan Dalaman

Tiga komponen kerugian dijangka, iaitu PD, LGD dan EAD digunakan dalam pelbagai aplikasi bagi mengukur risiko kredit di seluruh portfolio.

- Kelulusan Kredit : Model PD digunakan dalam proses kelulusan kredit di dalam kedua-dua portfolio runcit dan bukan runcit. Di dalam portfolio runcit jumlah tinggi, kad skor diguna pakai dan kad skor amalan digunakan sebagai salah satu kaedah pengurusan risiko.
- Dasar : Dasar-dasar dibentuk untuk mentadbir penggunaan penarafan dalam membuat keputusan kredit dan pemantauan serta rosot nilai.
- Pelaporan : Setiap bulan laporan dihasilkan kepada pihak Pengurusan Kanan berkaitan prestasi model penarafan untuk menunjukkan pengagihan pendedahan kredit mengikut penarafan risiko dan pemantauan prestasi.
- Pengurusan Modal : Pelan pengurusan dan peruntukan modal mengambil kira unjuran RWA yang dihitung berdasarkan penarafan dalaman.
- Had Risiko : Penarafan dalaman digunakan bagi mewujudkan pelbagai had dalaman Kumpulan (seperti had risiko industri).
- Ganjaran Risiko dan Penentuan Harga : Metrik PD, EAD dan LGD digunakan untuk menilai keuntungan urus niaga bagi membolehkan pertimbangan harga peka risiko dan keputusan strategik.

F-IRB bagi Portfolio Bukan Runcit

Portfolio bukan runcit utama Kumpulan menggunakan Pendekatan Asas Penarafan Dalaman (F-IRB) bagi keperluan modal kawal selia. Di bawah pendekatan ini, model penarafan dalaman digunakan untuk menganggarkan PD untuk setiap penanggung obligasi, manakala parameter LGD dan EAD ditetapkan oleh BNM. Model penarafan PD ditentukur statistik, dengan faktor kualitatif tindihan dan panduan pengurangan bagi mencapai penarafan kredit.

A-IRB bagi Portfolio Runcit

Bagi keperluan modal kawal selia, Kumpulan telah menerima pakai Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalaman (A-IRB) bagi portfolio runcit, seperti gadaai janji kediaman, kad kredit, pinjaman/pembiayaan kenderaan, pembiayaan hartanah komersil, pembiayaan, ASB dan RSMEs. Kumpulan sentiasa berusaha memindahkan portfolio penting berkaitan di bawah Pendekatan Seragam ke arah pematuhan IRB. Anggaran risiko-risiko PD, LGD dan EAD; ditentu ukur bagi portfolio/kumpulan runcit ini. Di samping itu, pemarkahan kredit dan pemarkahan amalan dibangunkan dan dilaksanakan sebagai sokongan kepada keputusan kelulusan kredit, seperti penetapan had, had dan kelulusan, pemantauan dan pelaporan skor kredit.

Jadual-jadual berikut menunjukkan:

- Pendedahan Tertakluk kepada Wajaran Risiko Penyeliaan;
- Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkaran (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko
- Pendedahan Pendekatan A-IRB menerusi Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko; dan
- Pendedahan di bawah Pendekatan IRB menerusi Kerugian Sebenar berbanding Kerugian Dijangka

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 12a: Pendedahan Tertakluk kepada Wajaran Risiko Penyeliaan di bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2018

Pendedahan mengenai Pendedahan Pinjaman Terkhusus di bawah Kriteria Penyeliaan Slotting

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit					
	Kukuh RM'000	Baik RM'000	Memuaskan RM'000	Lemah RM'000	Ingkar RM'000	Jumlah RM'000
Kategori Penyeliaan/Wajaran Risiko						
Pendedahan Peminjaman Khusus						
Pembiayaan Projek	863,017	436,178	676,745	-	-	1,975,940
Hartanah Berpendapatan	2,539,085	972,702	146,392	27,129	-	3,685,308
Jumlah Pendedahan selepas Pengurangan Risiko Kredit	3,402,102	1,408,880	823,137	27,129	-	5,661,248
Jumlah Aset Berwajaran Risiko	2,110,657	1,267,992	946,608	67,822	-	4,393,079

Jadual 12b: Pendedahan Tertakluk kepada Wajaran Risiko Penyeliaan di bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2017

Pendedahan mengenai Pendedahan Pinjaman Terkhusus di bawah Kriteria Penyeliaan Slotting

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Selepas Pengurangan Risiko Kredit					
	Kukuh RM'000	Baik RM'000	Memuaskan RM'000	Lemah RM'000	Ingkar RM'000	Jumlah RM'000
Kategori Penyeliaan/Wajaran Risiko						
Pendedahan Peminjaman Khusus						
Pembiayaan Projek	63,310	1,487,517	395,538	-	-	1,946,365
Hartanah Berpendapatan	1,561,093	1,686,683	48,690	-	-	3,296,466
Jumlah Pendedahan selepas Pengurangan Risiko Kredit	1,624,403	3,174,200	444,228	-	-	5,242,831
Jumlah Aset Berwajaran Risiko	899,221	2,530,881	510,862	-	-	3,940,964

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 13a: Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkar (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkar Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD (%)	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Keingkar (PD)				
Pendedahan Bukan Runcit				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	29,221,505	40.47	45.10	5,913,033
>1 hingga 4	5,430,509	39.62	101.14	1,724,106
>4 hingga 12	11,070,904	14.47	60.17	3,036,805
>12 hingga <100	718,458	11.32	60.12	173,948
Ingkar atau 100	1,545,145	42.62	5.36	-
Jumlah Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	47,986,521			10,847,892
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	15,634,827	37.32	42.02	4,732,878
>1 hingga 4	9,146,535	38.58	82.23	2,230,165
>4 hingga 12	2,929,951	32.13	94.11	844,935
>12 hingga <100	1,676,226	9.94	42.35	107,312
Ingkar atau 100	699,934	38.87	0.22	-
Jumlah Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	30,087,473			7,915,290
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit	78,073,994			18,763,182
Pendedahan Runcit				
Pendedahan Gadai Janji Kediaman				
0 hingga 3	41,155,847	16.47	18.38	1,416,058
>3 hingga 10	2,507,832	16.64	52.87	62,186
>10 hingga 20	513,822	16.35	81.14	7,482
>20 hingga <100	1,120,967	16.42	86.25	2,679
Ingkar atau 100	661,665	16.45	21.11	8,798
Jumlah Pendedahan Gadai Janji Kediaman	45,960,133			1,497,203

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 13a: Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkar (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2018 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkar Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD (%)	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Keingkar (PD)				
<u>Pendedahan Runcit (sambungan)</u>				
Pendedahan Runcit Kitaran Layak				
0 hingga 3	1,542,529	58.19	28.08	3,897,842
>3 hingga 10	1,149,279	57.79	75.08	666,359
>10 hingga 20	278,677	56.72	118.25	108,401
>20 hingga <100	196,910	53.85	148.54	84,193
Ingkar atau 100	60,171	54.66	116.49	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,227,566			4,756,795
Pendedahan Sewa Beli				
0 hingga 3	7,375,614	43.75	32.10	-
>3 hingga 10	158,486	46.62	68.90	-
>10 hingga 20	247,025	45.29	86.59	-
>20 hingga <100	61,571	45.99	119.03	-
Ingkar atau 100	82,988	46.37	0.17	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	7,925,684			-
Pendedahan Runcit Lain				
0 hingga 3	32,222,861	20.79	19.27	10,936,109
>3 hingga 10	11,246,463	22.25	33.25	368,887
>10 hingga 20	1,207,610	28.46	59.22	63,569
>20 hingga <100	1,245,567	24.10	54.52	26,833
Ingkar atau 100	897,218	34.20	21.95	11,970
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	46,819,719			11,407,368
Jumlah Pendedahan Runcit	103,933,102			17,661,366
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit dan Runcit di bawah Pendedahan Pendekatan IRB	182,007,096			36,424,548

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 13b: Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkar (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkar Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD (%)	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Keingkar (PD)				
Pendedahan Bukan Runcit				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	23,185,378	41.82	51.91	8,625,637
>1 hingga 4	3,861,551	40.96	102.66	1,296,848
>4 hingga 12	5,754,459	19.30	68.68	3,271,376
>12 hingga <100	185,673	34.35	179.43	116,003
Ingkar atau 100	1,107,116	41.82	-	-
Jumlah Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	34,094,177			13,309,864
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)				
0 hingga 1	15,797,297	37.74	43.76	4,873,943
>1 hingga 4	7,236,922	37.05	79.40	2,641,646
>4 hingga 12	4,948,193	35.54	103.14	1,412,116
>12 hingga <100	555,729	33.39	142.18	125,613
Ingkar atau 100	697,097	36.97	-	-
Jumlah Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	29,235,238			9,053,318
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit	63,329,415			22,363,182
Pendedahan Runcit				
Pendedahan Gadai Janji Kediaman				
0 hingga 3	33,427,612	16.38	18.97	1,094,875
>3 hingga 10	3,795,272	16.53	54.91	48,746
>10 hingga 20	1,083,326	16.38	82.03	7,070
>20 hingga <100	843,684	16.43	85.37	1,892
Ingkar atau 100	527,979	16.44	102.09	8,716
Jumlah Pendedahan Gadai Janji Kediaman	39,677,873			1,161,299

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 13b: Pendedahan Pendekatan IRB menerusi PD Band, Pendedahan Purata Wajaran Kerugian Akibat Keingkar (LGD) dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2017 (sambungan)

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkar Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran LGD (%)	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kebarangkalian Keingkar (PD)				
Pendedahan Runcit (sambungan)				
Pendedahan Runcit Kitaran Layak				
0 hingga 3	1,471,545	58.02	27.99	3,652,029
>3 hingga 10	1,147,030	57.72	74.90	635,251
>10 hingga 20	282,657	56.58	118.01	109,136
>20 hingga <100	189,864	53.77	148.93	69,731
Ingkar atau 100	62,171	54.11	410.67	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,153,267			4,466,147
Pendedahan Sewa Beli				
0 hingga 3	6,841,856	43.79	31.86	-
>3 hingga 10	238,329	46.76	68.71	-
>10 hingga 20	327,169	45.50	87.41	-
>20 hingga <100	94,819	46.27	119.24	-
Ingkar atau 100	99,190	46.63	199.25	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	7,601,363			-
Pendedahan Runcit Lain				
0 hingga 3	20,879,105	18.91	17.00	6,868,768
>3 hingga 10	15,215,868	34.99	53.21	2,494,358
>10 hingga 20	836,336	38.42	74.58	63,278
>20 hingga <100	1,146,817	18.40	42.27	24,625
Ingkar atau 100	589,006	62.03	139.26	9,874
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	38,667,132			9,460,903
Jumlah Pendedahan Runcit	89,099,635			15,088,349
Jumlah Pendedahan Bukan Runcit dan Runcit di bawah Pendedahan Pendekatan IRB	152,429,050			37,451,531

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 14a: Pendedahan Pendekatan A-IRB menerusi Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkaran Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kerugian Dijangka (EL)			
Pendedahan Runcit			
Pendedahan Gadai Janji Kediaman			
0 hingga 1	43,171,059	19.70	1,456,399
>1 hingga 10	2,078,268	85.87	38,634
>10 hingga <100	639,235	19.50	1,083
100	71,571	-	1,087
Jumlah Pendedahan Gadai janji Kediaman	45,960,133		1,497,203
Pendedahan Runcit Kitaran Layak			
0 hingga 1	1,193,315	23.74	3,280,110
>1 hingga 10	1,759,543	74.93	1,390,505
>10 hingga <100	274,708	140.67	86,180
100	-	-	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,227,566		4,756,795
Pendedahan Sewa Beli			
0 hingga 1	7,131,763	31.06	-
>1 hingga 10	658,832	73.70	-
>10 hingga <100	115,778	54.74	-
100	19,311	-	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	7,925,684		-
Pendedahan Runcit Lain			
0 hingga 1	39,829,312	16.70	11,156,186
>1 hingga 10	5,634,876	73.75	233,566
>10 hingga <100	1,200,238	61.03	17,268
100	155,293	-	348
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	46,819,719		11,407,368
Jumlah Pendedahan Runcit	103,933,102		17,661,366

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 14b: Pendedahan Pendekatan A-IRB menerusi Julat EL dan Pendedahan Purata Wajaran Risiko pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Keingkaran Selepas Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Purata Wajaran Risiko (%)	Komitmen Belum Guna RM'000
Julat Kerugian Dijangka (EL)			
Pendedahan Runcit			
Pendedahan Gadai Janji Kediaman			
0 hingga 1	36,200,242	21.24	1,132,894
>1 hingga 10	3,143,399	89.23	28,175
>10 hingga <100	274,868	28.39	230
100	59,364	-	-
Jumlah Pendedahan Gadai janji Kediaman	39,677,873		1,161,299
Pendedahan Runcit Kitaran Layak			
0 hingga 1	1,163,335	41.76	3,053,985
>1 hingga 10	1,750,903	75.52	1,340,354
>10 hingga <100	239,029	139.96	71,808
100	-	-	-
Jumlah Pendedahan Runcit Kitaran Layak	3,153,267		4,466,147
Pendedahan Sewa Beli			
0 hingga 1	6,634,928	30.95	-
>1 hingga 10	810,593	87.10	-
>10 hingga <100	112,179	161.39	-
100	43,663	-	-
Jumlah Pendedahan Sewa Beli	7,601,363		-
Pendedahan Runcit Lain			
0 hingga 1	27,569,914	14.95	6,939,541
>1 hingga 10	10,266,012	84.86	2,507,373
>10 hingga <100	703,696	103.23	13,989
100	127,510	10.78	-
Jumlah Pendedahan Runcit Lain	38,667,132		9,460,903
Jumlah Pendedahan Runcit	89,099,635		15,088,349

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.6 Model Penarafan Kredit Dalam (sambungan)

Jadual 15: Pendedahan Pendekatan IRB Menerusi Kerugian Sebenar berbanding Kerugian Dijangka

Kumpulan Perbankan RHB	Kerugian Sebenar pada 31 Disember 2018 RM'000	Kerugian Dijangka pada 31 Disember 2017 RM'000	Kerugian Sebenar pada 31 Disember 2017 RM'000	Kerugian Dijangka pada 31 Disember 2016 RM'000
Kelas Pendedahan				
Korporat, yang mana				
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	16,673	154,291	140,376	135,160
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	74,081	241,792	81,499	199,755
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)				
– Pembiayaan Projek	–	19,103	–	–
– Hartanah Berpendapatan	–	13,951	–	–
Runcit, yang mana				
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	69,738	157,558	27,457	195,862
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	62,170	105,050	120,430	104,439
Pendedahan Sewa Beli	40,225	62,780	14,683	76,478
Pendedahan Runcit Lain	295,326	509,114	38,446	484,144
Jumlah	558,213	1,263,639	422,891	1,195,838

Kerugian sebenar diperolehi daripada peruntukan rosot nilai dan hapus kira pada tahun semasa, manakala kerugian dijangka (EL) mengukur kerugian yang dijangka daripada pendedahan kredit Kumpulan pada 31 Disember tahun sebelumnya.

Perbandingan kerugian sebenar dan EL memberikan sedikit pemahaman dalaman mengenai keupayaan ramalan model Pendekatan IRB yang digunakan oleh Kumpulan; walau bagaimanapun kedua-dua metrik tidak boleh dibandingkan secara langsung disebabkan oleh perbezaan dalam metodologi. Khususnya, EL yang digunakan di dalam perbandingan ini adalah kerugian kredit unjuran daripada pendedahan Kumpulan ekoran keingkaran pihak berlawanan dalam tempoh satu tahun dan dihitung sebagai sebagai hasil kebarangkalian keingkaran (PD), kerugian akibat keingkaran (LGD) dan pendedahan pada keingkaran (EAD) bagi pendedahan Kumpulan pada 31 Disember tahun sebelumnya.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit

Pengurangan Risiko Kredit

Kumpulan secara amnya tidak memberikan kemudahan kredit semata-mata berdasarkan cagaran disediakan. Kesemua kemudahan kredit yang diberikan berdasarkan kedudukan kredit peminjam/pelanggan, sumber pembayaran balik dan keupayaan penyelenggaraan hutang/pembiayaan.

Cagaran diambil bila mungkin untuk mengurangkan risiko kredit yang ditanggung, tertakluk kepada dasar-dasar Kumpulan yang mengawal cagaran yang digunakan untuk pengurangan risiko kredit. Cagaran yang diambil akan dinilai dengan teliti berdasarkan isu-isu seperti kepastian dan penguatkuasaan undang-undang, penilaian pasaran dan risiko penjamin. Cagaran diiktiraf, di mana berkaitan, termasuk kedua-dua aset kewangan dan fizikal. Cagaran kewangan termasuk deposit tunai, saham dan unit amanah, manakala cagaran fizikal termasuk tanah dan bangunan serta kenderaan. Selain daripada cagaran kewangan dan cagaran fizikal, Kumpulan telah menetapkan piawaian ke atas penerimaan penjamin sebagai langkah-langkah pengurangan risiko kredit.

Cagaran dinilai menurut dasar Kumpulan ke atas penilaian cagaran, yang menetapkan kekerapan penilaian untuk jenis cagaran/sekuriti yang berbeza, berdasarkan kecairan dan ketidaktentuan nilai cagaran dan produk asas atau pendedahan risiko. Nilai cagaran/sekuriti dipantau secara berkala, dianalisis dan dikemaskini serentak dengan pembaharuan berkala/tahunan kemudahan, dan juga dikemas kini di dalam sistem cagaran Kumpulan.

Kumpulan juga menerima sekuriti tidak ketara sebagai sokongan cagaran, seperti jaminan individu, korporat dan institusi, jaminan bank, debentur dan pembahagian hasil kontrak, tertakluk kepada syarat kelayakan dalaman. Pada masa ini, Kumpulan tidak menggunakan instrumen kredit derivatif dan penyelesaian dalamimbangan bagi mengurangkan pendedahan pembiayaan. Di mana boleh, Kumpulan menandatangani Perjanjian Induk Persatuan Swap dan Derivatif Antarabangsa (ISDA) dengan pihak berlawanan derivatif dan swap memandangkan perjanjian induk memberikan kepastian undang-undang bahawa pendedahan kredit di antara pihak berlawanan akan diselesaikan.

Sekuriti ekuiti atau cagaran yang timbul daripada pertukaran hutang diambil kira sebagai pelupusan pinjaman/pembiayaan dan pemerolehan sekuriti ekuiti atau pelaburan hartanah. Sebarang kemerosotan aset atau perniagaan selanjutnya yang diambilalih dianggap sebagai rosot nilai aset yang berkaitan atau perniagaan dan bukannya sebagai kemerosotan instrumen asal.

Kumpulan mempunyai mekanisme tetap untuk memantau kredit dan penumpuan pasaran di dalam sistem pengurangan kreditnya.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pengurangan risiko kredit portfolio di bawah Pendekatan Seragam dan Pendekatan IRB, masing-masing pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 16a: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan Seragam pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan		
	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Kasar Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000
Kelas Pendedahan			
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>			
Bank Pusat & Berdaulat	24,937,661	-	-
Entiti Sektor Awam	10,484,752	9,239,873	-
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	12,361,561	126,729	-
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	713,073	-	-
Kawal Selia Runcit	10,287,093	789,372	1,866,081
Gadai Janji Kediaman	7,491,910	-	796,859
Aset Berisiko Lebih Tinggi	888,628	-	8,190
Aset-aset Lain	494,971	-	-
Pendedahan Pensekuritian	4,910,527	-	-
Pendedahan Ekuiti	-	-	-
Pendedahan Keingkar	842,708	-	-
	317,294	-	4,823
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	73,730,178	10,155,974	2,675,953
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>			
Derivatif OTC	2,125,433	-	-
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	6,904,271	500,000	2,041,195
Pendedahan Keingkar	26,201	14,717	73
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	9,055,905	514,717	2,041,268
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan	82,786,083	10,670,691	4,717,221

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pengurangan risiko kredit portfolio di bawah Pendekatan Seragam dan Pendekatan IRB, masing-masing pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017: (sambungan)

Jadual 16b: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan Seragam pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan		
	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000
Kelas Pendedahan			
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>			
Bank Pusat & Berdaulat	26,392,116	-	-
Entiti Sektor Awam	8,284,169	6,892,447	-
Bank-bank, Institusi Kewangan Pembangunan & MDB	11,914,477	91,163	-
Syarikat-syarikat Insurans/Takaful, Firma Sekuriti & Pengurus Dana Korporat	641,748	-	2,342
Kawal Selia Runcit	27,882,075	7,337,048	1,858,761
Gadai Janji Kediaman	7,078,996	188	951,662
Aset Berisiko Lebih Tinggi	1,088,699	-	8,571
Aset-aset Lain	17,843	-	-
Pendedahan Pensekuritian	5,151,881	-	-
Pendedahan Ekuiti	-	-	-
Pendedahan Keingkaran	648,100	-	-
	482,027	66,808	13,574
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	89,582,131	14,387,654	2,834,910
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>			
Derivatif OTC	570,560	-	3,772
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	5,670,434	378,250	584,398
Pendedahan Keingkaran	15,028	14,341	559
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	6,256,022	392,591	588,729
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan	95,838,153	14,780,245	3,423,639

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pengurangan risiko kredit portfolio di bawah Pendekatan Seragam dan Pendekatan IRB, masing-masing pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017: (sambungan)

Jadual 17a: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan			
	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Layak Lain RM'000
Kelas Pendedahan				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Korporat, yang mana	72,748,563	19,786,970	4,124,540	12,512,128
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	40,686,208	12,342,439	2,185,099	2,323,477
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	25,931,911	5,973,451	1,939,441	10,188,651
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	1,906,227	311,226	-	-
Hartanah Berpendapatan	4,224,217	1,159,854	-	-
Runcit, yang mana	89,444,481	26,127	8,267,017	59,317,460
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	43,810,063	-	-	43,629,442
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	2,027,858	-	-	-
Pendedahan Sewa Beli	7,842,696	-	-	-
Pendedahan Runcit Lain	35,763,864	26,127	8,267,017	15,688,018
Pendedahan Keingkar	3,903,679	78,972	24,070	1,442,212
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	166,096,723	19,892,069	12,415,627	73,271,800
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	284,258	62,943	-	-
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	21,243,921	1,605,888	781,754	10,171,551
Pendedahan Keingkar	43,442	-	2,707	20,445
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	21,571,621	1,668,831	784,461	10,191,996
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan	187,668,344	21,560,900	13,200,088	83,463,796

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pengurangan risiko kredit portfolio di bawah Pendekatan Seragam dan Pendekatan IRB, masing-masing pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017: (sambungan)

Jadual 17b: Pengurangan Risiko Kredit Portfolio di bawah Pendekatan IRB pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan			
	Pendedahan Kasar Sebelum Pengurangan Risiko Kredit RM'000	Pendedahan Dilindungi oleh Jaminan/ Derivatif Kredit RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Kewangan Layak RM'000	Pendedahan Kasar Dilindungi oleh Cagaran Layak Lain RM'000
Kelas Pendedahan				
<u>Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan</u>				
Korporat, yang mana	55,197,965	10,361,714	5,537,788	12,212,055
Pendedahan Korporat (tidak termasuk pendedahan dengan pelarasan saiz firma)	26,212,808	5,448,231	3,575,161	2,384,929
Pendedahan Korporat (dengan pelarasan saiz firma)	24,609,731	4,510,034	1,962,627	9,827,126
Pendedahan Pinjaman Terkhusus (Pendekatan Slotting)				
Pembiayaan Projek	1,436,305	26,286	-	-
Hartanah Berpendapatan	2,939,121	377,163	-	-
Runcit, yang mana	78,254,234	16,474	8,030,444	52,711,716
Pendedahan Gadai Janji Kediaman	37,997,311	-	-	37,815,564
Pendedahan Runcit Kitaran Layak	1,969,774	-	-	-
Pendedahan Sewa Beli	7,502,173	-	-	-
Pendedahan Runcit Lain	30,784,976	16,474	8,030,444	14,896,152
Pendedahan Keingkaran	3,598,872	551,340	62,104	1,313,914
Jumlah Pendedahan Dalam Lembaran Imbangan	137,051,071	10,929,528	13,630,336	66,237,685
<u>Pendedahan Luar Lembaran Imbangan</u>				
Derivatif OTC	652,253	224,826	185	-
Pendedahan luar lembaran imbangan selain daripada derivatif OTC atau derivatif kredit	19,933,530	1,915,552	965,397	9,384,577
Pendedahan Keingkaran	35,027	-	6,186	19,990
Jumlah Pendedahan Luar Lembaran Imbangan	20,620,810	2,140,378	971,768	9,404,567
Jumlah Pendedahan Dalam dan Luar Lembaran Imbangan	157,671,881	13,069,906	14,602,104	75,642,252

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.7 Pemantauan dan Kawalan Risiko Kredit (sambungan)

Risiko Penumpuan Kredit

Penumpuan risiko merujuk kepada pendedahan yang berpotensi menghasilkan kerugian yang cukup besar untuk mengancam kedudukan kewangan institusi perbankan. Penumpuan risiko boleh timbul daripada pendedahan yang berlebihan terhadap satu pihak berlawanan atau sekumpulan pihak berlawanan yang berhubung, instrumen tertentu atau segmen pasaran tertentu.

Kumpulan menguruskan kepelbagaian portfolionya untuk mengelakkan risiko penumpuan kredit yang tidak wajar. Risiko penumpuan kredit wujud dalam pinjaman/pembiayaan kepada sekumpulan pelanggan tunggal, peminjam/pelanggan yang terlibat dalam aktiviti yang sama, atau pelbagai kumpulan peminjam/pelanggan yang boleh dijejaskan oleh faktor-faktor ekonomi atau lain-lain faktor yang seumpama. Bagi menguruskan risiko penumpuan ini, had pendedahan diwujudkan untuk kumpulan pinjaman/pembiayaan tunggal dan segmen industri. Analisis sebarang pendedahan tunggal yang besar dan sekumpulan pendedahan kerap dilaksanakan dan unit pinjaman/pembiayaan melaksanakan kemas kini akaun secara berkala serta pemantauan dan pengurusan pendedahan ini.

Analisis industri dan sektor secara khusus juga diterapkan di dalam rejimen pengurusan risiko kredit secara keseluruhan. Dalam hal ini, Kumpulan berusaha untuk mengemaskini garis panduan pinjaman atau pembiayaan secara berlanjutan berdasarkan kajian berkala dan kemas kini industri serta faktor risiko sektor dan tinjauan ekonomi. Ini memudahkan pengurusan risiko penumpuan kredit yang lebih baik.

Pemantauan Kredit dan Kajian Tahunan

Kumpulan secara berlanjutan memantau pendedahan kredit, prestasi portfolio, dan trend luaran yang boleh memberi kesan terhadap hasil pengurusan risiko. Laporan pengurusan risiko dalaman dihasilkan untuk Pengurusan Kanan, GCRC, IRMC, BRC dan Lembaga, yang mengandungi maklumat mengenai trend persekitaraan, politik dan ekonomi yang menyeluruhi portfolio dan negara-negara, delikueni portfolio dengan delikueni kredit ketara, dan prestasi rosot nilai pinjaman/pembiayaan.

Selain daripada penilaian kualitatif lanjutan oleh pengurus-pengurus perhubungan akaun, kajian dilakukan sekurang-kurangnya sekali setahun dengan maklumat terkini mengenai kedudukan kewangan pelanggan, kedudukan pasaran, industri, ekonomi dan ketertiban akaun. Pinjaman/pembiayaan tertentu boleh dikaji dengan lebih kerap menurut keadaan yang wajar. Keadaan sedemikian boleh timbul jika, misalnya, Kumpulan percaya bahawa risiko yang tinggi wujud dalam industri tertentu, atau peminjam/pelanggan mempamerkan isyarat amaran awal seperti mengingkari kewajipan kepada pembekal atau institusi kewangan lain atau menghadapi masalah aliran tunai atau masalah lain.

Di dalam Risiko Kumpulan & Pengurusan Kredit, terdapat satu mekanisme yang ditempatkan untuk pemantauan kredit bagi mengesan pinjaman/pembiayaan bermasalah (akaun senarai amatan) untuk pemantauan intensif di bawah Pengurusan Akaun Ditambahbaik (EAM). Akaun-akaun ini mungkin mempamerkan corak masalah awal atau berada pada peringkat awal delikueni tetapi belum lagi ingkar.

Bagi kes-kes ini, Jabatan Pengurusan Kredit Senarai Amatan (Watchlist) akan menjalankan kajian bebas dan bekerjasama rapat dengan unit-unit perniagaan bagi melaksanakan strategi-strategi untuk menangani hubungan pinjaman/perniagaan di bawah Pengurusan Kredit Senarai Amatan (Watchlist) untuk memulihkan akaun selepas perbincangan dengan peminjam/pelanggan bagi menentukan punca utama masalah dan ini boleh menyebabkan penjadualan semula, penstrukturan semula atau strategi “keluar” untuk digunakan. Untuk akaun-akaun yang lebih besar, mesyuarat maklumat kedudukan berkala diadakan dengan unit-unit perniagaan untuk mengkaji atau menyemak semula strategi-strategi ini. Garis panduan yang berkaitan diperhalusi dari semasa ke semasa, untuk mengenal pasti, memantau dan menyelesaikan akaun tersebut dengan lebih baik.

Audit Dalaman Kumpulan menjalankan kajian bebas pasca kelulusan secara persampelan untuk memastikan bahawa kualiti penilaian kredit dan piawaian kelulusan adalah selaras dengan piawaian penajajaminan kredit dan dasar pembiayaan ditetapkan oleh pihak pengurusan Kumpulan, serta undang-undang dan peraturan yang berkaitan.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan

Kumpulan mengguna pakai garis panduan BNM ke atas Laporan Kewangan. Prinsip-prinsip dalam garis panduan ini adalah selaras dengan rangka kerja pematuhan yang digunakan di dalam Piawaian Pelaporan Kewangan Antarabangsa, MFRS 9.

MFRS 9 memperkenalkan model rosot nilai baru yang memerlukan pengiktirafan kerugian kredit yang dijangkakan (ECL), menggantikan model metodologi kerugian kredit yang bertanggung sepertimana di bawah MFRS 139, untuk semua aset kewangan, kecuali bagi aset kewangan yang diklasifikasikan atau ditaksirkan sebagai Nilai Saksama Melalui Keuntungan & Kerugian dan sekuriti ekuiti, yang tidak tertakluk kepada penilaian rosot nilai. Perkara-perkara dalam lembaranimbangan yang tertakluk kepada ECL termasuk jaminan kewangan dan komitmen pinjaman belum bayar.

MFRS 9 tidak membezakan di antara penilaian individu dan penilaian kolektif. Kumpulan pada mulanya menilai sama ada wujudnya bukti objektif rosot nilai bagi aset kewangan yang penting secara individu. Jika Kumpulan menentukan wujudnya bukti objektif rosot nilai, iaitu kerugian kredit, bagi aset kewangan yang dinilai secara individu, ECL jangka hayat akan dikenal pasti bagi rosot nilai yang berlaku. Aset kewangan yang penting secara individu tetapi mengalami rosot nilai dan tidak penting secara individu akan dikumpulkan bersama atas dasar ciri-ciri risiko kredit yang serupa (seperti kualiti kredit, jenis instrumen, penarafan risiko kredit, penggunaan kredit, tahap kolateral dan faktor lain yang berkaitan) untuk penilaian kolektif. Secara kolektif, peruntukan penilaian secara individu dan peruntukan penilaian kolektif membentuk jumlah peruntukan kredit yang dijangka untuk Kumpulan.

ECL akan dinilai menggunakan pendekatan yang mengklasifikasikan aset kewangan ke dalam tiga tahap yang mencerminkan perubahan dalam kualiti kredit aset kewangan sejak pengiktirafan awal:

Peringkat 1: ECL 12 bulan – tidak terosot nilai kredit

Bagi pendedahan kredit di mana terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang tidak terosot nilai kredit pada asalnya, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa ingkar yang berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang akan diiktiraf.

Peringkat 2: ECL Hayat – tidak terosot nilai kredit

Bagi pendedahan kredit di mana terdapat peningkatan risiko kredit yang ketara sejak pengiktirafan awal dan yang tidak terosot nilai kredit pada asalnya, ECL yang berkaitan dengan kebarangkalian peristiwa ingkar yang berlaku bagi tempoh hayat akan datang akan diiktiraf.

Peringkat 3: ECL Hayat – terosot nilai kredit

Aset kewangan dinilai sebagai terosot nilai kredit apabila satu atau lebih bukti objektif keingkaran yang mempunyai kesan buruk terhadap anggaran aliran tunai masa depan aset tersebut telah berlaku. Bagi aset kewangan yang telah terosot nilai kredit, ECL hayat akan diiktiraf.

Perubahan pada ECL di antara dua tempoh akan diiktiraf di dalam keuntungan dan kerugian.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Peringkat 3: ECL Hayat – terosot nilai kredit (sambungan)

Penilaian kemerosotan nilai risiko kredit sejak pengiktirafan awal adalah penting dalam menentukan titik perpindahan di antara keperluan untuk mengukur peruntukan berdasarkan ECL 12 bulan dan satu yang berdasarkan ECL hayat. Penilaian kuantitatif dan kualitatif diperlukan untuk menganggarkan kenaikan risiko kredit yang ketara dengan membandingkan risiko berlakunya keingkaran ke atas aset kewangan pada tarikh pelaporan dengan risiko berlakunya keingkaran pada aset kewangan pada tarikh pengiktirafan awal.

Penilaian risiko kredit, serta anggaran ECL, dikehendaki tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan harus mempertimbangkan kesemua maklumat yang tersedia ada yang berkaitan dengan penilaian, termasuk maklumat tentang peristiwa masa lalu, keadaan semasa dan ramalan yang boleh munasabah dan disokong mengenai peristiwa masa depan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Kebarangkalian Keingkaran (PD), model Kerugian Akibat Keingkaran (LGD) dan model Pendedahan Akibat Keingkaran (EAD). Model-model ECL yang tertentu memanfaatkan model Berdasarkan Penarafan Dalam (IRB) Basel II Kumpulan dan Bank yang tersedia ada di mana sesuai dan tersedia ada, dengan pelarasan yang perlu untuk memenuhi keperluan MFRS 9.

Penilaian Individu – Pencetus Rosot nilai

Peminjam/Pelanggan yang dinilai di bawah Peruntukan Rosot nilai (IA) akan diklasifikasikan sebagai rosot nilai di bawah mana-mana salah satu situasi berikut:

1. Apabila prinsipal atau faedah/keuntungan atau kedua-duanya, sebarang kemudahan peminjam/pelanggan telah melampaui tempoh lebih daripada 90 hari atau 3 bulan.
2. Dalam hal kemudahan kitaran (contohnya kemudahan overdraf), peminjam/pelanggan kemudahan itu akan diklasifikasikan sebagai rosot nilai sekiranya jumlah yang tertunggak kekal melebihi had yang diluluskan bagi tempoh lebih daripada 90 hari atau 3 bulan.
3. Di mana jumlah yang lampau tempoh atau jumlah tertunggak telah melebihi had yang diluluskan selama 90 hari atau 3 bulan atau kurang, pinjaman/pembiayaan menunjukkan kelemahan (rujuk pencetus rosot nilai) yang boleh menyebabkannya diklasifikasikan sebagai rosot nilai.
4. Di mana pembayaran balik pinjaman/pembiayaan dijadualkan pada selang 3 bulan atau lebih, peminjam/pelanggan diklasifikasikan sebagai rosot nilai semerta keingkaran berlaku.
5. Apabila berlaku mana-mana satu atau lebih Pencetus Status Mandatori (MST) atau mana-mana dua atau lebih Pencetus Status Sampingan (AST). MST dan AST adalah peristiwa-peristiwa yang telah ditetapkan dan diluluskan oleh Kumpulan sebagai pencetus untuk memudahkan klasifikasi rosot nilai.

Nota: Bagi kemudahan R&R, pelanggan akan dikelaskan sebagai rosot nilai mengikut perenggan 1 hingga 4 di atas berdasarkan terma yang disemak semula atau disusun semula.

Peruntukan Rosot nilai Individu

Peminjam/pelanggan di bawah penilaian individu dan dicetuskan sama ada oleh mana-mana salah satu daripada MST atau mana-mana dua daripada AST akan diklasifikasikan sebagai rosot nilai. Oleh itu, penilaian rosot nilai akan dilakukan ke atas peminjam/pelanggan, berdasarkan anggaran yang munasabah dan didokumenkan aliran tunai/realisasi cagar masa depan yang dijangka pulih daripada peminjam/pelanggan yang rosot nilai iaitu nilai bersih semasa bagi aliran tunai masa hadapan adalah terdiskaun berdasarkan kadar faedah/keuntungan berkesan asal dan dibandingkan dengan nilai dibawa. Sebarang rosot nilai ke atas kekurangan akan diperuntukkan sepenuhnya secara serta-merta.

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Klasifikasi Semula dan Pemulihan Peminjam/Pelanggan Rosot nilai

Peminjam/pelanggan rosot nilai boleh diklasifikasikan semula sebagai status bukan rosot nilai di bawah keadaan berikut:

1. Apabila pembayaran balik pinjaman/pembiayaan peminjam/pelanggan yang rosot nilai telah bertambah baik dengan prinsipal atau faedah/keuntungan atau kedua-dua kemudahan di dalam Kumpulan melebihi tempoh 90 hari atau 3 bulan atau kurang.
2. Di mana peminjam menunjukkan kelemahan yang boleh menyebabkannya diklasifikasikan sebagai rosot nilai, walaupun pinjaman telah melebihi tempoh 90 hari atau 3 bulan atau kurang, peminjam sedemikian mungkin akan diklasifikasikan semula kepada status tidak rosot nilai apabila kelemahan-kelemahan ini kemudiannya ditangani atau diselesaikan.
3. Di mana peminjam/pelanggan telah dinilai secara individu sebagai rosot nilai akibat daripada satu atau lebih MST atau mana-mana dua atau lebih AST, peminjam/pelanggan mungkin boleh diklasifikasikan semula kepada status tidak rosot nilai apabila pencetus-pencetus ini telah ditangani dan diselesaikan sepenuhnya, atau dengan hanya satu AST belum diselesaikan.
4. Apabila ekuiti margin akaun melebihi 130% daripada baki tertunggak, seperti yang ditentukan mengikut Bab 7 Peraturan 703 Bursa Malaysia Securities Berhad pada akhir bulan kalendar kejadian tersebut.

Hapuskira Pinjaman/Pembiayaan Rosot nilai

Kesemua pinjaman/pembiayaan yang memenuhi mana-mana satu daripada kriteria berikut, boleh disyorkan untuk dihapus kira:

1. Dianggap tidak boleh dipulihkan, tidak bernilai dan dengan kemungkinan pemulihan yang tipis.
2. Pengecualian/diskaun telahpun diberikan di bawah skim penyelesaian komposit yang diluluskan.
3. Projek terabai dengan tiada tanda-tanda pemulihan. Definisi projek terabai mestilah selaras dengan definisi yang dinyatakan di bawah penilaian bagi projek terabai.
4. Projek-projek siap tetapi terabai atau tiada penghunian selama 12 bulan dengan 2 pusingan lelongan abortif. Ini termasuk unit-unit/lot-lot dalam kompleks/projek yang sama tetapi tidak dilelongkan atas sebab alasan penjimatan kos.
5. Pinjaman/pembiayaan yang bercagarkan hartanah dengan 5 pusingan lelongan abortif.
6. Pinjaman/pembiayaan yang bercagarkan hartanah dengan baki tertunggak di bawah RM5,000 tertakluk kepada penghakiman yang diperolehi terhadap semua dan peminjam/pelanggan yang tidak dapat dihubungi.
7. Bagi pinjaman/pembiayaan runcit dan digredkan, hapus kira boleh dipercepatkan bagi pinjaman/pembiayaan yang mempunyai penuaan 12 bulan dan ke atas, dengan syarat tindakan undang-undang dengan sekurang-kurangnya writ saman telah difailkan.
8. Dalam kes kad kredit dan pembiayaan peribadi tanpa cagaran, penuaan adalah 6 bulan dan ke atas dan hapus kira adalah automatik.

Hapus kira pinjaman/pembiayaan rosot nilai separa dibenarkan bagi bahagian kekurangan dalam baki tertunggak ke atas nilai lindungan yang tidak dapat dikutip dan tidak bernilai; dan Kumpulan adalah dalam peringkat akhir merealisasikan sekuriti/cagaran; atau bahagian pengecualian, sekiranya dalam hal pengaturan penyelesaian komposit yang diluluskan. Sebarang kekurangan lanjut sekiranya ada, yang timbul daripada pelupusan kesemua sekuriti dan setelah menerima hasil jualan, hendaklah dihapus kira dengan segera. Bagi pinjaman/pembiayaan bercagarkan hartanah yang diklasifikasikan sebagai rosot nilai > 3 tahun dengan 3 pusingan lelongan abortif, baki tertunggak yang dibenarkan dikurangkan kepada 50% daripada nilai cagaran, di mana kekurangan tersebut dihapus kira.

Dasar hapus kira kemerosotan nilai pinjaman/pembiayaan bertujuan untuk menyediakan satu kaedah yang tepat pemasaannya dan konsisten bagi pinjaman/pembiayaan yang hendak dihapus kira dan untuk mencerminkan nilai sebenar aset dalam buku Kumpulan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan pinjaman/pembiayaan Kumpulan Perbankan RHB yang rosot nilai serta lampau tempoh dan peruntukan mengikut sektor industri pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 18a: Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman Rosot nilai dan Pendahuluan/ Pembiayaan RM'000	Pinjaman Lampau Tempoh/ Pembiayaan RM'000	Peruntukan Bagi Kerugian Kredit RM'000
Sektor Industri			
Pertanian	67,839	37,994	51,858
Perlombongan & Kuari	202,393	6,204	339,083
Perkilangan	478,806	64,773	496,489
Elektrik, Gas & Air	89,747	1,456	67,387
Pembinaan	305,692	69,387	324,316
Perdagangan Pemborongan & Runcit Serta Restoran dan Hotel	359,494	177,061	205,530
Pengangkutan, Pergudangan dan Komunikasi	455,837	31,122	372,420
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	362,056	124,627	254,431
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	17,924	29,034	15,208
Isi Rumah	1,109,278	4,716,315	878,163
Lain-lain	34,488	20,256	246,708
Jumlah	3,483,554	5,278,229	3,251,593

Jadual 18b: Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Sektor Industri pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman Rosot nilai Dinyatakan Semula dan Pendahuluan/ Pembiayaan RM'000	Pinjaman Lampau Tempoh/ Pembiayaan RM'000	Peruntukan Rosot nilai Individu RM'000	Peruntukan Rosot nilai Kolektif RM'000
Sektor Industri				
Pertanian	67,014	23,373	14,112	31,136
Perlombongan & Kuari	183,277	838	45,631	5,014
Perkilangan	474,311	71,922	195,493	93,117
Elektrik, Gas & Air	61,788	39	19,253	13,208
Pembinaan	673,448	44,227	94,789	95,268
Perdagangan Pemborongan & Runcit Serta Restoran dan Hotel	436,655	129,290	130,329	158,902
Pengangkutan, Pergudangan dan Komunikasi	311,404	8,111	113,277	55,626
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	363,112	136,426	45,644	158,184
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	12,343	1,638,982	3,072	20,567
Isi Rumah	982,253	7,257,318	100,092	420,282
Lain-lain	2,183	2	-	12,982
Jumlah	3,567,788	9,310,528	761,692	1,064,286

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan caj/(masuk kira semula) dan hapus kira bagi rosot nilai mengikut sektor industri pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 19: Caj/(Masuk kira semula) Bersih dan Hapus Kira bagi Rosot nilai mengikut Sektor Industri

Kumpulan Perbankan RHB	Tempoh Dua Belas Bulan Berakhir 2018		Tempoh Dua Belas Bulan Berakhir 2017	
	Caj/(Masuk kira semula) bersih bagi ECL Hayat Terosot Nilai Kredit (Peringkat 3) RM'000	Hapus Kira RM'000	Caj/(Masuk kira semula) bersih bagi Peruntukan Rosot nilai Individu RM'000	Hapus Kira RM'000
Sektor Industri				
Pertanian	306	(174)	–	(71)
Perlombongan & Kuari	7,801	–	3,849	–
Perkilangan	10,730	(9,806)	50,914	(398,659)
Elektrik, Gas & Air	23,956	–	17,193	(648)
Pembinaan	(115,211)	(16,675)	47,602	(25,761)
Perdagangan Pemborongan & Runcit Serta Restoran dan Hotel	(13,924)	(69,057)	73,989	(46,596)
Pengangkutan, Pergudangan dan Komunikasi	(9,964)	(75,589)	92,824	(66,004)
Kewangan, Insurans/Takaful, Hartanah & Perniagaan	12,881	(32,936)	(7,037)	(5,455)
Pendidikan, Kesihatan & Lain-lain	1,139	(2,709)	303	(311)
Isi Rumah	315,104	(338,930)	30,713	(257,809)
Lain-lain	49,062	(16,095)	(480)	(4,646)
Jumlah	281,880	(561,971)	309,870	(805,960)

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan rosot nilai dan pinjaman/pembiayaan lampau tempoh dan peruntukan bagi rosot nilai Kumpulan Perbankan RHB mengikut pengagihan geografi pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 20a: Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman Rosot nilai dan Pendahuluan/ Pembiayaan RM'000	Pinjaman Lampau Tempoh/ Pembiayaan RM'000	Peruntukan Bagi Kerugian Kredit RM'000
Pengagihan Geografi			
Malaysia	2,195,609	4,932,062	2,076,722
Pesisir Labuan	285,737	-	282,193
Singapura	838,978	97,161	793,927
Thailand	33,682	1,045	27,862
Brunei	16,357	18,777	748
Kemboja	88,715	22,439	58,868
Hong Kong	16	-	16
Lao	24,460	206,745	11,257
Jumlah	3,483,554	5,278,229	3,251,593

Jadual 20b: Rosot nilai dan Pinjaman/Pembiayaan Lampau Tempoh dan Peruntukan bagi Rosot nilai mengikut Pengagihan Geografi pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Pinjaman Rosot nilai dan Pendahuluan/ Pembiayaan RM'000	Pinjaman Lampau Tempoh/ Pembiayaan RM'000	Peruntukan Rosot nilai Individu RM'000	Peruntukan Rosot nilai Kolektif RM'000
Pengagihan Geografi				
Malaysia	1,839,499	7,354,629	227,297	985,564
Pesisir Labuan	275,857	-	97,825	10,982
Singapura	1,268,365	1,697,606	306,086	33,511
Thailand	37,295	-	18,767	15,452
Brunei	7,492	28,476	680	1,642
Kemboja	63,103	186,739	38,149	15,679
Hong Kong	69,800	-	69,799	-
Lao	6,377	43,078	3,089	1,456
Jumlah	3,567,788	9,310,528	761,692	1,064,286

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan penyesuaian perubahan kepada peruntukan rosot nilai pinjaman/pembiayaan pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 21a: Penyesuaian Perubahan kepada Peruntukan Rosot nilai Pinjaman/Pembiayaan pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	ECL 12 bulan (Peringkat 1) RM'000	ECL Hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2) RM'000	ECL Hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3) RM'000	Jumlah RM'000
Baki pada awal tahun kewangan				
– Seperti yang dilaporkan sebelum ini	–	–	–	–
– Kesan penggunaan MFRS 9	513,570	925,900	1,803,107	3,242,577
– Seperti yang dinyatakan semula	513,570	925,900	1,803,107	3,242,577
Perubahan disebabkan aset kewangan yang diiktiraf di dalam baki permulaan yang telah:				
– Dipindahkan kepada ECL 12 bulan (Peringkat 1)	210,496	(131,950)	(78,546)	–
– Dipindahkan kepada ECL Hayat tidak terosot nilai kredit (Peringkat 2)	(42,112)	87,737	(45,625)	–
– Dipindahkan kepada ECL Hayat terosot nilai kredit (Peringkat 3)	(12,056)	(45,327)	57,383	–
	156,328	(89,540)	(66,788)	–
Peruntukan dibuat/(dimasuk kira semula) sepanjang tahun kewangan	(31,805)	250,854	724,343	943,392
Hutang lapuk dihapus kira	–	–	(561,971)	(561,971)
Dinyahiktiraf semasa tahun kewangan	(46,617)	(95,675)	(375,675)	(517,967)
Pindahan daripada aset kewangan pada FVOCI	–	–	135,716	135,716
Perbezaan pertukaran	435	3,065	6,346	9,846
Baki pada akhir tahun kewangan	591,911	994,604	1,665,078	3,251,593

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

6.0 RISIKO KREDIT (SAMBUNGAN)

6.8 Peruntukan Rosot nilai bagi Pinjaman/Pembiayaan (sambungan)

Jadual berikut menunjukkan penyesuaian perubahan kepada peruntukan rosot nilai pinjaman/pembiayaan pada 31 Disember 2018 berbanding dengan 31 Disember 2017:

Jadual 21b: Penyesuaian Perubahan kepada Peruntukan Rosot nilai Pinjaman/Pembiayaan pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	RM'000
Peruntukan Rosot nilai Individu	
Baki pada awal tahun kewangan	999,328
Peruntukan bersih yang dibuat	309,870
Amaun dihapus kira	(517,524)
Perbezaan pertukaran	(29,982)
Baki pada akhir tahun kewangan	761,692
<hr/>	
	RM'000
Peruntukan Rosot nilai Kolektif	
Baki pada awal tahun kewangan	1,132,836
Peruntukan bersih yang dibuat	225,669
Amaun dihapus kira	(288,436)
Perbezaan pertukaran	(5,783)
Baki pada akhir tahun kewangan	1,064,286

Nota: Rosot nilai pada 31 Disember 2017 dikira berdasarkan MFRS 139 manakala rosot nilai pada 31 Disember 2018 dikira berdasarkan MFRS 9. Perbandingan tidak dinyatakan semula seperti yang diperuntukkan dalam peruntukan peralihan MFRS 9 bagi Jadual 18 hingga 21.

7.0 RISIKO PASARAN

Risiko pasaran adalah risiko kerugian yang timbul daripada pergerakan negatif dalam petunjuk pasaran, seperti kadar faedah/keuntungan, lebaran kredit, harga ekuiti, kadar pertukaran mata wang dan harga komoditi dalam portfolio perdagangan dan pendedahan tertentu dalam buku perbankan.

Kumpulan berurus niaga dalam instrumen kewangan seperti surat hutang dan instrumen kewangan derivatif seperti niaga hadapan, forwards, swap, dan transaksi pilihan. Instrumen derivatif adalah kontrak di mana ciri dan nilainya diperoleh daripada instrumen asas yang boleh menjadi rujukan kepada kadar faedah/keuntungan, kadar pertukaran, kertas hutang, atau ekuiti dan indeks.

Pengurusan Risiko Pasaran Kumpulan di dalam Pengurusan Risiko Kumpulan merupakan tahap organisasi yang membentuk fungsi pusat dalam menyokong pihak pengurusan kanan di dalam pembangunan rangka kerja risiko pasaran, had risiko, mengoperasikan proses dan melaksanakan metodologi pengukuran untuk memastikan kawalan risiko dan pengawasan yang mencukupi telah ditetapkan. Tanggungjawab utama dalam menguruskan risiko pasaran sebagai barisan pertahanan pertama kekal pada unit perniagaan masing-masing.

Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan ('ALCO Kumpulan') memainkan peranan yang kritikal dalam mengawasi pengurusan risiko pasaran dan menyokong BRC/IRMC dalam pengurusan risiko pasaran secara keseluruhan. ALCO bermesyuarat secara kerap dan merupakan forum di mana keputusan strategik dan taktikal diambil untuk pengurusan risiko pasaran; ini termasuk pembangunan strategi risiko pasaran Kumpulan, struktur pengurusan risiko pasaran dan dasar-dasar serta teknik-teknik pengukuran yang akan ditetapkan.

Kumpulan telah menubuhkan Penyata Dasar Buku Dagangan Kumpulan, garis panduan serta had-had risiko sebagai panduan untuk pengurusan risiko pasaran. Dokumen-dokumen ini akan dikaji semula secara berkala dan/atau selepas perubahan dalam peristiwa penting yang mempunyai kesan ketara ke atas pematuhan dasar atau perubahan kawal selia.

Pengukuran dan Kawalan Risiko Pasaran

Kumpulan mengguna pakai kaedah pemantuan dan penilaian untuk mengukur kedudukan buku perdagangan dan faktor risiko pasaran. Alat penilaian risiko dalam bentuk statistik dan bukan statistik yang diguna pakai termasuklah Nilai Berisiko (VaR), analisis kepekaan dan ujian tekanan.

Kumpulan mengamalkan pendekatan yang sistematik dalam menguruskan risiko-risiko sebegini mengikut jenis instrumen dan sifat pendedahan. Risiko pasaran dipantau dan dikawal terutamanya melalui struktur had dan pencetus iaitu mencantas kerugian, VaR, had perdagangan dan nosional yang ditetapkan menurut saiz kedudukan dan selera toleransi risiko.

Di samping itu, Kumpulan melaksanakan ujian tekanan secara berkala ke atas portfolionya bagi menentukan risiko pasaran di bawah keadaan pasaran yang abnormal.

Pemantauan dan Pelaporan Risiko Pasaran

Bagi kawalan risiko pasaran yang berkesan, pencetus tindakan dan had risiko yang ditetapkan oleh pihak pengurusan telah diwujudkan dan dipantau secara aktif. Hanya aktiviti yang diluluskan sahaja boleh dilaksanakan oleh unit-unit perniagaan tertentu dalam had yang diperuntukkan. Kesemua kedudukan dagangan dipantau secara bebas setiap hari dan selaras dengan prosedur rujukan atasan yang diwujudkan dan tindakan-tindakan utama yang akan dilaksanakan. Laporan pendedahan risiko pasaran dibentangkan kepada pengurusan kanan, Jawatankuasa-jawatankuasa Lembaga dan Lembaga.

Aktiviti Lindung Nilai

Aktiviti lindung nilai yang ditetapkan bagi perakaunan lindung nilai adalah dikawal oleh Dasar Lindung Nilai Kumpulan yang menetapkan aktiviti lindung nilai yang boleh dilaksanakan oleh Kumpulan secara keseluruhan dan prosedur kawalan berikutnya seperti pengukuran keberkesanan dan pelaporan kepada ALCO Kumpulan.

Instrumen lindung nilai yang digunakan untuk mengurangkan risiko-risiko ini termasuk derivatif seperti opsyen, niaga depan, hadapan dan swap yang telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah. Pelaksanaan perlindungan nilai dijalankan oleh jabatan yang berkaitan melalui fungsi-fungsi perbendaharaan Kumpulan dengan kelulusan ALCO Kumpulan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)

Pemulihan Modal bagi Risiko Pasaran

Kumpulan mengguna pakai Pendekatan Seragam untuk menghitung keperluan modal risiko pasaran selaras dengan Garis Panduan BNM. Aset berwajaran risiko pasaran dan keperluan modal yang sepadan bagi Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 ditunjukkan dalam jadual di bawah:

Jadual 22a: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB				
	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Pasaran				
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	103,655,634	101,650,268	2,503,081	200,246
Risiko Ekuiti	24,749	11,332	71,757	5,741
Risiko Mata Wang Asing	1,074,218	130,166	1,057,283	84,583
Risiko Opsyen	168,498	28,728	220,323	17,626
Jumlah			3,852,444	308,196
RHB Bank				
	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Pasaran				
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	106,934,978	105,176,520	2,417,320	193,385
Risiko Ekuiti	-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing	544,756	114,108	527,821	42,226
Risiko Opsyen	18,331	17,397	690	55
Jumlah			2,945,831	235,666
RHB Islamic Bank				
	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Pasaran				
Risiko Kadar Keuntungan	10,408,900	10,160,321	241,398	19,312
Risiko Ekuiti	-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing	2,218	26,733	26,732	2,138
Risiko Opsyen	-	-	-	-
Jumlah			268,130	21,450

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)

Pemulihan Modal bagi Risiko Pasaran (sambungan)

Kumpulan mengguna pakai Pendekatan Seragam untuk menghitung keperluan modal risiko pasaran selaras dengan Garis Panduan BNM. Aset berwajaran risiko pasaran dan keperluan modal yang sepadan bagi Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 ditunjukkan dalam jadual di bawah: (sambungan)

Jadual 22a: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2018 (sambungan)

RHB Investment Bank	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Pasaran				
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	5,890	5,870	-	-
Risiko Ekuiti	19,300	11,332	21,982	1,758
Risiko Mata Wang Asing	436,935	264,231	436,935	34,955
Risiko Opsyen	150,000	11,332	219,097	17,528
Jumlah			678,014	54,241

Nota:

Bagi tahun 2018, RHB Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

RHB Islamic Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori dan risiko opsyen, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

Kumpulan Perbankan RHB tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko komoditi dan risiko inventori, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

Kumpulan Perbankan RHB Investment dan RHB Investment Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko komoditi dan risiko inventori.
- Bagi risiko Kedudukan Ekuiti, kedudukan dihitung berdasarkan kedudukan panjang bersih dan pendek bersih.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)

Pemulihan Modal bagi Risiko Pasaran (sambungan)

Kumpulan mengguna pakai Pendekatan Seragam untuk menghitung keperluan modal risiko pasaran selaras dengan Garis Panduan BNM. Aset berwajaran risiko pasaran dan keperluan modal yang sepadan bagi Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 ditunjukkan dalam jadual di bawah: (sambungan)

Jadual 22b: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB		Kedudukan Panjang	Kedudukan Pendek	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Risiko Pasaran		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan		103,638,724	102,590,571	2,261,348	180,908
Risiko Ekuiti		723,305	132,813	1,324,844	105,987
Risiko Mata Wang Asing		827,307	217,219	813,209	65,057
Risiko Opsyen		1,834,723	255,506	560,616	44,849
Jumlah				4,960,017	396,801
RHB Bank		Kedudukan Panjang	Kedudukan Pendek	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Risiko Pasaran		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan		104,913,051	104,038,827	2,172,051	173,764
Risiko Ekuiti		-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing		424,132	105,468	410,034	32,803
Risiko Opsyen		1,660,445	122,694	290,477	23,238
Jumlah				2,872,562	229,805
RHB Islamic Bank		Kedudukan Panjang	Kedudukan Pendek	Aset Berwajaran Risiko	Keperluan Modal Minimum
Risiko Pasaran		RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Risiko Kadar Keuntungan		9,548,359	9,373,985	199,064	15,925
Risiko Ekuiti		-	-	-	-
Risiko Mata Wang Asing		41,624	25,128	41,624	3,330
Risiko Opsyen		-	-	-	-
Jumlah				240,688	19,255

7.0 RISIKO PASARAN (SAMBUNGAN)

Pemulihan Modal bagi Risiko Pasaran (sambungan)

Kumpulan mengguna pakai Pendekatan Seragam untuk menghitung keperluan modal risiko pasaran selaras dengan Garis Panduan BNM. Aset berwajaran risiko pasaran dan keperluan modal yang sepadan bagi Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 ditunjukkan dalam jadual di bawah: (sambungan)

Jadual 22b: Aset Berwajaran Risiko Pasaran dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2017 (sambungan)

RHB Investment Bank	Kedudukan Panjang RM'000	Kedudukan Pendek RM'000	Aset Berwajaran Risiko RM'000	Keperluan Modal Minimum RM'000
Risiko Pasaran				
Risiko Kadar Faedah/Risiko Kadar Keuntungan	57,480	57,269	357	29
Risiko Ekuiti	148,674	132,190	67,446	5,395
Risiko Mata Wang Asing	346,940	293,163	346,940	27,755
Risiko Opsyen	120,000	132,190	195,799	15,664
Jumlah			610,542	48,843

Nota:

Bagi tahun 2017, RHB Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

RHB Islamic Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko ekuiti, risiko komoditi, risiko inventori dan risiko opsyen, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

Kumpulan Perbankan RHB tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko komoditi dan risiko inventori, dan
- pendedahan risiko pasaran diserap oleh PSIA.

Kumpulan Perbankan RHB Investment dan RHB Investment Bank tidak mempunyai sebarang pendedahan di bawah

- risiko komoditi dan risiko inventori.
- Bagi risiko Kedudukan Ekuiti, kedudukan dihitung berdasarkan kedudukan panjang bersih dan pendek bersih.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

8.0 PENDEDAHAN EKUITI DI DALAM BUKU PERBANKAN

Risiko ekuiti adalah risiko penurunan nilai boleh direalisasikan bersih aset pelaburan yang timbul daripada perubahan negatif dalam harga pasaran atau faktor-faktor khusus untuk pelaburan itu sendiri. Kumpulan memegang kedudukan akibat penukaran ekuiti hutang dan untuk tujuan sosio-ekonomi dan bukan sosio-ekonomi, yang dianggap sebagai instrumen bukan dagangan.

Pegangan pelaburan ekuiti yang didagangkan secara umum merangkumi saham disebut harga, yang didagangkan secara aktif dalam bursa saham. Kesemua pendedahan ekuiti awam dan pelaburan tidak disebut harga dinyatakan pada nilai saksama.

Bagi penukaran ekuiti hutang, Kumpulan telah mewujudkan Dasar bagi Instrumen Hutang & Ekuiti yang mengawal pengurusan pendedahan tersebut untuk memastikan bahawa pendedahan ini diuruskan dengan berkesan dan diambil kira dalam buku Kumpulan.

Bagi tujuan modal pengawalseliaan, Kumpulan menerima pakai Pendekatan Seragam untuk mengira pendedahan risiko berwajaran.

Aset berwajaran risiko pelaburan ekuiti Kumpulan pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti yang ditunjukkan di dalam jadual di bawah:

Jadual 23: Pendedahan Ekuiti di dalam Buku Perbankan

Kumpulan Perbankan RHB	Pendedahan Kredit Kasar		Aset Berwajaran Risiko	
	2018 RM'000	2017 RM'000	2018 RM'000	2017 RM'000
Jenis Ekuiti				
Diniagakan secara awam				
Pelaburan dalam dana unit amanah	36,342	–	36,342	–
Pegangan pelaburan ekuiti	137,212	7,603	137,212	7,621
Dimiliki secara persendirian				
Untuk tujuan sosio-ekonomi	674,216	639,842	677,177	639,842
Untuk tujuan bukan sosio-ekonomi	489,050	3,593	733,574	5,024
Ekuiti lain	860	860	860	860
Jumlah	1,337,680	651,898	1,585,165	653,347
	2018 RM'000	2017 RM'000		
Keuntungan/(Kerugian) Direalisasi Kumulatif daripada Penjualan dan Pembubaran	(832)	–		
Jumlah Keuntungan/(Kerugian) Tidak Direalisasi bersih	499,643	411,798		

9.0 RISIKO KECAIRAN

Risiko kecairan adalah risiko Kumpulan tidak berupaya mengekalkan aset cair yang mencukupi bagi memenuhi komitmen dan obligasi kewangannya apabila sampai tempoh dan mengurus niaga pada kos yang munasabah. Risiko kecairan juga timbul daripada ketidakupayaan untuk menguruskan penurunan yang tidak dirancang atau perubahan dalam sumber pembiayaan.

Terdapat dua jenis risiko kecairan, iaitu risiko kecairan pendanaan dan kecairan pasaran. Risiko kecairan pembiayaan adalah risiko di mana Kumpulan tidak dapat memenuhi secara efisien kedua-dua keperluan aliran tunai semasa dan masa depan dan cagaran yang dijangka dan tidak dijangka tanpa menjejaskan sama ada operasi harian atau kedudukan kewangan Kumpulan. Risiko kecairan pasaran adalah risiko di mana Kumpulan tidak boleh mengimbangi atau menghapuskan kedudukan di harga pasaran kerana keadaan pasaran yang tidak mendalam atau gangguan pasaran.

Peranan utama bank dari segi pengantaraan kewangan adalah transformasi deposit jangka pendek kepada pembiayaan jangka panjang. Dengan memenuhi peranan transformasi kematangan, bank sememangnya terdedah kepada ketidakpadanan kecairan dan seterusnya risiko pembiayaan dan risiko kecairan pasaran.

Menerusi Dasar Risiko Kecairannya, Kumpulan menguruskan risiko pembiayaan dan kecairan pasaran untuk memastikan operasi perbankan beroperasi tanpa gangguan di bawah keadaan biasa dan tertekan. Objektif utama yang mendokong Dasar Risiko Kecairan Kumpulan termasuk mengekalkan keyakinan pasaran kewangan pada setiap masa, melindungi kepentingan pemegang kepentingan utama dan memenuhi keperluan kecairan pengawalseliaan.

ALCO Kumpulan menyokong IRMC dan BRC dengan memainkan peranan penting dalam pengurusan risiko kecairan, dan bertanggungjawab dalam mewujudkan strategi-strategi yang membantu mengawal dan mengurangkan sebarang potensi pendedahan kepada risiko kecairan. ALCO Kumpulan bermesyuarat secara kerap dan merupakan forum di mana keputusan strategik dan taktikal dibuat bagi pengurusan risiko kecairan dan profil lembaranimbangan Kumpulan. Data ekonomi, maklumat dan peristiwa global dan domestik dibincangkan di dalam mesyuarat ALCO Kumpulan yang membolehkan Kumpulan menentukan tindakan dan tindak balas dalam pasaran modal. ALCO Kumpulan juga merupakan badan tadbir urus yang menetapkan kadar faedah/keuntungan bagi produk liabiliti serta kadar rujukan bagi produk dan perkhidmatan kewangan. ALCO disokong oleh Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan (ALM Kumpulan) pada peringkat kerja. Kumpulan ALM memantau had risiko kecairan/Pencetus Tindakan Pengurusan (MAT) dan melaporkan kepada ALCO Kumpulan pada setiap bulan berkaitan profil risiko kecairan.

Proses pengurusan kecairan melibatkan pewujudan dasar dan had pengurusan kecairan, pemantauan berkala terhadap had risiko kecairan, ujian tekanan berkala, dan mewujudkan pelan pendanaan luar jangkaan. Proses-proses ini adalah tertakluk kepada kajian semula secara berkala untuk memastikan ianya kekal relevan dalam konteks keadaan pasaran semasa. Beberapa kaedah pengurusan risiko kecairan yang utama adalah campuran pendeposit utama, campuran sumber pendanaan, profil kematangan sumber dana dan barisan pembiayaan luar jangkaan.

Kumpulan telah menerima pakai piawaian kecairan BNM berkaitan Nisbah Liputan Kecairan, untuk memastikan pengekal stok aset cair berkualiti tinggi tiada halangan yang mencukupi bagi keperluan kecairan 30 hari kalendar sekiranya terdapat tekanan kecairan. Kumpulan masih terus melaporkan Nisbah Pendanaan Stabil Bersih (NSFR) di bawah pelaporan pemerhatian Basel III kepada BNM.

Prosedur Pengurusan Insiden Kecairan Kumpulan menetapkan garis panduan untuk menguruskan krisis kecairan, mengenal pasti tanda-tanda amaran awal kemungkinan kecairan dan keperluan peningkatan pemantauan risiko kecairan dan pengurangan pendedahan risiko kecairan. Di samping itu, ia juga mengenal pasti individu yang bertanggungjawab menggubal dan melaksanakan tindak balas Kumpulan sekiranya berlakunya peristiwa kecairan. Prosedur Pengurusan Insiden Kecairan Kumpulan juga meliputi operasi keseluruhan Kumpulan termasuk operasi cawangan asing.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

10.0 RISIKO KADAR FAEDAH/KADAR RISIKO PULANGAN DALAM BUKU PERBANKAN

Risiko kadar faedah/kadar risiko pulangan dalam buku perbankan merujuk kepada risiko di dalam pendapatan dan nilai ekonomi ekuiti Kumpulan disebabkan oleh perubahan negatif dalam kadar faedah/kadar penanda aras. Risiko mungkin timbul daripada ketidakpadanan pemasaan penentuan semula harga aset dan liabiliti daripada kedudukan kedua-dua dalam dan luar lembaran imbalan dalam buku perbankan, perubahan dalam cerun dan bentuk keluk hasil, risiko asas dan risiko opsyen.

Risiko kadar faedah/kadar pulangan dalam buku perbankan terdiri daripada:

- Risiko penentuan semula- harga (risiko ketidakpadanan) – Timbul daripada perbezaan masa dalam kematangan (bagi kadar tetap) dan penentuan semula harga (bagi kadar terapung) aset dan liabiliti bank, dan kedudukan luar lembaran imbalan. Walaupun ketidakpadanan penentuan semula harga sebegini adalah asas kepada perniagaan perbankan, ianya boleh mendedahkan pendapatan bank dan nilai ekonomi dasar kepada turun naik yang tidak dijangka apabila kadar faedah/penanda aras berubah;
- Risiko Asas – Timbul daripada hubungan tidak sempurna dalam pelarasan kadar yang diperolehi dan dibayar ke atas instrumen yang berbeza dengan sebaliknya ciri-ciri penentuan semula harga yang seumpama. Apabila kadar faedah/penanda aras berubah, perbezaan ini boleh menimbulkan perubahan yang tidak dijangka di dalam aliran dan pendapatan tunai yang disebarkan di antara aset, liabiliti dan instrumen di luar lembaran imbalan bagi tempoh matang yang serupa atau kekerapan penentuan semula harga;
- Risiko keluk hasil – Timbul apabila perubahan keluk hasil yang tidak dijangka mempunyai kesan buruk ke atas pendapatan Kumpulan atau nilai ekonomi asas; dan
- Opsyen terbenam – Timbul terutamanya daripada opsyen terbenam di dalam banyak kedudukan buku perbankan (contohnya beberapa gadai janji kadar tetap/produk pembiayaan perumahan memberikan peminjam/pelanggan pilihan untuk membuat prabayaran pinjaman/pembiayaan tanpa penalti dan deposit panggilan, di mana pelanggan mempunyai pilihan untuk mengeluarkan deposit dana pada bila-bila masa).

Perolehan Berisiko (EaR) dan Nilai Ekonomi Ekuiti (EVE) digunakan untuk menilai risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan. Ianya dikira berdasarkan kepada profil jurang penentuan semula harga buku perbankan menggunakan templat standard BNM. Aset dan liabiliti dibundarkan berdasarkan baki tempoh matang atau tarikh penentuan semula harga yang seterusnya. Pengukuran EaR dan EVE dilaksanakan pada setiap bulan.

ALCO Kumpulan menyokong IRMC dan BRC dalam membangunkan polisi, strategi dan had bagi pengurusan pendedahan risiko lembaran imbalan. ALM Kumpulan dalam Pengurusan Risiko Kumpulan menyokong ALCO Kumpulan dalam pemantauan dan pelaporan bulanan bagi profil kadar faedah/kadar pulangan risiko buku perbankan. Objektif utama dalam menguruskan risiko lembaran imbalan adalah untuk menguruskan faedah bersih/pendapatan keuntungan dan nilai ekonomi ekuiti, serta bagi memastikan bahawa pendedahan risiko kadar faedah/kadar risiko pulangan dalam buku perbankan dikekalkan dalam had terima risiko yang ditetapkan.

Di samping itu, Dasar ALM Kumpulan diwujudkan untuk menyediakan tadbir urus risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan. Pencetus kepekaan kadar faedah/penanda aras digunakan ke atas pendapatan bagi sumber keuntungan masing-masing di dalam Kumpulan. Kumpulan sentiasa menimbang sudut ekonomi dan keperluan untuk meningkatkan atau mengurangkan risiko kadar faedah/lindung nilai risiko kadar pulangan.

Selaras dengan Dasar ALM Kumpulan untuk mencapai keseimbangan di antara keuntungan daripada aktiviti perbankan dan meminimumkan risiko kepada pendapatan dan modal daripada perubahan dalam kadar faedah/penanda aras, risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan kepada pendapatan dikawal menggunakan MAT dan prosedur rujuk atasan yang dikenal pasti.

Ujian tekanan juga dilakukan secara berkala untuk menentukan kecukupan modal dalam menangani kesan pergerakan kadar faedah/penanda aras yang melampau di dalam lembaran imbalan. Ujian sebegini juga dilakukan untuk memberi amaran awal terhadap potensi kerugian melampau, memudahkan pengurusan proaktif risiko kadar faedah/risiko kadar pulangan dalam buku perbankan di dalam persekitaran perubahan pasaran kewangan yang mendadak.

10.0 RISIKO KADAR FAEDAH/KADAR RISIKO PULANGAN DALAM BUKU PERBANKAN (SAMBUNGAN)

Kesan perubahan di dalam kadar faedah/penanda aras kepada pendapatan bersih dan nilai ekonomi pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti yang ditunjukkan dalam jadual berikut:

Jadual 24a: Risiko Kadar Faedah/Kadar Risiko Pulangan dalam Buku Perbankan pada 31 Disember 2018

Kumpulan Perbankan RHB	Kesan ke atas Kedudukan pada Tempoh Laporan (100 mata asas) Anjakan Selari			
	Peningkatan/(Penurunan) dalam Pendapatan		Peningkatan/(Penurunan) dalam Nilai Ekonomi	
	Kesan berdasarkan +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan -100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan -100 mata asas RM'000
Matawang				
MYR – Ringgit Malaysia	304,697	(304,697)	(1,369,735)	1,369,735
USD – Dollar Amerika Syarikat	(36,599)	36,599	32,689	(32,689)
Lain-lain ¹	21,164	(21,164)	(18,815)	18,815
Jumlah	289,262	(289,262)	(1,355,861)	1,355,861

Jadual 24b: Risiko Kadar Faedah/Kadar Risiko Pulangan dalam Buku Perbankan pada 31 Disember 2017

Kumpulan Perbankan RHB	Kesan ke atas Kedudukan pada Tempoh Laporan (100 mata asas) Anjakan Selari			
	Peningkatan/(Penurunan) dalam Pendapatan		Peningkatan/(Penurunan) dalam Nilai Ekonomi	
	Kesan berdasarkan +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan -100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan +100 mata asas RM'000	Kesan berdasarkan -100 mata asas RM'000
Matawang				
MYR – Ringgit Malaysia	303,373	(303,373)	(970,127)	970,127
USD – Dollar Amerika Syarikat	(81,333)	81,333	86,904	(86,904)
Lain-lain ¹	36,002	(36,002)	(21,445)	21,445
Jumlah	258,042	(258,042)	(904,668)	904,668

Nota:

1. Termasuk GBP, EUR, SGD dan lain-lain.
2. Pendedahan EaR dan EVE adalah tambahan dan tidak mengambil kira sebarang kesan hubungan dalam pengagregatan.
3. Pendapatan dan nilai ekonomi telah dikira berdasarkan pendekatan seragam yang diterima pakai oleh BNM.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

10.0 RISIKO KADAR FAEDAH/KADAR RISIKO PULANGAN DALAM BUKU PERBANKAN (SAMBUNGAN)

Kesan ke atas pendapatan bersih di atas mewakili aset dan liabiliti kewangan yang telah disediakan atas dasar berikut:

- Aset dan liabiliti yang peka terhadap kadar faedah/penanda aras yang mempunyai baki tempoh matang atau tempoh penentuan harga semula sehingga satu tahun yang tidak dinyatakan dalam portfolio dagangan dimasukkan ke dalam jalur masa berdasarkan kematangan atau tempoh penentuan harga semula, yang mana lebih awal.
- Satu set wajaran risiko masing-masing dengan jalur masanya sendiri digunakan untuk mengunjurkan kesan perubahan kadar faedah/penanda aras yang diguna pakai.
- Bagi aset dan liabiliti dengan tempoh matang bukan tetap, contohnya, akaun semasa dan simpanan, andaian tertentu dibuat untuk mencerminkan perilaku sensitiviti sebenar kadar faedah/penanda aras berfaedah.

Nilai ekonomi dicirikan oleh kesan perubahan kadar faedah/penanda aras ke atas nilai kesemua aliran tunai bersih, iaitu, kesan ke atas nilai ekonomi aset, liabiliti dan kedudukan luar lembaranimbangan Kumpulan. Ini memberikan gambaran yang lebih menyeluruh mengenai potensi kesan jangka panjang perubahan dalam kadar faedah/penanda aras daripada yang ditawarkan oleh perspektif pendapatan. Senario yang digunakan adalah berdasarkan andaian bahawa kesemua pembolehubah utama bagi semua tempoh matang bergerak pada masa yang sama dan dengan magnitud yang sama dan tidak menggabungkan tindakan yang akan selainnya diambil oleh unit-unit perniagaan dan pengurusan risiko untuk mengurangkan kesan pergerakan ini dalam pembolehubah utama.

11.0 RISIKO OPERASI

Risiko operasi adalah risiko kerugian akibat daripada ketidakcukupan atau kegagalan proses dalaman, insan, sistem dan/atau peristiwa luaran, juga termasuk bidang IT, undang-undang dan risiko ketidakpatuhan Syariah tetapi tidak termasuk risiko strategik dan reputasi. Risiko operasi terbenam dalam operasi Kumpulan dan tidak boleh dihapuskan sama sekali. Kesannya mungkin dalam bentuk kerugian kewangan sebenar serta kerugian bukan kewangan seperti kehilangan reputasi, ketidakpatuhan dan tahap perkhidmatan pelanggan yang tidak memuaskan.

Salah satu perlindungan utama Kumpulan terhadap risiko operasi ialah kewujudan sistem kawalan dalaman yang mantap, berdasarkan prinsip semak dan imbang dwi-kawalan, pengasingan tugas, kawalan bebas dan proses pengesahan, dan sistem kawalan akses dan proses kelulusan bersegi. Kawalan ini didokumenkan melalui satu set polisi dan prosedur di peringkat perniagaan dan operasi masing-masing.

Rangka Kerja Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan terdiri daripada pelbagai aktiviti dan unsur-unsur, dikelaskan secara umum kepada:

- Analisis dan Penambahbaikan – Kumpulan telah melaksanakan sistem pengurusan risiko operasi yang patuh Basel II untuk menyokong aliran kerja dan keupayaan analisisnya.
- Pendidikan dan Kesedaran – Kumpulan menjalankan aktiviti pengurusan perubahan untuk meningkatkan ilmiah, budaya dan amalan pengurusan risiko kakitangan Kumpulan RHB. Ini adalah selaras dengan prinsip dan keperluan bahawa barisan hadapan unit perniagaan dan sokongan Kumpulan adalah bertanggungjawab bagi menguruskan risiko operasi dan bertindak sebagai barisan pertama pertahanan disebabkan oleh penglibatan langsung mereka dalam interaksi pelanggan dan pengendalian perniagaan.
- Pemantauan dan Intervensi – Ini adalah di mana unit kawalan risiko ibu pejabat, termasuk fungsi pengurusan risiko, fungsi pematuhan dan fungsi audit dalaman, mengurus secara aktif operasi ketidakpatuhan dan insiden-insiden menerusi kapasiti barisan pertahanan kedua dan ketiga. Barisan pertahanan kedua juga melaksanakan tindakan pemulihan, termasuk langkah-langkah kesinambungan perniagaan dalam kes-kes yang menyebabkan gangguan kepada aktiviti perniagaan.

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)

Fungsi dan Organisasi Pengurusan Risiko Operasi

Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan di dalam Pengurusan Risiko Kumpulan mempunyai fungsi tanggungjawab untuk pembangunan rangka kerja, dasar dan metodologi risiko operasi, dan memberi panduan dan maklumat kepada unit perniagaan berkaitan bidang-bidang risiko operasi. Tanggungjawabnya juga termasuk penjaanaan pemahaman dan kesedaran isu-isu risiko operasi yang lebih luas pada semua peringkat Kumpulan. Ia juga memastikan bahawa risiko operasi daripada produk, proses dan sistem yang baharu diuruskan dengan baik dan dikurangkan.

Unit perniagaan bertanggungjawab menguruskan risiko operasi harian masing-masing.

Pelaporan risiko operasi dibuat kepada Pengurusan Kanan, Jawatankuasa Lembaga Pengarah secara berkala. Kandungan laporan ini termasuk pelbagai maklumat risiko operasi seperti analisis risiko, pelan tindakan pengurangan risiko, hasil kaedah risiko, pelanggaran selera risiko, peristiwa risiko operasi yang ketara dan kegagalan kawalan risiko serta pengajaran yang diperoleh. Di samping itu, insiden risiko operasi utama dilaporkan kepada pengurusan kanan setiap hari. Laporan sebegini membolehkan Pengurusan Kanan untuk mengenalpasti kesilapan risiko operasi yang ketara, mengambil tindakan pembedahan dengan segera dan memastikan pengambilan keputusan pengurangan risiko dan pelan tindakan yang sesuai.

Proses dan Kaedah Pengurusan Risiko Operasi

Kumpulan menggunakan proses pengurusan risiko operasi yang ditakrifkan dalam menguruskan risiko operasi bagi membolehkan amalan pengurusan risiko operasi berinstitusi dan telus. Lima (5) proses tersebut adalah seperti berikut:

1. Memastikan konteks;
2. Mengenal pasti risiko;
3. Menganalisis risiko;
4. Pengurangan risiko; dan
5. Pemantauan risiko.

Kumpulan menggunakan kaedah dan metodologi risiko operasi yang berkaitan untuk menyokong dan memastikan proses pengurusan risiko operasi yang berkesan. Kaedah-kaedah berikut digunakan:

- **Penilaian Kendiri Risiko dan Kawalan (RCSA)**

RCSA adalah kaedah untuk membina profil risiko bagi setiap unit perniagaan dan sokongan. RCSA menetapkan satu proses berstruktur bagi mengenal pasti dan menilai risiko operasi yang wujud, keberkesanan persekitaran kawalan, dan kecukupan pengurangan risiko yang berkesan. Proses RCSA dipermudahkan oleh unit-unit perniagaan dan juga unit-unit sokongan berserta dengan kakitangan daripada Pengurusan Risiko Operasi Kumpulan.

- **Petunjuk Risiko Utama (KRI)**

KRI adalah petunjuk ukur yang digunakan untuk mengesan dan memantau pendedahan utama risiko operasi. KRI berfungsi sebagai isyarat amaran awal; apabila petunjuk risiko melebihi nilai ambang yang ditetapkan, mesej amaran akan dihantarkan kepada senarai pengguna tertakrif. Unit-unit perniagaan dan sokongan dikehendaki memantau pendedahan risiko mereka melalui KRI dan dikehendaki membangunkan rancangan khusus dan mantap untuk menangani petunjuk yang tidak memuaskan. KRI diserapkan ke dalam proses kritikal untuk memberi isyarat amaran awal peningkatan risiko dan/atau kegagalan kawalan dengan memaparkan kekerapan peristiwa sebagai mekanisme untuk penilaian dan pemantauan risiko berterusan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)

Proses dan Kaedah Pengurusan Risiko Operasi (sambungan)

- **Ujian Kawalan Utama (KCT)**

KCT adalah metodologi untuk membantu unit perniagaan/fungsian dalam proses penilaian secara berkala untuk menentukan keberkesanan kawalan utama dengan menilai sama ada prosedur/aktiviti kawalan dirancang dengan sempurna untuk mencapai matlamat objektif dan fungsi kawalan; dan menguji sama ada amalan sebenar kawalan utama beroperasi mengikut tujuannya. KCT yang berkesan membolehkan pengesanan awal kelemahan dan kekurangan kawalan. Ini akan membantu pengurusan kanan dan unit perniagaan/fungsian menangani kelemahan kawalan dengan secepat mungkin dengan menumpukan usaha-usaha kawalan di bidang-bidang yang kritikal.

- **Pengurusan Insiden dan Pengumpulan Data Kerugian (IMLDC)**

IMLDC menyediakan proses berstruktur bagi pengurusan insiden risiko operasi yang telah berlaku, dari masa penemuan sehingga resolusi. Unit perniagaan dan fungsian dikehendaki melaporkan kesemua insiden kerugian operasi di dalam garis masa yang ditetapkan untuk dianalisis selanjutnya bagi memastikan insiden tersebut tidak berulang. Ini juga boleh digunakan untuk mengkaji semula keberkesanan RCSA dan KRI.

- **Analisis Scenario**

Analisis senario digunakan untuk mengenal pasti senario risiko yang berkemungkinan menjadi kenyataan untuk penilaian. Senario risiko yang berkemungkinan adalah peristiwa yang mungkin mengakibatkan kerugian yang tidak dijangka dan melampau yang mungkin timbul apabila mempertimbangkan urutan kegagalan kawalan atau peristiwa penting secara berasingan. Perniagaan/unit fungsian dikehendaki menilai keputusan berpotensi yang berkait dengan pelbagai kegagalan operasi risiko, menilai kelemahan Kumpulan kepada manifestasi senario berkemungkinan risiko, dan menyediakan rancangan pengurangan risiko yang sesuai untuk melindungi keselamatan dan keutuhan Kumpulan.

Pengurangan dan Kawalan Risiko

Strategi pengurangan risiko digunakan untuk meminimumkan risiko kepada tahap yang boleh diterima dan bertujuan untuk mengurangkan kemungkinan berlakunya peristiwa yang tidak diingini serta kesannya ke atas perniagaan, sekiranya ia berlaku. Di antara kaedah-kaedah dan teknik-teknik kawalan adalah seperti berikut:

- **Memperkuhkan kawalan dalaman**

Kawalan dalaman direka untuk mengimbangi pendedahan risiko operasi yang dihadapi oleh Kumpulan. Ianya dikategorikan kepada lima komponen utama, iaitu:

- a. Persekitaran kawalan – pengawasan pengurusan dan budaya risiko, ini menetapkan nada dan bertindak sebagai asas bagi semua komponen lain;
- b. Penilaian risiko – menganalisis risiko yang telah dikenal pasti bagi mencapai matlamat dan memastikan kesemua risiko diurus dengan baik;
- c. Aktiviti kawalan – dasar dan prosedur yang dilaksanakan secara manual dan/atau berasaskan sistem bagi memastikan arahan-arahan pengurusan dilaksanakan dengan berkesan dan cekap;
- d. Maklumat dan komunikasi – maklumat risiko operasi yang berkaitan dikenal pasti dan dijelaskan dengan sewajarnya untuk dibuat keputusan. Maklumat sedemikian mestilah berkesan untuk digunakan, disampaikan tepat pada masanya, kerahsiaan dipelihara, mematuhi keperluan integriti, mematuhi undang-undang/peraturan yang relevan, ketersediaan yang memadai dan boleh dipercayai; dan
- e. Pemantauan – penilaian berterusan dan membetulkan kekurangan kawalan dalaman untuk memastikan ianya beroperasi mengikut tujuan.

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)

Pengurangan dan Kawalan Risiko (sambungan)

- **Pengurusan Kesenambungan Perniagaan**

Bagi mengurangkan kesan risiko operasi peristiwa luar jangkaan, Kumpulan mempunyai program Pengurusan Kesenambungan Perniagaan (BCM) yang berlanjutan dan diuruskan secara aktif bagi operasi dan aktiviti perniagaan kritikal di Ibu Pejabat, pusat data, dan cawangan-cawangannya. Ujian secara berkala dilakukan ke atas Program BCM bagi memastikan keberkesanan, kebolehpercayaan dan kefungisian. Program BCP adalah tanggungjawab Jabatan Pengurusan Kesenambungan Perniagaan.

Lembaga Pengarah mempunyai fungsi pengawasan menerusi BRC dan GMC. Jawatankuasa Kesenambungan Perniagaan Kumpulan, yang melapor kepada GCRC, adalah jawatankuasa yang menyelia rangka kerja kesinambungan perniagaan, dasar, belanjawan dan perancangan Kumpulan.

- **Penyumberan Luar**

Memandangkan keperluan penyumberan luar yang semakin penting bagi meningkatkan kecekapan kos dan operasi, Dasar Kumpulan ke atas Penyumberan Luar Operasi dan Perkhidmatan memastikan bahawa risiko yang timbul daripada aktiviti penyumberan luar dikenal pasti, dinilai dan diuruskan secukupnya dan secara berterusan sebelum memeterai sebarang perjanjian penyumberan luar baharu.

- **Pengurusan Insurans/Takaful**

Pemindahan risiko Kumpulan dilakukan menerusi pembelian insurans/Takaful bagi mengurangkan risiko operasi. Kumpulan mempunyai program insurans/Takaful yang dibentuk untuk mengurangkan pendedahan kepada liabiliti dan untuk melindungi asetnya. Kumpulan membeli insurans/Takaful daripada syarikat insurans/pembekal Takaful terkemuka pasaran bagi meliputi penipuan, kecurian, harta dan mangsa, gangguan perniagaan, liabiliti dan risiko lain yang berkaitan. Perlindungan insurans ini disediakan oleh syarikat insurans/pembekal Takaful pihak ketiga dan akan dapat membantu mengurangkan kesan-kesan kewangan risiko ekonomi.

Risiko Teknologi

Risiko teknologi merujuk kepada risiko perniagaan yang berkaitan dengan penggunaan, pemilikan, operasi, penglibatan, pengaruh dan penggunaan IT dalam sesebuah syarikat.

Kumpulan mengiktiraf risiko yang timbul daripada kemajuan dan pergantungan kepada teknologi maklumat bagi menyokong operasi perniagaan menerusi penggunaan teknologi terkini dan sistem dalam talian untuk menyediakan produk dan perkhidmatan yang mudah dan boleh dipercayai kepada pelanggan. Rangka Kerja Pengurusan Risiko Teknologi Kumpulan memastikan bahawa struktur tadbir urus ditetapkan bagi pengenalan, penilaian dan pengurusan risiko teknologi di dalam operasi IT yang sedia ada dan juga sebelum penggunaan aplikasi dan sistem bagi pelanggan dalaman dan luaran.

Proses Kelulusan Produk dan Perkhidmatan Baharu

Kumpulan telah mewujudkan Dasar Pembangunan Produk serta Kelulusan dan Garis Panduan Pengenalan Kitaran Hayat Produk & Perkhidmatan Baharu/Variasi, bagi mengawal pengurusan risiko produk dan perkhidmatan baharu, atau perubahan penting kepadanya. Unit-unit yang bertanggungjawab mempunyai kewajipan untuk menilai risiko operasi bagi pelancaran produk baharu dan/atau perubahan ketara dalam ciri-ciri produk atau proses yang berkaitan dan sistem operasinya, dan juga untuk memastikan bahawa risiko operasi adalah pada tahap yang boleh diterima pada setiap masa.

Risiko Undang-undang

Risiko undang-undang adalah sebahagian daripada risiko operasi. Ia boleh timbul daripada kontrak yang tidak boleh dikuatkuasakan, tidak menguntungkan, defektif atau tidak diingini; tindakan undang-undang atau tuntutan; pemindaan dalam undang-undang dan peraturan-peraturan, atau tidak mematuhi undang-undang dan peraturan yang berkenaan. Unit-unit perniagaan bekerjasama dengan penasihat undang-undang dalaman dan luaran Kumpulan bagi memastikan risiko perundangan diuruskan dengan berkesan.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

11.0 RISIKO OPERASI (SAMBUNGAN)

Pemulihan Modal bagi Risiko Operasi

Pada masa ini, Kumpulan mengguna pakai Pendekatan Petunjuk Asas untuk menghitung keperluan modal risiko operasi kawal selia. Aset berwajaran risiko operasi dan keperluan modal yang sepadan bagi Kumpulan Perbankan RHB, RHB Bank, RHB Islamic Bank dan RHB Investment Bank pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 ditunjukkan dalam jadual di bawah:

Jadual 25a: Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2018

Risiko Operasi	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Aset Berwajaran Risiko	11,762,542	8,394,333	1,679,551	807,022
Keperluan Modal Minimum	941,003	671,547	134,364	64,562

Jadual 25b: Aset Berwajaran Risiko Operasi dan Keperluan Modal Minimum pada 31 Disember 2017

Risiko Operasi	Kumpulan Perbankan RHB RM'000	RHB Bank RM'000	RHB Islamic Bank RM'000	RHB Investment Bank RM'000
Aset Berwajaran Risiko	11,516,719	8,260,751	1,397,487	905,417
Keperluan Modal Minimum	921,338	660,860	111,799	72,433

12.0 RISIKO SILANG SEMPADAN

Risiko silang sempadan adalah risiko di mana Kumpulan tidak boleh memperolehi bayaran daripada pelanggan atau pihak ketiga ke atas obligasi kontrak mereka akibat daripada tindakan-tindakan tertentu yang diambil oleh kerajaan asing.

Aset silang sempadan merangkumi pinjaman/pembiayaan dan pendahuluan, faedah/deposit berkeuntungan/penempatan dengan bank-bank lain, perdagangan dan bil-bil lain, penerimaan, derivatif, sijil deposit dan instrumen boleh niaga lain, sekuriti pelaburan dan komitmen formal yang lain di mana rakan niaga bermastautin di negara selain daripada di mana aset direkodkan. Aset silang sempadan juga merangkumi pendedahan tempatan di mana urusan niaga dilaksanakan dalam mata wang selain daripada mata wang tempatan.

Kumpulan ini berpandukan Panduan Perniagaan Silang Sempadan Kumpulan, terutamanya berkaitan etika amalan perniagaan, faktor-faktor kejayaan utama dalam menguruskan perniagaan tersebut, dan langkah-langkah kawalan dalaman yang penting untuk memberikan perlindungan secukupnya kepada para pelanggannya serta menjaga kepentingan Kumpulan, dan seterusnya mengurangkan risiko yang berkaitan dengan aktiviti perniagaan.

13.0 RISIKO REPUTASI

Risiko reputasi adalah risiko di mana publisiti negatif berkaitan pengendalian Kumpulan atau mana-mana entiti dalam Kumpulan, serta amalan perniagaan atau syarikat bersekutunya, sama ada benar atau tidak, akan menjejaskan hasil, operasi atau pangkalan pelanggan, atau memerlukan tindakan undang-undang berkos tinggi atau langkah-langkah mitigasi lain. Risiko ini juga menggugat keyakinan awam dalam Kumpulan, yang seterusnya akan mempengaruhi harga saham.

Risiko reputasi Kumpulan diuruskan dan dikawal melalui kod tatakelakuan, amalan tadbir urus dan amalan pengurusan risiko, dasar, prosedur dan latihan. Bagi tujuan ini, Kumpulan telah membangunkan dan melaksanakan Dasar Pengurusan Risiko Reputasi. Elemen-elemen utama bagi pengurusan risiko reputasi termasuk:

- Mengamalkan tadbir urus korporat dan integriti budaya untuk mempromosikan pelaksanaan dan pencapaian strategi korporat dan objektif perniagaan.
- Menguruskan risiko reputasi dalam selera risiko yang sangat rendah dengan pendekatan pelaporan tahap toleransi sifar bagi insiden-insiden yang menjejaskan reputasi Kumpulan.
- Menerima pakai amalan pengurusan risiko yang mantap yang termasuk amalan membina “modal reputasi” dan memperoleh muhibah pemegang kepentingan utama.
- Mengekalkan mekanisme yang sesuai untuk memantau dan mengawal pelanggaran/kelelapan terhadap dasar/garis panduan dalaman dan kawal selia yang boleh menjejaskan reputasi Kumpulan.
- Mengekalkan saluran komunikasi yang betul dalam menangani pihak berkepentingan dalaman dan luaran.

Bagi operasi luar negara Kumpulan, tanggungjawab terletak pada Pegawai-pegawai Tertinggi Operasi bagi memupuk kesedaran dan pengguna-pakaian dasar dan prosedur risiko reputasi Kumpulan, dalam semua urusan dengan para pelanggan, para pelabur berpotensi dan pengawal selia negara asing.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

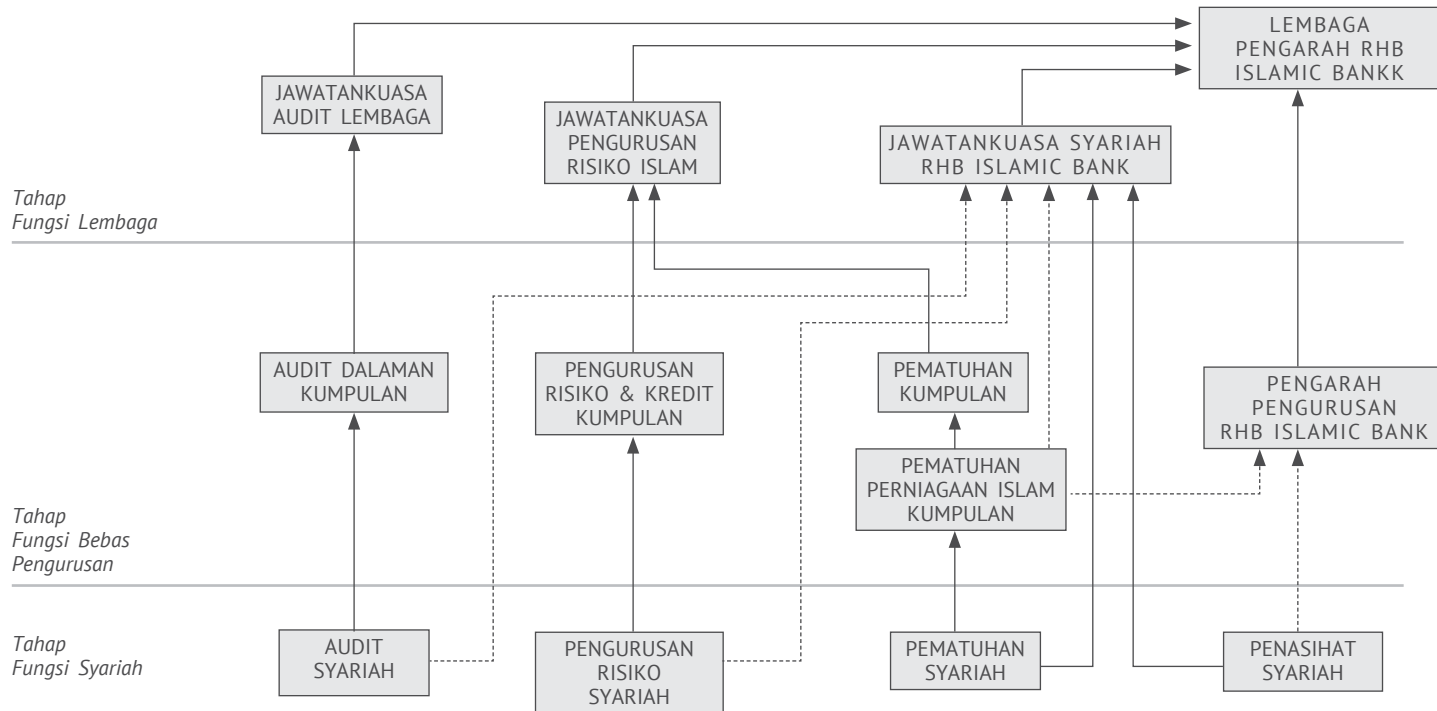
14.0 RISIKO TIDAK PATUH SYARIAH DAN TADBIR URUS

Risiko tidak patuh Syariah adalah risiko kerugian berikutan kegagalan untuk mematuhi peraturan-peraturan dan prinsip-prinsip yang telah ditetapkan oleh Jawatankuasa Syariah RHB Islamic Bank atau mana-mana badan lain yang berkaitan, seperti Majlis Penasihat Syariah BNM dan Majlis Penasihat Syariah Suruhanjaya Sekuriti.

Rangka Kerja Tadbir Urus Syariah telah dibentuk dengan tujuan untuk mengawal proses pematuhan Syariah keseluruhan dalam operasi perbankan Islam, dan untuk:

- Memastikan perancangan, pembangunan dan pelaksanaan perkhidmatan produk Bank Islam dan pengendalian perniagaan adalah selaras dengan prinsip Syariah;
- Memastikan operasi Bank tidak melanggar mana-mana prinsip-prinsip Syariah dan peraturan pihak pengawal selia yang berkaitan dengan Syariah; dan
- Bertindak sebagai panduan kepada jangkaan Bank bagi kesemua kakitangan yang terlibat dalam aktiviti Bank; untuk memastikan kesemua fungsi tersebut adalah berdasarkan kepada prinsip, amalan dan hemah Syariah.

Struktur laporan tadbir urus Syariah adalah seperti berikut:

Jawatankuasa Syariah RHB Islamic Bank (SCR) telah ditubuhkan di bawah Rangka Kerja Tadbir Urus Syariah BNM.

Tugas dan tanggungjawab utama SCR adalah untuk menasihati Lembaga Pengarah mengenai hal-hal Syariah berhubung dengan perniagaan dan operasi Perbankan Islam, untuk menyokong manual pematuhan Syariah, untuk menyokong dan mengesahkan dokumen yang berkaitan serta menyediakan pendapat Syariah secara bertulis ke atas produk baharu dan pernyataan kewangan RHB Islamic Bank.

Secara fungsian, RHB Islamic Bank disokong oleh Bahagian Penasihat Syariah, Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan, Pematuhan Perniagaan Syariah Kumpulan dan Audit Syariah Kumpulan.

14.0 RISIKO TIDAK PATUH SYARIAH DAN TADBIR URUS (SAMBUNGAN)

Mengikut fungsinya, RHB Islamic Bank disokong oleh Bahagian Penasihat Syariah, Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan, Pematuhan Syariah dan Audit Syariah Kumpulan. Ketua Penasihat Syariah melapor secara langsung kepada SCR dan dari segi pentadbiran, kepada Pengarah Urusan RHB Islamic Bank. Fungsi utama Penasihat Syariah dilaksanakan oleh dua sub-unit, iaitu Penasihat dan Penyelidikan Syariah; dan Tadbir Urus dan Pengurusan Syariah.

Tugas dan tanggungjawab utama Penasihat dan Penyelidikan Syariah adalah untuk menjalankan kajian mengenai produk-produk dan perkhidmatan Islam, memberikan sokongan penasihat Shari'ah dalaman pengurusan RHB Islamic Bank dalam hal-hal perniagaan dan operasi hariannya, membantu SCR dalam menghuraikan dan membincangkan isu-isu Syariah yang berkaitan, menyediakan penyelidikan analisis kompetitif yang mendalam bagi membantu SCR membuat keputusan dan untuk mewakili RHB Islamic Bank dalam perkara-perkara yang berhubung kait dengan Syariah. Sementara itu, tugas-tugas dan tanggungjawab utama fungsian Tadbir Urus dan Pengurusan Syariah adalah untuk memastikan tadbir urus Syariah dalaman serta aliran proses dalaman serta dasar-dasar dan proses kelulusan Syariah diurus dengan baik dan diselenggarakan dengan cekap, memastikan Bank mematuhi piawaian tertinggi tadbir urus Syariah yang ditetapkan oleh BNM, berperanan sebagai urus setia SCR dan perantara di antara pihak pengurusan dan SCR, menyelia penghitungan dan pengagihan zakat dan dana untuk disalurkan kepada badan-badan amal, dan menjalankan latihan berkait Syariah.

Peranan dan tanggungjawab utama Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan adalah untuk memudahkan pengenalan, pengukuran, pemantauan dan pengawalan risiko ketidakpatuhan Syariah yang sedia wujud dalam perniagaan dan operasi perbankan Islam, dan untuk mengurangkan sebarang kemungkinan aktiviti yang tidak patuh Syariah. Pengurusan Risiko Syariah Kumpulan juga melaksanakan penilaian bebas dan menyediakan sokongan yang berkaitan dengan risiko ketidakpatuhan Syariah.

Pematuhan Perniagaan Syariah Kumpulan melaksanakan kajian semula dan membantu SCR dalam menyediakan pendapat daripada perspektif Syariah berhubung dengan status pematuhan produk, perkhidmatan dan operasi-operasi perniagaan berasaskan Islam. Audit Syariah menyediakan penilaian bebas dan jaminan objektif bertujuan untuk menambah nilai dan meningkatkan tahap pematuhan operasi perniagaan Islam, selaras dengan objektif utamanya, yakni memastikan satu sistem kawalan dalaman yang berkesan bagi pematuhan Syariah.

Sebarang insiden ketidakpatuhan Syariah dilaporkan kepada SCR, GCRC, IRMC, BRC, Lembaga Pengarah RHB Islamic Bank dan BNM. Tindakan pemulihan semerta mungkin termasuk penamatan produk atau perkhidmatan yang tidak patuh Syariah dan penyahiktirafan pendapatan tidak patuh Syariah.

Pada tahun kewangan 2018, tidak wujud sebarang peristiwa atau pendapatan tidak patuh Syariah yang ketara timbul daripada produk atau perkhidmatan Islam.

15.0 KENYATAAN TINJAUAN MASA DEPAN

Dokumen ini boleh atau mungkin mengandungi kenyataan tinjauan masa depan yang berdasarkan jangkaan semasa serta andaian atau jangkaan peristiwa masa depan. Kenyataan-kenyataan tinjauan masa depan ini dikenal pasti berdasarkan bahawa kenyataan-kenyataan ini bukan hanya berkaitan dengan fakta sejarah atau hal-hal semasa, dan sering menggunakan perkataan-perkataan seperti menjangka, sasaran, mengharapkan, anggaran, bercadang, merancang, percaya, akan, boleh, harus, boleh atau erti kata lain daripada ungkapan yang sama.

Penggantungan keterlaluan tidak harus diletakkan pada kenyataan-kenyataan seumpama ini. Kenyataan tinjauan masa depan tertakluk kepada risiko dan ketidakpastian, kerana ianya berkaitan dengan peristiwa-peristiwa dan keadaan masa hadapan, termasuk, tetapi tidak terhad kepada keadaan ekonomi dan perniagaan dalam negeri dan global, kesan daripada turun naik yang berterusan dalam pasaran kredit, risiko yang berkaitan dengan pasaran seperti perubahan dalam kadar faedah/keuntungan dan kadar pertukaran, perubahan dalam peraturan, gabungan perniagaan masa depan atau pelupusan. Hasilnya, keputusan masa depan sebenar Kumpulan mungkin berbeza daripada pelan, matlamat, dan harapan yang terkandung di dalam kenyataan tinjauan masa hadapan.

Kumpulan tidak mempunyai obligasi untuk menyemak semula atau mengemaskini mana-mana kenyataan tinjauan masa depan yang terkandung di dalam dokumen ini, tidak kira sama ada kenyataan-kenyataan ini terjejas hasil daripada maklumat baharu, peristiwa masa depan atau sebaliknya.

Pendedahan Basel II Tunggak 3

pada 31 Disember 2018

15.0 KENYATAAN TINJAUAN MASA DEPAN (SAMBUNGAN)

Jadual 26: Senarai Istilah

A-IRB	Pendekatan Lanjutan Penarafan Dalaman	IRB Approach	Pendekatan Berasaskan Penarafan Dalaman
BCC	Jawatankuasa Lembaga Kredit	IRMC	Jawatankuasa Pengurusan Risiko Islam
BCM	Pengurusan Kesinambungan Perniagaan	ISDA	Pertukaran Antarabangsa dan Persatuan Derivatif
BNM	Bank Negara Malaysia	KCT	Ujian Kawalan Utama
Board	Lembaga Pengarah	KRI	Petunjuk-petunjuk Risiko Utama
BRC	Jawatankuasa Lembaga Risiko	LCR	Nisbah Liputan Kecairan
CAFIB	Rangka Kerja Kecukupan Modal untuk Bank-bank Islam	LGD	Kerugian Akibat Keingkar
CCB	Penampian Pemuliharaan Modal	MARC	Perbadanan Penarafan Malaysia Berhad
CCR	Risiko Kredit Rakan Niaga	MATs	Pencetus Tindakan Pengurusan
CCYb	Penampian Modal Kitar Balas	MDBs	Bank-bank Pembangunan Berbilang Pihak
CET	Tahap Ekuiti Biasa	MFRS 9	Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia 9
CRM	Pengurangan Risiko Kredit	MFRS 139	Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia 139
DFIs	Institusi Kewangan Pembangunan	Moody's	Moody's Investors Service
EAD	Pendedahan Keingkar	MYR	Ringgit Malaysia
EAM	Pengurusan Akaun Ditambahbaik	NIFs	Kemudahan Terbitan Nota-nota
EaR	Pendapatan Berisiko	NSFR	Nisbah Pendanaan Stabil Bersih
ECAIs	Institusi Penilaian Kredit Luaran	OTC	Atas kaunter
EL	Kerugian Dijangka	PD	Kebarangkalian Keingkar
EUR	Dollar Euro	PSIA	Akaun Pelaburan Perkongsian Keuntungan
EVE	Nilai Ekonomi Ekuiti	R&I	Rating and Investment Information, Inc
F-IRB	Pendekatan Asas Penarafan Dalaman	RAM	Agensi Penarafan Malaysia
Fitch	Penarafan Fitch	RCSA	Risiko dan Kawalan Penilaian Diri
GBP	Pound Sterling	RM'000	Ringgit Malaysia dalam ribu terdekat
GCG	Garis Panduan Kredit Kumpulan	RSME	Perusahaan Kecil Dan Sederhana Runcit
GCPM	Manual Prosedur Kredit Kumpulan	RWCAF	Rangka Kerja Kecukupan Modal Berwajaran Risiko
GCRC	Jawatankuasa Modal dan Risiko Kumpulan	RWA	Aset Berwajaran Risiko
GMC	Jawatankuasa Pengurusan Kumpulan	SA	Pendekatan Seragam
GRM	Pengurusan Risiko Kumpulan	SCR	Jawatankuasa Syariah RHB Islamic Bank
Group ALCO	Jawatankuasa Aset dan Liabiliti Kumpulan	SBU's	Unit Perniagaan Strategik
Group ALM	Pengurusan Aset dan Liabiliti Kumpulan	SFU's	Unit Fungsian Strategik
ICAAP	Proses Penilaian Kecukupan Modal Dalaman	S&P	Standard & Poor's
IMLDC	Pengurusan Insiden dan Pengumpulan Data Kerugian	VaR	Nilai Berisiko

RHB Bank Berhad (6171-M)
Tingkat 10, Menara Satu, RHB Centre, Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur, Malaysia
Tel : 603-9287 8888 Faks : 603-9281 9314

facebook.com/RHBGroup
twitter.com/RHBGroup

www.rhbgroup.com